

A person in a blue shirt is holding a white stylus and pointing at a tablet. The tablet displays various financial charts, including a bar chart, a pie chart, and a line graph. The background is blurred, showing a coffee cup and other office items.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Asseco

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku

ASSECO

Obecność
w 60 krajach*

Uzyskana sprzedaż
16 897 mln PLN

33 062 osoby
pracujące na uzyskane
wyniki

Wypracowany wynik
netto dla Akcjonariuszy
Jednostki Dominującej
482,8 mln PLN

6,4 mld PLN
kapitalizacji rynkowej*

*na dzień 26 marca 2024

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Asseco

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ SPRAWOZDANIE Z POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH.....	5
SKONSOLIDOWANY BILANS.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM	8
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
1. PODSTAWOWE INFORMACJE	13
2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
2.1. Podstawa sporządzenia	14
2.2. Wpływ sytuacji geopolitycznej i makroekonomicznej na działalność Grupy	14
2.3. Oświadczenie o zgodności	15
2.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji	15
2.5. Profesjonalny osąd i szacunki	16
2.6. Stosowane zasady rachunkowości.....	21
2.7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	22
2.8. Wpływ zmian klimatu	23
2.9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i zasad prezentacji	23
2.10. Korekta błędów.....	24
2.11. Przekształcenie danych porównawczych	24
2.12. Wpływ statusu Turcji jako gospodarki hiperinflacyjnej	26
3. ORGANIZACJA I ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ ASSECO, ZE WSKAZANIEM JEDNOSTEK PODLEGAJĄCYCH KONSOLIDACJI	31
4 INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	42
5 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO RACHUNKU Z ZYSKÓW I STRAT	45
5.1. Struktura przychodów operacyjnych	45
5.2. Struktura kosztów operacyjnych	53
5.3. Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	55
5.4. Przychody i koszty finansowe	56
5.5. Podatek dochodowy	57
5.6. Zysk przypadający na jedną akcję	61
5.7. Informacja dotycząca wypłaconej dywidendy	62
6 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO BILANSU	63
6.1. Rzeczowe aktywa trwałe.....	63
6.2. Wartości niematerialne	65
6.3. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	71
6.4. Wartość firmy	74
6.5. Testy z tytułu utraty wartości	80
6.6. Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	86
6.7. Jednostki z istotnymi udziałami niekontrolującymi	87
6.8. Należności oraz aktywa z tytułu umów z klientami	89
6.9. Czynne rozliczenia międzyokresowe.....	93
6.10. Pozostałe aktywa	94
6.11. Zapasy	97
6.12. Środki pieniężne.....	98
6.13. Kapitał zakładowy	98
6.14. Akcje własne	99
6.15. Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe.....	99
6.16. Zobowiązania z tytułu leasingu	103
6.17. Pozostałe zobowiązania finansowe	105

6.18.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania budżetowe oraz pozostałe zobowiązania	107
6.19.	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	108
6.20.	Rezerwy.....	109
6.21.	Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	112
6.22.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	113
7	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	115
7.1.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	115
7.2.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	115
7.3.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	116
8	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO CELÓW I ZASAD ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	119
8.1.	Ryzyko zmian kursów walutowych	119
8.2.	Ryzyko zmian stopy procentowej	121
8.3.	Ryzyko kredytowe.....	123
8.4.	Ryzyko związane z płynnością.....	123
8.5.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na pozycje bilansowe.....	125
9	POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	126
9.1.	Zobowiązania pozabilansowe	126
9.2.	Sezonowość i cykliczność	129
9.3.	Zatrudnienie.....	129
9.4.	Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	130
9.5.	Wynagrodzenie Zarządu oraz Rady Nadzorczej.....	130
9.6.	Zarządzanie kapitałem	132
9.7.	Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym	132
9.8.	Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.....	133
	ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI PRZEZ ZARZĄD.....	134

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z pozostałych dochodów całkowitych

Grupa Kapitałowa Asseco

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Noty	12 miesięcy do	12 miesięcy do
		31 grudnia 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone*)
		mIn PLN	mIn PLN
Przychody operacyjne	<u>5.1</u>	16 896,5	17 370,1
Koszt własny sprzedaży	<u>5.2</u>	(13 170,8)	(13 586,6)
Zysk brutto ze sprzedaży		3 725,7	3 783,5
Koszty sprzedaży	<u>5.2</u>	(941,1)	(1 004,3)
Koszty ogólnego zarządu	<u>5.2</u>	(1 165,0)	(1 166,2)
Zysk netto ze sprzedaży		1 619,6	1 613,0
Pozostałe przychody operacyjne	<u>5.3</u>	86,2	300,2
Pozostałe koszty operacyjne	<u>5.3</u>	(81,4)	(119,3)
Zysk z działalności operacyjnej		1 624,4	1 793,9
Przychody finansowe	<u>5.4</u>	166,3	141,1
Koszty finansowe	<u>5.4</u>	(264,8)	(192,2)
Zysk przed opodatkowaniem i udziałem w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć		1 525,9	1 742,8
Podatek dochodowy	<u>5.5</u>	(317,2)	(384,7)
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć (po uwzględnieniu podatku)	<u>6.6</u>	3,9	(0,1)
Zysk za okres sprawozdawczy		1 212,6	1 358,0
<i>Przypadający:</i>			
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		482,8	502,3
Udziałowcom niekontrolującym		729,8	855,7
Podstawowy zysk na jedną akcję (w PLN) ze skonsolidowanego zysku za okres sprawozdawczy przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	<u>5.6</u>	6,12	6,05
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w PLN) ze skonsolidowanego zysku za okres sprawozdawczy przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	<u>5.6</u>	6,12	6,05
POZOSTAŁE DOCHODY CAŁKOWITE			
Zysk za okres sprawozdawczy		1 212,6	1 358,0
Elementy, które mogą podlegać przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat			
Przekształcenie aktywów niepieniężnych na dzień 1 stycznia - wpływ hiperinflacji		-	28,7
Zyski (straty) z wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne		(0,6)	(0,5)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć		(622,3)	22,4
Elementy, które nie podlegają przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat			
Zysk/strata netto z tytułu wyceny aktywów finansowych		37,1	(24,0)
Zyski/straty aktuarialne		0,9	16,2
Inne zmiany w kapitałach jednostki konsolidowanej metodą praw własności		(1,1)	(15,3)
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych dochodów całkowitych niepodlegających przeklasyfikowaniu		(0,8)	(3,7)
Razem pozostałe dochody całkowite:		(586,8)	23,8
SUMA DOCHODÓW CAŁKOWITYCH przypadająca:		625,8	1 381,8
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		236,5	587,5
Udziałowcom niekontrolującym		389,3	794,3

* Szczegóły dotyczące przekształcenia zostały zaprezentowane w punkcie 2.11 Dodatkowych objaśnień do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany bilans

Grupa Kapitałowa Asseco

AKTYWA	Noty	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
		mln PLN	(przekształcone*) mln PLN
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	<u>6.1</u>	965,2	993,0
Wartości niematerialne	<u>6.2</u>	1 989,7	2 391,7
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	<u>6.3</u>	755,2	789,9
Wartość firmy	<u>6.4</u>	5 878,8	5 930,5
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	<u>6.6</u>	101,6	123,1
Pozostałe należności i należności z tytułu dostaw i usług	<u>6.8</u>	75,8	70,6
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	<u>5.5</u>	228,6	267,3
Rozliczenia międzyokresowe	<u>6.9</u>	84,7	89,1
Pozostałe aktywa niefinansowe		1,9	1,9
Pozostałe aktywa finansowe	<u>6.10</u>	139,6	103,4
		10 221,1	10 760,5
Aktywa obrotowe			
Zapasy	<u>6.11</u>	325,9	326,0
Rozliczenia międzyokresowe	<u>6.9</u>	318,6	323,0
Należności z tytułu dostaw i usług	<u>6.8</u>	3 610,5	3 954,1
Aktywa z tytułu umów z klientami	<u>6.8</u>	697,2	763,1
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	<u>6.8</u>	130,8	62,8
Należności budżetowe oraz pozostałe należności	<u>6.8</u>	188,5	124,5
Pozostałe aktywa niefinansowe		6,9	18,0
Pozostałe aktywa finansowe	<u>6.10</u>	310,9	120,0
Środki pieniężne i depozyty	<u>6.12</u>	2 987,1	3 636,0
		8 576,4	9 327,5
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		43,2	42,5
Suma aktywów obrotowych i aktywów przeznaczonych do sprzedaży		8 619,6	9 370,0
SUMA AKTYWÓW		18 840,7	20 130,5

* Szczegóły dotyczące przekształcenia zostały zaprezentowane w punkcie 2.11 Dodatkowych objaśnień do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany bilans

Grupa Kapitałowa Asseco

PASYWA	Noty	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
		mln PLN	(przekształcone*) mln PLN
Kapitał własny			
<i>(przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej)</i>			
Kapitał podstawowy	6.13	83,0	83,0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		4 180,1	4 180,1
Akcje własne	6.14	(1 186,2)	-
Transakcje na udziałach niekontrolujących		(195,1)	(188,8)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć		(33,3)	217,8
Zyski zatrzymane i pozostałe kapitały		2 454,5	2 257,4
		5 303,0	6 549,5
Udziały niekontrolujące	6.7	3 772,7	3 663,3
Kapitał własny ogółem		9 075,7	10 212,8
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	6.15	2 241,8	2 021,8
Zobowiązania z tytułu leasingu	6.16	519,3	535,6
Pozostałe zobowiązania finansowe	6.17	293,9	221,7
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5.5	445,6	574,0
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	6.19	91,2	84,8
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	6.18	5,6	59,0
Pozostałe zobowiązania	6.18	12,7	10,7
Rezerwy	6.20	64,4	59,5
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	6.21	55,5	56,4
		3 730,0	3 623,5
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	6.15	1 100,6	1 141,9
Zobowiązania z tytułu leasingu	6.16	235,5	264,4
Pozostałe zobowiązania finansowe	6.17	260,3	516,4
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	6.18	1 645,8	1 599,7
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	6.19	1 109,6	1 126,8
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	6.18	148,0	115,2
Inne zobowiązania budżetowe	6.18	344,2	322,8
Pozostałe zobowiązania	6.18	613,0	646,2
Rezerwy	6.20	40,5	38,4
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	6.21	530,4	519,3
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży		7,1	3,1
		6 035,0	6 294,2
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		9 765,0	9 917,7
SUMA PASYWÓW		18 840,7	20 130,5

* Szczegóły dotyczące przekształcenia zostały zaprezentowane w punkcie 2.11 Dodatkowych objaśnień do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

Grupa Kapitałowa Asseco

	Nota	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Transakcje na udziałach niekontrolujących	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć	Zysk zatrzymane i pozostałe kapitały	Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
		mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2023 roku (przekształcone)*		83,0	4 180,1	-	(188,8)	217,8	2 257,4	6 549,5	3 663,3	10 212,8
Zysk za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	-	482,8	482,8	729,8	1 212,6
Pozostałe dochody całkowite za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	(251,1)	4,8	(246,3)	(340,5)	(586,8)
Suma dochodów całkowitych za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	(251,1)	487,6	236,5	389,3	625,8
Dywidenda za rok 2022	5.7	-	-	-	-	-	(290,5)	(290,5)	(405,8)	(696,3)
Nabycie akcji własnych	6.14	-	-	(1 186,2)	-	-	-	(1 186,2)	-	(1 186,2)
Transakcje z pracownikami rozliczane w formie instrumentów kapitałowych		-	-	-	-	-	-	-	92,8	92,8
Transakcje na udziałach niekontrolujących (w tym rozliczenie warunkowego zobowiązania finansowego wobec udziałowców niekontrolujących (opcje put))		-	-	-	(6,3)	-	-	(6,3)	16,0	9,7
Objęcie kontroli nad spółkami zależnymi		-	-	-	-	-	-	-	17,8	17,8
Utrata kontroli nad spółkami zależnymi		-	-	-	-	-	-	-	(0,7)	(0,7)
Na dzień 31 grudnia 2023 roku		83,0	4 180,1	(1 186,2)	(195,1)	(33,3)	2 454,5	5 303,0	3 772,7	9 075,7

*Szczegóły dotyczące przekształcenia zostały zaprezentowane w punkcie 2.11. Dodatkowych objaśnień do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W dniu 15 czerwca 2023 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Asseco Poland S.A. postanowiło utworzyć kapitał rezerwy Spółki w wysokości 1 185,6 mln PLN poprzez przeniesienie do tego kapitału kwoty pochodzącej z zysków Spółki z lat poprzednich. Kapitał rezerwy może być przeznaczony na wypłatę dywidendy w przyszłych latach lub na finansowanie umorzenia akcji własnych Spółki. W powyższej tabeli kapitał rezerwy jest ujęty w kolumnie Zyski zatrzymane i pozostałe kapitały.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

Grupa Kapitałowa Asseco

	Nota	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Transakcje na udziałach niekontrolujących	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć	Zyski zatrzymane i pozostałe kapitały	Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
		mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2022 roku		83,0	4 180,1	(147,5)	138,8	2 027,8	6 282,2	3 363,2	9 645,4
Zysk za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	502,3	502,3	855,7	1 358,0
Pozostałe dochody całkowite za okres sprawozdawczy		-	-	-	79,0	6,2	85,2	(61,4)	23,8
Suma dochodów całkowitych za okres sprawozdawczy		-	-	-	79,0	508,5	587,5	794,3	1 381,8
Dywidenda za rok 2021	<u>5.7</u>	-	-	-	-	(278,9)	(278,9)	(481,3)	(760,2)
Transakcje z pracownikami rozliczane w formie instrumentów kapitałowych		-	-	-	-	-	-	66,3	66,3
Transakcje na udziałach niekontrolujących (w tym rozliczenie warunkowego zobowiązania finansowego wobec udziałowców niekontrolujących (opcje put))		-	-	(41,3)	-	-	(41,3)	(93,9)	(135,2)
Objęcie kontroli nad spółkami zależnymi		-	-	-	-	-	-	20,8	20,8
Utrata kontroli nad spółkami zależnymi		-	-	-	-	-	-	(6,1)	(6,1)
Na dzień 31 grudnia 2022 roku (przekształcone)		83,0	4 180,1	(188,8)	217,8	2 257,4	6 549,5	3 663,3	10 212,8

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

Grupa Kapitałowa Asseco

	Nota	12 miesięcy do	12 miesięcy do
		31 grudnia 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone*)
		mIn PLN	mIn PLN
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem i udziałem w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć		1 525,9	1 742,8
Korekty o pozycje:		1 444,3	507,5
Amortyzacja	<u>5.2</u>	874,4	892,9
Zmiany stanu kapitału pracującego	<u>7.1</u>	328,4	(326,2)
(Przychody)/koszty z tytułu odsetek		148,9	98,0
(Przychody)/koszty z różnic kursowych		22,0	(23,6)
(Pozostałe przychody)/koszty finansowe		19,0	(1,4)
(Przychody)/koszty związane z akwizycjami (w tym m.in. wycena zobowiązań PUT, zobowiązań warunkowych, wycena aktywów do wartości godziwej na dzień objęcia kontroli)		(30,0)	(19,0)
Odpis aktualizujący wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne		3,7	37,6
Odpis z tytułu utraty wartości firmy		4,9	17,8
(Zyski)/straty na sprzedaży/likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych		(4,3)	(27,8)
(Zysk)/strata na sprzedaży spółki zależnej		(0,6)	(207,2)
Koszty transakcji płatności na bazie akcji		80,7	64,8
(Zyski)/straty z tytułu hiperinflacji		(20,9)	(26,3)
Koszt dywidend przypisany udziałowcom niekontrolującym		20,1	30,5
Pozostałe korekty zysku		(2,0)	(2,6)
Środki pieniężne z działalności operacyjnej		2 970,2	2 250,3
Zapłacony podatek dochodowy		(481,4)	(401,5)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 488,8	1 848,8
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy			
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych		19,5	45,5
Wpływy ze sprzedaży akcji/udziałów w jednostkach powiązanych pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty w sprzedawanych jednostkach		13,8	244,0
Wpływy ze sprzedaży lub rozliczenia aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz pozostałych aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		7,5	6,6
Pożyczki spłacone (w tym zakończone lokaty)	<u>7.2</u>	204,3	385,1
Otrzymane odsetki		20,2	2,6
Dywidendy otrzymane (od jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć)		0,2	3,2

Pozostałe wpływy z działalności inwestycyjnej		-	8,0
Wpływy			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych (w tym wydatki na prace rozwojowe)	<u>7.2</u>	(342,1)	(422,9)
Wydatki z tytułu nabycia jednostek zależnych i stowarzyszonych powiększone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty w nabytych jednostkach zależnych	<u>7.2</u>	(360,6)	(331,7)
Wydatki na nabycie/rozliczenia aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz nabycia inwestycji w pozostałe instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie		(21,7)	(71,2)
Pożyczki udzielone (w tym zawarte lokaty)	<u>7.2</u>	(434,1)	(355,6)
Pozostałe wpływy z działalności inwestycyjnej		(0,2)	(0,2)
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej		(893,2)	(486,6)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy			
Wpływ z tytułu emisji kapitału w jednostkach zależnych		31,5	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	<u>7.3</u>	1 262,7	703,2
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-	881,6
Dotacje otrzymane do zakupu środków trwałych lub/i projektów rozwojowych	<u>7.3</u>	1,4	3,4
Wpływy			
Nabycie akcji własnych	<u>6.14</u>	(1 186,2)	-
Wydatki z tytułu nabycia udziałów niekontrolujących	<u>7.3</u>	(111,4)	(86,6)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	<u>7.3</u>	(251,3)	(241,1)
Spłata pożyczek/kredytów	<u>7.3</u>	(511,2)	(813,8)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu	<u>7.3</u>	(295,0)	(295,8)
Zapłacone odsetki (w tym z tytułu leasingu)	<u>7.3</u>	(153,2)	(90,7)
Dywidendy wypłacone przez Jednostkę Dominującą	<u>7.3</u>	(290,5)	(278,9)
Dywidendy wypłacone dla udziałowców niekontrolujących	<u>7.3</u>	(411,3)	(590,7)
Pozostałe przepływy z działalności finansowej		(12,9)	(0,4)
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej		(1 927,4)	(809,8)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(331,8)	552,4
Różnice kursowe netto		(323,7)	(9,5)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto na dzień 1 stycznia		3 563,5	3 020,6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto na dzień 31 grudnia	<u>6.12</u>	2 908,0	3 563,5

* Szczegóły dotyczące przekształcenia zostały zaprezentowane w punkcie 2.11 Dodatkowych objaśnień do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

**Dodatkowe objaśnienia
do skonsolidowanego
sprawozdania finansowego
Grupy Asseco**

asseco

Dodatkowe objaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Podstawowe informacje

Grupa Kapitałowa Asseco („Grupa Asseco”, „Grupa”) to grupa kapitałowa, której Jednostką Dominującą jest Asseco Poland S.A. („Jednostka Dominująca”, „Spółka”, „Emitent”).

Podstawowe informacje o Jednostce Dominującej	
Nazwa	Asseco Poland S.A.
Siedziba	Polska, Rzeszów, ul. Olchowa 14
KRS	0000033391
Regon	010334578
NIP	522-000-37-82
Podstawowy przedmiot działalności	Produkcja oprogramowania

Jednostka Dominująca została utworzona w dniu 18 stycznia 1989 roku. W dniu 4 stycznia 2007 roku Emitent dokonał zmiany nazwy z Softbank Spółka Akcyjna na Asseco Poland Spółka Akcyjna.

Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

Od 1998 roku akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Asseco Poland S.A. stoi na czele międzynarodowej Grupy Kapitałowej Asseco, obecnej, dzięki swoim spółkom zależnym, w 60 krajach na całym świecie: w większości krajów europejskich, a także w Izraelu, USA oraz krajach Afryki. Grupa Asseco jest jednym z czołowych producentów oprogramowania w Europie oraz największym dostawcą nowoczesnych rozwiązań informatycznych w Europie Środkowo-Wschodniej.

Asseco Poland S.A. jako lider Grupy prowadzi działalność akwizycyjną na rynku krajowym i zagranicznym dążąc do wzmocnienia swojej pozycji w Europie i na świecie. Spółka poszerza spektrum inwestycyjne o spółki informatyczne, mające wzbogacić Asseco Poland o znajomość lokalnych rynków i klientów, jak również dostęp do nowych, unikatowych rozwiązań informatycznych.

Oferta Grupy jest skierowana do sektora finansowego, instytucji publicznych oraz przemysłu, handlu i usług. Grupa posiada bogaty portfel własnych produktów, unikatowe doświadczenie w realizacji najbardziej złożonych projektów informatycznych oraz szeroką bazę klientów, wśród których znaleźć można największe instytucje finansowe, czołowe przedsiębiorstwa, a także jednostki administracji publicznej.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

2.1. Podstawa sporządzenia

Grupa sporządziła niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 27 marca 2024 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartościach godziwych przez wynik finansowy lub pozostałe dochody całkowite, zobowiązań finansowych wycenianych w wartościach godziwych przez wynik finansowy, a także nieruchomości inwestycyjnych, które są wyceniane według wartości godziwej. Dodatkowo jednostki zależne działające w gospodarce uznanej za hiperinflacyjną (Turcja) dokonały przekształcenia danych finansowych z uwzględnieniem zmiany siły nabywczej w oparciu o ogólny indeks cen tak, aby były wyrażone w jednostkach miary obowiązujących na koniec okresu sprawozdawczego. Wpływ hiperinflacji na skonsolidowane sprawozdanie finansowe został opisany w nocie 2.12.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

2.2. Wpływ sytuacji geopolitycznej i makroekonomicznej na działalność Grupy

Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd, na podstawie dotychczasowej analizy ryzyk, w tym między innymi wynikających z wojny na terenie Ukrainy oraz konfliktu w Strefie Gazy, doszedł do wniosku, że kontynuacja działalności Grupy w okresie nie krótszym niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2023 roku nie jest zagrożona.

W lutym 2022 roku wskutek rosyjskiej inwazji na Ukrainę istotnej zmianie uległa sytuacja geopolityczna regionu, w którym znajduje się Jednostka Dominująca i inne spółki z Grupy. Grupa Asseco nie prowadzi istotnej działalności biznesowej w Rosji, na Białorusi lub w Ukrainie ani nie posiada żadnych kwot na kontach w rosyjskich bankach. Niektóre spółki z Grupy, głównie z segmentu Formula Systems, zatrudniają pracowników, w szczególności korzystają z outsourcingu programistów z Ukrainy oraz Rosji.

Zaistniała sytuacja nie ma bezpośredniego wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Grupa nie odnotowała istotnego wpływu aktualnej sytuacji gospodarczo-politycznej na terytorium Ukrainy oraz sankcji nałożonych na Rosję na działalność Grupy.

W skali globalnej wojna w Ukrainie, a także mająca miejsce w latach ubiegłych pandemia COVID-19, przeżyła się na mniej stabilną sytuację gospodarczą, wzrost inflacji i wzrost stóp procentowych. Zmiany te nie wpływają jednakże istotnie na wyniki Grupy, a wpływ wzrostu stóp procentowych jest ograniczony, gdyż ponad połowa zadłużenia Grupy jest oparta na stałej stopie procentowej. Struktura zadłużenia oraz innych instrumentów finansowych według stopy procentowej, a także analiza wrażliwości wyniku finansowego na zmianę stopy procentowej jest przedstawiona w nocie 8.2. do niniejszego sprawozdania finansowego.

W związku z atakiem organizacji Hamas na Izrael w październiku 2023 roku oraz następującą po nim operacją militarną Izraela na terenie Strefy Gazy, zmieniła się sytuacja geopolityczna Izraela, w którym znajduje się i prowadzi działalność wiele spółek z segmentu Formula Systems (tożsamego z Grupą Formula).

Przychody generowane w Izraelu stanowią ok. 60% przychodów Grupy Formula i ok. 40% przychodów Grupy Asseco, przy czym działalność izraelskich spółek jest zdwersyfikowana geograficznie: grupa Sapiens generuje ok. 5% przychodów w Izraelu (15% pracowników świadczy pracę w Izraelu), grupa Magic Software – ok. 40%, a grupa Matrix IT – ok. 90%. Przychody generowane w walucie NIS stanowią ok. 40% przychodów Grupy Asseco. Kontrybucja wyników segmentu Formula Systems do zysku netto Grupy Asseco jest jednakże proporcjonalnie istotnie niższa niż udział tego segmentu w przychodach Grupy Asseco, tzn. przychody segmentu Formula Systems stanowiące 64% przychodów Grupy Asseco, przekładają się na jedynie 13% udział tego segmentu w zysku netto Grupy Asseco.

Spółki z Grupy Formula posiadają ugruntowane programy ciągłości działania. Na moment publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wszystkie spółki z segmentu Formula Systems pracują na bieżąco i realizują swoje zobowiązania kontraktowe w terminach określonych w umowach. Spółki te posiadają zdwersyfikowane portfolio klientów, którymi są w istotnej mierze duże, stabilne finansowo firmy i instytucje. Realizowane kontakty dotyczą między innymi kluczowych obszarów takich jak cyberbezpieczeństwo, obronność, inżynieria, służba zdrowia, transport.

Na skutek trwającej w IV kwartale 2023 operacji militarnej, spółki z siedzibą w Izraelu przeszły na pracę w trybie zdalnym lub hybrydowym. Około tysiąca pracowników (spośród ponad 13 tysięcy osób zatrudnionych w Izraelu przez spółki z segmentu Formula Systems) zostało powołanych do służby wojskowej w początkowej fazie wojny, natomiast pod koniec roku liczba ta spadła do ok. 500 osób. Powołanie pracowników do służby wojskowej miało negatywny wpływ na wyniki Grupy Formula ze względu na niższe przychody wygenerowane w szczególności w kontraktach o charakterze Time & Material oraz fakt, że wynagrodzenia powołanych osób są jedynie częściowo kompensowane przez państwo. Opisany powyżej negatywny wpływ nie był jednakże istotny i został częściowo skompensowany poprzez nowe kontrakty z klientami z sektora publicznego w Izraelu, zwłaszcza dotyczące obronności.

Poza wymienionymi powyżej, sytuacja w Strefie Gazy nie miała wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Kontynuacja wojny, której pełen zakres i czas trwania pozostają nieznanne, może mieć istotny wpływ na gospodarkę Izraela, w tym na dostępność siły roboczej, wahania kursu szekla izraelskiego, obniżenie ratingów kredytowych Izraela, dostępności niektórych materiałów i usług itp. Aktualnie trudno jest ocenić długofalowe skutki wojny i ich wpływ na funkcjonowanie spółek Grupy działających w Izraelu oraz na wyniki finansowe samej Grupy.

2.3. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Zakres skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity: Dz. U. 2018 r. poz.757) („Rozporządzenie”) i obejmuje roczny okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2023 roku i okres porównawczy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2022 roku.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez przepisy lokalne. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy, wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Grupy na dzień 31 grudnia 2023 roku, wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku.

2.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w milionach złotych z jednym miejscem po przecinku. Ewentualne różnice w wysokości 0,1 mln PLN przy sumowaniu wynikają z przyjętych zaokrągleń.

Walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej i zarazem walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN). Walutami funkcjonalnymi jednostek zależnych objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym są waluty podstawowych środowisk gospodarczych, w których jednostki te działają. Dla celów konsolidacji sprawozdania jednostek zagranicznych są przeliczane na PLN przy użyciu:

- kursów wymiany kwotowanych dla tych walut przez Narodowy Bank Polski na koniec okresu sprawozdawczego dla pozycji bilansowych oraz

- kursu wyliczonego, jako średnia arytmetyczna kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca okresu objętego sprawozdaniem dla pozycji sprawozdania z dochodów całkowitych oraz rachunku przepływów pieniężnych.

Skutki takich przeliczeń ujmowane są w kapitale własnym w pozycji „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych”.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy dla euro i dolara amerykańskiego (oraz analogiczne kursy dla innych walut kwotowane przez Narodowy Bank Polski):

- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2023 roku 1 EUR = 4,3480 PLN
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2022 roku 1 EUR = 4,6899 PLN
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2023 roku 1 USD = 3,9350 PLN
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2022 roku 1 USD = 4,4018 PLN

Dodatkowo dla potrzeb przeliczenia pozycji bilansowych w izraelskim szeklu na dolara amerykańskiego, na cele konsolidacji w grupie Formula Systems, przyjęto następujące kursy kwotowane przez Bank Izraela (Bank of Israel):

- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2023 roku 1 USD = 3,6270 NIS
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2022 roku 1 USD = 3,5190 NIS

W jednostkach zależnych działających w gospodarce uznanej za hiperinflacyjną pozycje ze sprawozdania z dochodów całkowitych są natomiast przeliczane na PLN przy użyciu kursów wymiany walut kwotowanych przez Narodowy Bank Polski na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica między przeliczeniem sprawozdania z dochodów całkowitych kursem z dnia bilansowego, a kursem średnim ujęta jest w pozycji Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych.

2.5. Profesjonalny osąd i szacunki

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa Grupy na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

W punkcie i. poniżej przedstawiono profesjonalny osąd kierownictwa w odniesieniu do sprawowania kontroli nad spółkami, w których Grupa posiada mniej niż 50% udziałów w kapitale zakładowym. Osąd ten ma wpływ na dane zaprezentowane w każdej pozycji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Tym samym w odniesieniu do tego obszaru zmiana szacunków może mieć istotny wpływ na wyniki Grupy w przyszłości.

W odpowiednich pozycjach not objaśniających przedstawiono natomiast główne obszary, w których w procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości oprócz szacunków księgowych, duże znaczenie miał także profesjonalny osąd kierownictwa, i co do których zmiana szacunków może mieć istotny wpływ na zaprezentowane w tych notach dane finansowe Grupy w przyszłości.

Poniższa tabela stanowi spis stosowanych w Grupie szacunków wraz ze wskazaniem noty, w której opis stosowanych zasad został zamieszczony.

Wybrane szacunki i osądy	Nota	Numer strony
Przychody operacyjne	<u>5.1</u>	45
Podatek dochodowy	<u>5.5</u>	57
Rzeczowe aktywa trwałe	<u>6.1</u>	63
Wartości niematerialne	<u>6.2</u>	65
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	<u>6.3</u>	71
Testy z tytułu utraty wartości	<u>6.5</u>	80
Należności oraz aktywa z tytułu umów z klientami	<u>6.8</u>	89
Pozostałe aktywa	<u>6.10</u>	95
Zobowiązania z tytułu leasingu	<u>6.16</u>	104
Pozostałe zobowiązania finansowe	<u>6.17</u>	106
Zobowiązanie z tytułu umów z klientami	<u>6.19</u>	109
Rezerwy	<u>6.20</u>	110
Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	<u>6.21</u>	113

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku nie nastąpiły istotne zmiany w sposobie dokonywania szacunków w porównaniu do danych zaprezentowanych w sprawozdaniu skonsolidowanym za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku.

i. Konsolidacja podmiotów, w których Grupa ma mniej niż 50% głosów

Grupa doszła do wniosku, że pomimo braku bezwzględnej większości w głosach na walnym zgromadzeniu spółek: Formula Systems (1985) Ltd (dalej „Formula”), Sapiens International Corporation N.V. (dalej „Sapiens”), Magic Software Enterprise Ltd (dalej „Magic”), Matrix IT Ltd. (dalej „Matrix”) oraz Asseco Business Solutions S.A., zgodnie z MSSF 10 Grupa kontroluje te podmioty.

Formula Systems (1985) Ltd

Jednostka Dominująca kontrolowała przez okres 12 miesięcy, zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku, spółkę Formula Systems (1985) Ltd („Formula”), w której posiadała mniej niż 50% udziałów w kapitale zakładowym. Na dzień 31 grudnia 2023 roku Asseco Poland posiadało 25,8% akcji w kapitale zakładowym spółki Formula.

Wniosek Zarządu Spółki w sprawie sprawowania kontroli nad Formula wynika z opisanych poniżej założeń i potwierdzających ich spełnienie okoliczności.

Zgodnie z MSSF 10 najważniejszym czynnikiem stanowiącym o sprawowaniu kontroli nad daną jednostką jest posiadanie nad nią władzy – czyli dysponowanie aktualnymi prawami dającymi możliwość bieżącego kierowania istotnymi działaniami danej jednostki (rozumianymi jako działania, które znacząco wpływają na jej wyniki finansowe).

W oparciu o powyższe Emitent uznał, iż posiada kontrolę nad Formula, ponieważ w tej spółce organem uprawnionym do podejmowania istotnych działań w rozumieniu MSSF 10, jest Rada Dyrektorów, która generalnie podejmuje decyzje zwykłą większością głosów, a większość w jej składzie stanowią przedstawiciele Emitenta (czyli osoby piastujące jednocześnie istotne funkcje w innych spółkach z Grupy Asseco).

O poprawności powyżej opisanej oceny świadczy fakt, że w całym okresie sprawozdawczym oraz do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezmiennie spełnione były kluczowe okoliczności istotne dla sprawowania kontroli, jak w szczególności:

- a) Emitent posiadał większość w składzie Rady Dyrektorów (4 spośród 7 jej członków stanowią członkowie zarządów spółek z Grupy Asseco);
- b) Radzie Dyrektorów przysługiwały kompetencje do zarządzania bieżącą działalnością spółki oraz podejmowania wiążących spółkę decyzji we wszystkich sprawach poza tymi, które wprost przekazane zostały do kompetencji zgromadzenia akcjonariuszy na podstawie zapisów umowy spółki lub przepisów prawa. Rada Dyrektorów określa m.in. :
 1. Wysokość dywidendy;
 2. Strukturę organizacyjną;
 3. Politykę wynagrodzeń;
 4. Plany działalności operacyjnej;
 5. Zasady finansowania działalności operacyjnej;
 6. Kolejność realizacji działań operacyjnych;
- c) Rada Dyrektorów była uprawniona do wyznaczenia Dyrektora Generalnego (CEO), ustalania jego wynagrodzenia i wydawania mu wiążących poleceń co do kierunków i sposobu zarządzania spółką – i chociaż to Dyrektor Generalny faktycznie zarządza spółką, to w przypadku braku realizacji przez Dyrektora Generalnego wskazań Rady Dyrektorów, Rada mogła samodzielnie wdrożyć swoje zalecenie z pominięciem Dyrektora Generalnego.

Biorąc pod uwagę, że sprawowanie kontroli nad Formula wynika z posiadania przez Emitenta większości głosów w Radzie Dyrektorów, a skład Rady Dyrektorów określa Zgromadzenie Akcjonariuszy, to utrata większości przedstawicieli Emitenta w Radzie Dyrektorów może skutkować utratą kontroli nad Formula. Może dojść do takiej sytuacji w przypadku, gdy większość akcjonariuszy podczas Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zgłasza „za”

odwołaniem przedstawicieli Emitenta w Radzie Dyrektorów lub zgłaszuje „przeciw” dokonaniu ich wyboru na kolejną kadencję, co w szczególności może mieć miejsce w przypadku, gdy interes pozostałych akcjonariuszy będzie sprzeczny z interesem Spółki.

Ponadto, podejmując osąd o posiadaniu kontroli nad spółką Formula, Zarząd Spółki uwzględnił, że wszyscy akcjonariusze spółki posiadający ponad 5% akcji spółki, ale nie przekraczający 10%, deklarują pasywny charakter swojej inwestycji i brak chęci kontroli spółki. Żaden z uprawnionych akcjonariuszy w okresie sprawozdawczym nie złożył także propozycji swych kandydatów do Rady Dyrektorów i tym samym pozostawił inicjatywę doboru kandydatów samej radzie. Dodatkowo wskazać należy, że Emitent posiadając 25,8% głosów na zgromadzeniu akcjonariuszy, przy dużym rozproszeniu pozostałego akcjonariatu i dużej dysproporcji pakietów akcji posiadanych przez pozostałych akcjonariuszy jest tzw. Single Largest Shareholder, gdyż:

- i. Pan Guy Bernstein (CEO Grupy Formula) – drugi największy akcjonariusz spółki, posiada 11,7% pakiet akcji;
- ii. pięciu kolejnych największych akcjonariuszy spółki posiada łącznie na dzień bilansowy 34,5% akcji, a z ich raportów giełdowych wynika, że ich pakiety wynoszą od 5,3% do 8,6% akcji Formula;

Co ważne, na terytorium Izraela obowiązuje ściśle regulowane otoczenie prawne, potwierdzone otrzymaną przez Zarząd Spółki opinią renomowanej kancelarii prawnej z Izraela, które zabrania nawiązywania porozumień o współpracy pomiędzy inwestorami instytucjonalnymi celem wywierania wpływu na spółki poprzez posiadanie więcej niż 20% środków kontroli nad taką spółką (zarówno samodzielnie, jak i w porozumieniu z innymi akcjonariuszami), a naruszenie tej regulacji stanowić może skuteczną podstawę dochodzenia sankcji cywilnych i administracyjnych. Przy czym przez środki kontroli przepisy te rozumieją zarówno prawa głosu wykonywane na zgromadzeniu akcjonariuszy jak i nominowanie swoich przedstawicieli do rady dyrektorów. Wobec powyższego podmioty te są istotnie ograniczone w wywieraniu wpływu na Formula pomimo posiadania łącznie znacznej ilości głosów. Ponadto, prawo izraelskie przewiduje obowiązek publikowania informacji o zawarciu porozumień akcjonariuszy w sprawie wykonywania prawa głosu i w związku z brakiem takich informacji można stwierdzić, że w przypadku Formula żadne takie porozumienie nie zostało zawarte.

Uproszczona struktura akcjonariatu Formula na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku przedstawia się następująco:

	31.12.2023	31.12.2022
Asseco Poland S.A.	25,8%	25,6%
Guy Bernstein	11,7%	11,7%
Harel Insurance Investments & F	8,6%	8,5%
Menora Mivtachim Holdings Ltd	7,1%	7,2%
The Phoenix HoldingS Ltd.	7,1%	5,9%
Yelin Lapidot Holdings	6,4%	5,6%
Clal Insurance Enterprises Hold	5,3%	4,0%
Pozostali	28,0%	31,5%
Razem	100%	100%

W przypadku spółek Sapiens, Magic i Matrix dyskusja o sprawowaniu kontroli sprowadza się do ustalenia, że Formula Systems (1985) Ltd. – spółka posiadająca w tych podmiotach bezpośredni udział, kontrolowała je w rozumieniu MSSF 10 w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku.

Sapiens International Corporation NV

W przypadku Sapiens decyzja o istnieniu kontroli w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku zgodnie z MSSF 10 została podjęta w oparciu o następujące czynniki:

1. Organy spółki Sapiens:

- decyzje na walnym zgromadzeniu podejmowane są zwykłą większością głosów obecnych na walnym zgromadzeniu;
- coroczne (zwyczajne) walne zgromadzenie akcjonariuszy podejmuje uchwały w sprawie wyboru poszczególnych dyrektorów, wybiera audytora spółki na najbliższy rok oraz zatwierdza sprawozdania spółki oraz raport z działalności dyrektorów;
- zgodnie ze statutem rada dyrektorów spółki Sapiens jest odpowiedzialna za zarządzanie bieżącą działalnością spółki i może podejmować zasadniczo wszystkie te decyzje, które nie są zarezerwowane w statucie dla akcjonariuszy, w tym m.in. decyduje o wypłacie dywidendy;
- rada dyrektorów spółki składa się z 6 członków, 4 z nich to niezależni dyrektorzy zgodnie z regulacjami amerykańskiej Komisji ds. Papierów Wartościowych i Giełd. Jeden z członków członka rady jest powiązany z Formula Systems.

2. Akcjonariat spółki Sapiens:

- akcjonariat spółki jest rozproszony, tzn. tylko jeden akcjonariusz, którym jest Formula Systems, posiada powyżej 5,7% głosów na walnym zgromadzeniu;
- nie ma dowodów na to, że między jakimikolwiek akcjonariuszami istnieje lub istniało jakiegokolwiek porozumienie co do wspólnego głosowania na walnym zgromadzeniu;
- w ciągu pięciu lat, tj. w latach 2019-2023, procent akcjonariuszy obecnych na walnych zgromadzeniach mieścił się w przedziale od 70% do 84%. Oznacza to, że aktywność akcjonariuszy jest stosunkowo umiarkowana. Biorąc pod uwagę, że Formula posiada obecnie ok. 43,63% głosów na walnym zgromadzeniu, frekwencja musiałaby być większa niż 87,25%, żeby Formula nie miała bezwzględnej większości głosów na walnym zgromadzeniu. Osiągnięcie takiej frekwencji w ocenie Zarządu wydaje się być mało prawdopodobne.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje, w opinii Grupy, Formula Systems, pomimo braku bezwzględnej większości w kapitale zakładowym spółki Sapiens w trakcie 2023 roku, nadal ma możliwość wpływania na wybór dyrektorów spółki Sapiens, a tym samym może wpływać na kierunki rozwoju oraz bieżące działania operacyjne spółki.

Magic Software Enterprises Ltd

W przypadku spółki Magic, decyzja o istnieniu kontroli w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2023 roku zgodnie z MSSF 10 została podjęta w oparciu o następujące czynniki:

1. Organy spółki Magic:

- decyzje na walnym zgromadzeniu podejmowane są zwykłą większością głosów obecnych na walnym zgromadzeniu;
- coroczne (zwyczajne) walne zgromadzenie akcjonariuszy podejmuje uchwały w sprawie wyboru poszczególnych dyrektorów, wybiera audytora spółki na najbliższy rok oraz zatwierdza sprawozdania spółki oraz raport z działalności dyrektorów;
- zgodnie ze statutem rada dyrektorów spółki Magic jest odpowiedzialna za zarządzanie bieżącą działalnością spółki i może podejmować zasadniczo wszystkie te decyzje, które nie są zarezerwowane w statucie dla akcjonariuszy, w tym m.in. decyduje o wypłacie dywidendy;
- rada dyrektorów spółki składa się z 6 członków, wśród których 4 to niezależni dyrektorzy zgodnie z rekomendacjami SEC, pozostali 2 członkowie są bezpośrednio lub pośrednio związani ze spółką Formula Systems.

2. Akcjonariat spółki Magic:

- akcjonariat spółki Magic może być uznany za rozproszony; poza spółką Formula, tylko 2 fundusze posiadają więcej niż 5% głosów (pakiet udziałów jednego z nich wynosi ok. 10%, a drugiego ok. 7%);
- nie ma dowodów na to, że między jakimikolwiek akcjonariuszami istnieje lub istniało jakiegokolwiek porozumienie co do wspólnego głosowania na walnym zgromadzeniu;

- w ciągu pięciu lat, tj. w latach 2019-2023, procent akcjonariuszy obecnych na walnych zgromadzeniach wahał się w przedziale od 70% do 87%. Oznacza to, że aktywność akcjonariuszy jest stosunkowo umiarkowana. Biorąc pod uwagę, że Formula posiada obecnie ok. 46,71% głosów na walnym zgromadzeniu, frekwencja musiałaby być większa niż 93,42%, żeby Formula nie miała bezwzględnej większości głosów na walnym zgromadzeniu. Osiągnięcie takiej frekwencji w ocenie Zarządu wydaje się być mało prawdopodobne.

Biorąc pod uwagę powyższe, w opinii Grupy, Formula Systems, pomimo braku bezwzględnej większości w kapitale zakładowym spółki Magic, nadal ma możliwość wpływania na wybór dyrektorów spółki Magic, tym samym może wpływać na kierunki rozwoju oraz bieżące działania operacyjne spółki.

Matrix IT Ltd.

W przypadku spółki Matrix IT na dzień 31 grudnia 2023 roku udział Grupy wynosił 48,69%. Decyzja o istnieniu kontroli zgodnie z MSSF 10 została podjęta w oparciu o następujące czynniki:

1. Organy spółki Matrix IT:

- decyzje na walnym zgromadzeniu podejmowane są zwykłą większością głosów obecnych na walnym zgromadzeniu;
- coroczne (zwyczajne) walne zgromadzenie akcjonariuszy podejmuje uchwały w sprawie wyboru poszczególnych dyrektorów, wybiera audytora spółki na najbliższy rok oraz zatwierdza sprawozdania spółki oraz raport z działalności dyrektorów;
- zgodnie ze statutem rada dyrektorów spółki Matrix jest odpowiedzialna za zarządzanie bieżącą działalnością spółki i może podejmować zasadniczo wszystkie te decyzje, które nie są zarezerwowane w statucie dla akcjonariuszy, w tym m.in. decyduje o wypłacie dywidendy;
- rada dyrektorów spółki składa się z 5 członków, 2 z nich to dyrektorzy tzw. zewnątrzni zgodnie z wymogami izraelskiej Komisji ds. Papierów Wartościowych i Giełd, kolejnym jest dyrektor niezależny, a jeden z dwóch pozostałych dyrektorów jest powiązany z Formułą (jest to CEO Formuli Systems Pan Guy Bernstein).

2. Akcjonariat spółki Matrix IT:

- akcjonariat spółki Matrix IT może być uznany za rozproszony; poza Formułą tylko jeden z akcjonariuszy posiadał w okresie sprawozdawczym więcej niż 5% głosów na walnym zgromadzeniu (było to ok. 10%);
- nie ma dowodów na to, że między jakimikolwiek akcjonariuszami istnieje lub istniało jakiegokolwiek porozumienie co do wspólnego głosowania na walnym zgromadzeniu;
- w ciągu pięciu lat, tj. w latach 2019-2023, procent obecnych akcjonariuszy na walnym zgromadzeniu kształtował się w przedziale od 77% do 82%. Oznacza to, że aktywność akcjonariuszy jest stosunkowo umiarkowana. Biorąc pod uwagę, że Formula posiada obecnie ok. 48,21% głosów na walnym zgromadzeniu, frekwencja musiałaby być większa niż 96,42%, żeby Formula nie miała bezwzględnej większości głosów na walnym zgromadzeniu. Osiągnięcie takiej frekwencji w ocenie Zarządu wydaje się być mało prawdopodobne.

Biorąc pod uwagę powyższe, w opinii Grupy, Formula Systems, pomimo braku bezwzględnej większości w kapitale zakładowym spółki Matrix, nadal ma możliwość wpływania na wybór dyrektorów spółki Matrix, tym samym może wpływać na kierunki rozwoju oraz bieżące działania operacyjne spółki.

Asseco Business Solutions S.A.

W przypadku spółki Asseco Business Solutions S.A. decyzja o istnieniu kontroli w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku zgodnie z MSSF 10 została podjęta w oparciu o następujące czynniki:

- decyzje na walnym zgromadzeniu podejmowane są zwykłą większością głosów obecnych na walnym zgromadzeniu;
- akcjonariat spółki jest rozproszony i poza spółką Asseco Enterprise Solutions, a.s. (spółką zależną od Asseco Poland) istnieją tylko dwaj akcjonariusze posiadający więcej niż 5% głosów na walnym zgromadzeniu. Akcjonariusze ci posiadają odpowiednio ok. 13,66% oraz 10,65% głosów na walnym zgromadzeniu;
- nie ma dowodów na to, że między jakimikolwiek akcjonariuszami istnieje lub istniało jakiegokolwiek porozumienie co do wspólnego głosowania na walnym zgromadzeniu;

- w ciągu ostatnich pięciu lat, tj. w latach 2019-2023, procent akcjonariuszy obecnych na walnych zgromadzeniach mieścił się w przedziale od 50,83% do 74,29%. Oznacza to, że aktywność akcjonariuszy jest stosunkowo umiarkowana lub niska. Biorąc pod uwagę, że Asseco posiada obecnie 46,47% głosów na walnym zgromadzeniu, frekwencja musiałaby być większa niż 92,93%, żeby Asseco nie miało bezwzględnej większości głosów na walnym zgromadzeniu. Osiągnięcie takiej frekwencji w ocenie Zarządu wydaje się być mało prawdopodobne.

Biorąc pod uwagę powyższe, w opinii Grupy, Asseco Poland, pomimo braku bezwzględnej większości w kapitale zakładowym spółki Asseco Business Solutions S.A. może wpływać na kierunki rozwoju oraz bieżące działania operacyjne spółki.

Tym samym w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dane finansowe spółki Asseco Business Solutions zostały ujęte metodą pełną.

ii. Hiperinflacja

Dodatkowym obszarem objętym profesjonalnym osądem i szacunkiem jest ocena, czy spółki z Grupy działają w ramach gospodarek hiperinflacyjnych. Decyzja o tym, czy przekształcenie sprawozdań finansowych jest konieczne na podstawie MSR 29, jest kwestią wymagającą dokonania oceny. Zarząd dokonał analizy czynników jakościowych i ilościowych (w tym czy skumulowana stopa inflacji z okresu trzech lat zbliża się lub przekracza wartość 100%), wskazujących na występowanie hiperinflacji i uznał, że Turcja jest krajem z gospodarką hiperinflacyjną.

W konsekwencji dane finansowe spółek zależnych działających w Turcji w ramach grupy ASEE (segment Asseco International) zostały przekształcone z uwzględnieniem zmiany siły nabywczej w oparciu o ogólny indeks cen tak, aby były wyrażone w jednostkach miary obowiązujących na koniec okresu sprawozdawczego. Wpływ hiperinflacji na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe został opisany w nocie 2.12.

2.6. Stosowane zasady rachunkowości

W poniższej tabeli znajduje się zestawienie wybranych zasad rachunkowości wraz z przypisaniem do noty, w której zostały one przedstawione.

Wybrane zasady rachunkowości	Nota	Numer strony
Przychody operacyjne	<u>5.1</u>	45
Koszty operacyjne	<u>5.2</u>	53
Pozostała działalność operacyjna	<u>5.3</u>	55
Przychody i koszty finansowe	<u>5.4</u>	56
Podatek dochodowy	<u>5.5</u>	57
Zysk przypadający na jedną akcję	<u>5.6</u>	61
Rzeczowe aktywa trwałe	<u>6.1</u>	63
Wartości niematerialne	<u>6.2</u>	65
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	<u>6.3</u>	71
Wartość firmy	<u>6.4</u>	74
Testy na utratę wartości	<u>6.5</u>	80
Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	<u>6.6</u>	86
Jednostki zależne z istotnym udziałem niekontrolującym	<u>6.7</u>	87
Należności i aktywa z tytułu umów z klientami	<u>6.8</u>	89
Czynne rozliczenia międzyokresowe	<u>6.9</u>	93
Pozostałe aktywa	<u>6.10</u>	94
Zapasy	<u>6.11</u>	97
Środki pieniężne	<u>6.12</u>	98
Kapitał zakładowy	<u>6.13</u>	98
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	<u>6.15</u>	99
Zobowiązania z tytułu leasingu	<u>6.16</u>	103
Pozostałe zobowiązania finansowe	<u>6.17</u>	105
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania budżetowe oraz pozostałe zobowiązania	<u>6.18</u>	107
Zobowiązanie z tytułu umów z klientami	<u>6.19</u>	108
Rezerwy	<u>6.20</u>	109
Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	<u>6.21</u>	112

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie uległy zmianom w stosunku do zasad, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku, za wyjątkiem zmiany opisanej w punkcie 2.9 niniejszego sprawozdania oraz za wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów i interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2023 roku i później.

Zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej obowiązujące od dnia 1 stycznia 2023 roku:

- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe oraz Zmiany do MSSF 17,
- Zmiany do MSR 1: Prezentacja sprawozdań finansowych oraz wytyczne Rady MSSF w zakresie ujawnień dotyczących polityk rachunkowości w praktyce,
- Zmiany do MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów,
- Zmiany do MSR 12 Podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań powstających na skutek pojedynczej transakcji,
- Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy Międzynarodowa reforma podatkowa – zasady modelowe filaru II.

Zmienione standardy oraz interpretacje, które mają zastosowanie po raz pierwszy w 2023 roku, nie mają istotnego wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

2.7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- Zmiany do MSR 1: *Prezentacja sprawozdań finansowych – Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe* oraz *Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe* – odroczenie daty wejścia w życie (opublikowano odpowiednio dnia 23 stycznia 2020 roku oraz 15 lipca 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 16 *Leasing: Zobowiązanie leasingowe w transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego* (opublikowano dnia 22 września 2022 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Grupa jest w trakcie analizy, w jaki sposób wprowadzenie powyższych standardów i interpretacji może wpłynąć na skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

2.8. Wpływ zmian klimatu

Ze względu na branżę, w której działa Grupa i rodzaj prowadzonej działalności (produkcja oprogramowania i świadczenie usług informatycznych) jej wpływ na środowisko jest dość ograniczony. Z tego samego powodu, zdaniem Zarządu Spółki zmiany w środowisku, a także regulacje klimatyczne nie wpłyną istotnie na działalność Spółki w perspektywie krótko- i średnioterminowej, w szczególności mając na uwadze, że Spółka nie podjęła istotnych zobowiązań klimatycznych.

Niemniej jednak, zmiany klimatyczne mogą wpłynąć na funkcjonowanie Grupy w następujących obszarach:

- mogą zostać wprowadzone nowe przepisy dotyczące klimatu, nakładające nowe obowiązki na spółki z Grupy Asseco,
- wzrost kosztów energii elektrycznej może wpłynąć na koszty działalności Grupy,
- ekstremalne zdarzenia pogodowe mogą ograniczać możliwość świadczenia usług wsparcia na miejscu lub wpływać na łańcuchy dostaw zakupionego sprzętu.

Funkcjonowanie Grupy może natomiast wpływać na zmiany klimatyczne w następujących obszarach:

- wykorzystanie energii potrzebnej do działania serwerów i utrzymania infrastruktury związanej ze świadczonymi usługami,
- wykorzystanie energii, ogrzewanie oraz klimatyzacja w wielu biurach,
- zużycie paliwa przez samochody służbowe,
- podróże biznesowe,
- gospodarowanie odpadami.

Proces zarządzania ryzykiem w 2023 roku koncentrował się głównie na ocenie zagrożeń i szans związanych ze zmianami klimatycznymi. Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności istotność kwestii klimatycznych jest dość ograniczona.

Grupa wzięła pod uwagę ryzyka klimatyczne i przeanalizowała wpływ zmian klimatu na sprawozdanie finansowe, a w szczególności skupiając się na następujących zagadnieniach:

- okres życia aktywów,
- oczekiwane straty kredytowe, w tym głównie odpisy na należności,
- utrata wartości aktywów niefinansowych,
- rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe,
- wpływ na przychody danego okresu,
- wpływ na koszty danego okresu (zwłaszcza energii).

W wyniku przeprowadzonej analizy Grupa doszła do wniosku, że wpływ zmian klimatycznych na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy jest nieistotny. Wpływ zmian klimatu na działalność Grupy Asseco oraz wpływ działalności Asseco na klimat został bardziej szczegółowo opisany w *Sprawozdaniu na temat informacji niefinansowych za rok 2023* w dziale *Środowisko* przekazanym do publicznej wiadomości w dniu 27 marca 2024 roku.

2.9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i zasad prezentacji

W okresie sprawozdawczym, od 1 stycznia 2023 roku, Grupa zmieniła zasady rachunkowości dotyczące prezentacji wybranych elementów przychodów i kosztów. Przed zmianą prezentacji pozycje te były ujmowane w działalności finansowej, po zmianie prezentacji są one ujmowane w pozostałej działalności operacyjnej. Zmiana dotyczy następujących przychodów i kosztów:

Pozycje przychodów i kosztów	Przed zmianą prezentacji	Po zmianie prezentacji
Koszty związane z objęciem kontroli nad spółkami zależnymi	Koszty finansowe	Pozostałe koszty operacyjne
Zyski i straty z przeszacowania odroczonej i warunkowej płatności za pakiet kontrolny w spółkach zależnych – część oparta na wynikach operacyjnych spółek zależnych	Przychody lub koszty finansowe	Pozostałe przychody lub koszty operacyjne

Zyski i straty z przeszacowania zobowiązania z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych (opcje put) - część oparta na wynikach operacyjnych i kapitałach spółek zależnych*	Przychody lub koszty finansowe	Pozostałe przychody lub koszty operacyjne
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym*	Koszty finansowe	Pozostałe koszty operacyjne
Odpis / Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości należności z tytułu sprzedaży jednostek zależnych (ujmowany do tej pory w pozycji <i>Odpis z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych</i>)	Przychody lub koszty finansowe	Pozostałe przychody lub koszty operacyjne

*Dotyczy tylko opcji put i udziałów niekontrolujących ujmowanych metodą oczekiwanego nabycia (present ownership).

Zyski i straty z przeszacowania odroczonej i warunkowej płatności za pakiet kontrolny w spółkach zależnych wynikające z odwijania dyskonta od zobowiązań oraz różnic kursowych pozostają prezentowane w Przychodach i kosztach finansowych. Zyski i straty z przeszacowania zobowiązań z tytułu nabycia udziałów niekontrolujących (objętych opcją put) wynikające z odwijania dyskonta od zobowiązania oraz różnic kursowych również pozostają prezentowane w Przychodach i kosztach finansowych.

W rachunku przepływów pieniężnych pozycje wymienione w tabeli będą ujmowane po zmianie prezentacji w wierszu „(Przychody)/koszty związane z akwizycjami (w tym m.in. wycena zobowiązań PUT, zobowiązań warunkowych, wycena aktywów do wartości godziwej na dzień objęcia kontroli)”. Przed zmianą prezentacji pozycje te były ujmowane w wierszach „Pozostałe przychody / koszty finansowe”.

Zmiany wynikają z chęci uspołnienia prezentacji poszczególnych przychodów i kosztów w skonsolidowanym rachunku zysków i strat Grupy oraz podkreślenia, że działalność akwizycyjna jest elementem zwykłej działalności operacyjnej Grupy.

Koszty i przychody z tytułu wyceny zobowiązań warunkowych i opcji put wynikają w dużej mierze ze zmiany bieżących i oczekiwanych wyników operacyjnych generowanych przez spółki zależne, w związku z tym, zdaniem Grupy, powinny być pokazywane w działalności operacyjnej, a nie finansowej. Podobne wnioski dotyczą kosztów nabycia spółek, które są niezbędne do przeprowadzenia samego procesu akwizycji spółek, a także kosztów dywidend wypłacanych udziałowcom niekontrolującym (ujmowanym metodą oczekiwanego nabycia), których wysokość również wynika z wyników wygenerowanych przez spółki zależne w ramach ich działalności operacyjnej. Ponadto prezentacja wskazanych wyżej przychodów i kosztów w pozostałej działalności operacyjnej jest spójna z tym, że inne istotne pozycje związane z działalnością operacyjną jednostek zależnych, takie jak koszty utraty wartości wartości firmy oraz zyski i straty na utracie kontroli nad jednostkami zależnymi, również są prezentowane w pozostałej działalności operacyjnej.

Przekształcenie danych za okres porównawczy wynikające ze zmiany prezentacji zostało przedstawione w punkcie 2.11 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W okresie sprawozdawczym nie dokonano innych zmian w zakresie stosowanych zasad prezentacji.

2.10. Korekta błędu

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zdarzenia skutkujące koniecznością dokonania korekty błędu.

2.11. Przekształcenie danych porównawczych

Zgodnie z par. 45 MSSF 3 *Połączenia jednostek*, Grupa ma 12 miesięcy od daty nabycia spółki na dokonanie finalnego rozliczenia nabycia. W 2023 roku Grupa dokonała ostatecznego rozliczenia nabycia spółki Pirios S.A. – segment Asseco Poland, spółek ANeT-Advanced Network Technology, s.r.o., Bithat Solutions s.r.l. oraz Helius Systems Sh.p.k – segment Asseco International oraz spółek Bear Staffing, Safra Digital Marketing Ltd., Shamrad Electronics (1997) LTD, Formally Smart Form System Ltd., RDT Equipment and Systems (1993) Ltd., The Goodkind Group LLC i Appush Ltd. (poprzednia nazwa spółki Vidstart Ltd.) – segment Formula, co wiązało się z koniecznością przekształcenia danych porównywalnych.

Dane za okres porównywalny zostały przekształcone również w związku ze zmianą prezentacji wybranych przychodów i kosztów finansowych (zmiany te zostały szerzej opisane w punkcie 2.9 niniejszego sprawozdania).

W wyniku wspomnianych powyżej wydarzeń, zmianie uległy niektóre pozycje aktywów i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz rachunku zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2022 roku, a także wybrane informacje zawarte w notach objaśniających.

W tabelach poniżej zaprezentowano wpływ powyższych zmian na dane porównywalne rachunku zysków i strat oraz bilansu.

Przekształcenie rachunku zysków i strat	12 miesięcy do	Zmiana rozliczenia nabycia	Zmiana prezentacji wybranych przychodów i kosztów finansowych	12 miesięcy do
	31 grudnia 2022			31 grudnia 2022 (przekształcone)
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Przychody operacyjne	17 370,1	-	-	17 370,1
Koszt własny sprzedaży	(13 586,0)	(0,6)	-	(13 586,6)
Zysk brutto ze sprzedaży	3 784,1	(0,6)	-	3 783,5
Koszty sprzedaży	(1 004,3)	-	-	(1 004,3)
Koszty ogólnego zarządu	(1 166,2)	-	-	(1 166,2)
Zysk netto ze sprzedaży	1 613,6	(0,6)	-	1 613,0
Pozostałe przychody operacyjne	277,2	-	23,0	300,2
Pozostałe koszty operacyjne	(75,6)	(0,2)	(43,5)	(119,3)
Zysk z działalności operacyjnej	1 815,2	(0,8)	(20,5)	1 793,9
Przychody finansowe	164,0	-	(22,9)	141,1
Koszty finansowe	(235,6)	-	43,4	(192,2)
Zysk przed opodatkowaniem i udziałem w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	1 743,6	(0,8)	-	1 742,8
Podatek dochodowy (bieżące i odroczone obciążenie podatkowe)	(384,8)	0,1	-	(384,7)
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	(0,1)	-	-	(0,1)
Zysk za okres sprawozdawczy	1 358,7	(0,7)	-	1 358,0
<i>Przypadający:</i>				
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	502,7	(0,4)	-	502,3
Udziałowcom niekontrolującym	856,0	(0,3)	-	855,7

Przekształcenie bilansu	31 grudnia 2022	Zmiana rozliczenia nabycia w segmencie Formula Systems	Zmiana rozliczenia nabycia w segmencie Asseco International	Zmiana rozliczenia nabycia w segmencie Asseco Poland	31 grudnia 2022 roku (przekształcone)
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Aktywa trwałe	10 760,3	(0,4)	0,5	0,1	10 760,5
w tym:					
Wartości niematerialne	2 379,8	3,1	7,8	1,0	2 391,7
Wartość firmy	5 942,2	(3,5)	(7,3)	(0,9)	5 930,5
Aktywa obrotowe	9 328,5	(1,0)	-	-	9 327,5
w tym:					
Należności z tytułu dostaw i usług	3 954,7	(0,6)	-	-	3 954,1
Pozostałe aktywa finansowe	120,4	(0,4)	-	-	120,0
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	42,5	-	-	-	42,5
Suma aktywów obrotowych i aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	9 371,0	(1,0)	-	-	9 370,0
SUMA AKTYWÓW	20 131,3	(1,4)	0,5	0,1	20 130,5

Kapitał własny ogółem	10 213,5	(0,2)	(0,4)	(0,1)	10 212,8
w tym:					
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej)	6 549,9	(0,1)	(0,2)	(0,1)	6 549,5
Udziały niekontrolujące	3 663,6	(0,1)	(0,2)	-	3 663,3
Zobowiązania długoterminowe	3 621,9	0,7	0,7	0,2	3 623,5
w tym:					
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	572,4	0,7	0,7	0,2	574,0
Zobowiązania krótkoterminowe	6 295,9	(1,9)	0,2	-	6 294,2
w tym:					
Kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	1 145,9	(4,0)	-	-	1 141,9
Pozostałe zobowiązania finansowe	514,6	1,6	0,2	-	516,4
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 599,5	0,2	-	-	1 599,7
Pozostałe zobowiązania	645,9	0,3	-	-	646,2
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	9 917,8	(1,2)	0,9	0,2	9 917,7
SUMA PASYWÓW	20 131,3	(1,4)	0,5	0,1	20 130,5

2.12. Wpływ statusu Turcji jako gospodarki hiperinflacyjnej

Ocena czy spółki z grupy działają w gospodarkach ogarniętych hiperinflacją, opiera się na czynnikach jakościowych i ilościowych. W Turcji, w której działalność prowadzą spółki z grupy ASEE (segment Asseco International) wskaźniki inflacji w skali trzech lat w ujęciu skumulowanym przekroczyły 100% w kwietniu 2022 roku. Ponadto, w Turcji obecne są także jakościowe wskaźniki hiperinflacji. W związku z tym, Grupa uznała Turcję za kraj, którego gospodarka jest hiperinflacyjna i dla działalności jednostek zależnych funkcjonujących w Turcji zastosowano, retrospektywnie od dnia 1 stycznia 2022 roku, MSR 29 "Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji", tak jakby gospodarka turecka była zawsze hiperinflacyjna. Przekształcono także dane finansowe jednostek zależnych, których walutą funkcjonalną jest lira turecka z uwzględnieniem zmiany siły nabywczej w oparciu o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) tak, aby były wyrażone w jednostkach miary obowiązujących na koniec okresu sprawozdawczego.

W związku z tym, bilansowe pozycje niepieniężne oraz rachunek zysków i strat zostały przekształcone tak, aby odzwierciedlały siłę nabywczą na dzień bilansowy. Pozycje pieniężne, takie jak środki pieniężne, należności, zobowiązania, zadłużenie bankowe itp. odzwierciedlają już siłę nabywczą na dzień zamknięcia, ponieważ pozycje te składają się z sald, należności lub zobowiązań w odpowiednich jednostkach pieniężnych. MSR 29, w połączeniu z MSR 21 dotyczącym przeliczania walut, wymaga również, aby wszystkie transakcje w kursie walutowym gospodarki hiperinflacyjnej tj. lirze tureckiej (TRY), były przeliczane na walutę prezentacji Grupy tj. polski złoty (PLN), przy zastosowaniu kursu walutowego z dnia bilansowego. W związku z tym, wszystkie transakcje w Turcji zostały przeliczone na PLN przy użyciu kursu walutowego z dnia 31 grudnia 2023 roku, podczas gdy Grupa zwykle przelicza transakcje w rachunku zysków i strat po średnim kursie walutowym z danego okresu sprawozdawczego.

Podstawa przekształceń związanych z hiperinflacją:

- Wskaźnik cen:

Hiperinflacyjne przekształcenia danych finansowych jednostek zależnych działających w Turcji opierają się na oficjalnie dostępnych danych dotyczących zmian wskaźnika cen konsumpcyjnych (CPI) publikowanych przez Turecki Instytut Statystyczny. Na podstawie tego indeksu inflacja za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 roku wynosiła 65% procent.

Poszczególne wskaźniki inflacji przedstawia poniższa tabela:

Wskaźnik inflacji za poszczególne okresy	
Grudzień 2023 - grudzień 2022	65%
Grudzień 2022 - grudzień 2021	64%

Wskaźnik inflacji w skali 3 lat w ujęciu skumulowanym	
Grudzień 2023 - grudzień 2020	268%

- Kurs walutowy:

Wszystkie dane finansowe dotyczące działalności jednostek zależnych w Turcji, zarówno w skonsolidowanym bilansie, jak i w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, są przeliczane na walutę prezentacji Grupy na PLN, przy użyciu kursu wymiany TRY/PLN na dzień bilansowy, w przeciwieństwie do zwyczajowej praktyki Grupy polegającej na przeliczaniu rachunku zysków i strat przy użyciu średniego kursu wymiany za okres sprawozdawczy. Na dzień 31 grudnia 2023 roku kurs TRY wyniósł 0,1337 PLN.

Opis przyjętej metody przekształcenia związanego z hiperinflacją:

- 1) Przekształcenia hiperinflacyjne w walucie lokalnej
 - a) Grupa przeanalizowała pozycje bilansowe jednostek zależnych w Turcji i podzieliła je na aktywa/zobowiązania pieniężne i niepieniężne. Pozycje pieniężne nie podlegały przekształceniu, ponieważ są one już wyrażane w jednostkach obowiązujących na koniec okresu sprawozdawczego.
 - b) Istotne pozycje niepieniężne występujące w tureckich jednostkach zależnych to: wartość firmy powstała na nabyciu tych spółek, rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne, aktywa z tytułu prawa do użytkowania, czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania z tytułu umów z klientami. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania nie zostały jednakże przeszacowane, bo cyklicznie podlegają indeksacji o wskaźnik inflacji. Pozostałe pozycje niepieniężne zostały przekształcone w celu uwzględnienia skutków inflacji w oparciu o zmiany wskaźnika cen w okresie od początkowego ujęcia do dnia 31 grudnia 2023 roku lub do daty zbycia. Przekształcenia zostały dokonane ze skutkiem na dzień początkowego ujęcia pozycji w bilansie, jednak nie wcześniej niż na dzień nabycia jednostek zależnych przez Grupę, gdyż uznaje się, że pozycje niepieniężne zostały wtedy przeliczone i ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej, odzwierciedlającej siłę nabywczą na dzień nabycia. Przekształcenie znacząco zwiększyło wartość wartości firmy, rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Przekształcenie doprowadziło również do wyższych kosztów w rachunku zysków i strat w postaci wyższych odpisów amortyzacyjnych w związku z przekształconą wartością brutto rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.
 - c) W związku z przeszacowaniem aktywów i zobowiązań niepieniężnych przeszacowaniu uległ także podatek odroczony liczony jako różnica między wartością podatkową i księgową.
 - d) Wszystkie transakcje rachunku zysków i strat w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku zostały przekształcone w celu odzwierciedlenia zmian wskaźnika cen w okresie od miesiąca ujęcia w rachunku zysków i strat do 31 grudnia, z wyjątkiem amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, które zostały przeliczone w oparciu o skorygowaną wartość brutto tych aktywów. Ponowne obliczenie amortyzacji opiera się na normalnych okresach użytkowania odpowiednich aktywów. Przekształcenie rachunku zysków i strat o wskaźnik inflacji spowodowało wzrost wartości poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat w walucie lokalnej ze względu na zmiany wskaźnika cen od dnia ujęcia do 31 grudnia 2023 roku.
 - e) Skutki przekształcenia rachunku zysków i strat oraz bilansu o inflację w bieżącym okresie sprawozdawczym zostały ujęte drugostronnie w przychodach/kosztach finansowych w rachunku zysków i strat w pozycji: Zysk z sytuacji pieniężnej netto - hiperinflacja. Przeszacowanie pozycji bilansowych o inflację od momentu ich początkowego ujęcia do końca 2021 roku zostało ujęte drugostronnie w odrębnej pozycji w innych dochodach całkowitych: Przekształcenie aktywów niepieniężnych na dzień 1 stycznia - wpływ hiperinflacji za 2022 rok oraz w kapitale własnym w pozycji Zyski zatrzymane i pozostałe kapitały.

2) Przeliczenie danych finansowych na walutę prezentacji Grupy

- a) Sprawozdania finansowe jednostek zależnych działających w Turcji po przekształceniach inflacyjnych w walucie lokalnej zostało przeliczone na PLN poprzez przeliczenie bilansu i wszystkich pozycji rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym przy zastosowaniu kursu TRY/PLN na dzień bilansowy. Na dzień 31 grudnia 2023 roku kurs TRY wynosił 0,1337 PLN. Przeliczenie pozycji bilansu pozostaje bez zmian w porównaniu ze zwykłą praktyką Grupy, natomiast nowa zasada przeliczania pozycji rachunku zysków i strat ma znaczący wpływ na pozycje rachunku zysków i strat. Efekt przeliczenia sprawozdania z dochodów całkowitych kursem zamknięcia został drugostronnie ujęty w pozycji Różnice z przeliczenia jednostek zależnych.

3) Czas rozpoznania

- a) MSR 29 został wdrożony przez Grupę z dniem 1 stycznia 2022 roku, a przekształcenia z tytułu hiperinflacji zostały ujęte po raz pierwszy w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2022 roku.
- b) Ponieważ wskaźniki inflacji w skali trzech lat w ujęciu skumulowanym przekroczyły 100% w kwietniu 2022 roku, opublikowane dane za pierwszy kwartał 2022 roku nie uległy zmianie.

Wpływ zastosowania MSR 29 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy 2023 roku został podsumowany poniżej:

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	Wpływ hiperinflacji	12 miesięcy do 31 grudnia 2023
	bez wpływu MSR 29		zgodnie z MSR 29
	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Przychody operacyjne	16 899,7	(3,2)	16 896,5
Koszt własny sprzedaży	(13 169,4)	(1,4)	(13 170,8)
Zysk brutto ze sprzedaży	3 730,3	(4,6)	3 725,7
Koszty sprzedaży	(942,3)	1,2	(941,1)
Koszty ogólnego zarządu	(1 165,3)	0,3	(1 165,0)
Zysk netto ze sprzedaży	1 622,7	(3,1)	1 619,6
Pozostałe przychody operacyjne	86,4	(0,2)	86,2
Pozostałe koszty operacyjne	(81,4)	-	(81,4)
Zysk z działalności operacyjnej	1 627,7	(3,3)	1 624,4
Przychody finansowe	144,0	22,3	166,3
Koszty finansowe	(265,2)	0,4	(264,8)
Zysk przed opodatkowaniem i udziałem w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	1 506,5	19,4	1 525,9
Podatek dochodowy (bieżące i odroczone obciążenie podatkowe)	(317,4)	0,2	(317,2)
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	3,9	-	3,9
Zysk za okres sprawozdawczy	1 193,0	19,6	1 212,6
<i>Przypadający:</i>			
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	472,8	10,0	482,8
Udziałowcom niekontrolującym	720,2	9,6	729,8
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w PLN) ze skonsolidowanego zysku za okres przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	6,00	0,12	6,12

POZOSTAŁE DOCHODY CAŁKOWITE			
Zysk za okres sprawozdawczy	1 193,0	19,6	1 212,6
<i>Elementy, które mogą podlegać przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat</i>	<i>(606,9)</i>	<i>(16,0)</i>	<i>(622,9)</i>
w tym:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć	(606,3)	(16,0)	(622,3)
<i>Elementy, które nie podlegają przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat</i>	<i>36,1</i>	<i>-</i>	<i>36,1</i>
Razem pozostałe dochody całkowite:	(570,8)	(16,0)	(586,8)
SUMA DOCHODÓW CAŁKOWITYCH przypadająca:	622,2	3,6	625,8
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	234,7	1,8	236,5
Udziałowcom niekontrolującym	387,5	1,8	389,3

AKTYWA	31 grudnia 2023 roku	Wpływ hiperinflacji	31 grudnia 2023 roku
	bez wpływu MSR 29		zgodnie z MSR 29
	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Aktywa trwałe	10 155,4	65,7	10 221,1
w tym:			
Rzeczowe aktywa trwałe	961,3	3,9	965,2
Wartości niematerialne	1 989,0	0,7	1 989,7
Wartość firmy	5 817,6	61,2	5 878,8
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	228,9	(0,3)	228,6
Rozliczenia międzyokresowe	84,5	0,2	84,7
Aktywa obrotowe	8 574,7	1,7	8 576,4
w tym:			
Rozliczenia międzyokresowe	316,9	1,7	318,6
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	43,2	-	43,2
Suma aktywów obrotowych i aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	8 617,9	1,7	8 619,6
SUMA AKTYWÓW	18 773,3	67,4	18 840,7

PASywa	31 grudnia 2023 roku	Wpływ hiperinflacji	31 grudnia 2023 roku
	bez wpływu MSR 29		zgodnie z MSR 29
	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej)	5 271,2	31,8	5 303,0
w tym:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć	(25,1)	(8,2)	(33,3)
Zyski zatrzymane i pozostałe kapitały	2 414,5	40,0	2 454,5
Udziały niekontrolujące	3 741,8	30,9	3 772,7
Kapitał własny ogółem	9 013,0	62,7	9 075,7
Zobowiązania długoterminowe	3 729,2	0,8	3 730,0

w tym:

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	445,4	0,2	445,6
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	90,6	0,6	91,2
Zobowiązania krótkoterminowe	6 031,1	3,9	6 035,0
w tym:			
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	1 105,7	3,9	1 109,6
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	9 760,3	4,7	9 765,0
SUMA PASYWÓW	18 773,3	67,4	18 840,7

3. Organizacja i zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Asseco, ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji

Wybrane zasady rachunkowości

Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Asseco obejmuje aktywa, zobowiązania, kapitał własny, przychody, koszty oraz przepływy środków pieniężnych Jednostki Dominującej Asseco Poland S.A. oraz jednostek przez nią kontrolowanych (zależnych).

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez Grupę ma miejsce wtedy, gdy: (i) Grupa posiada władzę nad danym podmiotem, (ii) Grupa podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce, (iii) Grupa ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

W sytuacji, gdy Grupa posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że posiada nad nią władzę. W przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną, skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględni wyniki za tę część roku objętego sprawozdaniem, w którym to okresie Grupa posiadała taką kontrolę. Nabycie jednostek zależnych rozliczane jest metodą pełną.

Zmiany udziału w kapitałach/głosach, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny (transakcje na udziałach niekontrolujących) i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

Połączenia jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą

Połączenie jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą to połączenie jednostek gospodarczych, w ramach którego wszystkie łączące się jednostki znajdują się ostatecznie pod kontrolą tej samej strony lub stron zarówno przed, jak i po połączeniu oraz kontrola ta nie jest tymczasowa.

W szczególności, chodzi tu o takie transakcje, jak transfer spółek lub przedsięwzięć pomiędzy jednostkami Grupy lub połączenie jednostki dominującej z jej jednostką zależną.

W przypadku przekształceń polegających na wniesieniu aportem inwestycji w jedną jednostkę zależną od drugiej jednostki zależnej lub połączenia dwóch jednostek zależnych (pośrednio lub bezpośrednio) od Asseco Poland S.A., następuje jedynie przeksięgowanie wartości inwestycji w przejmowaną jednostkę zależną na poziomie jednostkowego sprawozdania finansowego. Tym samym przeniesienie jednej jednostki zależnej pod drugą jednostkę zależną nie ma co do zasady wpływu na wynik finansowy Grupy (z wyjątkiem potencjalnego wpływu na podatek odroczony oraz tzw. recyklingu różnic kursowych w przeliczenia jednostek zależnych ujmowanych w pozostałych dochodach całkowitych).

Do rozliczenia skutków połączeń pomiędzy jednostkami znajdującymi się pod wspólną kontrolą Grupa stosuje metodę łączenia udziałów, która zakłada, że:

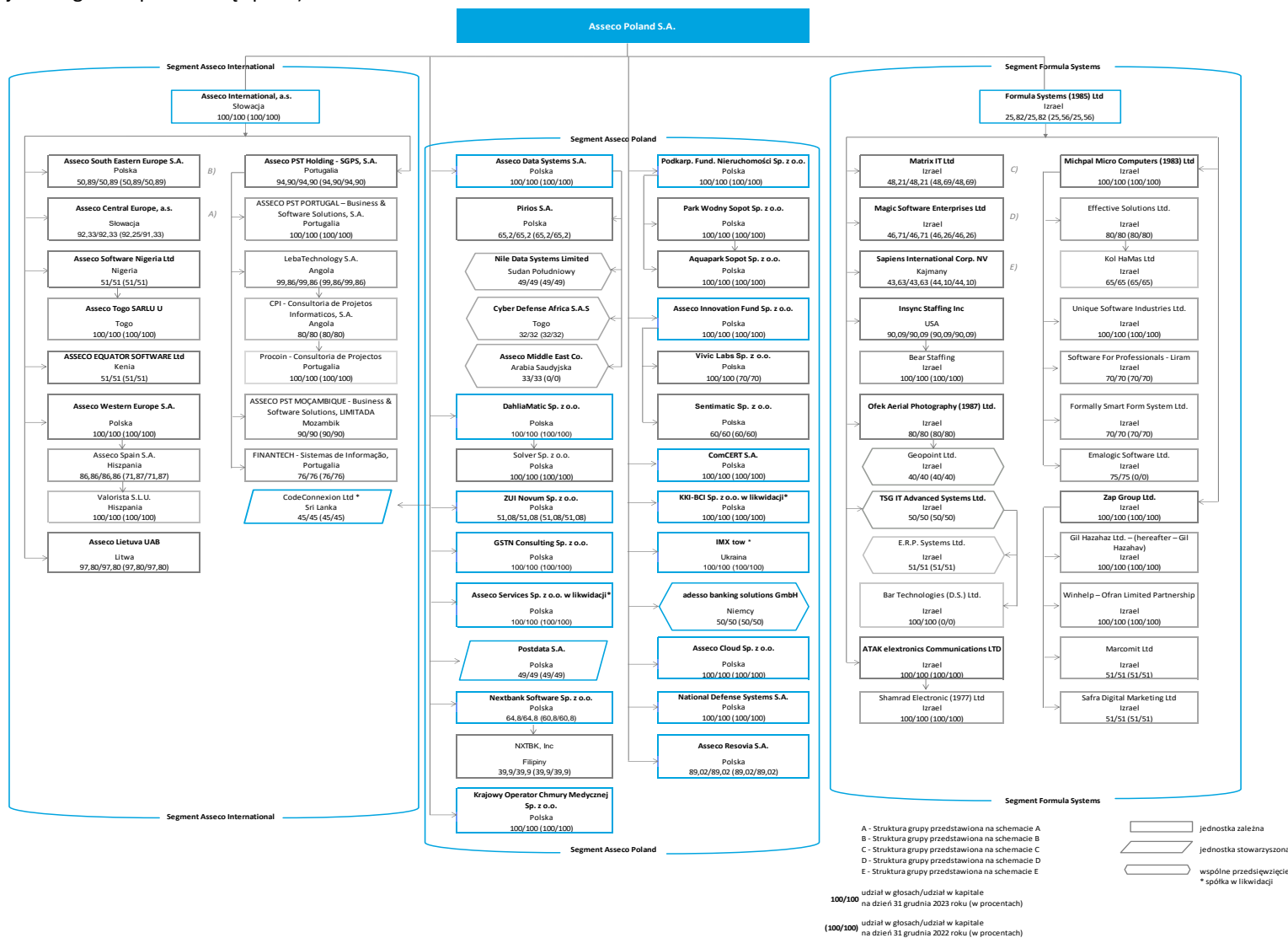
- aktywa i zobowiązania łączących się jednostek wycenione są w wartościach bilansowych pochodzących ze sprawozdań skonsolidowanych Grupy. Oznacza to, że wartość firmy rozpoznawana wcześniej w sprawozdaniu skonsolidowanym oraz wszystkie inne wartości niematerialne rozpoznane w ramach procesu rozliczenia połączenia są przenoszone do sprawozdania jednostkowego, a na poziomie skonsolidowanym nie jest dokonywana ponowna wycena aktywów netto na moment transakcji do wartości godziwej,
- koszty transakcyjne związane z połączeniem są odnoszone do rachunku zysków i strat (koszty finansowe);
- wzajemne salda należności/zobowiązań są eliminowane;
- jakakolwiek różnica pomiędzy kwotą zapłaconą lub przekazaną i objętymi aktywami netto (w wartościach pochodzących ze sprawozdań skonsolidowanych) jest odzwierciedlona w kapitałach własnych jednostki przejmującej (kwota osadzona w kapitale nie stanowi elementu kapitału zapasowego, stąd nie podlega podziałowi);
- rachunek zysków i strat prezentuje wyniki połączonych jednostek od momentu, kiedy nastąpiło połączenie a dane za wcześniejsze okresy nie są przekształcane.

Wspólne ustalenia umowne będące wspólnymi działaniami

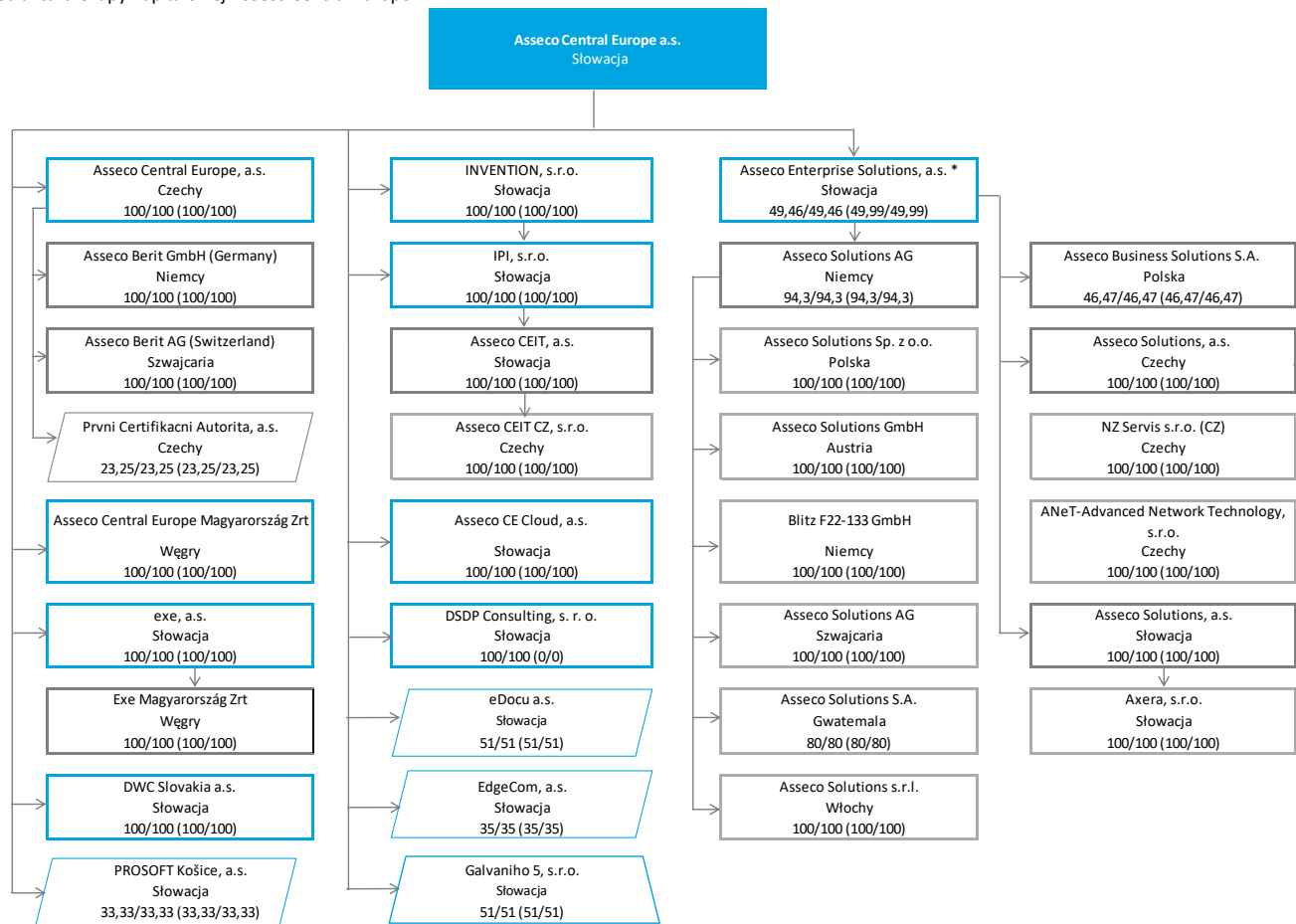
Wspólne działanie jest wspólnym ustaleniem umownym, w którym strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniami umownym mają prawa do aktywów i obowiązki dotyczące zobowiązań, powiązanych z ustaleniem umownym. Strony te nazywane są współnikami wspólnego działania.

W związku z udziałami we wspólnym działaniu, w przypadku, gdy Grupa jest współnikiem wspólnego działania, Grupa ujmuje: (a) swoje aktywa, w tym udział w aktywach posiadanych wspólnie; (b) swoje zobowiązania, z tym udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie; (c) przychody ze sprzedaży swojego udziału w wynikach wspólnego działania; (d) swoją część przychodów ze sprzedaży produkcji w ramach wspólnego działania oraz (e) swoje koszty, w tym udział we wspólnie poniesionych kosztach. Taka metoda konsolidacji nazywana jest metodą przypadających na Grupę części aktywów i zobowiązań.

Struktura Grupy Kapitałowej Asseco została przedstawiona w tabeli poniżej (udział w głosach i kapitale na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku zaprezentowany jest na grafice pod nazwą spółki):

A. Struktura Grupy Kapitałowej Asseco Central Europe

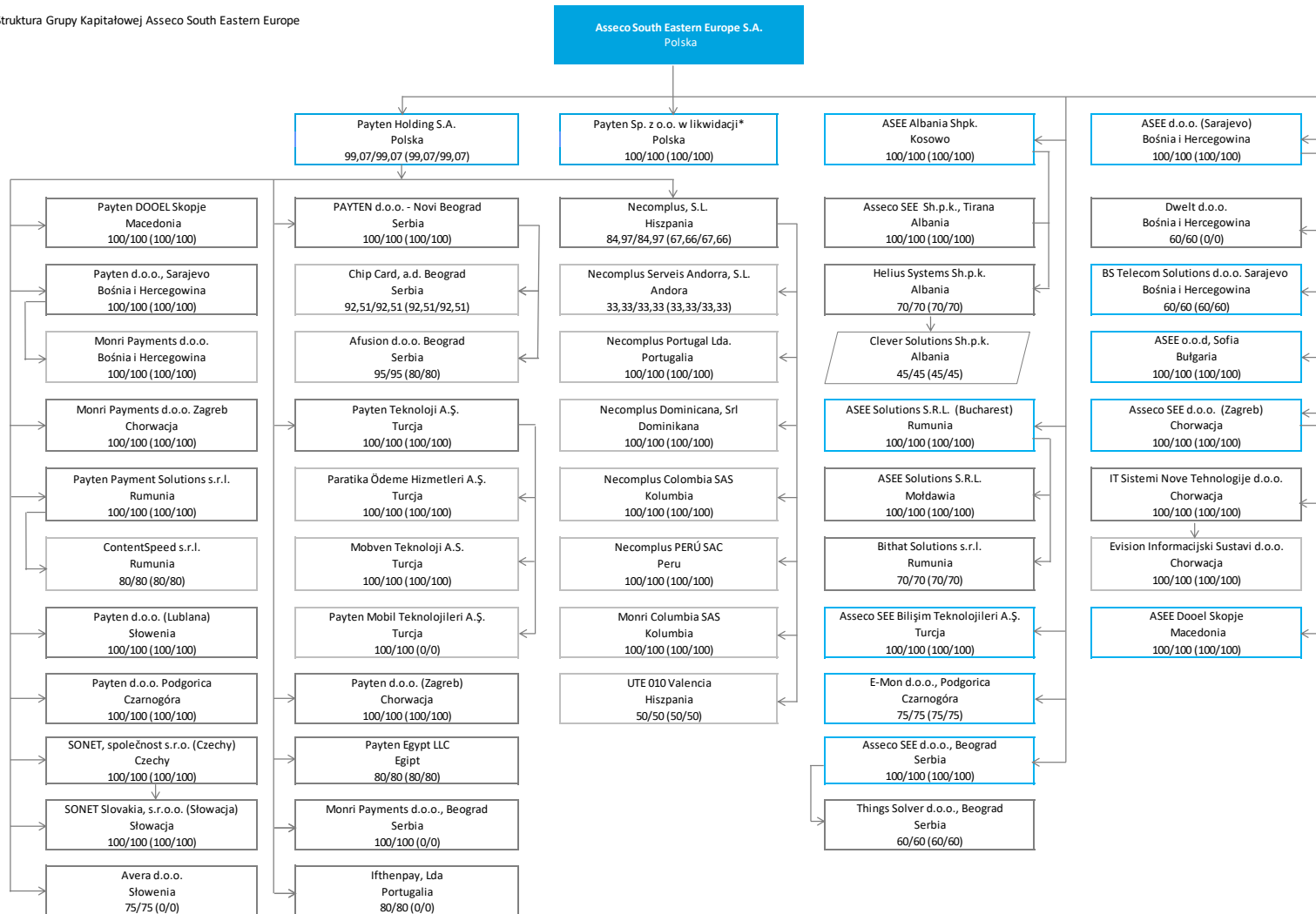

jednostka zależna
 jednostka stowarzyszona
 wspólne działanie

100/100 udział w głosach/udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2023 roku (w procentach)
 (100/100) udział w głosach/udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2022 roku (w procentach)

* Asseco Central Europe, a.s. posiada 49,456601% udziałów w Asseco Enterprise Solutions, pozostałe 49,456623% udziałów jest własnością Asseco International, a.s.
 Asseco Central Europe, a.s. sprawuje bezpośrednią kontrolę nad Asseco Enterprise Solutions, a.s.

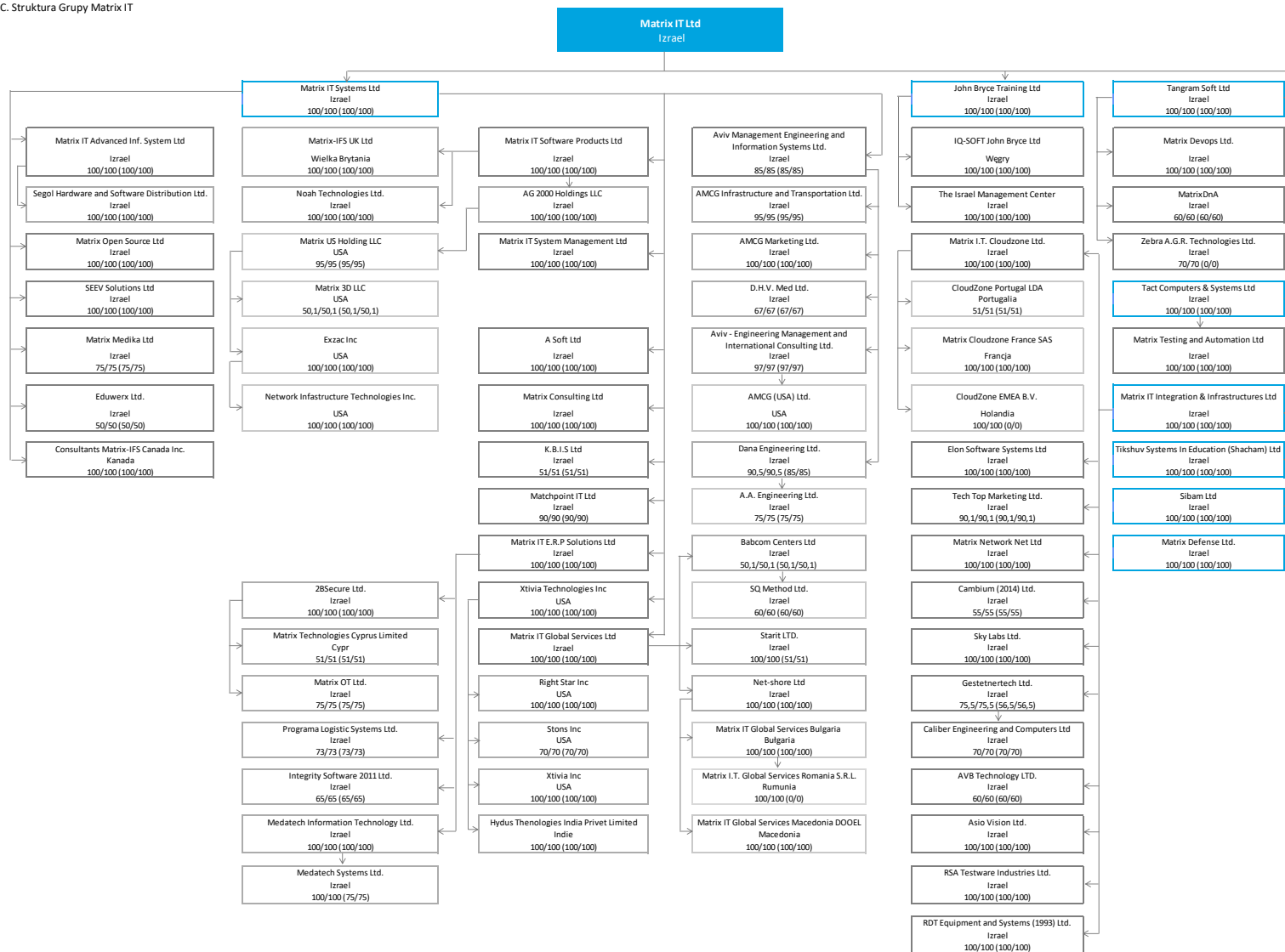
B. Struktura Grupy Kapitałowej Asseco South Eastern Europe

100/100 udział w głosach/udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2023 roku (w procentach)
 (100/100) udział w głosach/udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2022 roku (w procentach)

jednostka zależna
 jednostka stowarzyszona
 * spółka w likwidacji

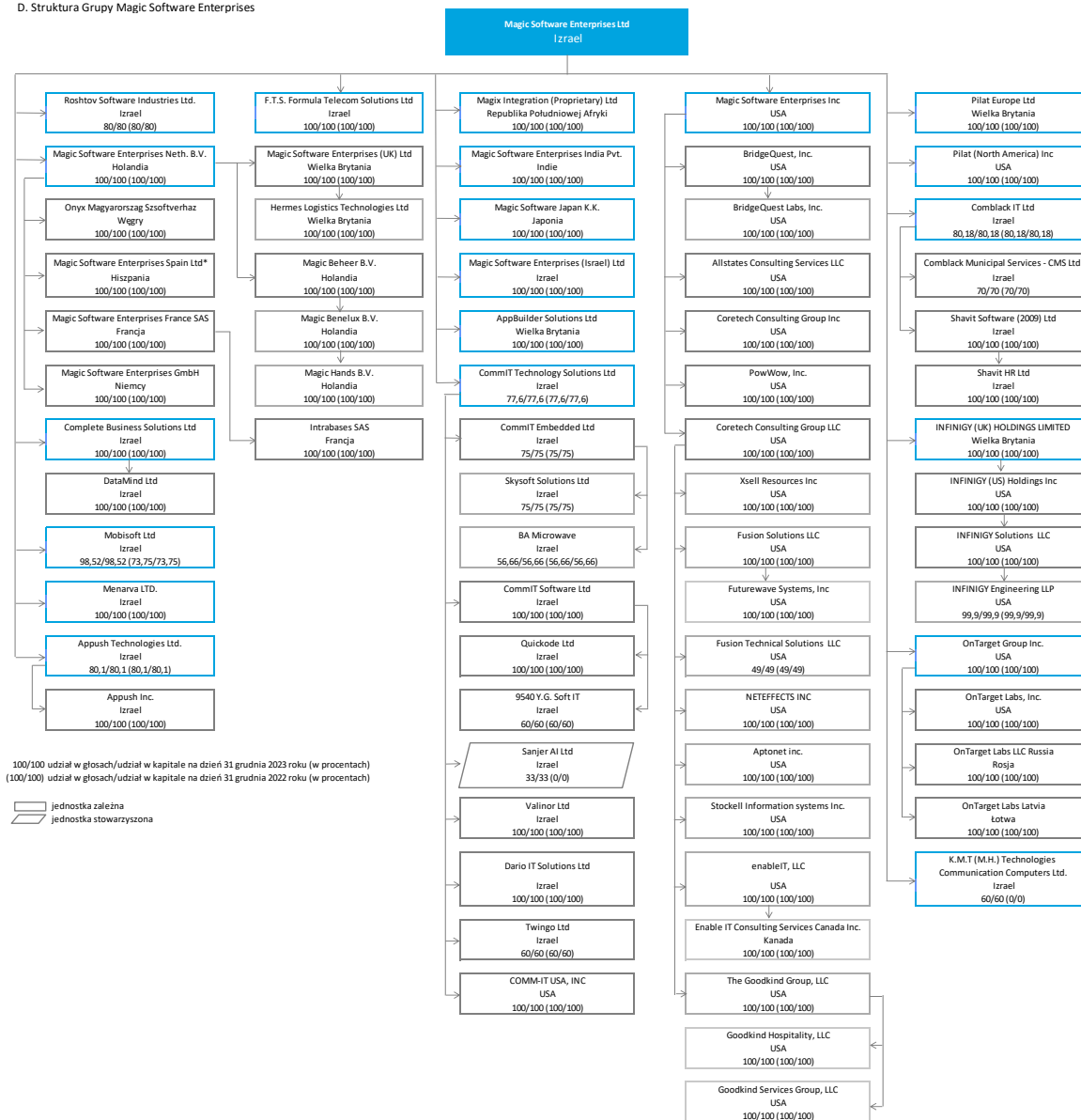
C. Struktura Grupy Matrix IT

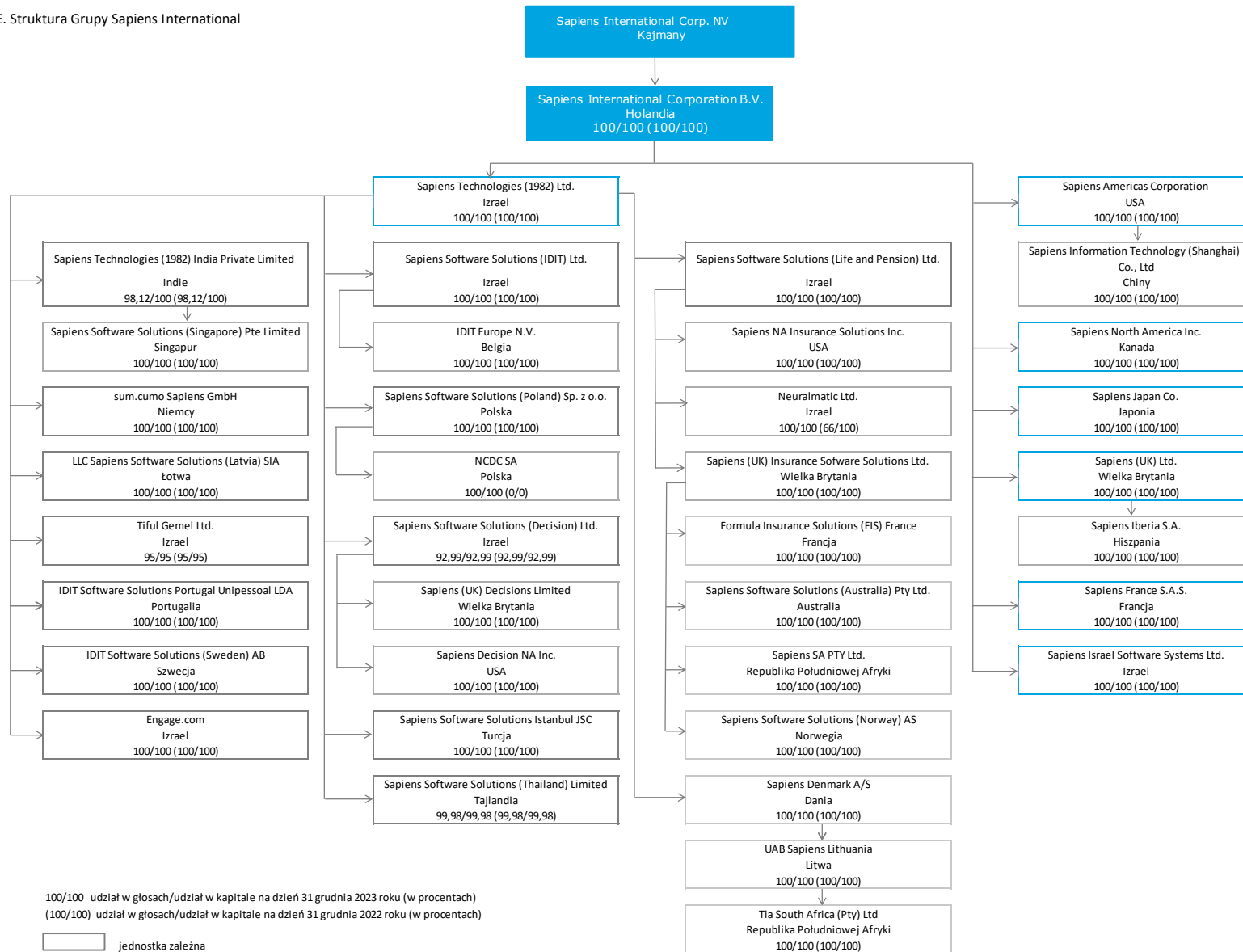
100/100 udział w głosach/udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2023 roku (w procentach)
 (100/100) udział w głosach/udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2022 roku (w procentach)

☐ jednostka zależna

D. Struktura Grupy Magic Software Enterprises

E. Struktura Grupy Sapiens International

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Grupy:

Segment Asseco Poland

Zmiany w segmencie Asseco Poland	Data transakcji	Udział w liczbie głosów po transakcji	Wpływ na kapitał przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej (mln PLN)
Zmiana udziałów w spółkach			
Asseco Poland S.A. zmniejszyło udział w spółce Formula Systems (1985) Ltd w wyniku emisji akcji w ramach programu opcji pracowniczych	I kwartał 2023	25,54%	(0,4)
Asseco Poland S.A. zwiększyło udział w spółce Formula Systems (1985) Ltd w wyniku dokupienia akcji		25,82%	(7,9)
Asseco Innovation Fund Sp. z o.o. zwiększyło udział w spółce Viviv Labs Sp. z o.o.	19 stycznia 2023	73,75%	-
	12 czerwca 2023	82,5%	-
	7 lipca 2023	100%	-
Asseco Poland S.A. objęło kontrolę nad spółką Nextbank Software Sp. z o.o. (spółką stowarzyszoną konsolidowaną wcześniej metodą praw własności).	1 października 2023	60,8%	5,8
Asseco Poland S.A. zwiększyło udział w spółce Nextbank Software Sp. z o.o. w wyniku dokupienia udziałów	17 listopada 2023	64,8%	(1,5)
Połączenie spółek			
Połączenie spółki NavySol Sp. z o.o. z Asseco Innovation Fund Sp. z o.o. jako spółką przejmującą	16 stycznia 2023	n/d	n/d
Założenie spółek			
Asseco Data Systems S.A. utworzyło spółkę Asseco Middle East Co.	3 maja 2023	43%	n/d
Likwidacja spółek			
Rozpoczęcie procesu likwidacji spółki Asseco Services Sp. z o.o. w likwidacji	15 maja 2023	n/d	n/d
Sprzedaż udziałów w spółkach			
Asseco Data Systems S.A. sprzedało 10% udziałów spółki Asseco Middle East Co.	5 grudnia 2023	33%	-

Segment Asseco International

Zmiany w segmencie Asseco International	Data transakcji	Udział w liczbie głosów po transakcji	Wpływ na kapitał przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej (mln PLN)
Nabycie udziałów w nowych spółkach			
Szczegóły dotyczące transakcji nabycia zaprezentowano w nocie 6.4 do niniejszego sprawozdania finansowego.			
Nabycie przez Payten Holding S.A. udziałów spółki Ifthenpay, Lda z siedzibą w Santa Maria de Lamas	13 października 2023	80%	-
Nabycie przez Payten Holding S.A. udziałów spółki Avera d.o.o. z siedzibą w Pristava pri Mestinju	28 listopada 2023	75%	-
Nabycie przez ASEE d.o.o. Sarajevo udziałów spółki Dwelt d.o.o. z siedzibą w Banja Luce	20 grudnia 2023	60%	-

Zmiana udziałów w spółkach			
Zwiększenie przez PAYTEN d.o.o. - Novi Beograd udziałów w spółce Afusion d.o.o. Beograd	10 marca 2023	95%	-
Zmniejszenie udziału spółek Asseco International, a.s. oraz Asseco Central Europe, a.s. w spółce Asseco Enterprise Solutions, a.s. w wyniku emisji akcji. Nowo wyemitowane akcje zostały objęte przez menedżera grupy Asseco Enterprise Solutions.	24 marca 2023	98,91% (łącznie udział obu spółek)	5,7
Asseco Central Europe, a.s. sprzedało akcje własne do Asseco International, a.s. W rezultacie tej transakcji udział Asseco International a.s. w głosach Asseco Central Europe, a.s. zwiększył się o 0,08%, a w kapitale o 1%	29 maja 2023	92,33%	-
Asseco Western Europe S.A. zwiększyło udziały w spółce Asseco Spain S.A. w wyniku realizacji części opcji put	14 listopada 2023	86,86%	-
Payten Holding S.A. zwiększyło udziały w spółce Necomplus, S.L. w wyniku realizacji części opcji put	29 grudnia 2023	84,97%	-
Połączenie spółek			
Połączenie spółki Salesbeat GmbH z Asseco Solutions GmbH jako spółką przejmującą	1 stycznia 2023	n/d	n/d
Połączenie spółek Integrirani Poslovni Sustavi d.o.o., Gastrobit d.o.o., Web Studio d.o.o. z Monri Payments d.o.o. jako spółką przejmującą	14 lutego 2023	n/d	n/d
Połączenie spółki Smarttek Yazılım ve Endüstriyel Oto Sanayi Ve Ticaret A.Ş. z Payten Teknoloji A.Ş. jako spółką przejmującą	3 sierpnia 2023	n/d	n/d
Połączenie spółki Sintagma UAB z Asseco Lietuva UAB jako spółką przejmującą	22 grudnia 2023	n/d	n/d
Założenie spółek			
Utworzenie przez Asseco Central Europe, a.s. (Słowacja) spółki DSDP Consulting, s.r.o.	28 marca 2023	100%	n/d
Utworzenie przez Payten Holding S.A. spółki Monri Payments d.o.o., Beograd	7 kwietnia 2023	100%	n/d
Wydzielenie spółki Payten Mobil Teknolojileri A.Ş. ze spółki Mobven Teknolojileri A.Ş. Transakcja ta nie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.	29 grudnia 2023	100%	n/d
Likwidacja spółek			
Rozpoczęcie procesu likwidacji spółki Payten Sp. z o.o. w likwidacji	27 kwietnia 2023	n/d	n/d
Sprzedaż udziałów i utrata kontroli w spółkach			
Payten Sp. z o.o. sprzedało 242 szt. akcji spółki Payten Holding S.A. do Asseco South Eastern Europe S.A.	9 stycznia 2023	99,07%	-
Asseco International, a.s. sprzedało 51% udziałów spółki Asseco Central Asia MChJ QK. i utraciło kontrolę nad tą spółką	14 lutego 2023	-	0,3
Asseco International, a.s. utraciło kontrolę nad spółką Tecnologia Sistemas y Aplicaciones SL (Tecsis)	I półrocze 2023	-	2,2
Asseco International, a.s. sprzedało 51% udziałów spółki Asseco Georgia LLC i utraciło kontrolę nad tą spółką	22 grudnia 2023	-	(0,7)

Segment Formula Systems

Zmiany w segmencie Formula Systems	Data transakcji	Udział w liczbie głosów po transakcji	Wpływ na kapitał przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej (mln PLN)
Nabycie udziałów w nowych spółkach			
Szczegóły dotyczące transakcji nabycia zaprezentowano w nocie 6.4 do niniejszego sprawozdania finansowego.			
Nabycie przez Tangram Soft Ltd. udziałów spółki Zebra A.G.R. Technologies Ltd.	1 stycznia 2023	70%	-
Nabycie przez TSG IT Advanced Systems Ltd. (wspólne przedsięwzięcie) udziałów spółki Bar Technologies (D.S.) Ltd.	1 stycznia 2023	100%	-
Nabycie przez Magic Software Enterprises Ltd udziałów spółki K.M.T (M.H.) Technologies Communication Computers Ltd.	8 czerwca 2023	60%	-
Nabycie przez Michpal Micro Computers (1983) Ltd udziałów spółki Emalogic Software Ltd.	22 czerwca 2023	75%	-
Nabycie przez CommIT Technology Solutions Ltd udziałów spółki Sanjer AI Ltd (jednostka stowarzyszona)	4 września 2023	33%	-
Nabycie przez Sapiens Software Solutions (Poland) Sp. z o.o. udziałów spółki NCDC SA	4 grudnia 2023	100%	-
Zmiana udziałów w spółkach			
Sapiens Software Solutions (Life and Pension) Ltd. zwiększyła udziały w spółce Neuralmatic Ltd.	I kwartał 2023	100%	-
Formula Systems (1985) Ltd zmniejszyła udziały w spółce Matrix IT Ltd	I kwartał 2023	48,21%	(1,0)
Aviv Management Engineering and Information Systems Ltd. zwiększyła udziały w spółce Dana Engineering Ltd.	17 kwietnia 2023	90,5%	-
Medatech Information Technology Ltd. zwiększył udziały w spółce Medatech Systems Ltd.	21 czerwca 2023	100%	(2,3)
Magic Software Enterprises Ltd zwiększył udziały w spółce Mobisoft Ltd	30 czerwca 2023	98,52%	(0,1)
Matrix IT Integration & Infrastructures Ltd zwiększył udziały w spółce Gestetnertech Ltd. w wyniku realizacji części opcji put	8 sierpnia 2023	75,5%	-
Formula Systems (1985) Ltd zmniejszyła udziały w spółce Sapiens International Corp. NV	III kwartał 2023	43,63%	(1,5)
Formula Systems (1985) Ltd zwiększyła udziały w spółce Magic Software Enterprises Ltd	IV kwartał 2023	46,71%	(1,4)
Matrix I.T. Global Services Ltd. zwiększył udziały w spółce Starit Ltd.	16 listopada 2023	100%	-
Założenie spółek			
Matrix IT Global Services Bulgaria utworzyło spółkę Matrix I.T. Global Services Romania S.R.L.	13 stycznia 2023	100%	n/d
Matrix I.T CloudZone Ltd utworzyło spółkę CloudZone EMEA B.V.	13 października 2023	100%	n/d
Likwidacja spółek			
Likwidacja spółki Matrix Advisory Europe Ltd.	13 marca 2023	n/d	-
Likwidacja spółki Yes-IT Ltd.	III kwartał 2023	n/d	-

4 Informacje dotyczące segmentów działalności

Zgodnie z MSSF 8, segmentem operacyjnym jest dająca się wyodrębnić część działalności Grupy, dla której są dostępne odrębne informacje finansowe podlegające regularnej ocenie przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych związanych ze sposobem alokowania zasobów oraz z oceną wyników działalności. Dla każdego z wymienionych niżej segmentów, wyniki segmentu jako całości są przedmiotem regularnej weryfikacji przez Zarząd Asseco Poland.

W Grupie Asseco wyodrębnia się następujące segmenty operacyjne:

Segment Asseco Poland – segment obejmujący podmioty osiągające przychody głównie na rynku polskim, którego wyniki są regularnie analizowane przez Zarząd Jednostki Dominującej jako główny organ decyzyjny. W skład tego segmentu wchodzi między innymi następujące podmioty: Asseco Poland, Asseco Data Systems, Pirios, DahliaMatic, ZUI Novum, ComCERT, GSTN Consulting, Asseco Cloud, Krajowy Operator Chmury Medycznej, grupa Asseco Innovation Fund, oraz Asseco Resovia S.A. Poszczególne podmioty wchodzące w skład segmentu oferują kompleksowe usługi informatyczne skierowane do szerokiego spektrum podmiotów działających w sektorze instytucji finansowych, przedsiębiorstw oraz instytucji publicznych.

Segment Asseco International – segment obejmuje wszystkie spółki osiągające przychody przede wszystkim na rynkach Europy centralnej, Europy południowo-wschodniej oraz Europy zachodniej i wschodniej. Wyniki spółek wchodzących w skład tego segmentu są przedmiotem okresowej weryfikacji przez zarząd spółki Asseco International, a.s. Skład segmentu jest tożsamy ze składem grupy Asseco International, a.s. Poszczególne podmioty wchodzące w skład segmentu oferują kompleksowe usługi informatyczne skierowane do szerokiego spektrum podmiotów działających przede wszystkim w sektorze instytucji finansowych, instytucji publicznych i przedsiębiorstw.

Segment Formula Systems – segment obejmuje spółki osiągające przychody przede wszystkim na rynkach Izraela, Ameryki Północnej, Japonii oraz Bliskiego Wschodu, Europy i Afryki (region EMEA). Wyniki spółek wchodzących w skład tego segmentu są przedmiotem okresowej weryfikacji przez zarząd spółki Formula Systems, stąd skład segmentu jest tożsamy z grupą Formula Systems.

Przychody od żadnego z klientów Grupy nie przekraczały 10% przychodów ze sprzedaży wypracowanych przez Grupę w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku ani w okresie porównawczym.

Wybrane dane dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku w podziale na segmenty operacyjne:

12 miesięcy do 31 grudnia 2023	Segment Asseco Poland mln PLN	Segment Asseco International mln PLN	Segment Formula Systems mln PLN	Eliminacje mln PLN	Razem mln PLN
Przychody od klientów zewnętrznych	1 939,8	4 049,6	10 907,1	-	16 896,5
Transakcje pomiędzy segmentami	24,0	9,8	15,8	(49,6)	-
Przychody operacyjne segmentu łącznie	1 963,8	4 059,4	10 922,9	(49,6)	16 896,5
Zysk/strata netto do działalności operacyjnej segmentu	264,4	456,2	906,4	(2,6)	1 624,4
Przychody z tytułu odsetek ¹⁾	21,3	16,2	49,3	-	86,8
Koszty z tytułu odsetek ²⁾	(21,8)	(17,5)	(125,4)	0,4	(164,3)
Podatek dochodowy	(47,5)	(97,4)	(172,3)	-	(317,2)
Pozycje niepieniężne:					
Amortyzacja (ujęta w rachunku przepływów pieniężnych)	(95,3)	(186,4)	(594,9)	2,2	(874,4)
<i>w tym amortyzacja wartości niematerialnych rozpoznanych w wyniku procesu alokacji ceny nabycia (PPA)</i>	<i>(14,1)</i>	<i>(18,0)</i>	<i>(253,7)</i>	-	<i>(285,8)</i>
Koszty transakcji z pracownikami rozliczanych w formie instrumentów kapitałowych	-	(0,6)	(80,1)	-	(80,7)
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów segmentu, w tym:	(4,3)	(18,4)	(16,0)	-	(38,7)
<i>Odpis wartości firmy</i>	<i>(4,9)</i>	-	-	-	<i>(4,9)</i>
<i>Odpis należności</i>	<i>(1,6)</i>	<i>(16,2)</i>	<i>(18,0)</i>	-	<i>(35,8)</i>
<i>Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych i aktywów z tytułu prawa do użytkowania</i>	-	<i>(0,1)</i>	<i>2,0</i>	-	<i>1,9</i>
<i>Odpis wartości niematerialnych</i>	<i>2,4</i>	<i>(1,0)</i>	-	-	<i>1,4</i>
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	0,4	0,3	3,2	-	3,9
Zysk/strata netto segmentu przypisany Jednostce Dominującej	208,6	214,1	62,4	(2,3)	482,8
Środki pieniężne do działalności operacyjnej³⁾	479,4	782,8	1 714,4	(6,4)	2 970,2

¹⁾ Przychody odsetkowe od pożyczek udzielonych, papierów dłużnych, leasingu, należności handlowych oraz depozytów bankowych

²⁾ Koszty odsetkowe od kredytów, pożyczek, papierów dłużnych, leasingu oraz zobowiązań handlowych

³⁾ Środki pieniężne do działalności operacyjnej przed zapłaconym podatkiem dochodowym

Wybrane dane dotyczące pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2023 roku w podziale na segmenty operacyjne:

31 grudnia 2023	Segment Asseco Poland mln PLN	Segment Asseco International mln PLN	Segment Formula Systems mln PLN	Eliminacje mln PLN	Razem mln PLN
Aktywa trwałe	3 231,7	2 543,5	4 457,7	(11,8)	10 221,1
w tym wartość firmy	2 271,0	1 780,9	1 826,9	-	5 878,8
Aktywa obrotowe	1 007,8	2 088,0	5 535,3	(11,5)	8 619,6
w tym m.in.:					
należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów z klientami	531,8	823,7	2 961,9	(9,7)	4 307,7
środki pieniężne	388,4	818,8	1 779,9	-	2 987,1
Zobowiązania długoterminowe	1 075,2	502,4	2 163,3	(10,9)	3 730,0
w tym m.in.:					
zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji	826,1	156,0	1 259,7	-	2 241,8
zobowiązania z tytułu leasingu	83,1	110,9	332,9	(7,6)	519,3
Zobowiązania krótkoterminowe	588,4	1 416,1	4 039,8	(9,3)	6 035,0
w tym m.in.:					
zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji	102,4	126,9	871,3	-	1 100,6
zobowiązania z tytułu leasingu	15,2	48,5	173,5	(1,7)	235,5
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz umów z klientami	234,9	740,5	1 786,7	(6,7)	2 755,4

Wybrane dane dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku w podziale na segmenty operacyjne:

12 miesięcy do 31 grudnia 2022 <i>(przekształcone)</i>	Segment Asseco Poland mln PLN	Segment Asseco International mln PLN	Segment Formula Systems mln PLN	Eliminacje mln PLN	Razem mln PLN
Przychody od klientów zewnętrznych	1 722,0	4 192,4	11 455,7	-	17 370,1
Transakcje pomiędzy segmentami	16,0	4,4	8,3	(28,7)	-
Przychody operacyjne segmentu łącznie	1 738,0	4 196,8	11 464,0	(28,7)	17 370,1
Zysk/strata netto z działalności operacyjnej segmentu	275,0	406,6	1 113,8	(1,5)	1 793,9
Przychody z tytułu odsetek ¹⁾	12,4	4,9	15,1	-	32,4
Koszty z tytułu odsetek ²⁾	(4,4)	(12,0)	(87,3)	0,3	(103,4)
Podatek dochodowy	(68,6)	(88,0)	(228,2)	0,1	(384,7)
Pozycje niepieniężne:					
Amortyzacja (ujęta w rachunku przepływów pieniężnych)	(91,4)	(190,5)	(613,6)	2,6	(892,9)
<i>w tym amortyzacja wartości niematerialnych rozpoznanych w wyniku procesu alokacji ceny nabycia (PPA)</i>	(12,9)	(22,9)	(268,1)	-	(303,9)
Koszty transakcji z pracownikami rozliczanych w formie instrumentów kapitałowych	-	(0,4)	(64,4)	-	(64,8)
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów segmentu, w tym:	(2,6)	(68,5)	(0,4)	-	(71,5)
<i>Odpis wartości firmy</i>	(5,0)	(12,8)	-	-	(17,8)
<i>Odpis należności</i>	3,3	(10,7)	(8,7)	-	(16,1)
<i>Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych i aktywów z tytułu prawa do użytkowania</i>	-	(0,7)	8,3	-	7,6
<i>Odpis wartości niematerialnych</i>	(1,2)	(44,3)	-	-	(45,5)
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	(0,8)	9,3	(8,6)	-	(0,1)
Zysk/strata netto segmentu przypisany Jednostce Dominującej	210,9	210,0	82,3	(0,9)	502,3
Środki pieniężne z działalności operacyjnej³⁾	312,7	517,2	1 422,4	(2,0)	2 250,3

¹⁾ Przychody odsetkowe od pożyczek udzielonych, papierów dłużnych, leasingu, należności handlowych oraz depozytów bankowych

²⁾ Koszty odsetkowe od kredytów, pożyczek, papierów dłużnych, leasingu oraz zobowiązań handlowych

³⁾ Środki pieniężne z działalności operacyjnej przed zapłaconym podatkiem dochodowym

Wybrane dane dotyczące pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2022 roku w podziale na segmenty operacyjne:

31 grudnia 2022 <i>(przekształcone)</i>	Segment Asseco Poland mln PLN	Segment Asseco International mln PLN	Segment Formula Systems mln PLN	Eliminacje mln PLN	Razem mln PLN
Aktywa trwałe	3 232,9	2 523,2	5 016,4	(12,0)	10 760,5
w tym wartość firmy	2 264,3	1 710,0	1 956,2	-	5 930,5
Aktywa obrotowe	1 093,6	2 092,9	6 192,0	(8,5)	9 370,0
<i>w tym m.in.:</i>					
należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów z klientami	559,2	908,7	3 259,1	(9,8)	4 717,2
środki pieniężne	405,9	833,9	2 396,2	-	3 636,0
Zobowiązania długoterminowe	235,4	448,2	2 950,5	(10,6)	3 623,5
<i>w tym m.in.:</i>					
zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji	-	168,7	1 853,1	-	2 021,8
zobowiązania z tytułu leasingu	64,7	128,3	351,1	(8,5)	535,6
Zobowiązania krótkoterminowe	438,1	1 322,9	4 542,3	(9,1)	6 294,2
<i>w tym m.in.:</i>					
zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji	1,8	146,4	993,7	-	1 141,9
zobowiązania z tytułu leasingu	14,1	52,9	198,9	(1,5)	264,4
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz umów z klientami	229,5	664,4	1 840,1	(7,5)	2 726,5

5 Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku z zysków i strat

5.1. Struktura przychodów operacyjnych

Wybrane zasady rachunkowości

Grupa ujmuje przychody w kwocie wynagrodzenia, które, zgodnie z oczekiwaniem Grupy, przysługują jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Grupa prowadzi działalność w obszarze sprzedaży licencji i szeroko pojętych usług IT i wyróżnia następujące rodzaje przychodów:

- przychody ze sprzedaży licencji i usług własnych,
- przychody ze sprzedaży licencji i usług obcych, oraz
- przychody ze sprzedaży sprzętu.

a) Sprzedaż licencji i usług własnych

W ramach kategorii "Licencje i usługi własne" prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami, których przedmiotem jest dostarczanie oprogramowania własnego i/lub świadczenie usług z nim związanych.

▪ Kompleksowe projekty IT

W przypadku tych przychodów znaczącą część stanowią przychody z kompleksowych projektów IT, w których Grupa zobowiązuje się do dostarczenia klientowi funkcjonalnego systemu IT. Dla klienta wartość ma bowiem dopiero dostarczony system, czyli finalny produkt, na który złożony jest dostarczony licencje własne i związane z nimi istotne usługi (np. modyfikacyjne czy wdrożeniowe). Praktycznie zawsze w przypadku takich umów Grupa jest zobowiązana do dostarczenia do klienta kompleksowych dóbr lub usług, na które składają się dostawy: licencji własnych i/lub własnych usług modyfikacyjnych i/lub własnych usług wdrożeniowych. Oznacza to, że z tzw. kompleksowych kontraktów IT wynika najczęściej odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu klientowi funkcjonalnego systemu IT. W przypadku zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu funkcjonalnego systemu IT szczególnej analizie poddawane jest przyrzeczenie udzielenia licencji z każdej umowy. Grupa dokonuje analizy pod kątem odrębności licencji od innych dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie. Co do zasady Grupa stwierdza, że samo zobowiązanie do sprzedaży licencji w ramach takiego zobowiązania do wykonania świadczenia nie spełnia warunków odrębności - przekazanie licencji jest jedynie częścią większego zobowiązania do wykonania świadczenia a sprzedawane wraz z licencją usługi mają na tyle istotną wartość, iż nie można stwierdzić, że sama licencja jest zobowiązaniem dominującym.

Przychody z tytułu zobowiązania do dostarczenia funkcjonalnego systemu IT są w Spółce rozpoznawane w okresie, w którym tworzony jest taki system. Zgodnie bowiem z MSSF 15 przychód może być rozpoznawany w okresie przekazywania kontroli nad świadczonymi dobrami/usługami, o ile w wyniku działań jednostki nie powstają składniki o alternatywnym zastosowaniu i jednocześnie przez cały okres trwania umowy jednostce przysługują egzekwowlne prawo do uzyskania wynagrodzenia za dostarczone świadczenia. W ocenie Zarządu w przypadku dostarczania kompleksowych projektów IT nie można mówić o alternatywnym ich zastosowaniu z punktu widzenia dostawcy, ponieważ systemy te wraz z towarzyszącymi im usługami wdrożeniowymi są „szyte na miarę”. Jednocześnie przeprowadzona dotychczas analiza wykazała, że właściwie we wszystkich przypadkach dla umów zawieranych przez Grupę spełnione jest kryterium przysługiwania egzekwowlnego prawa do zapłaty za wykonane świadczenie przez cały okres trwania umowy. Oznacza to, że przychody z kompleksowych systemów IT, w których sprzedawane są licencje własne i usługi własne rozpoznawane są zgodnie ze stopniem zaawansowania (metodą bazującą na nakładach, opartą o procent zaawansowania kosztowego) w okresie, kiedy klient nabywa kontrolę nad sprzedawanym dobrem/usługą. Szczególnym przypadkiem są stosunkowo nieduże projekty IT, które zazwyczaj zamykają się w ciągu jednego roku lub z których przychód nie stanowi istotnej wartości w ocenie Zarządu Grupy – wówczas przychód z takich projektów rozpoznawany jest w kwocie, którą Grupa ma prawo zafakturować, w momencie wystawienia faktury lub uzyskania prawa do wystawienia faktury.

▪ Sprzedaż licencji własnych bez istotnych usług towarzyszących

W przypadku gdy licencje własne sprzedawane są odrębnie, tzn. nie towarzyszą tej sprzedaży istotne usługi modyfikacyjne i/lub wdrożeniowe i tym samym sprzedaż licencji własnej jest odrębnym zobowiązaniem do wykonania świadczenia, Grupa rozważa, czy przyrzeczenie udzielenia licencji ma na celu zapewnienie klientowi:

- ✓ prawa do dostępu do własności intelektualnej jednostki w formie, w jakiej istnieje ona przez cały okres ważności licencji; czy
- ✓ prawa do korzystania z własności intelektualnej jednostki w formie, w jakiej istnieje ona w momencie udzielenia licencji.

Zdecydowana większość licencji własnych sprzedawanych w Grupie oddzielnie, i tym samym stanowiących odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia, ma charakter licencji z prawem do korzystania z własności intelektualnej, co oznacza, że przychód ze sprzedaży takich licencji rozpoznawany jest jednorazowo w momencie przekazania kontroli nad licencją klientowi. Jest to równoznaczne ze stwierdzeniem, że w przypadkach licencji własnych sprzedawanych bez istotnych usług towarzyszących niezależnie od okresu, na jaki sprzedawana jest licencja, momentem rozpoznania

przychodu jest moment przekazania kontroli, co w konsekwencji powoduje jednorazowe rozpoznanie przychodu w tym właśnie momencie. W Grupie istnieją również jednak przypadki sprzedaży licencji, które mają naturę przyznania prawa do dostępu do własności intelektualnej i licencje takie sprzedawane są co do zasady na czas określony. W takich przypadkach przychód rozpoznawany jest w czasie przez czas obowiązywania sprzedanej licencji.

Na bazie MSSF 15 Grupa rozpoznaje przychód w oparciu o ocenę, czy licencja stanowi dla klienta prawo do dostępu, czy prawo do korzystania.

▪ Usługi utrzymania i gwarancje

W ramach kategorii licencji i usługi własne prezentowane są również przychody z własnych usług utrzymania, w tym także przychody z gwarancji. W ocenie Zarządu usługi takie stanowią co do zasady odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia, w przypadku którego klient korzysta z dostarczanych dóbr/usług w miarę jak są one do niego dostarczane, co w konsekwencji powoduje rozpoznanie przychodu po stronie dostawcy w okresie świadczenia usługi.

Grupa w wielu przypadkach udziela gwarancji na sprzedawane dobra i usługi. Grupa przeprowadziła analizę, w wyniku której ustaliła, że w jej działalności przeważają gwarancje spełniające definicję usługi – tj. są to gwarancje, które mają zakres szerszy niż tylko zapewnienie klienta, że dany produkt/usługa jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją, tzw. gwarancje ponadstandardowe. Konkluzja o tym, że gwarancje mają charakter ponadstandardowy, jest podejmowana zawsze, gdy Grupa na mocy umów zobowiązuje się do naprawy błędów w dostarczonym oprogramowaniu w ściśle ustalonym rygorze czasowym i/lub gdy gwarancja taka ma wymiar szerszy niż wymagane przez prawo minimum. Fakt, iż Grupa zobowiązała się do gwarancji ponadstandardowej oznacza, że de facto świadczy dodatkową usługę. W rozumieniu MSSF 15 oznacza to więc dla Grupy konieczność ujęcia rozszerzonej gwarancji jako zobowiązania do wykonania świadczenia i przypisania do takiej usługi części ceny transakcyjnej z umowy. We wszystkich przypadkach, w których jednocześnie z gwarancją rozszerzoną świadczona jest usługa utrzymania, która co do zasady stanowi kategorię jeszcze obszerniejszą niż gwarancja rozszerzona, przychód rozpoznawany jest w czasie, ponieważ klient korzysta ze świadczonej usługi w miarę jej świadczenia przez dostawcę. W takich przypadkach Grupa niezmiennie dokonuje alokacji części ceny z umowy do usługi utrzymaniowej. Analogicznie w przypadkach, w których usługa gwarancyjna świadczona jest po zakończeniu projektu, któremu nie towarzyszy usługa utrzymania część ceny transakcyjnej i tym samym rozpoznanie części przychodów z umowy jest odroczone do momentu faktycznego świadczenia usługi gwarancyjnej.

W przypadku gwarancji, których zakres nie przekracza wymaganego prawem minimum, dla wynikających z nich przyszłych i niepewnych zobowiązań, tworzone są rezerwy na naprawy gwarancyjne, których odzwierciedleniem po stronie wynikowej są koszty operacyjne.

b) Sprzedaż licencji i usług obcych

W ramach kategorii "Licencje i usługi obce" prezentowane są przychody z tytułu sprzedaży licencji obcych oraz ze świadczenia usług, które ze względów technologicznych lub prawnych muszą być realizowane przez podwykonawców (dotyczy to usług utrzymania sprzętu i licencji oraz outsourcingu świadczonych przez ich producentów). Przychody ze sprzedaży licencji obcych są co do zasady rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towarów, co oznacza, że w momencie przekazania kontroli nad licencją przychód ujmowany jest jednorazowo. Jednocześnie przychody z tytułu usług obcych, wśród których dominuje utrzymanie obce, rozpoznawane są przez okres świadczenia usługi dla klienta. Każdorazowo w przypadku sprzedaży usług i licencji obcych Grupa rozważa zagadnienie zleceniodawca - pośrednik, w większości jednak przypadków konkluzja jest taka, że to Grupa jest głównym zobowiązanym do realizacji tego obowiązku świadczenia i tym samym przychód rozpoznawany jest w wartości brutto. W przypadku konkluzji, że Grupa jest pośrednikiem, rozpoznawany jest wyłącznie przychód w wysokości marży.

c) Sprzedaż sprzętu

W kategorii przychody ze sprzedaży sprzętu prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami na dostawę infrastruktury. Przychody w tej kategorii są zasadniczo rozpoznawane w momencie przekazania kontroli nad sprzętem. Nie dotyczy to jednak przypadków, kiedy sprzęt nie stanowi świadczenia odrębnego od dostarczanych razem z nim usług, wówczas bowiem przychody z jego sprzedaży są elementem zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na dostawie kompleksowego systemu infrastrukturalnego. W Grupie takie kompleksowe projekty są jednak rzadkością - dominuje sprzedaż sprzętu na zasadzie dystrybucji.

W przypadku umów zawierających w sobie element świadczenia usługi oraz udostępniania sprzętu, Grupa rozważa czy takie umowy zawierają w sobie element leasingu (tj. czy na ich mocy Grupa przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie). Grupa nie zidentyfikowała elementów leasingu w umowach zawieranych z klientami.

Zmienne wynagrodzenie

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Grupa oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Grupa jest stroną wielu umów, w przypadku których przewidziano kary umowne za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie zobowiązań umownych. Spodziewane kary umowne mogą więc powodować, że wynagrodzenie, które w umowie określono w kwocie stałej, będzie jednak podlegać zmianom właśnie ze względu na spodziewane kary. W ramach szacowania wysokości wynagrodzenia, do którego Grupa jest uprawniona na podstawie umowy szacuje się w Grupie wartość oczekiwaną zapłaty uwzględniając prawdopodobieństwo zapłacenia takich kar umownych i innych elementów, które mogłyby potencjalnie zmienić wynagrodzenie. Wpływa to więc na pomniejszenie wartości przychodów. Poza karami umownymi nie występują znaczące inne czynniki mogące wpływać na wysokość wynagrodzenia (jak na przykład rabaty czy upusty), w przypadku, gdyby je jednak zidentyfikowano, również wpływałyby one na wysokość rozpoznawanych w Grupie przychodów.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami Grupy – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Istotny element finansowania

Ustalając cenę transakcyjną, Grupa koryguje przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy (w sposób wyraźny lub domyślny) daje klientowi lub spółce z Grupy istotne korzyści z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług klientowi. W takich okolicznościach uznaje się, że umowa zawiera istotny element finansowania.

Grupa stosuje wyjątek praktyczny i nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

Istotny element finansowania nie występuje w umowie z klientem m.in. wtedy, gdy różnica między przyrzeczoną kwotą wynagrodzenia a ceną sprzedaży gotówkowej dobra lub usługi wynika z powodów innych niż udostępnienie finansowania klientowi oraz różnica między tymi kwotami jest proporcjonalna do jej przyczyny. Zazwyczaj ma to miejsce, gdy poprzez umowne uzgodnienie warunków płatności ustanawia się zabezpieczenie przed brakiem właściwego wywiązania się z części lub całości zobowiązań umownych przez drugą stronę umowy.

Koszty umów z klientami

Koszty pozyskania umowy (doprowadzenia do zawarcia umowy) to dodatkowe (przyrostowe) koszty pozyskania umowy ponoszone przez Grupę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których Grupa nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta. Grupa ujmuje te koszty jako składnik aktywów, jeżeli spodziewa się, że koszty te odzyska. Okres amortyzacji aktywowanych kosztów z tytułu pozyskania umowy to okres, w którym Grupa wypełnia obowiązki świadczenia wynikające z tej umowy.

Z praktycznego punktu widzenia Grupa ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy jako koszty w momencie ich poniesienia, tylko, jeśli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Grupę, wynosi jeden rok lub krócej.

Koszty wykonania umowy to koszty poniesione w związku z wykonywaniem umowy zawartej z klientem. Grupa ujmuje te koszty jako składnik aktywów, gdy nie są objęte zakresem innego standardu (np. MSR 2 Zapasy, MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe lub MSR 38 Wartości niematerialne), oraz gdy spełniają one wszystkie następujące kryteria: (i) koszty te są bezpośrednio powiązane z umową lub z przewidywaną umową z klientem, (ii) koszty te prowadzą do wytworzenia lub ulepszenia zasobów Grupy, które będą wykorzystywane do spełnienia (lub do dalszego spełniania) zobowiązań do wykonania świadczenia w przyszłości; oraz (iii) Grupa spodziewa się, że koszty te odzyska.

Składnik aktywów jest systematycznie amortyzowany w okresie przekazywania klientowi dóbr i usług, z którymi jest powiązany.

Inne zastosowane w Grupie wyjątki praktyczne

Grupa w uzasadnionych przypadkach stosuje również rozwiązanie praktyczne dozwolone przez MSSF 15 polegające na tym, że jeżeli Grupa ma prawo do otrzymania wynagrodzenia od klienta w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane przez Grupę (na przykład w przypadku umowy o świadczenie usług, w ramach której jednostka nalicza klientowi stałą kwotę za każdą godzinę wykonanej usługi), Grupa może ująć przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

Przychody inne niż przychody z tytułu umów z klientami (nieobjęte MSSF 15)

Przychody inne niż przychody z tytułu umów z klientami Grupa uzyskuje przede wszystkim z usług outsourcingu sprzętu IT (np. bankomatów, serwerów i terminali płatniczych) oraz wynajmu nieruchomości (główniej powierzchni biurowych). Grupa za każdym razem rozstrzyga czy na klienta zostało przeniesione całe ryzyko i korzyści wynikające z korzystania z wynajętego sprzętu lub nieruchomości. Najczęściej Grupa dochodzi do wniosku, że umowy outsourcingu mają charakter umów leasingu operacyjnego i rozpoznaje przychody z takich usług zgodnie z MSSF 16 (Grupa jako leasingodawca).

Grupa jako leasingodawca

Grupa uzyskuje przychody m.in. z umów polegających na odpłatnym udostępnianiu klientom posiadanych przez Grupę składników majątku (umowy leasingu). Zgodnie z MSSF 16 Grupa ocenia, czy w konsekwencji zawartej umowy na klienta przeniesione zostało praktycznie całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z prawa własności aktywów i w konsekwencji dokonuje odpowiedniej klasyfikacji umów jako umowy leasingu operacyjnego lub finansowego.

Szacunki i osądy

Tak jak zostało to opisane powyżej, Grupa realizuje zobowiązania do wykonania świadczenia, wśród których znaczna część, między innymi te polegające na dostarczeniu funkcjonalnego systemu IT, podlega wycenie zgodnie ze stopniem zaawansowania. Wycena taka wymaga oszacowania pozostałych do poniesienia kosztów i przychodów w celu dokonania pomiaru stopnia zaawansowania prac na projekcie. Stopień zaawansowania prac ustala się jako stosunek poniesionych kosztów (zwiększających postęp realizacji prac) do kosztów planowanych lub stosunek przepracowanych robocizny w stosunku do całkowitego czasu pracy. Dokonanie wyceny i co za tym idzie - rozpoznanie przychodu każdorazowo wymaga zaangażowania profesjonalnego osądu oraz znaczącej dozy szacunków.

Podobnie zaangażowania szacunków i profesjonalnego osądu wymaga określenie wartości oczekiwanej przychodów z tytułu umów z klientami, w przypadkach, gdy wynagrodzenie z umowy ma charakter zmienny, zazwyczaj polegający na określeniu w umowach kar za opóźnienia w dostawach systemów IT lub usług z nimi związanych.

Szacunki i profesjonalny osąd są również wykorzystywane przy alokacji ceny z umowy do poszczególnych obowiązków świadczenia. W istotnej skali dotyczy to zwłaszcza alokacji ceny do usługi gwarancji ponadstandardowej, która co do zasady nie jest wyodrębniana na poziomie umowy.

Szacunki w zakresie przychodów innych niż przychody z tytułu umów z klientami dotyczą oceny charakteru umów polegających na udostępnianiu składników majątku klientom (Grupa jako leasingodawca). Okres leasingu jest w przeważającej ilości przypadków krótszy niż zasadnicza część okresu ekonomicznej użyteczności udostępnianych składników majątku, a istotne ryzyka i korzyści wynikające z prawa własności składników majątkowych będących przedmiotem niniejszych umów nie zostały przeniesione na klientów Grupy, dlatego też Grupa doszła do wniosku, że umowy te mają charakter leasingu operacyjnego.

Klasyfikacja umów leasingowych (Grupa jako leasingodawca)

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjny lub finansowy w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Od 2023 roku Grupa zmieniła sposób prezentacji przychodów poprzez zastosowanie nowego, bardziej szczegółowego podziału, w wyniku którego przychody zostały ujęte według grup produktowych (zamiast według sektorów).

Nowy podział przychodów zaprezentowany w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym został zaprojektowany w celu lepszego odzwierciedlenia specyfiki i różnorodności oferowanych produktów. Kluczowym aspektem tego podejścia jest grupowanie przychodów po grupach produktów. Nowy podział wyróżnia następujące kategorie: "Rozwiązania dla finansów", "Rozwiązania dla instytucji publicznych", "Rozwiązania ERP", "Pozostałe rozwiązania IT", "Infrastruktura" oraz "Pozostałe (inne niż IT)". Ze względu na większą szczegółowość ułatwia on bardziej precyzyjną analizę przychodów. Poniżej szczegółowo opisano nowe kategorie przychodów:

Rozwiązania dla finansów: Ta kategoria agreguje przychody z produktów (oprogramowań) stworzonych z myślą o branży finansowej, włączając w to oprogramowanie bankowe, oprogramowanie ubezpieczeniowe oraz szeroki zakres rozwiązań płatniczych obsługujących przetwarzanie kart płatniczych oraz usługi związane z bankomatami i terminalami płatniczymi. Rozwiązania płatnicze w odróżnieniu od oprogramowania, zawierają element sprzedanej infrastruktury, który jest nieodłącznym elementem tych transakcji.

Rozwiązania dla instytucji publicznych: Obejmuje przychody z oprogramowania dedykowanego dla instytucji publicznych, takich jak rząd i samorządy, inne jednostki administracji publicznej, ubezpieczenia społeczne, służby mundurowe, a także dla przedsiębiorstw z sektora energetycznego i innych przedsiębiorstw użyteczności publicznej. W tej kategorii znajdują się również specjalistyczne produkty dla sektora ochrony zdrowia.

Rozwiązania ERP: Ta kategoria skupia się wyłącznie na przychodach z grupy produktów związanych z systemami typu Enterprise Resource Planning (ERP), czyli zestawami zintegrowanych aplikacji lub modułów do zarządzania zasobami i procesami biznesowymi firmy. Wydzielenie tej kategorii podkreśla duże znaczenie oprogramowania typu ERP i jego odrębność w stosunku do pozostałych rodzajów oprogramowania oferowanych przez Grupę.

Pozostałe rozwiązania IT: Grupa, która zawiera produkty związane z oprogramowaniem niezaklasyfikowanym do wymienionych wyżej grup. W tej grupie ujęte są m.in. przychody z rozwiązań dla spółek z branży telekomunikacyjnej, innych przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych oraz podpis elektroniczny.

Infrastruktura: Zawiera przychody ze sprzedaży sprzętu i innej infrastruktury teleinformatycznej oraz oprogramowania niebiznesowego. Grupa ta nie zawiera infrastruktury będącej elementem kompleksowych rozwiązań płatniczych, które są ujęte w kategorii „Finanse”.

Pozostałe (inne niż IT): Grupuje przychody niezwiązane bezpośrednio z oprogramowaniem i usługami IT, w tym usługi szkoleniowe, doradcze i outsourcing zasobów ludzkich niezwiązanych z tematyką IT, wynajem nieruchomości.

Przychody operacyjne w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym kształtowały się następująco:

Przychody	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	mIn PLN	mIn PLN
Przychody operacyjne według rodzaju		
Oprogramowanie i usługi własne	13 218,1	13 414,3
Oprogramowanie i usługi obce	1 625,7	1 783,3
Sprzęt i infrastruktura	2 052,7	2 172,5
Razem	16 896,5	17 370,1
Przychody operacyjne według grupy produktów		
Rozwiązania dla finansów	5 290,4	5 413,4
Rozwiązania dla instytucji publicznych	3 351,0	3 428,0
Rozwiązania ERP	1 461,1	1 415,4
Pozostałe rozwiązania IT	2 617,7	2 769,9
Infrastruktura	3 384,1	3 511,1
Pozostałe (inne niż IT)	792,2	832,3
Razem przychody operacyjne	16 896,5	17 370,1

i. Struktura przychodów operacyjnych w rozbiciu na rodzaje przychodów

Przychody operacyjne poszczególnych segmentów operacyjnych w rozbiciu na rodzaj przychodów w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym kształtowały się następująco:

	Segment Asseco Poland mIn PLN	Segment Asseco International mIn PLN	Segment Formula Systems mIn PLN	Eliminacje mIn PLN	Razem mIn PLN
12 miesięcy do 31 grudnia 2023					
Oprogramowanie i usługi własne	1 721,0	2 765,8	8 757,8	(26,5)	13 218,1
Oprogramowanie i usługi obce	166,2	546,7	935,9	(23,1)	1 625,7
Sprzęt i infrastruktura	76,6	746,9	1 229,2	-	2 052,7
Razem przychody operacyjne	1 963,8	4 059,4	10 922,9	(49,6)	16 896,5

	Segment Asseco Poland mIn PLN	Segment Asseco International mIn PLN	Segment Formula Systems mIn PLN	Eliminacje mIn PLN	Razem mIn PLN
12 miesięcy do 31 grudnia 2022					
Oprogramowanie i usługi własne	1 524,5	2 695,3	9 216,7	(22,2)	13 414,3
Oprogramowanie i usługi obce	147,0	539,1	1 104,0	(6,8)	1 783,3
Sprzęt i infrastruktura	66,5	962,4	1 143,3	0,3	2 172,5
Razem przychody operacyjne	1 738,0	4 196,8	11 464,0	(28,7)	17 370,1

ii. *Struktura przychodów operacyjnych segmentów w rozbiciu na grupy produktów*

Przychody operacyjne poszczególnych segmentów w rozbiciu na grupy produktów w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym kształtowały się następująco:

	Segment Asseco Poland mln PLN	Segment Asseco International mln PLN	Segment Formula Systems mln PLN	Eliminacje mln PLN	Razem mln PLN
12 miesięcy do 31 grudnia 2023					
Rozwiązania dla finansów	534,4	1 432,2	3 339,8	(16,0)	5 290,4
Rozwiązania dla instytucji publicznych	943,6	404,8	2 014,0	(11,4)	3 351,0
Rozwiązania ERP	65,2	901,5	498,3	(3,9)	1 461,1
Pozostałe rozwiązania IT	198,9	97,4	2 321,9	(0,5)	2 617,7
Infrastruktura	209,5	1 204,5	1 979,6	(9,5)	3 384,1
Pozostałe (inne niż IT)	12,2	19,0	769,3	(8,3)	792,2
Razem przychody operacyjne	1 963,8	4 059,4	10 922,9	(49,6)	16 896,5

	Segment Asseco Poland mln PLN	Segment Asseco International mln PLN	Segment Formula Systems mln PLN	Eliminacje mln PLN	Razem mln PLN
12 miesięcy do 31 grudnia 2022					
Rozwiązania dla finansów	467,3	1 413,2	3 541,9	(9,0)	5 413,4
Rozwiązania dla instytucji publicznych	833,2	487,5	2 107,9	(0,6)	3 428,0
Rozwiązania ERP	69,9	815,1	534,0	(3,6)	1 415,4
Pozostałe rozwiązania IT	174,0	152,9	2 449,5	(6,5)	2 769,9
Infrastruktura	183,5	1 308,9	2 020,6	(1,9)	3 511,1
Pozostałe (inne niż IT)	10,1	19,2	810,1	(7,1)	832,3
Razem przychody operacyjne	1 738,0	4 196,8	11 464,0	(28,7)	17 370,1

iii. *Struktura przychodów operacyjnych w podziale na kraje, w których zostały wygenerowane*

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Przychody operacyjne w podziale na kraje		
Izrael	6 622,6	6 968,6
USA	2 769,0	3 041,3
Polska	2 258,5	2 004,6
Hiszpania	616,7	803,5
Niemcy	501,9	483,3
Czechy	468,2	369,2
Słowacja	450,3	485,9
Wielka Brytania	416,6	302,4
Serbia	374,6	373,5
Rumunia	254,5	206,6
Chorwacja	191,8	224,3
Dania	111,7	257,6
Pozostałe kraje	1 860,1	1 849,3
Razem	16 896,5	17 370,1

iv. Przychody z tytułu umów z klientami w przychodach operacyjnych ogółem według metody ujęcia w rachunku zysków i strat

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Przychody z umów z klientami rozpoznawane zgodnie z MSSF 15, w tym:	16 800,2	17 272,5
Z tytułu dóbr i usług przekazanych w określonym momencie	3 242,2	3 140,5
Segment Asseco Poland	261,2	182,5
Segment Asseco International	1 391,7	1 518,0
Segment Formula Systems	1 605,0	1 452,6
Transakcje wewnątrzgrupowe	(15,7)	(12,6)
Z tytułu dóbr i usług przekazywanych w miarę upływu czasu	13 558,0	14 132,0
Segment Asseco Poland	1 701,6	1 552,7
Segment Asseco International	2 568,4	2 581,4
Segment Formula Systems	9 317,9	10 011,4
Transakcje wewnątrzgrupowe	(29,9)	(13,5)
Przychody operacyjne z leasingu rozpoznane zgodnie z MSSF 16	96,3	97,6
Segment Asseco Poland	1,0	2,8
Segment Asseco International	99,3	97,4
Segment Formula Systems	-	-
Transakcje wewnątrzgrupowe	(4,0)	(2,6)
Razem przychody operacyjne	16 896,5	17 370,1

Przychody operacyjne z leasingu rozpoznane zgodnie z MSSF 16 w powyższej tabeli dotyczą głównie przychodów segmentu Asseco International (w tym głównie Grupy Asseco South Eastern Europe) z tytułu usług outsourcingu bankomatów i terminali płatniczych. Umowy takie traktowane są jako umowy leasingu operacyjnego. Przychody te obejmują również przychody z tytułu wynajmu powierzchni, w tym powierzchni biurowej (głównie w segmencie Asseco Poland). Przychody takie ujmowane są również zgodnie z wytycznymi MSSF 16 jako przychody z leasingu operacyjnego.

v. Pozostałe zobowiązania do wykonania świadczenia

W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat łącznej ceny transakcyjnej przypisanej do pozostałych zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego. Grupa zastosowała praktyczny wyjątek, zgodnie z którym nie musi ona ujawniać informacji o cenie transakcyjnej przypisanej do niewykonanych zobowiązań, jeśli zobowiązanie do wykonania świadczenia stanowi część umowy, której przewidywany okres obowiązywania wynosi jeden rok lub krócej lub też Grupa ujmuje przychody z tytułu spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia w wysokości, którą ma prawo zafakturować.

Wartość niewykonanych zobowiązań, z których przychody będą rozpoznane w kolejnych latach	31 grudnia 2023 mln PLN
rok 2024*	1 479,6
rok 2025	517,8
rok 2026 i później	267,4
Razem	2 264,8

* W linii rok 2024 ujęta została jedynie kwota przypadająca na najbliższy rok z umów, które kończą się po 1 stycznia 2025 lub później, co oznacza, że kwota nie zawiera żadnych przychodów z umów, których data zakończenia przypada w trakcie roku 2024 lub z dniem jego zakończenia.

Wartość niewykonanych zobowiązań, z których przychody będą rozpoznane w kolejnych latach	31 grudnia 2022 mln PLN
rok 2023*	1 469,9
rok 2024	601,7
rok 2025 i później	449,0
Razem	2 520,6

* W linii rok 2023 ujęta została jedynie kwota przypadająca na rok 2023 z umów, które kończą się po 1 stycznia 2024 lub później, co oznacza, że kwota nie zawiera żadnych przychodów z umów, których data zakończenia przypadła w trakcie roku 2023 lub z dniem jego zakończenia.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Grupa przeanalizowała łączną kwotę ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego. W efekcie przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż na dzień 31 grudnia 2023 roku znacząca część zobowiązań do wykonania świadczenia polegającego na dostawie kompleksowego systemu IT (wycenianych według stopnia zaawansowania) wynika z umów kończących się przed dniem lub dnia 31 grudnia 2024 roku. Podobnie w przypadku umów na utrzymanie systemów IT znaczącą większość stanowią umowy na czas nieokreślony z terminem wypowiedzenia krótszym niż 12 miesięcy lub umowy na czas określony kończące się przed dniem lub dnia 31 grudnia 2024 roku. W związku z powyższym Grupa uznaje takie zobowiązania do wykonania świadczenia za krótkoterminowe i tym samym podlegające opisanemu powyżej wyjątkowi praktycznemu. Oznacza to, że wskutek zastosowania wyjątku praktycznego w tabeli zaprezentowano w podziale na lata jedynie tę część zobowiązań, która dotyczy umów kończących się w 2025 roku lub później lub umów na czas nieokreślony z terminami wypowiedzenia dłuższymi niż rok.

vi. Minimalne przyszłe płatności leasingowe (Grupa jako leasingodawca)

W tabeli poniżej przedstawiono analizę terminów zapadalności przyszłych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego, wykazując niezdyktowane opłaty leasingowe, które będą otrzymane przez Grupę w przyszłości.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Leasing nieruchomości - przyszłe niezdyktowane płatności leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego, w tym:		
w okresie krótszym niż 1 rok	4,0	2,8
od 1 do 2 roku	1,8	3,2
od 2 do 3 roku	1,2	0,8
od 3 do 4 roku	1,1	0,8
od 4 do 5 roku	0,9	1,2
w okresie dłuższym niż 5 lat	0,8	0,8
Razem przyszłe płatności leasingowe	9,8	9,6

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Leasing sprzętu IT i pozostałe - przyszłe niezdyktowane płatności leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego, w tym:		
w okresie krótszym niż 1 rok	86,0	94,9
od 1 do 2 roku	25,2	32,6
od 2 do 3 roku	10,0	22,0
od 3 do 4 roku	4,7	11,1
od 4 do 5 roku	2,1	7,6
w okresie dłuższym niż 5 lat	1,6	1,9
Razem przyszłe płatności leasingowe	129,6	170,1

5.2. Struktura kosztów operacyjnych

Wybrane zasady rachunkowości

Grupa ujawnia koszty w układzie rodzajowym oraz w układzie kalkulacyjnym. Koszt własny sprzedaży obejmuje koszty bezpośrednio związane z nabyciem sprzedanych towarów i wytworzeniem sprzedanych usług. Koszty sprzedaży obejmują koszty handlowe i koszty marketingowe. Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z kierowaniem Grupą oraz koszty administracji.

Wartość odsprzedanych towarów, materiałów i usług obcych (COGS) to koszty zakupu sprzętu, licencji obcych i usług, które muszą być realizowane przez zasoby obce – najczęściej producentów oprogramowania lub sprzętu. Koszty te dotyczą przychodów obcych, czyli przychodów ze sprzedaży licencji i usług obcych oraz przychodów ze sprzedaży sprzętu.

Świadczenia na rzecz pracowników to wszystkie formy świadczeń spółek z Grupy oferowane w zamian za pracę wykonaną przez pracowników lub z tytułu rozwiązania stosunku pracy. W przypadku wykonywania przez pracownika pracy na rzecz spółek z Grupy, ujmuje się w wyniku przewidywaną niezdykontowaną wartość świadczeń pracowniczych, które zostaną wypłacone w zamian za tę pracę. Poza wynagrodzeniem, koszty świadczeń na rzecz pracowników obejmują wszystkie płatne nieobecności, świadczenia wynikające z systemów premiovych występujących w Grupie, a także świadczenia po okresie zatrudnienia.

Koszty związane z funkcjonowaniem Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) oraz Pracowniczych Planów Emerytalnych (PPE) w spółkach prowadzących działalność na terenie Polski i koszty związane z podobnymi programami emerytalnymi w innych krajach to koszty świadczeń po okresie zatrudnienia w formie programu określonych składek i ujmowane są w pozycji Koszty świadczeń emerytalnych (odpowiednie zobowiązanie pokazywane jest w pozostałych zobowiązaniach).

W kosztach usług obcych ujęte są koszty outsourcingu zasobów ludzkich, koszty podwykonawców oraz koszty usług obcych nieprojektowych.

Szacunki

W związku z faktem, iż Grupa ujmuje koszty zgodnie z metodą memoriałową część kosztów ujętych w Rachunku zysków i strat, to koszty ujęte wskutek dokonania szacunków dotyczących na przykład spodziewanych kosztów związanych z systemem premiovym, którym objęta jest część pracowników spółek z Grupy.

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę kosztów operacyjnych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym.

Koszty działalności operacyjnej	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przeształcone)
	mln PLN	mln PLN
Wartość odsprzedanych towarów, materiałów i usług obcych (COGS)	(2 913,8)	(3 239,8)
Świadczenia na rzecz pracowników	(8 331,4)	(8 428,8)
Amortyzacja	(871,7)	(891,3)
Usługi obce	(2 272,1)	(2 305,8)
Pozostałe	(887,9)	(891,4)
Razem	(15 276,9)	(15 757,1)
Koszt własny sprzedaży	(13 135,0)	(13 570,5)
Koszty sprzedaży	(941,1)	(1 004,3)
Koszty ogólnego zarządu	(1 165,0)	(1 166,2)
Odpis (odwrócenie odpisu) z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych*	(35,8)	(16,1)
Razem	(15 276,9)	(15 757,1)

* w całości przypisane do Kosztu własnego sprzedaży

W okresie sprawozdawczym w kosztach usług obcych ujęte zostały koszty outsourcingu zasobów ludzkich w wysokości 1 118,4 mln PLN oraz koszty podwykonawców w wysokości 955,3 mln PLN. W okresie porównawczym koszty te wyniosły odpowiednio 1 086,4 mln PLN oraz 996,0 mln PLN.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku pozostałe koszty działalności operacyjnej obejmowały przede wszystkim koszty utrzymania majątku i samochodów służbowych w wysokości 431,3 mln PLN oraz koszty podróży służbowych w wysokości 68,1 mln PLN. W okresie porównawczym pozostałe koszty operacyjne zawierały głównie koszty utrzymania majątku i samochodów służbowych w wysokości 560,2 mln PLN oraz koszty podróży służbowych w wysokości 61,7 mln PLN.

i. Koszty świadczeń na rzecz pracowników

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Wynagrodzenia	(7 032,4)	(7 099,7)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(513,2)	(492,1)
Koszty świadczeń emerytalnych	(509,4)	(572,6)
Koszty transakcji płatności na bazie akcji	(80,7)	(64,8)
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(195,7)	(199,6)
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem	(8 331,4)	(8 428,8)
Koszt własny sprzedaży	(6 892,0)	(6 981,2)
Koszty sprzedaży	(633,8)	(661,0)
Koszty ogólnego zarządu	(805,6)	(786,6)
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem	(8 331,4)	(8 428,8)

Przeciętne zatrudnienie w okresie sprawozdawczym w etatach pobierających wynagrodzenie, tj. zatrudnienie w etatach skorygowane (pomniejszone) o etaty, za które spółki Grupy nie wypłacają wynagrodzenia (np. urlop bezpłatny, urlop macierzyński, inne), z wyłączeniem spółek, których wyniki ujmowane są w pozostałej działalności operacyjnej lub w działalności zaniechanej, natomiast z uwzględnieniem spółek, które dołączyły do Grupy w trakcie okresu sprawozdawczego (skalkulowane proporcjonalnie do okresu ich konsolidacji), wynosi 32 502, a w okresie porównawczym było to 31 582.

ii. Transakcje płatności na bazie akcji

Koszty transakcji z pracownikami rozliczanych w formie instrumentów kapitałowych dotyczą programów, jakie zostały przyznane pracownikom i członkom kierownictwa spółek z segmentu Formula Systems oraz segmentu Asseco International. Koszt z tytułu tych programów wyniósł 80,7 mln PLN w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku, a w okresie porównawczym 64,8 mln PLN.

W tabelach poniżej przedstawiono podział kosztów transakcji płatności na bazie akcji na segmenty oraz bardziej szczegółowe informacje dotyczące programów płatności na bazie akcji w poszczególnych subgroupach.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Program dla kadry zarządzającej spółek z segmentu Formula Systems	(80,1)	(64,4)
Program dla kadry zarządzającej spółek z segmentu Asseco International	(0,6)	(0,4)
Razem koszty transakcji z pracownikami rozliczanych w formie instrumentów kapitałowych	(80,7)	(64,8)

	Formula Systems (1985) Ltd.	Grupa Magic	Grupa Matrix	Grupa Sapiens	Grupa ASEE
Ilość programów	3	2	2	2	2
Całkowity koszt programu	(206,0)	(122,2)	(54,3)	(133,0)	(4,1)
Koszt w roku 2023	(30,2)	(16,4)	(18,2)	(15,3)	(0,6)
Istotne warunki nabycia uprawnień	Określony okres świadczenia pracy, w przypadku programu dla CEO dodatkowym warunkiem są wyniki grupy Formula	Określony okres świadczenia pracy, wyniki spółek	Określony okres świadczenia pracy	Okres świadczenia pracy oraz w wybranych przypadkach inne warunki nierynkowe	Brak warunków nabycia
Forma rozliczenia	instrumenty kapitałowe	instrumenty kapitałowe	instrumenty kapitałowe	instrumenty kapitałowe lub gotówka	instrumenty kapitałowe

Największy kwotowo program płatności na bazie akcji występuje w spółce Formula Systems i został on przyznany CEO Formula Systems w roku 2020. W ramach tego programu przyznano RSU (Restricted Shares

Units), które po upływie 8 lat tj. po zakończeniu roku 2027 będą mogły zostać zamienione na 4% akcji spółki Formula Systems. Całkowita wartość programu opcyjnego wynosi około 170,0 mln NIS (192,1 mln PLN) i jest rozpoznawana liniowo w kosztach Grupy przez okres od 2020 do 2027 roku, czyli przez pozostający jeszcze okres kolejnych 4 lat. W wynikach 2023 roku z tytułu tego typu programów w spółce Formula Systems (1985) Ltd ujęto koszt na poziomie 23,8 mln NIS (26,9 mln PLN). Warunkiem przyznania RSU w programie jest pozostanie CEO w firmie do końca trwania programu oraz wyniki finansowe grupy Formula.

iii. Uzgodnienie kosztów amortyzacji

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie odpisu amortyzacyjnego ujętego w rachunku zysków i strat z tabelami ruchu środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania:

Amortyzacja	Noty	12 miesięcy do	12 miesięcy do
		31 grudnia 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)
		mln PLN	mln PLN
Odpis amortyzacyjny wynikający z tabeli ruchu środków trwałych	<u>6.1</u>	(190,1)	(195,7)
Odpis amortyzacyjny wynikający z tabeli ruchu wartości niematerialnych	<u>6.2</u>	(401,8)	(420,1)
Odpis amortyzacyjny wynikający z tabeli ruchu aktywów z tytułu prawa do użytkowania	<u>6.3</u>	(286,8)	(280,8)
Pomniejszenie kosztu amortyzacji z tytułu rozliczenia dotacji do wewnętrznie wytworzonych licencji		3,5	2,9
Kapitalizacja kosztów amortyzacji w ramach realizowanych projektów rozwojowych		0,8	0,8
Razem odpis amortyzacyjny ujęty w rachunku przepływów pieniężnych		(874,4)	(892,9)
Odpis amortyzacyjny przeniesiony do pozostałej działalności operacyjnej		2,7	1,6
Razem odpis amortyzacyjny ujęty w kosztach działalności operacyjnej, w tym:		(871,7)	(891,3)
Koszt własny sprzedaży		(652,5)	(670,6)
Koszty sprzedaży		(110,9)	(117,8)
Koszty ogólnego zarządu		(108,3)	(102,9)
Razem		(871,7)	(891,3)

5.3. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Wybrane zasady rachunkowości

W pozostałej działalności Grupa ujmuje przychody i koszty niezwiązane z podstawową działalnością operacyjną w obszarze IT, w tym działalność sportowo-rekreacyjną. Grupa ujmuje w pozostałej działalności operacyjnej również przychody i koszty związane z działalnością akwizycyjną, w tym:

- koszty związane z objęciem kontroli nad spółkami zależnymi,
- zyski lub straty z utraty kontroli nad spółkami zależnymi,
- koszty z tytułu utraty wartości wartości firmy,
- odpis i odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości należności z tytułu sprzedaży jednostek zależnych,
- przychody i koszty z tytułu wyceny zobowiązań warunkowych i opcji put - część oparta na wynikach operacyjnych spółek zależnych oraz – dla udziałów niekontrolujących ujmowanych metodą oczekiwanego nabycia – część oparta na kapitałach spółek, a także
- koszty dywidend wypłacanych udziałowcom niekontrolującym (dla udziałów niekontrolujących ujmowanych metodą oczekiwanego nabycia).

Pozostałe przychody i koszty operacyjne w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym kształtowały się następująco:

Pozostałe przychody operacyjne	12 miesięcy do	12 miesięcy do	
	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)	
		mln PLN	mln PLN
Przychody z działalności sportowo-rekreacyjnej		28,5	24,8
Zysk z przeszacowania zobowiązania z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych (opcje put)		19,2	13,2

Zyski z przeszacowania odroczonej i warunkowej płatności za pakiet kontrolny w spółkach zależnych	8,3	9,8
Zysk na sprzedaży aktywów trwałych	6,6	29,5
Zysk na objęciu kontroli nad spółką zależną (przeszacowanie wcześniej posiadanego pakietu)	5,8	-
Zysk na utracie kontroli nad spółkami zależnymi	2,5	211,1
Pozostałe	15,3	11,8
Razem	86,2	300,2

Zysk na utracie kontroli nad spółkami zależnymi w kwocie 2,5 mln PLN dotyczy spółki Tecnolocia Sistemas y Aplicaciones SL (Tecsisa) oraz Asseco Central Asia MChJ QK (obie spółki w segmencie Asseco International). W okresie porównywalnym w pozycji zysk na utracie kontroli nad spółką zależną został ujęty głównie w wysokości 195,9 mln PLN ujęto wynik na sprzedaży udziałów w spółce Infinity Labs R&D Ltd. z siedzibą w Izraelu (grupa Matrix IT, segment Formula Systems) oraz wynik na sprzedaży udziałów w spółkach Peak Consulting i Asseco Denmark w kwocie 14,4 mln PLN (grupa i segment Asseco International).

Zysk ze sprzedaży aktywów trwałych w okresie porównywalnym zawiera w głównej mierze zysk ze sprzedaży nieruchomości przez Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o. zrealizowanej w trzecim kwartale 2022 roku.

Pozostałe koszty operacyjne	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przekształcone) mln PLN
Koszty związane z przychodami z działalności sportowo-rekreacyjnej	(38,3)	(37,2)
Koszt dywidend przypisany udziałowcom niekontrolującym	(20,1)	(30,5)
Odpis z tytułu utraty wartości wartości firmy	(4,9)	(17,8)
Koszty związane z objęciem kontroli nad spółkami zależnymi	(3,2)	(9,2)
Strata na utracie kontroli nad jednostkami zależnymi	(1,9)	(3,9)
Straty z przeszacowania zobowiązania z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych (opcje put)	(1,9)	(1,0)
Straty z przeszacowania odroczonej i warunkowej płatności za pakiet kontrolny w spółkach zależnych	(1,5)	(3,0)
Odpis z tytułu utraty wartości należności z tytułu sprzedaży jednostek zależnych	(0,9)	(0,2)
Pozostałe	(8,7)	(16,5)
Razem	(81,4)	(119,3)

W 2023 roku odpis z tytułu utraty wartości wartości firmy w kwocie 4,9 mln PLN dotyczy spółki DahliaMatic Sp. z o.o. (segment Asseco Poland). W okresie porównawczym odpis z tytułu utraty wartości wartości firmy dotyczył spółki Tecnolocia Sistemas y Aplicaciones (Tecsisa) w segmencie Asseco International w kwocie 12,8 mln PLN oraz spółki DahliaMatic Sp. z o.o. w kwocie 5,0 mln PLN.

5.4. Przychody i koszty finansowe

Wybrane zasady rachunkowości

Przychody z odsetek stanowią głównie odsetki od inwestycji w instrumenty dłużne (w tym zwłaszcza udzielone pożyczki) oraz depozyty. Przychody te naliczane są w zamortyzowanym koszcie przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Pozostałe przychody odsetkowe stanowią odsetki od należności z tytułu dostaw i usług, odsetki od leasingu finansowego oraz rozliczone (odwijane) zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej dyskonto przychodów (należności).

Koszty odsetek wynikających z uzyskanego przez Grupę finansowania, w tym zobowiązań leasingowych są naliczane według zamortyzowanego kosztu.

Pozostałe koszty odsetkowe stanowią odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz rozliczone (odwijane) zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej dyskonto kosztów (zobowiązań), a także opłaty i prowizje bankowe. W działalności finansowej ujmowane są również koszty odwijania dyskonta dotyczące odroczonej i warunkowej płatności oraz zobowiązań z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych (opcji put), wycenianych metodą oczekiwanego nabycia.

Dodatnie i ujemne różnice kursowe prezentowane są netto (jako nadwyżka dodatnich nad ujemnymi lub odwrotnie) na poziomie poszczególnych spółek zależnych

Struktura przychodów finansowych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym kształtowała się następująco:

Przychody finansowe	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przekształcone)
	młn PLN	młn PLN
Przychody odsetkowe od inwestycji w instrumenty dłużne oraz depozyty wyceniane w zamortyzowanym koszcie	81,5	29,5
Pozostałe przychody odsetkowe (w tym: od pozostałych inwestycji w instrumenty dłużne, leasingu oraz należności)	5,3	2,9
Dodatnie różnice kursowe	51,4	61,9
Zysk z sytuacji pieniężnej netto - hiperinflacja	23,0	22,5
Zyski z realizacji i/lub wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	3,2	17,5
Zysk ze sprzedaży jednostek stowarzyszonych	-	3,3
Pozostałe przychody finansowe	1,9	3,5
Razem	166,3	141,1

Zyski z sytuacji pieniężnej netto - hiperinflacja wynikają z zastosowania standardu MSR 29 i są to zyski z inflacyjnego przeszacowania niepieniężnych pozycji bilansu oraz pozycji rachunku zysków i strat jednostek zależnych działających w Turcji w grupie ASEE (segment Asseco International), wskaźnikami inflacji za bieżący rok. Szczegółowe informacje o wpływie hiperinflacji zostały ujęte w nocie 2.12 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Struktura kosztów finansowych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym kształtowała się następująco:

Koszty finansowe	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przekształcone)
	młn PLN	młn PLN
Koszty odsetkowe od kredytów, pożyczek, papierów dłużnych, leasingu oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług	(164,3)	(103,4)
Pozostałe koszty odsetkowe	(22,7)	(21,4)
Ujemne różnice kursowe	(51,4)	(46,6)
Straty z realizacji i/lub wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(12,4)	(7,0)
Odwijanie dyskonta dotyczącego odroczonej i warunkowej płatności za pakiet kontrolny w spółkach zależnych oraz zobowiązania z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych (opcje put)	(12,1)	(11,7)
Odpis z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(0,4)	(0,2)
Pozostałe koszty finansowe	(1,5)	(1,9)
Razem	(264,8)	(192,2)

5.5. Podatek dochodowy

Wybrane zasady rachunkowości

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz odroczony. Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres i ujmowana jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie zostało zapłacone lub należność, jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty. Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego traktowane są w całości jako długoterminowe i nie podlegają dyskontowaniu. Podlegają one kompensacie, jeżeli istnieje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat ujmowanych kwot.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niewykorzystanej straty podatkowej jest ujmowany przez Grupę w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania, od którego można odpisać nierozliczone straty podatkowe. Oceniając, czy jest prawdopodobne, że dostępny przyszły dochód do opodatkowania będzie wystarczający, Grupa bierze pod uwagę charakter, pochodzenie i harmonogram takiego dochodu oraz upewnia się, że zgromadzone zostały przekonujące dowody.

Szacunki i osądy

Grupa ocenia na każdy dzień bilansowy realizowalność aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Ocena ta wymaga zaangażowania profesjonalnego osądu i szacunków m.in. w zakresie przyszłych wyników podatkowych.

Zgodnie z KIMSF 23, jeżeli w ocenie Grupy jest prawdopodobne, że podejście spółek z Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, każda spółka z Grupy określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym. Oceniając to prawdopodobieństwo, spółka przyjmuje, że organy podatkowe uprawnione do skontrolowania i zakwestionowania sposobu traktowania podatkowego przeprowadzą taką kontrolę i będą miały dostęp do wszelkich informacji.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście spółki do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas spółka z Grupy odzwierciedla skutki niepewności w ujęciu księgowym podatku w okresie, w którym to ustaliła. Grupa ujmuje więc zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego z wykorzystaniem jednej z dwóch niżej wymienionych metod, w zależności od tego, która z nich lepiej odzwierciedla sposób, w jaki niepewność może się zmaterializować:

- Grupa określa najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników lub
- Grupa ujmuje wartość oczekiwaną – jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników.

Główne składniki obciążenia wyniku z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (bieżącego i odroczonego):

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przekształcone)
	mIn PLN	mIn PLN
Bieżący podatek dochodowy oraz korekty lat ubiegłych	(397,0)	(484,4)
Odroczony podatek dochodowy	79,8	99,7
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(317,2)	(384,7)

W tabeli poniżej zaprezentowano kwotę bieżącego obciążenia podatkowego z tytułu podatku dochodowego za lata 2023 oraz 2022 w podziale na rodzaje działalności oraz pozostałe pozycje:

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wykazane w rachunku zysków i strat	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	mIn PLN	mIn PLN
Bieżący podatek dochodowy - działalność podstawowa	(391,5)	(488,2)
Bieżący podatek dochodowy - zyski kapitałowe	-	(3,7)
Korekty deklaracji CIT dotyczące ubiegłych okresów	(5,5)	7,5
Razem obciążenie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wykazane w rachunku zysków i strat	(397,0)	(484,4)

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonej linii orzecznictwa. Obowiązujące przepisy nie zawsze są jednoznaczne, co dodatkowo powoduje rozbieżności w ich interpretacji. Rozliczenia podatkowe są przedmiotem kontroli organów podatkowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w rozliczeniach podatkowych, podatnik zobowiązany jest do uiszczenia kwoty zaległości wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. Zapłata zaległych zobowiązań nie zawsze zwalnia z odpowiedzialności karno-skarbowej. Opisane

zjawiska powodują, że rozliczenia podatkowe są obarczone stosunkowo wysokim ryzykiem. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat, licząc od końca roku, w którym zostały złożone deklaracje podatkowe. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

Globalny Podatek Minimalny Filar II

W grudniu 2022 roku przyjęta została dyrektywa Rady Unii Europejskiej w sprawie Globalnego Podatku Minimalnego, wprowadzające na terenie UE rozwiązania wypracowane wcześniej przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) i zaakceptowane przez ponad 140 krajów w ramach projektu BEPS 2.0. (Base Erosion Profit Shifting).

Przepisy Globalnego Podatku Minimalnego (tzw. Filar II) nakładają nowe obowiązki podatkowe oraz sprawozdawcze na spółki należące do grup kapitałowych (polskich lub międzynarodowych) o przychodzie wynoszącym co najmniej 750 mln EUR - w związku z tym obejmują one Grupę Asseco. Celem Filaru II jest wyrównanie zasad opodatkowania i jest on realizowany poprzez nałożenie na grupy kapitałowe minimalnego podatku w wysokości 15% dochodu. Uwzględniana jest efektywna stawka podatku, a nie stawka nominalna, a podatek liczony jest na poziomie poszczególnych krajów, tj. łącznie dla wszystkich spółek należących do grupy w danym kraju.

Przepisy dotyczące Filaru II nie będą obowiązywać w Polsce w roku 2024, ale wchodzi w życie od 2024 roku w niektórych krajach, w których działają spółki z Grupy. Przepisy QDMTT (kwalifikowanego podatku wyrównawczego) zostały wprowadzone w 21 krajach, a przepisy IIR (zasada włączenia dochodu do opodatkowania) zostały wprowadzone w 13 krajach, w których działają spółki z Grupy. Grupa jest w trakcie zbierania danych i analizy możliwego zastosowania mechanizmów tzw. tymczasowych bezpiecznych przystani ze względu na raportowanie przez Grupę CbCR. Ze względu na duży stopień złożoności i skomplikowania przepisów Filaru II, a także dużą złożoność struktury Grupy, Grupa jest w trakcie analizy potencjalnego wpływu tych przepisów na wyniki finansowe.

Uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku przed opodatkowaniem i udziałem w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy, zaprezentowano w poniższej tabeli:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przekształcone)
	mln PLN	mln PLN
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	1 525,9	1 742,8
Obowiązująca stawka podatku dochodowego od osób prawnych	19%	19%
Podatek dochodowy według obowiązującej ustawowej stawki podatkowej	289,9	331,1
Różnica wynikająca z innej stawki podatku dochodowego odprowadzanego poza granicami Polski	26,6	49,8
Podatek od dywidend	2,0	4,6
Odpis aktywa / (Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanego aktywa) z tytułu podatku odroczonego dotyczącego strat z lat ubiegłych i innych tytułów	13,2	6,9
Wpływ hiperinflacji	(3,9)	(4,4)
Zmiany w kalkulacji podatku dochodowego dotyczące lat poprzednich	4,9	(7,5)
Wycena instrumentów finansowych oraz koszty dywidend dla udziałowców niekontrolujących	3,0	8,0
Podatek od zagranicznych jednostek kontrolowanych (CFC)	10,2	13,1
Koszty amortyzacji, różnice w stawkach amortyzacji, odpisy i inne różnice dotyczące środków trwałych i wartości niematerialnych	0,9	4,1
Zmiana szacunku rozpoznania podatku odroczonego związanego z tzw. "zewnętrznymi różnicami przejściowymi" dotycząca transakcji wypłat dywidendy w grupie kapitałowej	6,5	4,4
Ulga IP BOX (w tym korekta lat ubiegłych)	(22,9)	(11,0)
Ulga B+R (w tym korekta lat ubiegłych)	(10,8)	(7,2)
Wykorzystanie pozostałych ulg podatkowych	(3,9)	(5,4)
Specjalna strefa technologiczna	(3,6)	(4,2)
Pozostałe różnice trwałe	5,1	2,4
Według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej: w 2023: 20,8%; w 2022: 22,1%	317,2	384,7

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje dotyczące aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz wpływ zmian tych pozycji na wynik finansowy:

	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		Aktywo z tytułu podatku odroczonego		Podatek odroczony ujęty w dochodach całkowitych	
	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)	rok 2023	rok 2022 (przekształcone)
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Rzeczowe aktywa trwałe	40,9	35,8	11,3	11,4	(3,8)	(0,1)
Wartości niematerialne	369,7	462,7	7,1	10,3	59,6	62,5
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	114,9	102,3	-	-	(22,0)	33,0
Zapasy	-	-	3,9	3,0	1,1	0,2
Rozliczenia międzyokresowe	11,1	10,7	24,0	19,5	3,7	10,5
Należności z tytułu dostaw i usług	4,3	4,0	16,6	14,3	2,4	0,8
Aktywa z tytułu umów z klientami	44,5	61,7	0,6	0,6	17,1	(19,2)
Pozostałe należności	1,8	1,7	6,3	4,1	2,3	(2,2)
Pozostałe aktywa	0,6	3,1	2,8	2,2	2,8	(4,9)
Aktywa długoterminowe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	3,1	3,1	0,2	-	0,2	(3,1)
Kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	0,4	-	1,0	0,4	0,3	0,2
Rezerwy	2,4	1,3	24,2	23,5	1,6	(0,9)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,1	0,4	7,5	38,0	(28,8)	18,1
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-	28,1	23,1	5,2	-
Zobowiązania finansowe	-	0,1	117,1	113,3	15,4	(40,2)
Pozostałe zobowiązania	28,0	29,4	2,8	5,4	4,2	5,4
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	-	-	60,7	66,3	0,6	6,6
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	0,2	0,7	0,2	0,1	0,7	0,6
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania oraz niewykorzystane ulgi (po uwzględnieniu odpisu)	-	-	90,6	76,2	16,4	28,6
Razem aktywa / rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	622,0	717,0	405,0	411,7	n/d	n/d
Aktywo / rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	445,6	574,0	228,6	267,3	n/d	n/d
Podatek odroczony ujęty w rachunku wyników					79,8	99,6
Podatek odroczony ujęty w pozostałych dochodach całkowitych					(0,8)	(3,7)
Podatek odroczony ujęty w wyniku finansowym (w dochodach całkowitych)					79,0	95,9

Jednostka Dominująca oraz inne spółki działające w Polsce (w tym Asseco Business Solutions S.A. i Asseco Data Solutions S.A.) realizowały prace badawczo – rozwojowe, w wyniku których zostało wytworzone prawo własności intelektualnej tj. autorskie prawo do programu komputerowego, które zostało uznane za kwalifikowane prawo IP w rozumieniu polskich przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Osiągnięty przez te spółki w 2023 roku dochód z opłat lub należności wynikających z umów dotyczących kwalifikowanego IP, przemnożony przez wskaźnik Nexus, został opodatkowany preferencyjną stawką CIT

w ramach tzw. ulgi IP Box wynoszącą 5%. Do przychodów z kwalifikowanych IP zaliczane są przychody z tytułu: opłat lub należności wynikających z umowy licencyjnej, która dotyczy kwalifikowanego prawa własności intelektualnej; sprzedaży kwalifikowanego prawa własności intelektualnej; kwalifikowanego prawa własności intelektualnej uwzględnionego w cenie sprzedaży produktu lub usługi.

Grupa dokonała szacunków w zakresie planowanego do osiągnięcia w przyszłości dochodu do opodatkowania, i uznała, że wartość aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy jest możliwa do odzyskania.

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
	mln PLN	mln PLN (przekształcone)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	228,6	267,3
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(445,6)	(574,0)
Aktywa (+)/Rezerwa (-) netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(217,0)	(306,7)

Przy ocenie realizowalności aktywów z tytułu podatku odroczonego od strat podatkowych Grupa uwzględniła przyszłe prognozowane wyniki spółek, stawki podatkowe, ograniczenia czasowe w wykorzystaniu aktywa oraz inne przepisy podatkowe obowiązujące w danym kraju.

Aktywo podatkowe z tytułu podatku odroczonego dotyczące strat podatkowych z lat ubiegłych, które nie zostało rozpoznane, wynosiło w Grupie na dzień 31 grudnia 2023 roku 93,3 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2022 roku 59,4 mln PLN. Brak rozpoznania wynikał głównie z braku możliwości realizacji skumulowanej straty podatkowej spółki Formula Systems (1985) Ltd, w której, w związku z prowadzoną działalnością wyłącznie holdingową, przychody nie podlegają opodatkowaniu i tym samym, zdaniem Grupy, zakumulowana strata podatkowa nie zostanie zrealizowana w rozliczeniu podatkowym. W przeciwieństwie do zasad panujących w Polsce, zgodnie z izraelskimi zasadami podatkowymi straty podatkowe możliwe do rozliczenia nie podlegają ograniczeniom czasowym.

5.6. Zysk przypadający na jedną akcję

Wybrane zasady rachunkowości

Podstawowy zysk netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Rozwodniony zysk netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji nowych emisji.

W związku z zakupem w dniu 21 września 2023 roku 14 808 872 sztuk akcji własnych, średnioważoną liczbę akcji zwykłych wyliczono w następujący sposób:

- w roku 2022 oraz w okresie od 1 stycznia do 20 września 2023 roku do wyliczeń uwzględniono 83 000 303 szt. akcji,
- w okresie od 21 września do 31 grudnia 2023 roku do wyliczeń uwzględniono 68 191 431 szt. akcji.

W oparciu o powyższe założenia w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2023 roku wyliczono średnioważoną liczbę akcji na poziomie 78 861 933 szt.

W okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym nie występowały elementy rozładniające zysk przypadający na jedną akcję, wskutek czego zysk na akcję i rozwodniony zysk na akcję były sobie równe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz ilość akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przekształcone)
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (w sztukach)	78 861 933	83 000 303
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (w milionach PLN) za okres sprawozdawczy	482,8	502,3
Zysk na jedną akcję (w PLN) ze skonsolidowanego zysku netto za okres sprawozdawczy	6,12	6,05

5.7. Informacja dotycząca wypłaconej dywidendy

W 2023 roku Jednostka Dominująca wypłaciła dywidendę za 2022 rok. W dniu 30 maja 2023 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Asseco Poland S.A. podjęło decyzję o podzieleniu zysku netto wypracowanego w roku obrotowym 2022 w kwocie 340,6 mln PLN w następujący sposób:

- a) Kwota 290,5 mln PLN została przeznaczona do podziału między Akcjonariuszy, tj. na wypłatę dywidendy. Oznacza to dywidendę po 3,50 PLN na jedną akcję. Dzień dywidendy ustalano na dzień 19 czerwca 2023 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 28 czerwca 2023 roku;
- b) Pozostała część zysku netto za rok obrotowy 2022 w kwocie 50,1 mln PLN została przekazana na kapitał zapasowy.

W 2022 roku Jednostka Dominująca wypłaciła dywidendę za 2021 rok. W dniu 25 maja 2022 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Asseco Poland S.A. podjęło decyzję o podzieleniu zysku netto wypracowanego w roku obrotowym 2021 w kwocie 320,9 mln PLN w następujący sposób:

- a) Kwota 278,9 mln PLN została przeznaczona do podziału między Akcjonariuszy, tj. na wypłatę dywidendy. Oznacza to dywidendę po 3,36 PLN na jedną akcję. Dzień dywidendy ustalano na dzień 10 czerwca 2022 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 21 czerwca 2022 roku;
- b) Pozostała część zysku netto za rok obrotowy 2021 w kwocie 42,0 mln PLN została przekazana na kapitał zapasowy.

6 Noty objaśniające do skonsolidowanego bilansu

6.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Wybrane zasady rachunkowości

Początkowe ujęcie i wycena

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częściami składowymi są również koszty generalnych remontów.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze środków trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów został przypisany. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się jako element kosztów operacyjnych.

Środki trwałe w budowie

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do momentu, gdy są one dostępne do użytkowania, to znaczy do momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa.

Szacunki i osądy

Grupa ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

Amortyzacja jest co do zasady naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów. Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego. W okresie sprawozdawczym nie dokonano istotnych zmian w stosowanych przez Grupę stawkach amortyzacyjnych.

Spółki z Grupy minimum corocznie dokonują weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Zmiana wartości netto rzeczowych aktywów trwałych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku wynikała z następujących ruchów:

	Grunty i budynki młn PLN	Komputery i inny sprzęt biurowy młn PLN	Środki transportu młn PLN	Pozostałe środki trwałe młn PLN	Środki trwałe w budowie młn PLN	Razem młn PLN
Wartość netto środków trwałych na dzień 1 stycznia 2023 roku	521,0	337,3	69,5	55,7	9,5	993,0
Zwiększenia stanu, z tytułu:	25,5	132,7	40,8	21,1	41,7	261,8
Zakupu i modernizacji	13,6	94,4	31,8	18,6	40,3	198,7
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	9,2	2,3	0,1	0,5	-	12,1
Wykupu aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-	2,7	-	-	2,7
Przeniesienia na środki trwałe ze środków trwałych w budowie	2,7	25,8	6,2	2,0	-	36,7
Przeniesienia na środki trwałe z zapasów i nieruchomości inwestycyjnych	-	9,8	-	-	1,4	11,2
Odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	-	0,4	-	-	-	0,4
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(33,0)	(127,8)	(25,1)	(20,0)	(39,2)	(245,1)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(31,4)	(121,8)	(18,4)	(18,5)	-	(190,1)
Sprzedaży i likwidacji	(1,6)	(1,7)	(6,7)	(1,4)	(0,6)	(12,0)
Utraty kontroli	-	(0,1)	-	(0,1)	-	(0,2)

Przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(36,7)	(36,7)
Przeniesienia do zapasów i nieruchomości inwestycyjnych	-	(3,7)	-	-	(1,9)	(5,6)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(0,5)	-	-	-	(0,5)
Pozostałe	0,6	0,7	0,1	(1,7)	(0,1)	(0,4)
Zmiana z tytułu hiperinflacji	-	1,7	0,8	4,0	-	6,5
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(24,3)	(12,2)	(4,5)	(9,2)	(0,4)	(50,6)
Wartość netto środków trwałych na dzień 31 grudnia 2023 roku	489,8	332,4	81,6	49,9	11,5	965,2

Na dzień 1 stycznia 2023 roku						
Wartość brutto	758,6	1 275,2	159,5	205,1	9,6	2 408,0
Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości	(237,6)	(937,9)	(90,0)	(149,4)	(0,1)	(1 415,0)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2023 roku	521,0	337,3	69,5	55,7	9,5	993,0
w tym wartość bilansowa netto rzeczowych aktywów trwałych objętych leasingiem operacyjnym	67,8	84,8	-	-	-	152,6

Na dzień 31 grudnia 2023 roku						
Wartość brutto	730,1	1 210,6	167,2	205,2	11,5	2 324,6
Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości	(240,3)	(878,2)	(85,6)	(155,3)	-	(1 359,4)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2023 roku	489,8	332,4	81,6	49,9	11,5	965,2
w tym wartość bilansowa netto rzeczowych aktywów trwałych objętych leasingiem operacyjnym	57,0	74,8	-	-	-	131,8

Zmiana wartości netto rzeczowych aktywów trwałych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2022 roku wynikała z następujących ruchów:

	Grunty i budynki mln PLN	Komputery i inny sprzęt biurowy mln PLN	Środki transportu mln PLN	Pozostałe środki trwałe mln PLN	Środki trwałe w budowie mln PLN	Razem mln PLN
Wartość netto środków trwałych na dzień 1 stycznia 2022 roku	472,5	316,6	55,2	52,6	9,0	905,9
Zwiększenia stanu, z tytułu:	36,4	148,7	35,4	30,7	42,1	293,3
Zakupu i modernizacji	21,3	118,5	24,5	21,7	41,5	227,5
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	0,3	4,8	1,1	1,6	-	7,8
Wykupu aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-	6,6	-	-	6,6
Przeniesienia na środki trwałe ze środków trwałych w budowie	14,8	19,0	3,2	7,0	-	44,0
Przeniesienia na środki trwałe z zapasów i nieruchomości inwestycyjnych	-	6,2	-	0,4	0,6	7,2
Odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	-	0,2	-	-	-	0,2
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(72,3)	(137,9)	(21,1)	(22,3)	(44,9)	(298,5)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(29,7)	(130,7)	(16,5)	(18,8)	-	(195,7)
Sprzedaży i likwidacji	(1,4)	(1,8)	(4,5)	(1,5)	(0,2)	(9,4)
Utraty kontroli	(1,8)	(2,2)	(0,1)	(1,9)	-	(6,0)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(44,0)	(44,0)
Przeniesienia do zapasów oraz aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(39,2)	(2,5)	-	(0,1)	(0,7)	(42,5)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(0,2)	(0,7)	-	-	-	(0,9)

Pozostałe	0,3	6,0	(0,2)	(5,3)	-	0,8
Zmiana prezentacji	83,7	4,2	-	(0,7)	3,3	90,5
Zmiana z tytułu hiperinflacji	-	1,3	0,3	2,1	-	3,7
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	0,4	(1,6)	(0,1)	(1,4)	-	(2,7)
Wartość netto środków trwałych na dzień 31 grudnia 2022 roku	521,0	337,3	69,5	55,7	9,5	993,0

Na dzień 1 stycznia 2022 roku						
Wartość brutto	715,0	1 187,7	130,4	196,2	9,1	2 238,4
Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości	(242,5)	(871,1)	(75,2)	(143,6)	(0,1)	(1 332,5)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	472,5	316,6	55,2	52,6	9,0	905,9
w tym wartość bilansowa netto rzeczowych aktywów trwałych objętych leasingiem operacyjnym	62,8	89,2	-	-	-	152,0

Na dzień 31 grudnia 2022 roku						
Wartość brutto	758,6	1 275,2	159,5	205,1	9,6	2 408,0
Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości	(237,6)	(937,9)	(90,0)	(149,4)	(0,1)	(1 415,0)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2022 roku	521,0	337,3	69,5	55,7	9,5	993,0
w tym wartość bilansowa netto rzeczowych aktywów trwałych objętych leasingiem operacyjnym	67,8	84,8	-	-	-	152,6

Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży w 2022 roku dotyczy głównie nieruchomości będącej w posiadaniu Asseco Poland S.A. w kwocie 16,8 mln PLN oraz nieruchomości będącej w posiadaniu Asseco Central Europe, a.s. Słowacja o wartości 20,4 mln PLN.

Zmiana prezentacji wartości środków trwałych w roku porównywalnym w kwocie 90,5 mln PLN dotyczy nieruchomości biurowej posiadanej przez spółkę Galvaniho5, s.r.o., a użytkowanej w latach poprzednich przez spółki z grupy ACE (segment Asseco International) i ujmowanej jako aktywo z tytułu prawa do użytkowania. Wskutek nabycia współkontroli nad spółką Galvaniho5 s.r.o. w ciągu roku 2022 i ujęcia jej jako wspólne działanie, zaczęto konsolidować aktywa i pasywa tej spółki metodą proporcjonalną (metodą przypadających na spółkę części aktywów i zobowiązań), w związku z czym zreklasyfikowano aktywa z tytułu prawa do użytkowania wynikające z zawartych w ramach Grupy umów najmu do rzeczowych aktywów trwałych.

6.2. Wartości niematerialne

Wybrane zasady rachunkowości

Nabyte wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane według ceny nabycia. Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki gospodarczej są ujmowane według wartości godziwej na dzień przejęcia.

Wartość firmy

Wartość firmy to składnik aktywów reprezentujący przyszłe korzyści ekonomiczne powstające z aktywów nabytych w ramach przejęcia przedsięwzięć, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

W sprawozdaniu skonsolidowanym wartość firmy to wartość powstała z nabycia kontroli nad jednostkami gospodarczymi. Wartość ta jest wyliczana jako nadwyżka zapłaconej ceny nad przejętymi, możliwymi do zidentyfikowania aktywami netto.

W Grupie często zdarzają się przypadki transakcji, które zawierane są pod wspólną kontrolą, tj. w ramach których wszystkie podmioty znajdują się ostatecznie pod kontrolą tej samej strony lub stron zarówno przed, jak i po połączeniu oraz kontrola ta nie jest tymczasowa. W wyniku takich transakcji nie następuje ponowna wycena aktywów (w tym wartości niematerialnych) spółki będącej przedmiotem transakcji do wartości godziwej. W wyniku takich transakcji nie ulega również zmianie rozpoznana uprzednio w sprawozdaniu skonsolidowanym wartość firmy.

Znak towarowy „Asseco” i „Matrix IT”

Wartość niematerialna w postaci znaku towarowego ASSECO oraz MATRIX IT została uznana przez Zarząd Jednostki Dominującej za wartość niematerialną o nieokreślonym okresie użytkowania. Tym samym wartość ta nie podlega amortyzacji i jest corocznie testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie

Grupa prezentuje w odrębnych kategoriach produkty końcowe projektów rozwojowych („oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie”) oraz produkty, których proces wytwórczy nie został jeszcze ukończony („koszty niezakończonych projektów rozwojowych”). Składnik wartości niematerialnych wytworzony we własnym zakresie w wyniku prac rozwojowych (lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie) jest ujmowany wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa jest w stanie wykazać: (i) możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się on do użytkowania lub sprzedaży; (ii) zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych; (iii) zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych; (iv) sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne; (v) dostępność odpowiednich środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych; (vi) możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie jest sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy dany składnik wartości niematerialnych spełni wyżej wymienione kryteria ujmowania pozycji. Nie podlegają aktywowaniu wartości nakładów ujętych uprzednio w kosztach. Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie obejmuje nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Do kosztów tych zalicza się przede wszystkim: koszty świadczeń na rzecz pracowników, nakłady na materiały i usługi wykorzystane lub bezpośrednio zużyte przy realizacji projektu, koszty amortyzacji sprzętu wykorzystywanego w procesie wytwórczym oraz koszty powierzchni biurowej, która jest zagospodarowana przez zespół wytwórczy.

Do momentu zakończenia prac rozwojowych, skumulowane koszty pozostające w bezpośrednim związku z tymi pracami prezentuje się jako „Koszty niezakończonych projektów rozwojowych”. W momencie ukończenia prac rozwojowych, gotowy efekt prowadzonego procesu wytwórczego jest przenoszony do kategorii „Oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie” i od tego momentu Grupa rozpoczyna amortyzowanie wytworzonego we własnym zakresie oprogramowania. Koszty prac rozwojowych spełniające powyższe kryteria są skapitalizowane i pomniejszone na bilansie o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady dotyczące zakończonych już prac rozwojowych są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia

Okres użytkowania wartości niematerialnych zostaje oceniony i uznany za ograniczony lub nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową w oparciu o ich szacowany okres użytkowania, a koszty amortyzacji są ujmowane w rachunku zysków i strat zgodnie z miejscem ich powstawania.

Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są przynajmniej raz w roku oraz zawsze, gdy istnieją ku temu przesłanki poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość możliwą do odzyskania (wyższa z następujących dwóch wartości – ceny sprzedaży netto lub wartości użytkowej), wartość tych aktywów obniżana jest do poziomu wartości odzyskiwalnej. Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Szacunki i osądy

Grupa ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika wartości niematerialnych. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową w oparciu o szacowany okres ich użytkowania, a koszty amortyzacji są ujmowane w rachunku zysków i strat zgodnie z miejscem ich powstawania.

Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Koszty wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie są określane i kapitalizowane zgodnie z polityką rachunkowości Grupy. Określenie momentu rozpoczęcia kapitalizacji kosztów jest przedmiotem profesjonalnego osądu kierownictwa co do możliwości (technologicznej oraz ekonomicznej) ukończenia realizowanego projektu. Moment ten jest wyznaczany przez osiągnięcie etapu (kamienia milowego) projektu, w którym Grupa ma uzasadnioną pewność, że jest w stanie ukończyć dany składnik wartości niematerialnych tak, aby nadawał się on do użytkowania lub sprzedaży oraz że przyszłe korzyści ekonomiczne osiągnięte w wyniku użytkowania lub sprzedaży przekroczą koszt wytworzenia danego składnika wartości niematerialnych. Tym samym określając wartość kosztów, które mogą podlegać kapitalizacji, Zarząd dokonuje oszacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych wygenerowanych przez dany składnik wartości niematerialnych.

Corocznie oraz na każdy dzień bilansowy, na który występuje odpowiednia przesłanka, wartość firmy oraz wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania i wartości niematerialne w budowie poddawane są testowi na utratę wartości. Dokonanie takiego testu wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodka generującego przepływy pieniężne i dokonywane jest najczęściej poprzez metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych co wiąże się z potrzebą dokonania szacunków w zakresie przyszłych przepływów pieniężnych, zmian stanu kapitału obrotowego oraz średnioważonego kosztu kapitału.

Decyzja o uznaniu okresu ekonomicznej użyteczności znaku za nieokreślony wynika z oczekiwania Zarządu, iż znak ten będzie się przyczyniał do wypracowywania przez Jednostkę Dominującą przepływów pieniężnych netto w przyszłości przez nieokreślony czas.

Znak towarowy ASSECO został częściowo zaliczony przez Grupę do aktywów korporacyjnych, czyli aktywów które przyczyniają się do powstawania przyszłych przepływów pieniężnych, pochodzących zarówno z danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jak i z innych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Część znaku towarowego, tak jak inne aktywa korporacyjne, testowana jest zatem na ewentualną utratę wartości na poziomie sumy segmentów operacyjnych identyfikowanych w Jednostce Dominującej, po uwzględnieniu przychodów i kosztów z działalności korporacyjnej.

Zmiana wartości netto wartości niematerialnych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku wynikała z następujących ruchów:

	Oprogramowanie i licencje wytworzone we własnym zakresie	Koszty niezakończonych prac rozwojowych	Zakupione oprogramowanie komputerowe, patenty, licencje i inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia	Znak towarowy „ASSECO” i „MATRIX IT”	Razem
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Wartość netto wartości niematerialnych na dzień 1 stycznia 2023 roku (przekształcone)	292,2	140,2	76,8	1 199,5	683,0	2 391,7
Zwiększenia stanu, z tytułu:	145,3	115,3	18,2	112,0	-	390,8
Zakupu i modernizacji	-	-	17,9	-	-	17,9
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	0,3	-	0,3	112,0	-	112,6
Kapitalizacji kosztów projektów rozwojowych	-	115,3	-	-	-	115,3
Przeniesienia z kosztów niezakończonych prac rozwojowych	145,0	-	-	-	-	145,0
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(93,1)	(147,0)	(26,5)	(289,0)	-	(555,6)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(93,1)	-	(22,9)	(285,8)	-	(401,8)
Sprzedży i likwidacji	-	-	(3,6)	(3,2)	-	(6,8)
Utraty kontroli nad spółkami zależnymi	-	(2,0)	-	-	-	(2,0)
Przeniesienia do oprogramowania wytworzonego we własnym zakresie	-	(145,0)	-	-	-	(145,0)
(Odpis aktualizujący) / Odwrócenie odpisu aktualizującego	(7,5)	3,2	3,4	2,3	-	1,4
Pozostałe	0,7	0,4	(0,3)	(0,7)	-	0,1
Zmiana z tytułu hiperinflacji	0,3	-	0,8	-	-	1,1
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(20,6)	(6,8)	(18,0)	(122,0)	(72,4)	(239,8)
Wartość netto wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2023 roku	328,6	105,3	54,4	890,8	610,6	1 989,7
Na dzień 1 stycznia 2023 roku						
Wartość brutto	1 435,3	168,2	444,1	3 140,8	683,0	5 871,4
Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości	(1 143,1)	(28,0)	(367,3)	(1 941,3)	-	(3 479,7)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2023 roku (przekształcone)	292,2	140,2	76,8	1 199,5	683,0	2 391,7
Na dzień 31 grudnia 2023 roku						
Wartość brutto	1 377,7	117,1	424,4	2 895,9	610,6	5 425,7
Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości	(1 060,4)	(11,8)	(370,0)	(1 993,8)	-	(3 436,0)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2023 roku	328,6	105,3	54,4	890,8	610,6	1 989,7

Zmiana wartości netto wartości niematerialnych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2022 roku wynikała z następujących ruchów:

	Oprogramowanie i licencje wytworzone we własnym zakresie mln PLN	Koszty niezakończonych prac rozwojowych mln PLN	Zakupione oprogramowanie komputerowe, patenty, licencje i inne wartości niematerialne mln PLN	Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia mln PLN	Znak towarowy „ASSECO” i „MATRIX” mln PLN	Razem mln PLN
Wartość netto wartości niematerialnych na dzień 1 stycznia 2022 roku	253,1	123,2	92,9	1 327,8	706,8	2 503,8
Zwiększenia stanu, z tytułu:	127,2	155,6	21,6	181,2	-	485,6
Zakupu i modernizacji	-	-	21,2	-	-	21,2
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	3,5	6,1	0,4	181,2	-	191,2
Kapitalizacji kosztów projektów rozwojowych	-	149,5	-	-	-	149,5
Przeniesienia z kosztów niezakończonych prac rozwojowych	123,7	-	-	-	-	123,7
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(92,6)	(124,1)	(29,4)	(303,8)	-	(549,9)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(90,9)	-	(25,4)	(303,8)	-	(420,1)
Sprzedży i likwidacji	-	(0,4)	(0,3)	-	-	(0,7)
Utraty kontroli nad spółkami zależnymi	(1,7)	-	(3,7)	-	-	(5,4)
Przeniesienia do oprogramowania wytworzonego we własnym zakresie	-	(123,7)	-	-	-	(123,7)
(Odpis aktualizujący) / Odwrócenie odpisu aktualizującego	(5,2)	(18,0)	-	(20,2)	-	(43,4)
Pozostałe	-	(0,1)	-	0,3	-	0,2
Zmiana z tytułu hiperinflacji	0,2	-	0,5	-	-	0,7
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	9,5	3,6	(8,8)	14,2	(23,8)	(5,3)
Wartość netto wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2022 roku (przeznaczona)	292,2	140,2	76,8	1 199,5	683,0	2 391,7
Na dzień 1 stycznia 2022 roku						
<i>Wartość brutto</i>	<i>1 282,3</i>	<i>133,1</i>	<i>435,2</i>	<i>2 925,9</i>	<i>706,8</i>	<i>5 483,3</i>
<i>Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości</i>	<i>(1 029,2)</i>	<i>(9,9)</i>	<i>(342,3)</i>	<i>(1 598,1)</i>	-	<i>(2 979,5)</i>
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	253,1	123,2	92,9	1 327,8	706,8	2 503,8
Na dzień 31 grudnia 2022 roku						
<i>Wartość brutto</i>	<i>1 435,3</i>	<i>168,2</i>	<i>444,1</i>	<i>3 140,8</i>	<i>683,0</i>	<i>5 871,4</i>
<i>Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości</i>	<i>(1 143,1)</i>	<i>(28,0)</i>	<i>(367,3)</i>	<i>(1 941,3)</i>	-	<i>(3 479,7)</i>
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2022 roku (przeznaczona)	292,2	140,2	76,8	1 199,5	683,0	2 391,7

Odpis aktualizujący wartości niematerialne w okresie porównywalnym dotyczy głównie produktu, którego właścicielem jest spółka Tecsis (segment Asseco International). Decyzje o odpisaniu całości wartości bilansowej wspomnianego produktu podjęto ze względu na rezygnację kluczowego klienta spółki Tecsis z usług świadczonych w oparciu o ten produkt.

Na potrzeby testu z tytułu utraty wartości aktywów, wartości niematerialne są alokowane do poszczególnych ośrodków lub grup ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, którymi są spółki lub grupy spółek. Szczegóły dotyczące corocznego testu z tytułu utraty wartości zostały opisane w punkcie 6.5 not objaśniających do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W kolumnie Wartości niematerialne rozpoznane w ramach procesu rozliczenia połączenia ujęto zidentyfikowane przy objęciach kontroli aktywa niematerialne, w tym przede wszystkim: wytworzone wewnętrznie, a nieskapitalizowane na bilansie nabytych spółek technologie i produkty, relacje z klientami oraz backlog. Istotną pozycją zidentyfikowaną przy rozliczeniu nabycia kontroli nad Grupą Formula w 2017 roku jest również znak towarowy Matrix IT, którego wartość na dzień bilansowy wynosi 120,2 mln USD (473,0 mln PLN), a któremu przypisano nieskończony okres ekonomicznej użyteczności. Na potrzeby przeprowadzenia testu na utratę wartości znaku Matrix IT, Grupa porównała aktywa netto Matrix IT z wartością rynkową spółki (tzw. kapitalizacją giełdową). W wyniku analizy zaobserwowano, że wartość rynkowa przewyższa wartość księgową, w związku z tym uznawano, że nie występuje utrata wartości znaku.

Na zwiększenia wartości niematerialnych rozpoznanych w ramach rozliczenia połączenia w roku 2023 składają się:

- wewnętrznie wytworzone produkty w spółkach nabytych w segmencie Asseco Poland (11,3 mln PLN),
- relacje z klientami w spółkach nabytych w segmencie Formula Systems (93,5 mln PLN) oraz
- pozostałe wartości niematerialne w spółkach nabytych w Segmencie Formula Systems (7,2 mln PLN).

Projekty rozwojowe

W 2023 roku oraz w okresie porównawczym Grupa prowadziła projekty rozwojowe, których przedmiotem była budowa nowego oprogramowania lub istotna modyfikacja/rozbudowa znajdujących się w ofercie Grupy aplikacji.

W roku zakończonym 31 grudnia 2023 roku łączna kwota kosztów, dla których spełnione zostały kryteria aktywowania wyniosły 115,3 mln PLN (w okresie porównawczym 149,5 mln PLN) i były poniesione w następujących segmentach sprawozdawczych:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	mln PLN	mln PLN
Segment Asseco Poland	19,0	38,5
Segment Asseco International	35,5	45,2
Segment Formula Systems	60,8	65,8
Razem	115,3	149,5

Segment Asseco Poland

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku, w ramach segmentu Asseco Poland największe nakłady na prace rozwojowe poniosły spółki Asseco Poland S.A. (14,2 mln PLN) oraz Asseco Data Systems S.A. (4,2 mln PLN).

Grupa przeanalizowała niezakończone prace rozwojowe pod kątem utraty wartości i uznała, że prace są realizowane zgodnie z planami i nie ma potrzeby ujęcia odpisów z tytułu utraty wartości.

Do największych projektów realizowanych przez spółki Segmentu Asseco Poland należały:

Asseco Medical Patient and Personel Portal – projekt realizowany przez Asseco Poland S.A. Celem projektu jest wytworzenie nowego produktu, który jest dedykowany do obsługi pojedynczych jednostek służby zdrowia, a także sieci podmiotów. W ramach projektu powstanie oprogramowanie umożliwiające realizację e-usług. Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2023 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne wyniosła 2,5 mln PLN z czego 1,6 mln PLN dotyczyły 2023 roku. Projekt zostanie zakończony w II kwartale 2024 roku.

Road2cloud – projekt realizowany przez Asseco Poland S.A. Celem projektu jest zaprojektowanie i implementacja nowej wersji systemu sprawozdawczego Asseco CMR, który będzie miał moduł do obsługi raportowania AnaCredit i Krajowego Rejestru Kredytowego w architekturze zintegrowanej z rozwiązaniami chmur publicznych. Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2023 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne wyniosła 2,5 mln PLN z czego 1,7 mln PLN dotyczyły 2023 roku. Projekt zostanie zakończony w II kwartale 2024 roku.

ACSE- eCommerce - projekt realizowany przez Asseco Poland S.A. Celem projektu jest rozbudowa produktu ACSE-eCommerce o moduły pozwalające na realizowanie sprzedaży usług telekomunikacyjnych VOICE i DATA

oraz obsługi posprzedażnej. System ACSE jest to rozwiązanie dla dużych, średnich i małych operatorów telekomunikacyjnych. Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2023 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne wyniosła 5,8 mln PLN z czego 0,7 mln PLN dotyczyły 2023 roku. Projekt został zakończony w grudniu 2023 roku.

Z kolei w ramach projektów rozwojowych w **Asseco Data Systems S.A.** kapitalizacji podlegały głównie koszty związane z budową i modernizacją produktów własnych spółki, których odbiorcami są głównie samorządy miejskie (np. systemy ERP dla jednostek budżetowych, systemy poboru opłat itp.) oraz produktów powiązanych z chmurą publiczną.

Segment Asseco International

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku, w ramach segmentu Asseco International największe nakłady na prace rozwojowe poniosły spółki Asseco Business Solutions S.A. (22,8 mln PLN), Asseco Solutions, Slovakia (2,5 mln PLN), Asseco Central Europe, a.s. Slovakia (3,7 mln PLN) oraz Asseco Central Europa Magyarorszag Zrt. (1,1 mln PLN).

Do największych projektów realizowanych przez spółki Segmentu Asseco International należały:

Macrologic ERP WNIP 6.0 – projekt realizowany przez Asseco Business Solutions S.A. Celem projektu jest rozbudowa produktów ERP linii Macrologic ERP o niezbędne funkcjonalności spełniające potrzeby rynku docelowego. Jest to produkt skierowany do rynku dużych i średnich przedsiębiorstw wspomagający realizację skomplikowanych procesów biznesowych w oparciu o oprogramowanie uwzględniające ich specyfikę. W roku 2023 poniesiono na rozwój tego projektu nakłady w wysokości 5,3 mln PLN. Projekt został zakończony do dnia 31 grudnia 2023 roku.

ABS Mobile Touch 13.0 - projekt realizowany przez Asseco Business Solutions S.A. Celem projektu jest rozszerzenie zakresu funkcjonalnego rozwiązania Mobile Touch. Aplikacja Mobile Touch to system łączący funkcje sprzedażowe, CRM'owe, prezentacyjne, zarządcze czy wreszcie kontrolne. Działanie na nowoczesnych tabletach czy smartphonach umożliwia efektywną współpracę z telefonem, mailem, czy wreszcie aplikacjami zewnętrznymi. Dotykowy system Mobile Touch jest przeznaczony dla firm, które posiadają rozbudowane siły sprzedaży działające w terenie. Aplikacja, zapewniająca wygodny, szybki i bezpieczny dostęp do informacji z każdego miejsca i o każdej porze, podnosi efektywność codziennej pracy przedstawicieli handlowych oraz pozwala kadrze menedżerskiej na bieżący monitoring stanu wykonanych przez handlowców zadań. Rozwiązanie z powodzeniem wspiera firmy z branży FMCG, farmaceutycznej oraz budowlanej, a także może zostać zaimplementowany w przedsiębiorstwach działających w innych segmentach rynku. W roku 2023 poniesiono na rozwój tego projektu nakłady w wysokości 3,7 mln PLN. Projekt został zakończony do dnia 31 grudnia 2023 roku.

ABS. IR 3.0 - projekt realizowany przez Asseco Business Solutions S.A. Celem projektu ABS.IR jest rozpoznawanie produktów za pomocą sztucznej inteligencji osadzonej w chmurze lub na urządzeniu, automatyczne wyznaczanie parametrów biznesowych na podstawie zdjęcia, oraz rozwój narzędzi pozwalających na efektywny opis zdjęć służący do nauki sztucznej inteligencji, utworzenie obszaru analitycznego pozwalającego na badanie użycia i efektywności Image Recognition. W roku 2023 poniesiono na rozwój tego projektu nakłady w wysokości 4,1 mln PLN. Projekt został zakończony do dnia 31 grudnia 2023 roku.

CloudERP - projekt realizowany przez ACE Asseco Solutions, Slovakia. Celem projektu jest opracowanie systemu ERP nowej generacji obejmującego rozwiązania e-commerce w modelu SAAS oraz sztuczną inteligencję, odpowiedniego zarówno dla przedsiębiorstw (B2B) jak i klientów indywidualnych (B2C). W roku 2023 poniesiono na rozwój tej aplikacji nakłady w wysokości 2,5 mln PLN.

Segment Formula Systems

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku, w ramach segmentu Formula Systems największe nakłady na prace rozwojowe poniosła spółka Sapiens International (27,3 mln PLN), Magic Software (13,3 mln PLN) oraz Zap Group (16,3 mln PLN).

Do największych projektów realizowanych przez spółki Segmentu Formula Systems należały:

IDIT - projekt realizowany przez Sapiens International. Oprogramowanie IDIT służy w głównej mierze do obsługi ubezpieczeń majątkowych i osobowych. Zapewnia ono uproszczone zarządzanie oraz zautomatyzowaną kontrolę obsługi zarządzania roszczeniami i procesu rozliczeń. Produkt oferuje inteligentne, a także oparte na

regułach automatyczne wypłacanie roszczeń. W roku 2023 poniesiono na rozwój tej aplikacji nakłady w wysokości 9,7 mln PLN.

Adaptik - projekt realizowany przez Sapiens International. Celem projektu jest stworzenie oprogramowania służącego do obsługi ubezpieczeń majątkowych i osobowych, w zależności od indywidualnych potrzeb użytkowników. Produkt służy towarzystwom ubezpieczeniowym i skoncentrowany jest na elektronicznym prowadzeniu wniosków. W roku 2023 poniesiono na rozwój tej aplikacji nakłady w wysokości 9,4 mln PLN.

FIS - projekt realizowany przez Sapiens International. Celem projektu jest stworzenie oprogramowania służącego do obsługi ubezpieczeń na życie i emerytalnych. Jest to kompleksowe rozwiązanie oparte na chmurze do zarządzania ubezpieczeniami, rentami, inwestycjami itp. W roku 2023 poniesiono na rozwój tej aplikacji nakłady w wysokości 8,0 mln PLN.

XPA - projekt realizowany przez Magic Software. Celem projektu jest stworzenie platformy code-free służącej do szybkiego tworzenia aplikacji mobilnych, internetowych i stacjonarnych klasy korporacyjnej. W roku 2023 poniesiono na rozwój tej aplikacji nakłady w wysokości 5,3 mln PLN.

XPI - projekt realizowany przez Magic Software. Celem projektu jest stworzenie platformy integracyjnej służącej do łączenia systemów IT, umożliwiających orkiestrację przepływów danych wspierające cele biznesowe. W roku 2023 poniesiono na rozwój tej aplikacji nakłady w wysokości 3,0 mln PLN.

6.3. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Wybrane zasady rachunkowości

Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres czasu w zamian za wynagrodzenie. Prawo do kontroli przechodzi na leasingobiorcę na mocy zawartej umowy, jeśli przez cały okres użytkowania dysponuje on łącznie:

- *prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów, oraz*
- *prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.*

Początkowe ujęcie i wycena aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Dla umów zidentyfikowanych jako leasing Grupa ujmuje w swoim bilansie aktywa z tytułu prawa do użytkowania na dzień rozpoczęcia leasingu (tj. na datę, kiedy aktywo objęte umową leasingu jest dostępne dla Grupy do użytkowania).

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są ujmowane początkowo po koszcie.

Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje: kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia leasingu lub przed tą datą pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów.

Późniejsza wycena aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania stosując model kosztu, tj. w pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne straty z tytułu utraty wartości, ale także po odpowiednim skorygowaniu o dokonywane przeliczenia zobowiązania z tytułu leasingu (tj. modyfikacje nieskutkujące koniecznością ujęcia odrębnego leasingu).

Uproszczenia dotyczące umów krótkoterminowych i aktywów o niskiej wartości

Grupa stosuje wyjątek praktyczny dotyczący umów najmu oraz umów o podobnym charakterze zawartych na okres krótszy niż 12 miesięcy od daty rozpoczęcia leasingu.

Wyjątek dotyczący wynajmu aktywów o niskiej wartości jest natomiast w Grupie stosowany dla wynajmu głównie sprzętu IT i pozostałego wyposażenia o niskiej wartości początkowej. Za przedmioty o niskiej wartości Grupa uznaje przedmioty, których wartość nie przekracza 5 tys. USD.

Płatności leasingowe w przypadku obu wymienionych wyjątków rozpoznawane są w kosztach operacyjnych okresu, którego dotyczą, co do zasady metodą liniową. Ujęcie kosztów w odpowiedniej kategorii w wymiarze funkcjonalnym i rodzajowym zależy od przeznaczenia przedmiotu leasingu. Ani aktywo z tytułu prawa do użytkowania ani odpowiadające mu zobowiązanie finansowe nie są w tym przypadku rozpoznawane.

Wyłączenia od stosowania zapisów MSSF 16

Grupa nie stosuje zapisów MSSF 16 do umów najmu lub umów o podobnym charakterze, których przedmiotem są aktywa ujmowane w pozycji wartości niematerialnych. MSSF 16 nie ma też zastosowania do umów, których przedmiotem są licencje własności intelektualnej, ponieważ obszar ten objęty jest zakresem MSR 38.

Zasady rachunkowości dotyczące okresu leasingu dla umów na czas nieokreślony zostały opisane w punkcie 6.16.

Szacunki i osądy

Do szacowania ewentualnej utraty wartości składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania Grupa stosuje przepisy MSR 36 Utrata wartości aktywów. Grupa ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Dodatkowo na koniec każdego roku obrotowego Zarząd Spółki dla umów zawartych na czas nieokreślony, dokonuje osądu, aby ustalić z wystarczającą pewnością okres trwania umowy.

Amortyzacja prawa do użytkowania w Grupie dokonywana jest co do zasady metodą liniową. Jeżeli w ramach umowy leasingu przeniesione zostanie prawo własności do bazowego składnika aktywów na rzecz spółki z Grupy pod koniec okresu leasingu lub jeżeli koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania uwzględnia to, że Grupa skorzysta z opcji kupna, Grupa dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania, począwszy od daty rozpoczęcia użytkowania bazowego składnika aktywów aż do końca tego okresu. W przeciwnym razie Grupa dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania od daty rozpoczęcia leasingu aż do końca okresu użytkowania tego składnika lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.

Zmiana wartości netto aktywów z tytułu prawa do użytkowania w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku wynikała z następujących ruchów:

	Grunty i budynki	Środki transportu	Pozostałe	Ogółem
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Wartość netto aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 1 stycznia 2023 roku	643,2	142,7	4,0	789,9
Zwiększenia stanu, z tytułu:	253,0	110,7	2,5	366,2
Zawarcia nowej umowy leasingu	199,0	109,4	2,3	310,7
Modyfikacji bieżących umów (przedłużenia umowy, zmiana stopy procentowej)	14,7	0,6	0,1	15,4
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	2,5	0,2	-	2,7
Zwiększenia wynikające ze zmiany wartości rat leasingu	36,8	0,4	-	37,2
Pozostałe	-	0,1	0,1	0,2
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(229,3)	(93,1)	(2,6)	(325,0)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(198,0)	(86,4)	(2,4)	(286,8)
Przedterminowego zakończenia umowy	(6,1)	(4,0)	-	(10,1)
Modyfikacji bieżących umów (skrócenia umowy, zmiana stopy procentowej)	(21,8)	-	-	(21,8)
Zmniejszenia wynikające ze zmiany wartości rat leasingu	(1,0)	(0,2)	-	(1,2)
Wykupu aktywów z tytułu prawa do użytkowania	-	(2,5)	(0,2)	(2,7)
Pozostałe	(2,4)	-	-	(2,4)
Odpis aktualizujący (+/-)	2,0	-	-	2,0
Zmiana prezentacji	-	0,1	-	0,1
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(59,4)	(18,2)	(0,4)	(78,0)
Wartość netto aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 31 grudnia 2023	609,5	142,2	3,5	755,2
Na dzień 1 stycznia 2023 roku				
Wartość brutto	1 211,1	279,4	9,3	1 499,8
Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości	(567,9)	(136,7)	(5,3)	(709,9)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2023 roku	643,2	142,7	4,0	789,9
Na dzień 31 grudnia 2023 roku				
Wartość brutto	1 218,1	299,2	9,4	1 526,7
Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości	(608,6)	(157,0)	(5,9)	(771,5)
Na dzień 31 grudnia 2023 roku, z uwzględnieniem umorzenia	609,5	142,2	3,5	755,2

Największe saldo aktywów z tytułu prawa do użytkowania w Grupie stanowią grunty i budynki. W przypadku gruntów na saldzie na dzień 31 grudnia 2023 roku ujęte zostały przede wszystkim umowy prawa wieczystego użytkowania gruntów, których stroną są spółki z Grupy z siedzibą w Polsce. Pozostały okres użytkowania wieczystego gruntów wynikający ze wspomnianych umów jest długi i waha się w przedziale od 68 do 99 lat, a na użytkowanych wieczysto gruntach postawione zostały własne budynki biurowe, co przekłada się na stosunkowo mniejszą elastyczność w zakresie opcji wyjścia z takich umów.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania budynków to z kolei aktywa wynikające z umów najmu powierzchni biurowych w wielu krajach na świecie. Okresy najmu wynikające z umów dochodzą do nawet 20 lat. Umowy najmu powierzchni biurowych mają charakter standardowy i nie zawierają zapisów, które stanowiłyby odstępstwa od praktyki rynkowej i przez to rodziłyby nietypowe ryzyka.

Zobowiązania z tytułu leasingu odpowiadające wartości aktywów z tytułu prawa do użytkowania zostały przedstawione w nocie 6.16.

Zmiana wartości netto aktywów z tytułu prawa do użytkowania w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2022 roku wynikała z następujących ruchów:

	Grunty i budynki	Środki transportu	Pozostałe	Ogółem
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Wartość netto aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 1 stycznia 2022 roku	711,4	115,0	4,7	831,1
Zwiększenia stanu, z tytułu:	215,5	121,8	2,7	340,0
Zawarcia nowej umowy leasingu	157,9	115,8	2,7	276,4
Modyfikacji bieżących umów (przedłużenia umowy, zmiana stopy procentowej)	28,7	0,6	-	29,3
Objęcia kontroli nad spółkami zależnymi	14,8	0,7	-	15,5
Pozostałe	14,1	4,7	-	18,8
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(213,3)	(90,6)	(2,8)	(306,7)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(194,9)	(83,4)	(2,5)	(280,8)
Utraty kontroli nad podmiotami zależnymi	(6,5)	-	(0,3)	(6,8)
Przedterminowego zakończenia umowy	(6,1)	-	-	(6,1)
Modyfikacji bieżących umów (skrócenia umowy, zmiana stopy procentowej)	-	(0,4)	-	(0,4)
Wykupu aktywów z tytułu prawa do użytkowania	-	(6,6)	-	(6,6)
Przeniesienia do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(5,8)	-	-	(5,8)
Pozostałe	-	(0,2)	-	(0,2)
Odpis aktualizujący (+/-)	8,3	-	-	8,3
Zmiana prezentacji	(75,5)	0,2	(0,7)	(76,0)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(3,2)	(3,7)	0,1	(6,8)
Wartość netto aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 31 grudnia 2022	643,2	142,7	4,0	789,9
Na dzień 1 stycznia 2022 roku				
<i>Wartość brutto</i>	<i>1 170,3</i>	<i>284,6</i>	<i>18,7</i>	<i>1 473,6</i>
<i>Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości</i>	<i>(458,9)</i>	<i>(169,6)</i>	<i>(14,0)</i>	<i>(642,5)</i>
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	711,4	115,0	4,7	831,1
Na dzień 31 grudnia 2022 roku				
<i>Wartość brutto</i>	<i>1 211,1</i>	<i>279,4</i>	<i>9,3</i>	<i>1 499,8</i>
<i>Umorzenie i odpisy z tyt. utraty wartości</i>	<i>(567,9)</i>	<i>(136,7)</i>	<i>(5,3)</i>	<i>(709,9)</i>
Na dzień 31 grudnia 2022 roku, z uwzględnieniem umorzenia	643,2	142,7	4,0	789,9

W okresie porównywalnym zmiana prezentacji w kwocie 75,5 mln dotyczy nieruchomości użytkowanej przez spółki z grupy ACE i ujmowanej w roku 2021 jako aktywo z tytułu prawa do użytkowania. Właścicielem

nieruchomości jest spółka Galvaniho 5 s.r.o. Wskutek nabycia współkontroli nad spółką Galvaniho5 s.r.o. w ciągu roku 2022 i ujęcia jej jako wspólne działanie, zaczęto konsolidować aktywa i pasywa tej spółki metodą proporcjonalną (metodą przypadających na spółkę części aktywów i zobowiązań), w związku z czym zreklasyfikowano aktywa z tytułu prawa do użytkowania wynikające z zawartych w ramach Grupy umów najmu do rzeczowych aktywów trwałych.

Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży zawiera kwotę 5,8 mln PLN dotyczącą nieruchomości użytkowanej przez Asseco Poland przeklasyfikowanej w okresie porównywalnym do aktywów dostępnych do sprzedaży.

6.4. Wartość firmy

Wybrane zasady rachunkowości

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki sumy: (i) przekazanej zapłaty, (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej, nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii powstałych na połączeniu.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się na dzień 31 grudnia lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy jest usuwana z bilansu w przypadku, gdy nastąpi utrata kontroli nad ośrodkiem, do którego była alokowana.

Wartość firmy powstała na objęciu kontroli nad jednostkami zależnymi jest na potrzeby testu z tytułu utraty wartości alokowana przez Grupę w następujący sposób:

- do grupy ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne w postaci segmentu, lub
- do poszczególnych jednostek zależnych, lub
- do segmentów zidentyfikowanych w Jednostce Dominującej (tj. segment "Finanse i Bankowość", "Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna" lub "Przedsiębiorstwa").

W poniższej tabeli zaprezentowano wartość firmy na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku w podziale na segmenty operacyjne:

Wartość firmy	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
	mIn PLN	(przekształcone) mIn PLN
Segment Asseco Poland, w tym:	2 271,0	2 264,3
<i>Wartość firmy przypisana do poszczególnych ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne</i>	349,5	342,8
Asseco Data Systems S.A.	245,5	245,5
Asseco Cloud Sp. z o.o.	11,0	11,0
GSTN Consulting	33,1	33,1
ZUI Novum Sp. z o.o.	0,3	0,3
DahliaMatic Sp. z o.o.	44,8	49,7
ComCERT S.A.	3,2	3,2
Nextbank Sp. z o.o.	11,6	-
Segmenty operacyjne zidentyfikowane w Jednostce Dominującej	1 921,5	1 921,5
Wartość firmy przypisana do segmentu " Finanse i Bankowość "	890,2	890,2
Wartość firmy przypisana do segmentu "Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna"	850,3	850,3
Wartość firmy przypisana do segmentu "Przedsiębiorstwa"	181,0	181,0
Segment Asseco International, w tym:	1 780,9	1 710,0
Grupa Asseco Central Europe	745,6	786,1

Grupa Asseco South Eastern Europe	943,8	824,8
Asseco Spain S.A.	18,6	20,0
Asseco Lietuva UAB ¹⁾	0,5	0,7
Asseco PST Holding SGPS S.A. (dawniej: Exictos)	72,4	78,4
Segment Formula Systems	1 826,9	1 956,2
Razem wartość firmy	5 878,8	5 930,5

¹⁾ wartość firmy powstała na nabyciu spółek Sintagma UAB oraz Asseco Lietuva UAB.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku wystąpiły następujące zmiany wartości firmy z konsolidacji (w tabeli wyszczególniono tylko te pozycje, dla których wystąpiła zmiana):

Wartość firmy wg alokacji po segmentach sprawozdawczych w roku 2023:	Wartość firmy na początek okresu mln PLN	Objęcie kontroli/Utrata kontroli mln PLN	Odpis wartości firmy mln PLN	Hiperinflacja mln PLN	Różnice kursowe mln PLN	Wartość firmy na koniec okresu mln PLN
Segment Asseco Poland						
DahliaMatic Sp. z o.o.	49,7	-	(4,9)	-	-	44,8
Nextbank Sp. z o.o.	-	11,6	-	-	-	11,6
Segment Asseco International						
Grupa Asseco Central Europe	786,1	-	-	-	(40,5)	745,6
Grupa Asseco South Eastern Europe	824,8	179,0	-	37,5	(97,5)	943,8
Asseco Spain S.A.	20,0	-	-	-	(1,4)	18,6
Asseco Lietuva UAB	0,7	-	-	-	(0,2)	0,5
Asseco PST Holding SGPS S.A. (dawniej: Exictos)	78,4	-	-	-	(6,0)	72,4
Segment Formula Systems						
Grupa Formula	1 956,2	92,3	-	-	(221,6)	1 826,9

Wartość firmy wg alokacji po segmentach sprawozdawczych w roku 2022 (przekształcone):	Wartość firmy na początek okresu mln PLN	Objęcie kontroli/Utrata kontroli mln PLN	Odpis wartości firmy mln PLN	Hiperinflacja	Różnice kursowe mln PLN	Wartość firmy na koniec okresu mln PLN
Segment Asseco Poland						
DahliaMatic Sp. z o.o.	54,7	-	(5,0)	-	-	49,7
Asseco Data Systems S.A.	233,3	12,2	-	-	-	245,5
Segment Asseco International						
Grupa Asseco Central Europe	770,0	3,8	-	-	12,3	786,1
Grupa Asseco South Eastern Europe	710,0	46,5	-	70,7	(2,4)	824,8
Asseco Spain S.A.	19,6	-	-	-	0,4	20,0
Asseco Danmark	35,0	(35,6)	-	-	0,6	-
Asseco PST Holding SGPS S.A. (dawniej: Exictos)	76,1	0,7	-	-	1,6	78,4
Tecnologia Sistemas y Aplicaciones (Tecsisa)	12,5	-	(12,8)	-	0,3	-
Segment Formula Systems						
Grupa Formula	1 691,5	213,9	-	-	50,8	1 956,2

Zwiększenie wartości firmy z tytułu hiperinflacji wynika z zastosowania standardu MSR 29 i dotyczy tureckich spółek zależnych z grupy ASEE (segment Asseco International). Szczegółowe informacje o wpływie hiperinflacji zostały ujęte w nocie 2.12. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zmniejszenie wartości wartości firmy w linii DahliaMatic Sp. z o.o. wynika z faktu ujęcia w roku 2023 odpisu wartości wartości firmy w wysokości 4,9 mln PLN.

Ponadto w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku wpływ na saldo wartości firmy z konsolidacji miały transakcje opisane poniżej. Kwoty w walutach obcych w poniższych tabelach dotyczących indywidualnych nabyć zostały przeliczone na polskie złote po kursach z dnia nabycia, natomiast w zbiorczej tabeli ruchów powyżej do przeliczenia zmian wartości firmy na polskie złote zastosowano średni kurs za okres sprawozdawczy.

W związku z dużą ilością nabyć w Grupie szczegółowy opis został zamieszczony jedynie dla istotnych nabyć (jako próg istotności przyjęto aktywa netto powyżej 10 mln PLN). Dla pozostałych nabyć zamieszczono jedynie podstawowy opis.

Opisów nie zamieszczono natomiast dla transakcji nabyć z okresu porównywalnego, których ostateczne rozliczenie nastąpiło w okresie sprawozdawczym, ponieważ różnice między pierwotnymi a finalnymi rozliczeniami były niematerialne. Łączny wpływ finalnych rozliczeń nabycia na pozycje bilansu i rachunku wyników zaprezentowany został w nocie 2.11 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Do ustalenia wartości godziwych aktywów i zobowiązań przejmowanych jednostek, jako dane wejściowe przyjęto dane finansowe przejmowanych spółek na dzień nabycia, sporządzone zgodnie z obowiązującą w Grupie Asseco polityką rachunkowości. Dodatkowo, w efekcie przeprowadzanych alokacji ceny nabycia, rozpoznane zostają wartości niematerialne, których wycena zostaje przeprowadzona w oparciu o przewidywane w przyszłości przychody z tytułu sprzedaży, oczekiwaną rentowność oraz zwrot z aktywów zaangażowanych. Uzyskane przepływy zostały zdyskontowane stopą dyskonta zgodną ze średnioważonym kosztem kapitału ustalonym dla danej spółki. Po stronie zobowiązań rozpoznany został podatek odroczoney związany z rozpoznanymi aktywami.

Dla każdego nabycia Grupa szacuje wartość godziwą potencjalnych przejętych zobowiązań warunkowych dotyczących m.in. spraw spornych przeciwko nabytym spółkom lub grupom.

W niektórych nabyciach proces alokacji ceny nabycia wykonywany jest przez zewnętrzne firmy doradcze i w takich przypadkach wartości godziwe aktywów i zobowiązań rozpoznanych na nabyciu pochodzą z raportu przygotowanego w ramach tego procesu.

i. Nabycie udziałów spółki Zebra przez Grupę Matrix

W dniu 1 stycznia 2023 roku spółka Tangram Soft Ltd (spółka z Grupy Matrix IT) nabyła 70% udziałów w spółce Zebra A.G.R. Technologies Ltd. z siedzibą w Izraelu. Cena nabycia wyniosła 79,3 mln NIS (98,4 mln PLN), z czego 53,0 mln NIS (65,8 mln PLN) zostało zapłacone gotówką, a pozostałą część stanowi opcja put o wartości 26,3 mln NIS (32,6 mln PLN). Opcją put objęta jest całość udziałów niekontrolujących i są one ujmowane przy zastosowaniu metody oczekiwanego nabycia (wartość opcji put jest ujęta w cenie nabycia, a saldo udziałów niekontrolujących wynosi 0). Umowa nabycia zawiera obustronne opcje zakupu i sprzedaży pozostałych udziałów w spółce.

W ramach rozliczenia nabycia Grupa zaalokowała nadwyżkę ceny zapłaconej nad wartością nabytych aktywów netto w kwocie 21,2 mln NIS (26,3 mln PLN) na wartości niematerialne, a kwota 20,9 mln NIS (25,9 mln PLN) została zaalokowana na wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku proces alokacji ceny nabycia został przez Grupę zakończony. Wartości godziwe możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań spółki na dzień nabycia przedstawiają się następująco:

	Wartości tymczasowe na dzień nabycia mln NIS	Wartości tymczasowe na dzień nabycia mln PLN	Wartości godziwe na dzień nabycia mln NIS	Wartości godziwe na dzień nabycia mln PLN
Nabywane aktywa				
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-	0,3	0,4
Wartości niematerialne (w tym zidentyfikowane w ramach rozliczenia nabycia (PPA))	11,2	13,9	21,2	26,3
Należności z tytułu dostaw i usług	117,8	146,1	117,8	146,1
Zapasy	15,3	19,0	15,3	19,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15,1	18,7	15,1	18,7
Pozostałe aktywa	3,6	4,5	3,4	4,3
Razem aktywa	163,0	202,2	173,1	214,8
Nabywane zobowiązania				

Kredyty i pożyczki	25,1	31,1	25,1	31,1
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	78,5	97,4	78,5	97,4
Pozostałe zobowiązania	6,2	7,7	6,2	7,7
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2,6	3,2	4,9	6,1
Razem zobowiązania	112,4	139,4	114,7	142,3
Wartość aktywów netto	50,6	62,8	58,4	72,5
Wartość udziałów niekontrolujących	-	-	-	-
Nabywany procent kapitału zakładowego	70%	70%	70%	70%
Cena nabycia	79,3	98,4	79,3	98,4
Wartość firmy na dzień nabycia	28,7	35,6	20,9	25,9

ii. *Nabycie udziałów spółki K.M.T (M.H.) Technologies Communication Computers Ltd. przez Grupę Magic*

W dniu 8 czerwca 2023 roku spółka Magic Software Enterprises Ltd. (spółka z Grupy Magic) nabyła 60% udziałów w spółce K.M.T (M.H.) Technologies Communication Computers Ltd. z siedzibą w Izraelu. Cena nabycia wyniosła 56,3 mln NIS (63,1 mln PLN) i została w całości zapłacona gotówką.

W ramach tymczasowego rozliczenia nabycia Grupa zaalokowała nadwyżkę ceny zapłaconej nad wartością nabytych aktywów netto w kwocie 34,8 mln NIS (39,0 mln PLN) na wartości niematerialne, a pozostała wartość, tj. 35,0 mln NIS (39,2 mln PLN) została zaalokowana na wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku proces alokacji ceny nabycia nie został jeszcze przez Grupę zakończony. W związku z tym wartość firmy rozpoznana na nabyciu może ulec zmianie w okresie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli nad spółką. Wartości tymczasowe możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań spółki na dzień nabycia przedstawiają się następująco:

	Wartości tymczasowe na dzień nabycia mln NIS	Wartości tymczasowe na dzień nabycia mln PLN
Nabywane aktywa		
Rzeczowe aktywa trwałe	0,5	0,6
Wartości niematerialne (w tym zidentyfikowane w ramach rozliczenia nabycia (PPA))	34,8	39,0
Należności z tytułu dostaw i usług	9,8	11,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2,3	2,6
Pozostałe aktywa	4,5	5,0
Razem aktywa	51,9	58,2
Nabywane zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,8	0,9
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	-	-
Pozostałe zobowiązania	12,1	13,6
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	4,2	4,7
Razem zobowiązania	17,1	19,2
Wartość aktywów netto	34,8	39,0
Wartość udziałów niekontrolujących	13,5	15,1
Nabywany procent kapitału zakładowego	60%	60%
Cena nabycia	56,3	63,1
Wartość firmy na dzień nabycia	35,0	39,2

iii. *Nabycie udziałów spółki Emalogic Software Ltd.*

W dniu 22 czerwca 2023 roku spółka Michpal MicroComputers (1983) Ltd. (spółka z Grupy Michpal) nabyła 75% udziałów w spółce Emalogic Software Ltd. z siedzibą w Izraelu. Cena nabycia wyniosła 26,4 mln NIS (29,3 mln PLN), z czego 23,8 mln NIS (26,4 mln PLN) zostało zapłacone gotówką, a pozostała część stanowi płatność warunkową, której kwota jest uzależniona od wyników operacyjnych spółki.

W ramach tymczasowego rozliczenia nabycia Grupa zaalokowała nadwyżkę ceny zapłaconej nad wartością nabytych aktywów netto w kwocie 17,0 mln NIS (18,9 mln PLN) na wartości niematerialne, a pozostała wartość, tj. 14,6 mln NIS (16,2 mln PLN) została zaalokowana na wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku proces alokacji ceny nabycia nie został jeszcze przez Grupę zakończony. W związku z tym wartość firmy rozpoznana na nabyciu może ulec zmianie w okresie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli nad spółką. Wartości tymczasowe możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań spółki na dzień nabycia przedstawia się następująco:

	Wartości tymczasowe na dzień nabycia mln NIS	Wartości tymczasowe na dzień nabycia mln PLN
Nabywane aktywa		
Rzeczowe aktywa trwałe	0,6	0,7
Wartości niematerialne (w tym zidentyfikowane w ramach rozliczenia nabycia (PPA))	17,0	18,9
Należności z tytułu dostaw i usług	5,5	6,1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9,4	10,4
Pozostałe aktywa	1,2	1,3
Razem aktywa	33,7	37,4
Nabywane zobowiązania		
Kredyty i pożyczki	1,0	1,1
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,3	0,3
Pozostałe zobowiązania	12,8	14,3
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	3,9	4,3
Razem zobowiązania	18,0	20,0
Wartość aktywów netto	15,7	17,4
Wartość udziałów niekontrolujących	3,9	4,3
Nabywany procent kapitału zakładowego	75%	75%
Cena nabycia	26,4	29,3
Wartość firmy na dzień nabycia	14,6	16,2

iv. Objęcie kontroli nad spółką NextBank Software Sp. z o.o.

W dniu 1 października 2023 roku spółka Asseco Poland S.A. objęła kontrolę nad spółką NextBank Software Sp. z o.o., w której na dzień objęcia kontroli posiadała 60,8%. Wartość godziwa posiadanych udziałów została określona na 17,5 mln PLN, a w wyniku transakcji Grupa rozpoznała zysk w wysokości 5,8 mln PLN z tytułu przeszacowania posiadanych udziałów.

W ramach tymczasowego rozliczenia Grupa zaalokowała nadwyżkę wyceny do wartości godziwej posiadanych udziałów nad wartością nabytych aktywów netto w kwocie 11,3 mln PLN na wartości niematerialne, a pozostała wartość, tj. 11,6 mln PLN została zaalokowana na wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku proces alokacji ceny nabycia nie został jeszcze przez Grupę zakończony. W związku z tym wartość firmy rozpoznana na nabyciu może ulec zmianie w okresie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli nad spółką.

v. Nabycie udziałów spółki Ifthenpay LDA

W dniu 13 października 2023 roku spółka Payten Holding S.A. nabyła 80% udziałów w spółce Ifthenpay, Lda z siedzibą w Santa Maria de Lamas (Portugalia). Cena nabycia wyniosła 13,8 mln EUR (62,8 mln PLN), z czego 8,3 mln EUR (37,7 mln PLN) zostało zapłacone gotówką, a pozostałą część stanowi zobowiązanie warunkowe zależne od osiągniętych przez spółkę wyników w wysokości 1,4 mln EUR (6,4 mln PLN) oraz opcja put o wartości 4,1 mln EUR (18,6 mln PLN). Opcją put objęta jest całość udziałów niekontrolujących i są one ujmowane przy zastosowaniu metody oczekiwanego nabycia (wartość opcji put jest ujęta w cenie nabycia, a saldo udziałów niekontrolujących wynosi 0).

W ramach tymczasowego rozliczenia nabycia Grupa zaalokowała nadwyżkę ceny zapłaconej nad wartością nabytych aktywów netto w kwocie 12,4 mln EUR (56,4 mln PLN) na wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku proces alokacji ceny nabycia nie został jeszcze przez Grupę zakończony. W związku z tym wartość firmy rozpoznana na nabyciu może ulec zmianie w okresie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli nad spółką.

vi. *Nabycie udziałów spółki Avera d.o.o.*

W dniu 28 listopada 2023 roku spółka Payten Holding S.A. nabyła 75% udziałów w spółce Avera d.o.o. z siedzibą w Pristava pri Mestinju (Słowenia). Cena nabycia wyniosła 4,5 mln EUR (19,5 mln PLN), z czego 2,7 mln EUR (12,3 mln PLN) zostało zapłacone gotówką, a pozostałą część stanowi zobowiązania warunkowe zależnego od osiągniętych przez spółkę wyników w wysokości 1,2 mln EUR (5,5 mln PLN) oraz opcja put o wartości 0,6 mln EUR (2,7 mln PLN). Opcją put objęta jest całość udziałów niekontrolujących i są one ujmowane przy zastosowaniu metody oczekiwanego nabycia (wartość opcji put jest ujęta w cenie nabycia, a saldo udziałów niekontrolujących wynosi 0).

W ramach tymczasowego rozliczenia nabycia Grupa zaalokowała nadwyżkę ceny zapłaconej nad wartością nabytych aktywów netto w kwocie 2,5 mln EUR (10,8 mln PLN) na wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku proces alokacji ceny nabycia nie został jeszcze przez Grupę zakończony. W związku z tym wartość firmy rozpoznana na nabyciu może ulec zmianie w okresie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli nad spółką.

vii. *Nabycie udziałów spółki NCDC Spółka Akcyjna*

W dniu 4 grudnia 2023 roku spółka Sapiens Software Solutions (Poland) Sp. z o.o. (spółka z Grupy Sapiens) nabyła 100% udziałów w spółce NCDC Spółka Akcyjna z siedzibą w Polsce. Cena nabycia wyniosła 46,6 mln PLN, z czego 40,5 mln PLN zostało zapłacone gotówką, a pozostałą część stanowi płatność odroczone, której część kwoty jest dodatkowo uzależniona od wyników operacyjnych spółki.

W ramach tymczasowego rozliczenia nabycia Grupa zaalokowała nadwyżkę ceny zapłaconej nad wartością nabytych aktywów netto w kwocie 17,5 mln PLN na wartości niematerialne, a pozostała wartość, tj. 12,7 mln PLN została zaalokowana na wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku proces alokacji ceny nabycia nie został jeszcze przez Grupę zakończony. W związku z tym wartość firmy rozpoznana na nabyciu może ulec zmianie w okresie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli nad spółką. Wartości tymczasowe możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań spółki na dzień nabycia przedstawiają się następująco:

	Wartości tymczasowe na dzień nabycia mln PLN
Nabywane aktywa	
Rzeczowe aktywa trwałe	8,6
Wartości niematerialne (w tym zidentyfikowane w ramach rozliczenia nabycia (PPA))	17,5
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0,7
Należności z tytułu dostaw i usług	4,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8,4
Pozostałe aktywa	2,1
Razem aktywa	42,1
Nabywane zobowiązania	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2,0
Pozostałe zobowiązania	2,9
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	3,3
Razem zobowiązania	8,2
Wartość aktywów netto	33,9
Wartość udziałów niekontrolujących	-
Nabywany procent kapitału zakładowego	100%
Cena nabycia	46,6
Wartość firmy na dzień nabycia	12,7

viii. *Nabycie udziałów spółki Dwelt d.o.o. Banja Luka*

W dniu 20 grudnia 2023 roku spółka ASEE d.o.o. Sarajevo nabyła 60% udziałów w spółce Dwelt d.o.o. z siedzibą w Banja Luka (Bośnia i Hercegowina). Cena nabycia wyniosła 51,0 mln BAM (112,9 mln PLN), z czego 7,8 mln BAM (17,3 mln PLN) zostało zapłacone gotówką, a pozostałą część stanowi zobowiązanie warunkowe zależne od osiągniętych przez spółkę wyników w wysokości 11,6 mln BAM (25,6 mln PLN) oraz opcja put

o wartości 31,6 mln BAM (70,0 mln PLN). Opcją put objęta jest całość udziałów niekontrolujących i są one ujmowane przy zastosowaniu metody oczekiwanego nabycia (wartość opcji put jest ujęta w cenie nabycia, a saldo udziałów niekontrolujących wynosi 0).

W ramach tymczasowego rozliczenia nabycia Grupa zaalokowała nadwyżkę ceny zapłaconej nad wartością nabytych aktywów netto w kwocie 50,4 mln BAM (111,3 mln PLN) na wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku proces alokacji ceny nabycia nie został jeszcze przez Grupę zakończony. W związku z tym wartość firmy rozpoznana na nabyciu może ulec zmianie w okresie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli nad spółką.

6.5. Testy z tytułu utraty wartości

Wybrane zasady rachunkowości

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów został przypisany.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub ośrodka, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie przepływów pieniężnych, a są one w większości niezależnie generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa od jego wartości odzyskiwalnej, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do wysokości oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowania wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się jako element kosztów operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako pomniejszenie kosztów operacyjnych. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Wartość firmy – test na utratę wartości

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji. Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy: odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpis taki powiększa pozostałe koszty operacyjne w Grupie. Odwrócenie dokonane poprzednio odpisu z tytułu utraty wartości firmy nie jest możliwe.

W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Szacunki i osqdy

Każdorazowo, przeprowadzenie testu na utratę wartości wymaga oszacowania wartości użytkowych ośrodków lub grupy ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek lub ośrodki i ustaleniu stopy dyskontowej, która jest następnie wykorzystywana do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów.

Spółki notowane na aktywnym rynku

W przypadku ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, którymi są spółki/grupy notowane na aktywnym rynku, wartością odzyskiwalną może być wartość rynkowa (tzw. kapitalizacja giełdowa) spółki/grupy lub jej wartość użytkowa, w zależności od tego, która z nich jest wyższa. Tym samym w przypadku ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, którymi są spółki/grupy notowane na aktywnym rynku test z tytułu utraty wartości był przeprowadzany w dwóch etapach. W pierwszej kolejności porównywano wartość bilansową ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne z ich wartością rynkową (giełdową). Jeśli wartość rynkowa przewyższała wartość bilansową uznawano, że nie występuje utrata wartości danego ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne. W przeciwnym przypadku szacowano wartość użytkową takiego ośrodka za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF).

Na dzień 31 grudnia 2023 roku kapitalizacja giełdowa Asseco Poland utrzymywała się na poziomie poniżej wartości księgowej aktywów netto Grupy.

W przypadku Segmentu Asseco International, dla celów analizy utraty wartości firmy dokonywana jest alokacja na poziom segmentu operacyjnego, którym pozostają spółki i subgrupy wchodzące w skład Grupy Asseco International.

W przypadku ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, którymi są spółki notowane na aktywnym rynku, przesłanką wskazującą na możliwość utraty wartości może być niska kapitalizacja danego ośrodka (tj. nadwyżka wartości bilansowej ośrodka nad jego wartością rynkową).

Do spółek/grup notowanych na aktywnym rynku należą: Asseco Business Solutions S.A., Asseco South Eastern Europe S.A. oraz Formula Systems (1985) Ltd. i subgrupy od niej zależne.

W poniższych tabelach zaprezentowano porównanie wartości rynkowej (liczonej jako średnia cena akcji spółek notowanych z ostatniego kwartału przed datą bilansową) z wartością bilansową ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne dla spółek/grup notowanych na aktywnym rynku na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku.

31 grudnia 2023	Grupa Asseco South Eastern Europe S.A. mln PLN	Asseco Business Solutions S.A. mln PLN	Grupa Formula mln PLN
wartość aktywów netto ośrodka	1 181,2	381,8	3 323,7
wycena giełdowa	2 411,1	1 543,3	4 102,2
nadwyżka(+)/niedobór(-) wartości godziwej nad wartością księgową	1 229,9	1 161,5	778,5

31 grudnia 2022	Grupa Asseco South Eastern Europe S.A. mln PLN	Asseco Business Solutions S.A. mln PLN	Grupa Formula mln PLN
wartość aktywów netto ośrodka	1 176,7	364,2	3 435,4
wycena giełdowa	2 265,3	1 042,2	5 544,4
nadwyżka(+)/niedobór(-) wartości godziwej nad wartością księgową	1 088,6	678,0	2 109,0

Nadwyżka wartości godziwej nad wartością bilansową dla spółki Asseco Business Solutions S.A., Grupy Asseco South Eastern Europe oraz Grupy Formula Systems pozostaje znaczna, dzięki czemu stwierdzono, że nie wystąpiła konieczność rozpoznania odpisu z tytułu utraty wartości tych ośrodków. Odpowiednie testy na utratę wartości zostały jednak przeprowadzone zgodnie z wymogami MSR 36, a założenia do nich przyjęte opisano poniżej.

Spółki nienotowane na aktywnym rynku

W przypadku spółek/grup nienotowanych na aktywnym rynku, wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne jest ustalona w oparciu o ich wartość użytkową, która jest szacowana za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF).

W wyliczeniach wartości użytkowej ośrodków/grup ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, zostały przyjęte następujące założenia:

- w każdej jednostce zależnej analizowano tzw. jednostki biznesowe, które w sumie składają się na budżet i prognozy całej jednostki zależnej;
- szczegółową prognozą objęto okres 5 lat, w czasie którego zostały założone wzrosty przepływów w kolejnych latach, dla reszty okresu funkcjonowania jednostek obliczono wartość rezydualną przy założeniu stałego wzrostu przepływów w przedziale od 2,5% do 3,0%;
- przewidywane wzrosty przepływów pieniężnych są uzależnione od ogólnej strategii Grupy, szczegółowych planów działania poszczególnych jednostek oraz uwzględniają specyfikę rynków geograficznych i sektorowych. Obejmują one również aktualny i możliwy do osiągnięcia portfel zamówień, zakładając zarówno utrzymanie obecnych klientów, jak i pozyskiwanie nowych. Pomimo zmiennej inflacji przewiduje się wzrosty przychodów, które wynikają m.in. z indeksacji istniejących umów. Jest to szczególnie zauważalne w przedsiębiorstwach należących do segmentu Asseco Poland takich jak Asseco Poland S.A., Asseco Data Systems S.A. i Asseco Cloud Sp. z o.o., a także w Asseco Spain S.A. (segment Asseco International), gdzie wskaźnik zmiany wolnych przepływów pieniężnych osiągnął pozytywną wartość;
- w związku z faktem, że w Jednostce Dominującej zarówno w Segmencie Ochrony Zdrowia i Administracji Publicznej, jak i w Segmencie Przedsiębiorstw realizacja budżetów i prognoz w znacznej mierze zależy od pozyskania w przyszłości kilku kontraktów z kluczowymi klientami Jednostki Dominującej, zaznaczyć należy, że w prognozach do testów przyjęto najbardziej prawdopodobny scenariusz kontynuowania współpracy z tymi klientami w długim okresie oraz pozyskanie tych znaczących kontraktów;
- w odniesieniu do segmentu Bankowości i Finansów Zarząd wziął pod uwagę wszystkie istotne czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na przewidywaną dynamikę zapotrzebowania na produkty i usługi Spółki w tym segmencie. W szczególności założono w okresie prognozy istotny wzrost takiego zapotrzebowania wynikający z procesów transformacji cyfrowej oraz zmian regulacyjnych w sektorze finansowym nie tylko w Polsce, ale również na innych rynkach, na których działa lub ma zamiar działać Spółka w najbliższej przyszłości. Założono również, że w okresie prognozy segment Bankowości i Finansów zakończy istotne procesy inwestycyjne, co w połączeniu z czynnikami makroekonomicznymi, skutkować będzie optymalizacją struktury kosztów oraz zwiększeniem rentowności ośrodka/segmentu. Uwzględniając przyjętą strategię działania na najbliższe lata, Zarząd nie widzi istotnego ryzyka niespełnienia się przyjętych do testu założeń;
- prognozy jednostek zagranicznych zakładają wzrosty przychodów w ich walutach funkcjonalnych;
- stopa dyskonta jest zgodna ze średnioważonym kosztem kapitału dla danego ośrodka. Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopach wolnych od ryzyka, wartości współczynnika beta, która została zalewarowana w oparciu o rynkową strukturę dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej stopy zwrotu z rynku.

Tylko w bardzo niewielu przypadkach efekty wojny w Ukrainie miały wpływ na bieżące wyniki i/lub przewidywania Zarządu Grupy co do wyników w przyszłości spółek z Grupy. W przypadku, gdy sytuacja bieżąca się pogorszyła lub gdy spółka działa na rynku szczególnie dotkniętym bieżącą sytuacją, w prognozach na kolejne lata odzwierciedlono większą niepewność w stosunku do oczekiwań, które ujęto w modelach w ubiegłym roku. W takich wypadkach korygowano przyszłe przepływy pieniężne przyjmując bardziej konserwatywne niż w ubiegłych latach podejście. W znaczącej większości przypadków jednak wyniki ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne w roku 2023 były dobre, często lepsze niż budżety.

Przeprowadzone testy na utratę wartości polegające na oszacowaniu wartości użytkowej za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFE) wykazały konieczność utworzenia odpisu aktualizującego wartość firmy dotyczącego spółki DahliaMatic Sp. z o.o.

W związku z kilkoma przedłużającymi się projektami wdrożeniowymi, które skutkują dodatkowymi kosztami DahliaMatic Sp. z o.o. nie była w stanie zrealizować swojego budżetu za 2023 rok. W celu urealnienia prognoz na najbliższe pięć lat do rzeczywistej sytuacji, zarząd spółki podjął decyzję o skorygowaniu prognoz, co wpłynęło na niższą wartość użytkową spółki w stosunku do wartości księgowej. W związku z tym w wyniku przeprowadzonego testu utworzono odpis wartości firmy w wysokości 4,9 mln PLN.

Poza powyższym przypadkiem wartość użytkowa ośrodków/grup ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne przewyższa ich wartość księgową w każdym przypadku.

Analiza wrażliwości

Dla testów na utratę wartości sporządzonych na dzień 31 grudnia 2023 roku polegających na wyliczeniu wartości użytkowej, przeprowadzono analizę wrażliwości. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- zastosowanej realnej stopy dyskonta dla okresu rezydualnego, tj. dla przepływów po 2028 roku;
- średniorocznej efektywnej stopy zmiany przepływów FCFF w okresie prognozy, tj. w latach 2024-2028;

jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników.

Celem analizy wrażliwości było zbadanie jaką wartość musiałyby przybrać wybrane parametry modelu, aby oszacowana wartość użytkowa ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zrównała się z wartością bilansową ośrodka. Wyniki przeprowadzonej analizy na dzień 31 grudnia 2023 roku zostały zestawione w poniższej tabeli.

	Wartość bilansowa ośrodka*	Wartość znaków o nieokreślonym okresie użytkowania zaalokowanych do ośrodka	Stopa dyskontowa dla okresu rezydualnego		Średnia stopa zmiany wolnych przepływów pieniężnych (FCFF)
			zastosowana w modelu	graniczna	graniczna
	mln PLN	mln PLN	%	%	%
Ośrodek generujący przepływy pieniężne stanowiący segment operacyjny Formula Systems					
Grupa Formula Systems	5 442,3	473,0	9,0%	17,1%	(15,8%)
Główne ośrodki generujące przepływy pieniężne w segmencie Asseco International					
Grupa Asseco South Eastern Europe	1 194,7	-	10,1%	57,1%	(20,9%)
Grupa Asseco Central Europe	1 332,3	-	8,8%	23,7%	(21,8%)
Asseco Spain	57,5	-	9,1%	15,0%	8,5%
Asseco PST	143,0	-	9,0%	32,6%	(30,4%)
Asseco Lietuva	-	-	11,2%	∞	n/a
Główne ośrodki generujące przepływy pieniężne w segmencie Asseco Poland					
<i>Spółki z segmentu Asseco Poland zidentyfikowane jako ośrodki generujące przepływy pieniężne</i>					
ZUI Novum	4,5	-	13,0%	∞	n/a
Asseco Data Systems	405,8	-	10,8%	21,1%	(14,3%)
Dahlmatic	46,0	-	13,0%	19,8%	15,4%
Asseco Cloud	32,0	-	13,0%	36,5%	1,2%
Ośrodki generujące przepływy pieniężne w postaci segmentów operacyjnych zidentyfikowane w Jednostce Dominującej					
Segment „Ochrony Zdrowia o Administracji Publicznej”	986,4	137,6**	10,1%	22,1%	(14,5%)
Segment „Finanse i Bankowość”	1 026,3		10,1%	12,7%	(1,2%)
Segment „Przedsiębiorstwa”	238,0		10,1%	25,6%	(23,0%)

* Wartość bilansowa ośrodka to rozpoznane w sprawozdaniu finansowym skonsolidowane metodą pełną aktywa operacyjne netto (w tym wartość wycenionych do wartości godziwej aktywów rozpoznanych na nabyciu (PPA)) oraz wartość firmy (oznacza to więc, że wartość ta nie uwzględnia długu/gotówki netto)

** Przypisana wartość znaku dla obrony łącznej wartości trzech segmentów Asseco Poland wynosi 51,8 mln PLN.

∞ oznacza, że wartość graniczna stopy dyskonta dla okresu rezydualnego jest większa niż 100% lub ujemna

n/a oznacza, że wartość graniczna średniej stopy zmiany wolnych przepływów pieniężnych jest niemożliwa do wyznaczenia

Analogiczna analiza wykonana na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawiała się następująco:

	Wartość bilansowa ośrodka*	Wartość znaków o nieokreślonym okresie użytkowania zaalokowanych do ośrodka	Stopa dyskontowa dla okresu rezydualnego		Średnia stopa zmiany wolnych przepływów pieniężnych (FCFF)
			zastosowana w modelu	graniczna	graniczna
	mln PLN	mln PLN	%	%	%
Ośrodek generujący przepływy pieniężne stanowiący segment operacyjny Formula Systems					
Grupa Formula Systems	5 219,6	545,4	8,7%	14,4%	(11,9%)

Główne ośrodki generujące przepływy pieniężne w segmencie Asseco International					
Grupa Asseco South Eastern Europe	1 157,7	-	11,7%	29,7%	(14,0%)
Grupa Asseco Central Europe	1 266,7	-	9,3%	18,0%	(15,5%)
Asseco Spain	70,8	-	9,6%	32,5%	1,4%
Asseco PST	123,7	-	9,5%	27,6%	(30,0%)
Sintagma + Asseco Lietuva	10,7	-	12,5%	86,9%	(4,8%)
Główne ośrodki generujące przepływy pieniężne w segmencie Asseco Poland					
<i>Spółki z segmentu Asseco Poland zidentyfikowane jako ośrodki generujące przepływy pieniężne</i>					
ZUI Novum	3,9	-	14,4%	∞	n/a
Asseco Data Systems	461,1	-	12,5%	18,4%	12,9%
Dahliamatic	64,9	-	14,1%***	14,1%***	(1,5%)
Asseco Cloud	30,1	-	14,4%	22,3%	43,4%**
<i>Ośrodki generujące przepływy pieniężne w postaci segmentów operacyjnych zidentyfikowane w Jednostce Dominującej</i>					
Segment „Ochrony Zdrowia o Administracji Publicznej”	1 073,8		11,7%	17,0%	1,2%
Segment „Finanse i Bankowość”	1 084,8	137,6****	11,7%	14,0%	19,4%
Segment „Przedsiębiorstwa”	266,2		11,7%	18,2%	4,3%

* Wartość bilansowa ośrodka to rozpoznane w sprawozdaniu finansowym skonsolidowane metodą pełną aktywa operacyjne netto (w tym wartość wycenionych do wartości godziwej aktywów rozpoznanych na nabyciu (PPA)) oraz wartość firmy (oznacza to więc, że wartość ta nie uwzględnia długu/gotówki netto)

** wysoki poziom średniej stopy zmiany wolnych przepływów pieniężnych dla Asseco Cloud, wynika z opisanej w założeniach do testów indeksacji umów z klientami oraz z wysokiego poziomu inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe w roku bieżącym

*** jednakowy poziom stopy dyskontowej dla okresu rezydualnego zastosowanej w modelu oraz granicznej jest związany z utworzonym w wyniku testu odpisem wartości firmy na kwotę 5,0 mln PLN

**** Przepisana wartość znaku dla obrony łącznej wartości trzech segmentów Asseco Poland wynosi 60,9 mln PLN.

Objaśnienia do tabeli (*, ∞ oraz n/a) są identyczne jak ujawnione pod tabelą powyżej.

Grupa wyodrębnienia aktywa wspólne (korporacyjne), które przyczyniają się do powstawania przyszłych przepływów pieniężnych, pochodzące zarówno z danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jak i z innych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Aktywa korporacyjne testowane są na ewentualną utratę wartości na poziomie sumy segmentów operacyjnych identyfikowanych w Jednostce Dominującej, po uwzględnieniu przychodów i kosztów z działalności korporacyjnej. Do aktywów korporacyjnych Grupa zalicza przypisaną do działalności operacyjnej część znaku towarowego „ASSECO” oraz część wartości gruntów i budynków, w których znajdują się reprezentacyjne siedziby Spółki, a także ogólnofirmowe wartości niematerialne.

Jak to wskazano w tabeli powyżej (dla roku 2023), dla Segmentu Finanse i Bankowość zidentyfikowanego jako ośrodek generujący przepływy pieniężne w Jednostce Dominującej w modelu przyjętym do analizy zastosowano stopę dyskonta dla okresu rezydualnego równą 10,1%, natomiast średnia roczna stopa zmiany przepływów pieniężnych zastosowana w modelu dla okresu od 2024 do 2028 wynosiła w tym segmencie 8,5%. Wartości analogicznych parametrów (tj. WACC dla okresu rezydualnego i średnioroczny CAGR) zastosowanych w modelu dla Segmentu Ochrony Zdrowia i Administracji Publicznej wynosiły odpowiednio 10,1% oraz 12,0%. W modelu dla Segmentu Przedsiębiorstw z kolei zastosowano tę samą wysokość parametru WACC, co w pozostałych segmentach oraz średnią ważoną stopę wzrostu wolnych przepływów pieniężnych równą 5,7%.

Dodatkowo w poniższej tabeli zaprezentowano analizę wrażliwości modeli wyciszających wartości odzyskiwalne największych ośrodków generujących przepływy pieniężne na zmiany stóp dyskontowych oraz na procentową zmianę prognozowanych wolnych przepływów pieniężnych (FCFF).

Formula Systems	zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	23 810,6	21 677,8	19 911,1	18 896,3	17 161,0	16 072,3	15 126,6
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	14 819,1	12 686,2	10 919,6	9 904,8	8 169,5	7 080,8	6 135,1

Formula Systems	zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
	-5%	-3%	-1%	0%	1%	3%	5%
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	17 951,5	18 329,4	18 707,4	18 896,3	19 085,3	19 463,2	19 841,2
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	8 960,0	9 337,9	9 715,9	9 904,8	10 093,8	10 471,7	10 849,7

Grupa Asseco South Eastern Europe	zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	5 595,8	5 164,8	4 797,2	4 672,3	4 204,7	3 963,1	3 749,7
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	4 355,7	3 924,7	3 557,1	3 432,2	2 964,6	2 723,0	2 509,6

Grupa Asseco South Eastern Europe	zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
	-5%	-3%	-1%	0%	1%	3%	5%
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	4 438,6	4 532,1	4 625,5	4 672,3	4 719,0	4 812,4	4 905,9
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	3 198,5	3 292,0	3 385,4	3 432,2	3 478,9	3 572,3	3 665,8

Grupa Asseco Central Europe	zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	5 203,3	4 723,4	4 328,2	4 100,0	3 717,0	3 476,5	3 268,1
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	3 710,9	3 231,0	2 835,8	2 607,6	2 224,6	1 984,1	1 775,7

Grupa Asseco Central Europe	zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
	-5%	-3%	-1%	0%	1%	3%	5%
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	3 895,0	3 977,0	4 059,0	4 100,0	4 141,0	4 223,0	4 305,0
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	2 402,6	2 484,6	2 566,6	2 607,6	2 648,6	2 730,6	2 812,6

Asseco Data Systems	zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	1 085,0	1 004,2	935,0	914,5	822,7	776,6	735,8
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	676,4	595,6	526,4	505,9	414,1	368,0	327,2

Asseco Data Systems	zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
	-5%	-3%	-1%	0%	1%	3%	5%
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	868,8	887,1	905,4	914,5	923,7	942,0	960,3
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	460,2	478,5	496,8	505,9	515,1	533,4	551,7

Segment Finanse i Bankowość	zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	1 743,3	1 601,9	1 482,7	1 439,2	1 293,4	1 217,2	1 150,3
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	717,0	575,6	456,4	412,9	267,1	190,9	124,0

Segment Finanse i Bankowość	zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
	-5%	-3%	-1%	0%	1%	3%	5%
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	1 367,3	1 396,1	1 424,8	1 439,2	1 453,6	1 482,4	1 511,2
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	341,0	369,8	398,5	412,9	427,3	456,1	484,9

Segment Zdrowia i Administracja Publiczna	zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	2 989,3	2 742,2	2 534,0	2 458,1	2 203,4	2 070,3	1 953,5
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	2 002,9	1 755,8	1 547,6	1 471,7	1 217,0	1 083,9	967,1

Segment Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna	zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
	-5%	-3%	-1%	0%	1%	3%	5%
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	2 335,2	2 384,4	2 433,5	2 458,1	2 482,7	2 531,9	2 581,0
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	1 348,8	1 398,0	1 447,1	1 471,7	1 496,3	1 545,5	1 594,6

Segment Przedsiębiorstwa	zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	729,2	671,6	623,0	605,4	546,0	515,0	487,8
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	491,2	433,6	385,0	367,4	308,0	277,0	249,8

Segment Przedsiębiorstwa	zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
	-5%	-3%	-1%	0%	1%	3%	5%
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	575,1	587,2	599,3	605,4	611,4	623,5	635,6
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	337,1	349,2	361,3	367,4	373,4	385,5	397,6

6.6. Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia

Wybrane zasady rachunkowości

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej.

Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych skorygowane o korekty doprowadzające do zgodności z MSSF są podstawą wyceny posiadanych przez Grupę udziałów według metody praw własności. Dni bilansowe jednostek stowarzyszonych i Grupy są jednakowe.

Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia

Wspólnymi przedsięwzięciami są wspólne ustalenia umowne, w których strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem mają prawa do aktywów netto wynikających z ustalenia umownego. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach, gdzie Grupa sprawuje współkontrolę są ujmowane metodą praw własności

Największą jednostką spośród jednostek konsolidowanych metodą praw własności jest pozostająca pod wspólną kontrolą spółka TSG IT Advanced Systems Ltd. (segment Grupa Formula). Pośród pozostałych spółek największe pod kątem wartości bilansowej inwestycji są jednostki stowarzyszone Prvni Certifikacni Autorita a.s. (segment Asseco International) i Postdata S.A. (segment Asseco Poland), oraz wspólne przedsięwzięcie Geopoint Ltd.(segment Formula Systems).

Podstawowe dane finansowe dotyczące inwestycji w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Dane dotyczące bilansu jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	31 grudnia 2023 roku	w tym dane spółki TSG	31 grudnia 2022 roku	w tym dane spółki TSG
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Aktywa trwałe	330,7	248,2	437,0	349,8
Aktywa obrotowe	277,0	206,0	369,5	296,0
Zobowiązania długoterminowe	311,0	264,9	374,4	318,9
Zobowiązania krótkoterminowe	144,8	107,8	189,6	148,0
Aktywa netto	151,9	81,5	242,5	178,9
Wartość bilansowa inwestycji	101,6	74,8	123,1	85,2

Dane dotyczące rachunku zysków i strat jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	w tym dane spółki TSG	12 miesięcy do 31 grudnia 2022	w tym dane spółki TSG
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Przychody	480,4	333,7	453,3	298,9
Zysk operacyjny	45,1	25,4	15,6	(4,5)
Zysk/Strata netto	20,4	5,8	(5,1)	(19,1)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	3,9	2,9	(0,1)	(9,5)

Ponadto, pozostałe dochody całkowite jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć za 12 miesięcy do 31 grudnia 2023 roku przypisane akcjonariuszom Jednostki Dominującej odpowiadają kwocie (0,5) mln PLN i dotyczą różnic kursowych z przeliczenia jednostek działających za granicą oraz innych zmian w kapitale własnym.

6.7. Jednostki z istotnymi udziałami niekontrolującymi

Wybrane zasady rachunkowości

Dla każdego nabycia jednostki zależnej Grupa wycenia wartość udziałów niekontrolujących na dzień nabycia stosując metodę proporcjonalnego udziału w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej lub metodę wartości godziwej.

W punkcie 3. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaprezentowano informacje dotyczące jednostek, w których Grupa posiada mniej niż 100% udział w kapitale zakładowym, wraz ze wskazaniem nazw tych jednostek, kraju, w którym są one zarejestrowane oraz informacją o udziale Grupy w ich kapitale zakładowym oraz głosach na walnym zgromadzeniu.

W ocenie Zarządu, jednostkami z indywidualnie istotnymi udziałami niekontrolującymi są: Grupa Matrix IT Ltd, Grupa Magic Software Enterprises Ltd, Grupa Sapiens International Corp. NV, Grupa Asseco South Eastern Europe S.A. oraz Grupa Asseco Central Europe, w skład której wchodzi m.in. Asseco Business Solutions.

W przypadku pozostałych jednostek z udziałami niekontrolującymi, wartość indywidualnego udziału niekontrolującego nie przekraczała 4% wartości salda udziałów niekontrolujących, tym samym nie zostały one uznane za jednostki z istotnymi udziałami niekontrolującymi.

W poniższych tabelach zaprezentowano wybrane dane finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2023 roku i odpowiednie okresy porównawcze dotyczące jednostek, w których występuje indywidualnie istotny udział niekontrolujący. Dane te zaprezentowane są przed korektami konsolidacyjnymi, w tym wyłączeniami wzajemnymi.

Udział procentowy udziałów niekontrolujących	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
Matrix IT Ltd*	87,55%	87,55%
Magic Software Enterprises Ltd*	87,94%	88,18%
Sapiens International Corp. NV*	88,73%	88,73%
Grupa ASEE	49,11%	49,11%
Grupa ACE	7,67%	8,67%

*Udział procentowy udziałów niekontrolujących uwzględniający udziały bezpośrednie w spółce Formula Systems (1985) oraz udziały pośrednie, odpowiednio w spółce Matrix IT Ltd, Magic Software Enterprises Ltd oraz Sapiens International Corp. NV.

Nazwa Grupy	Wartość bilansowa udziałów niekontrolujących*	
	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku (przekształcone)
Grupa Formula**	2 948,5	2 842,1
Grupa ASEE	559,1	556,9
Grupa ACE	256,2	243,2
Pozostałe indywidualnie nieistotne	8,9	21,1
Razem	3 772,7	3 663,3

*Wartości bilansowe udziałów niekontrolujących przedstawiają wartość skorygowaną o przyznane opcje PUT udzielone akcjonariuszom/udziałowcom mniejszościowym.

** Wartość udziałów niekontrolujących Grupy Formula zawiera między innymi wartość udziałów niekontrolujących Grupy Matrix IT Ltd, Magic Software Enterprises Ltd oraz Sapiens International Corp. NV.

Nazwa Grupy	Wynik przynależny dla udziałów niekontrolujących		Dywidendy wypłacone do udziałów niekontrolujących	
	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku (przekształcone)	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
Matrix IT Ltd	231,8	396,8	(104,9)	(253,8)
Magic Software Enterprises Ltd	140,9	164,2	(90,9)	(78,3)
Sapiens International Corp. NV	206,4	175,1	(63,8)	(96,4)
Grupa ASEE	106,6	100,1	(48,0)	(36,6)
Grupa ACE	57,7	52,3	(46,3)	(44,4)
Pozostałe indywidualnie nieistotne	(13,6)	(32,8)	(57,4)	(81,2)
Razem	729,8	855,7	(411,3)	(590,7)

	Matrix IT Ltd	Magic Software Enterprises Ltd	Sapiens International Corp. NV	Grupa ASEE	Grupa ACE
31 grudnia 2023 roku					
Aktywa trwałe	1 586,4	1 059,9	1 452,4	1 168,9	963,9
Aktywa obrotowe	2 840,7	998,9	1 380,9	952,5	698,7
w tym środki pieniężne	694,6	418,5	498,7	313,7	284,4
Zobowiązania długoterminowe	800,7	362,7	321,1	277,5	183,4
Zobowiązania krótkoterminowe	2 424,8	551,2	759,0	716,9	470,5
31 grudnia 2022 roku (przekształcone)					
Aktywa trwałe	1 769,3	1 157,2	1 674,8	1 060,0	1 012,2

Aktywa obrotowe	3 226,6	1 082,7	1 424,4	814,1	710,7
w tym środki pieniężne	1 049,9	365,6	706,0	298,6	207,2
Zobowiązania długoterminowe	1 141,1	336,5	558,3	185,9	212,4
Zobowiązania krótkoterminowe	2 647,9	687,0	791,5	566,1	495,6

	Matrix IT Ltd	Magic Software Enterprises Ltd	Sapiens International Corp. NV	Grupa ASEE	Grupa ACE
Okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2023					
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	743,1	413,6	512,5	358,4	367,2
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(102,7)	(149,5)	(307,5)	(120,3)	(66,4)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(755,2)	(96,0)	(231,4)	(133,4)	(176,0)
Okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2022					
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	655,4	330,2	341,0	286,4	220,5
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	44,6	(161,9)	(55,0)	(96,5)	(88,5)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(218,7)	(83,6)	(325,3)	(75,2)	(152,4)

6.8. Należności oraz aktywa z tytułu umów z klientami

Wybrane zasady rachunkowości

Aktywa z tytułu umów z klientami to prawo do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które jednostka przekazała klientowi.

Aktywa z tytułu umów z klientami wynikają z przewagi stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur. W przypadku tych aktywów Grupa spełniła swoje zobowiązanie do wykonania świadczenia, ale prawo do wynagrodzenia zależy od spełnienia warunków innych niż tylko upływ czasu, co odróżnia aktywa z tytułu umów od należności z tytułu dostaw i usług.

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 14 do 30 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego. Należności o odległych terminach płatności są ujmowane według wartości bieżącej oczekiwanej zapłaty w pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej.

Należności z tytułu dostaw niezafakturowanych to należności z tytułu usług, które zostały wykonane w okresie sprawozdawczym (Grupa spełniła swoje zobowiązanie do wykonania świadczenia), ale za które do dnia bilansowego nie została wystawiona faktura sprzedaży. Na dzień bilansowy Grupa uznaje jednak, że ma bezwarunkowe prawo do otrzymania wynagrodzenia, dlatego klasyfikuje tę pozycję aktywów jako należności.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe należności i aktywa z tytułu umów

Do szacowania odpisu z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług, Grupa stosuje podejście uproszczone wyceniając odpis z tytułu utraty wartości w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w horyzoncie życia należności. Grupa do oszacowania wartości tego odpisu stosuje macierz rezerw opracowaną na podstawie danych historycznych dotyczących spłat należności przez kontrahentów, skorygowanych w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczących przyszłości. W tym celu Grupa dzieli swoich klientów na homogeniczne zbiory i dokonuje statystycznej analizy wiekowej oraz analizy ścisłości należności w oparciu o dane z min. 2 lat wstecz.

Odpis z tytułu utraty wartości jest aktualizowany na każdy dzień sprawozdawczy.

Dla należności z tytułu dostaw i usług przeterminowanych powyżej 180 dni Grupa poza metodą statystyczną szacowania wartości odpisu z tytułu utraty wartości opartą o macierz rezerw stosuje także indywidualne podejście. Dla każdej należności z tytułu dostaw i usług, która jest przeterminowana o ponad 180 dni, a kwota tej należności jest istotna, kierownictwo stosuje profesjonalny osąd na podstawie analizy sytuacji finansowej kontrahenta, rodzaju zabezpieczenia, stanu realizacji umowy, bieżącego ratingu klienta oraz pozostałych istotnych faktów i okoliczności.

Procedura utworzenia dodatkowego odpisu ponad kwoty wynikające na wprost z macierzy stanowi dodatkowy mechanizm weryfikacyjny stosowany w Spółce, który pozwala na zidentyfikowanie takich należności, co do których ryzyko braku ich spłaty jest wyższe niż średnie statystyczne.

W przypadku tej dodatkowej procedury kontrolnej brane są jednak pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności, które mogą świadczyć o wyższym niż statystyczne ryzyku związanym z daną należnością. Do takich faktów i okoliczności zaliczamy:

- kwestionowanie wysokości należności przez klienta, w tym szczególnie jeśli spółka z Grupy weszła z klientem w spór przed sądem lub innym organem prowadzącym postępowania sporne,
- indywidualną sytuację finansową klienta, w tym szczególnie fakt wejścia w postępowanie restrukturyzacyjne lub upadłościowe bądź informację o pogorszającej się sytuacji płynnościowej klienta,
- sytuację na rynku geograficznym/w sektorze, w którym działa klient,
- specyfikę umowy, z której wynika należność, w tym mechanizmy zabezpieczające wynikające z samej umowy (np. moment przejścia praw autorskich do oprogramowania dopiero z momentem uzyskania płatności),
- fakt posiadania instrumentów zabezpieczających płatność.

Odpisy z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami zalicza się do działalności operacyjnej.

W przypadku pozostałych należności i innych aktywów finansowych Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia.

Odpisy wartości pozostałych należności zalicza się do pozostałej działalności operacyjnej lub do działalności finansowej, jeśli należność powstała wskutek transakcji sprzedaży inwestycji lub innej działalności, której koszty i przychody co do zasady obciążają działalność finansową. Odpisy salda należności wynikającego z naliczonych odsetek zalicza się do kosztów finansowych.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego, całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu zwiększa wartość danego składnika aktywów.

Szacunki i osądy

Każdorazowo Grupa dokonuje profesjonalnego osądu polegającego na oszacowaniu stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur. Podobnie pewna doza szacunków i profesjonalnego osądu potrzebna jest przy dokonywaniu alokacji ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia, co z kolei ma konsekwencję w rozpoznaniu należności/aktywów z tytułu umów z klientami.

Grupa szacuje wielkość odpisów aktualizujących wartości należności i aktywów z tytułu umów z klientami zgodnie z wymogami MSSF 9 Instrumenty finansowe. W podejściu uproszczonym wymaga to analizy statystycznej, która z zasady wiąże się z dokonywaniem pewnych założeń i stosowaniem profesjonalnego osądu.

W tabeli poniżej zostały przedstawione salda należności oraz salda aktywów z tytułu umów na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku.

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku (przekształcone)	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:				
Należności zafakturowane	1,2	3 091,2	2,8	3 302,3
od jednostek powiązanych	0,6	8,0	1,7	17,9
od jednostek pozostałych	0,6	3 083,2	1,1	3 284,4
Należności niezafakturowane	16,0	641,2	1,0	766,1
od jednostek powiązanych	-	8,8	-	9,0
od jednostek pozostałych	16,0	632,4	1,0	757,1
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	-	8,7	-	9,5
od jednostek powiązanych	-	-	-	-
od jednostek pozostałych	-	8,7	-	9,5
Inwestycja leasingowa netto	1,6	0,7	2,5	1,0
Odpis na oczekiwane straty kredytowe dot. należności z tytułu dostaw i usług	-	(131,3)	(0,2)	(124,8)
Razem należności z tytułu dostaw i usług	18,8	3 610,5	6,1	3 954,1
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	130,8	-	62,8
Należności budżetowe	-	53,1	-	43,6
Podatek VAT	-	28,2	-	22,6
Pozostałe	-	24,9	-	21,0
Pozostałe należności	57,0	135,4	64,5	80,9
Inne należności	57,0	137,7	64,5	82,9

Odpis na oczekiwane straty kredytowe dot. pozostałych należności (-)	-	(2,3)	-	(2,0)
Razem należności budżetowe i pozostałe należności	57,0	188,5	64,5	124,5
Razem należności	75,8	3 929,8	70,6	4 141,4

W tabeli poniżej zostały przedstawione salda aktywów z tytułu umów z klientami na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku.

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Aktywa z tytułu umów z klientami (należności z wyceny bilansowej kontraktów IT)				
od jednostek powiązanych	-	54,1	-	35,9
od jednostek pozostałych	-	643,1	-	727,2
Razem aktywa z tytułu umów z klientami	-	697,2	-	763,1

Aktywa z tytułu umów z klientami wynikają z przewagi stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur.

Zmiana wartości aktywów z tytułu umów z klientami w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Wartość aktywów z tytułu umów na dzień 1 stycznia	763,1	501,9
Przeklasyfikowanie składnika aktywów z tytułu umów z klientami w związku z nabyciem bezwarunkowego prawa do zapłaty	(353,0)	(663,9)
Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury; zmiana wartości szacunkowej ceny transakcyjnej, inne zmiany założeń	335,9	901,6
Objęcia kontroli nad podmiotami zależnymi	(0,9)	12,6
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	(47,9)	10,9
Wartość aktywów z tytułu umów z klientami na dzień 31 grudnia	697,2	763,1

Wartość bilansowa należności oraz aktywów z tytułu umów na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz dzień 31 grudnia 2022 roku nie odbiega od ich wartości godziwej, które ustalana jest na przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe nie są obserwowalne bezpośrednio w pośrednio na rynkach aktywnych (poziom III wartości godziwej).

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zostały przedstawione w punkcie 6.22 not objaśniających do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Saldo innych należności obejmuje m.in. należności z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy (tj. zabezpieczenie pieniężne przekazane klientom, w celu pokrycia ewentualnych strat w przypadku niewywiązania się ze zobowiązań do realizacji kontraktów), należności z tytułu sprzedaży środków trwałych, należności z tytułu przekazanych kaucji (51,1 mln PLN) oraz należności z tytułu sprzedaży akcji pochodzące z Jednostki Dominującej oraz z Segmentu Asseco International.

Saldo należności z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych i inwestycji kapitałowych obejmuje należności z tytułu sprzedaży akcji w spółkach: Asseco Central Europe 2,6 mln PLN, Asseco South Eastern Europe 1,1 mln PLN, Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o. 13,0 mln PLN oraz Eversoft Poland Sp. z o.o. 0,2 mln PLN.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem Zarządu, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony odpisem aktualizującym należności. W związku dynamiczną sytuacją makroekonomiczną i geopolityczną panującą w Polsce i na świecie, Grupa wdrożyła jednak proces jeszcze dokładniejszego monitorowania swoich należności oraz zintensyfikowała standardowe procedury windykacyjne.

W poniższych tabelach zaprezentowano strukturę wiekową należności brutto oraz odpisu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku. Dodatkowo w tabeli zaprezentowano jaki procent należności brutto został objęty odpisem na oczekiwane straty kredytowe.

	31 grudnia 2023 roku					
	Kwota przed odpisem (Brutto)		Odpis		Kwota po odpisie (Netto)	
	mIn PLN	%	mIn PLN	% objęty odpisem	mIn PLN	%
Należności niewymagalne	2 459,6	65,4%	(18,1)	0,7%	2 441,5	67,3%
Należności przeterminowane	1 301,0	34,6%	(113,2)	8,7%	1 187,8	32,7%
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	724,5	19,3%	(1,9)	0,3%	722,6	19,9%
Należności przeterminowane od 3 do 6 miesięcy	426,1	11,3%	(2,1)	0,5%	424,0	11,7%
Należności przeterminowane od 6 do 12 miesięcy	59,5	1,6%	(23,4)	39,3%	36,1	1,0%
Należności przeterminowane pow. 12 miesięcy	90,9	2,4%	(85,8)	94,4%	5,1	0,1%
Razem należności z tytułu dostaw i usług	3 760,6	100,0%	(131,3)	3,5%	3 629,3	100,0%

	31 grudnia 2022 roku (przeształcone)					
	Kwota przed odpisem (Brutto)		Odpis		Kwota po odpisie (Netto)	
	mIn PLN	%	mIn PLN	% objęty odpisem	mIn PLN	%
Należności niewymagalne	2 240,7	54,8%	(10,8)	0,5%	2 229,9	56,3%
Należności przeterminowane	1 845,2	45,2%	(114,2)	6,2%	1 731,0	43,7%
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	1 474,0	36,1%	(1,8)	0,1%	1 472,2	37,2%
Należności przeterminowane od 3 do 6 miesięcy	222,0	5,4%	(3,2)	1,4%	218,8	5,5%
Należności przeterminowane od 6 do 12 miesięcy	53,9	1,3%	(21,0)	39,0%	32,9	0,8%
Należności przeterminowane pow. 12 miesięcy	95,3	2,3%	(88,2)	92,5%	7,1	0,2%
Razem należności z tytułu dostaw i usług	4 085,9	100,0%	(125,0)	3,1%	3 960,9	100,0%

Zmiany wartości odpisu aktualizującego należności z tytułu dostaw i usług w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przeształcone)
	mIn PLN	mIn PLN
Odpis na dzień 1 stycznia	(125,0)	(118,9)
Utworzenie w trakcie okresu sprawozdawczego	(65,7)	(52,7)
Wykorzystanie w trakcie okresu sprawozdawczego	16,6	13,7
Rozwiązanie w trakcie okresu sprawozdawczego	30,0	36,6
Nabycie jednostek zależnych	(0,2)	(3,9)
Utrata kontroli nad jednostkami zależnymi	0,1	0,7
Różnice kursowe	12,9	(0,5)
Odpis na dzień 31 grudnia	(131,3)	(125,0)

6.9. Czynne rozliczenia międzyokresowe

Wybrane zasady rachunkowości

W rozliczeniach międzyokresowych kosztów wykazywane są wydatki poniesione do dnia bilansowego, które dotyczą przyszłych okresów (czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów) lub są związane z przyszłymi przychodami. W szczególności do rozliczeń międzyokresowych zaliczane są: (i) z góry opłacone usługi obce (w tym usługi utrzymania), które będą świadczone w następnych okresach, (ii) z góry zapłacone ubezpieczenia, prenumeraty, czynsze itp. oraz (iii) pozostałe wydatki poniesione w okresie a dotyczące przyszłych okresów.

Ponadto, Grupa ujmuje jako składnik aktywów koszty doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem oraz koszty wykonania umowy z klientem, jeżeli Grupa spodziewa się, że te koszty odzyska.

Koszty umów z klientami

Koszty pozyskania umowy (doprowadzenia do zawarcia umowy) to dodatkowe (przyrostowe) koszty pozyskania umowy ponoszone przez Grupę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których Grupa nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta. Grupa ujmuje te koszty jako składnik aktywów, jeżeli spodziewa się, że koszty te odzyska. Okres amortyzacji aktywowanych kosztów z tytułu pozyskania umowy to szacowany okres współpracy z klientem, a ujęcie w rachunku wyników zależy od miejsca powstania kosztu.

Z praktycznego punktu widzenia Grupa ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy jako koszty w momencie ich poniesienia, tylko jeśli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Grupę, wynosi jeden rok lub krócej.

Koszty wykonania umowy to koszty poniesione w związku z wykonywaniem umowy zawartej z klientem. Grupa ujmuje te koszty jako składnik aktywów, gdy nie są objęte zakresem innego standardu (np. MSR 2 Zapasy, MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe lub MSR 38 Wartości niematerialne), oraz gdy spełniają one wszystkie następujące kryteria:

- koszty te są bezpośrednio powiązane z umową lub z przewidywaną umową z klientem,
- koszty te prowadzą do wytworzenia lub ulepszenia zasobów Spółki, które będą wykorzystywane do spełnienia (lub do dalszego spełnienia) zobowiązań do wykonania świadczenia w przyszłości; oraz
- Grupa spodziewa się, że koszty te odzyska.

Koszty skapitalizowane na bilansie są następnie odnoszone do rachunku wyników co do zasady w linii kosztów własnych sprzedaży w korespondencji do tego, w jaki sposób dobra i usługi są przekazywane do klienta i rozpoznawany jest odpowiedni przychód.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku na saldo czynnych rozliczeń międzyokresowych składały się następujące pozycje:

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Przedpłacone usługi, w tym:	57,4	286,1	66,0	288,7
Usługi serwisowe i opłaty licencyjne	54,8	228,3	63,7	228,6
Czynsze oraz uśrednienie rat z tytułu leasingu operacyjnego	0,1	1,9	0,2	1,9
Ubezpieczenia	0,3	15,2	0,6	19,4
Inne usługi	2,2	40,7	1,5	38,8
Wydatki związane z realizacją usług, dla których nie ujęto jeszcze przychodów, w tym:	26,8	17,1	22,9	17,5
Koszty wykonania umów z klientami	26,8	15,6	22,8	14,7
Pozostałe koszty usług, dla których przychody nie zostały jeszcze ujęte	-	1,5	0,1	2,8
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	0,5	15,4	0,2	16,8
Razem	84,7	318,6	89,1	323,0

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku składały się głównie z przedpłaconych usług serwisowych i opłat licencyjnych, które będą odnoszone do rachunku zysków i strat sukcesywnie w okresach przyszłych oraz kosztów wykonania projektów, do których przychody zostaną rozpoznane w przyszłych okresach, a które spełniają przesłanki do aktywowania na bilansie zgodnie z MSSF 15.

Saldo kosztów wykonania umów z klientami w kwocie 42,4 mln PLN w 2023 roku wynika głównie z aktywowania kosztów budowy i dostosowania rozwiązania bankowego w Jednostce Dominującej, dla których to kosztów przychody Grupa rozpoznawać będzie w przyszłości w miarę udostępniania rozwiązania bankom, które zadeklarowały chęć przystąpienia do modelu SaaS (32,6 mln PLN). Pozostała część tego salda pochodzi odpowiednio z Segmentu Assec International (4,6 mln PLN) oraz Segmentu Formula Systems (5,2 mln PLN). W okresie sprawozdawczym amortyzacja aktywa z tytułu kosztów wykonania umowy z klientem wyniosła 17,5 mln PLN, a w okresie porównawczym 15,0 mln PLN. W okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównawczym nie nastąpiła utrata wartości tego aktywa.

6.10. Pozostałe aktywa

Wybrane zasady rachunkowości

Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii wyceny określonych w MSSF 9:

- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa dokonuje klasyfikacji składników aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego Grupy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych. Grupa dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmianie ulega model zarządzania tymi aktywami.

Na moment początkowego ujęcia Grupa klasyfikuje inwestycje w instrumenty kapitałowe (inne niż dotyczące inwestycji w spółki zależne i stowarzyszone), które nie są przeznaczone do obrotu oraz nie są notowane na aktywnym rynku, jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite.

Grupa wycenia natomiast w wartości godziwej przez wynik finansowy instrumenty pochodne oraz inwestycje w instrumenty kapitałowe jednostek notowanych na aktywnym rynku.

Wycena na moment początkowego ujęcia

Z wyjątkiem niektórych należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych w jego wartości godziwej. W przypadku składników aktywów finansowych, które nie są zaklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy spółka może na moment początkowego ujęcia powiększyć ich wartość godziwą o koszty transakcyjne dające się bezpośrednio przypisać do ich nabycia.

Wycena po początkowym ujęciu

Wycena aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki: (i) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy; oraz (ii) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem Grupa klasyfikuje: środki pieniężne i ich ekwiwalenty, pożyczki udzielone (spełniające test klasyfikacyjny SPPI), aktywa z tytułu umów z klientami, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności podlegające pod MSSF 9 w zakresie, w jakim standard dotyczy danego składnika MSSF 9.

Należności z tytułu dostaw i usług z terminem zapadalności poniżej 12 miesięcy są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszone o ewentualny odpis z tytułu oczekiwanej straty. Należności długoterminowe podlegające pod zakres MSSF 9 są dyskontowane na dzień bilansowy.

Grupa wycenia aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Przychody z tytułu odsetek z inwestycji w instrumenty dłużne ujmowane są przez Grupę w wyniku finansowym. Na moment zbycia inwestycji w instrumenty dłużne Grupa ujmuje skumulowane zyski/straty z wyceny w wyniku finansowym.

Wycena aktywów finansowych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki: (i) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz (ii) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty. Do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite Grupa klasyfikuje: obligacje skarbowe i korporacyjne oraz inwestycje w instrumenty kapitałowe spółek notowanych (o ile nie są przeznaczone do obrotu ani nie są zapłatą warunkową ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek) i nienotowanych na aktywnym rynku.

Grupa może ująć jako aktywa finansowe w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite również inwestycje w instrumenty kapitałowe spółek notowanych na aktywnym rynku, o ile nie są przeznaczone do obrotu ani nie są zapłatą warunkową ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek. Inwestycje w takie instrumenty kapitałowe spółek notowanych na aktywnym rynku mogą być wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy lub – w wyniku podjęcia nieodwołalnego wyboru Grupy w momencie początkowego ujęcia – przez pozostałe dochody całkowite.

Przychody z tytułu odsetek z inwestycji w instrumenty dłużne ujmowane są przez Grupę w wyniku finansowym. Dywidendy z instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, Grupa ujmuje jako przychód w wyniku finansowym.

Na moment zbycia inwestycji w instrumenty dłużne Grupa ujmuje skumulowane zyski/straty z wyceny w wyniku finansowym. Grupa na moment zaprzestania ujmowania inwestycji w instrumenty kapitałowe wycenianie w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite nie przenosi do wyniku finansowego skumulowanych zysków lub strat ujętych w pozostałych dochodach całkowitych związanych z wyceną tej inwestycji do wartości godziwej. Zyski i straty z wyceny mogą natomiast zostać przeniesione do innej pozycji w obrębie kapitału własnego, np. do zysków zatrzymanych.

Wycena aktywów finansowych w wartości godziwej przez wynik finansowy

Grupa ujmuje w wyniku finansowym zmiany wartości godziwych aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii aktywów finansowych. W wyniku finansowym ujmowane są również przychody z tytułu odsetek oraz dywidend otrzymanych z instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku.

Zaprzestanie ujmowania

Grupa wyłącza aktywa finansowe z ksiąg rachunkowych, w sytuacji, gdy: (i) prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły, lub (ii) prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych zostały przeniesione a Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Utrata wartości aktywów finansowych

Model strat oczekiwanych ma zastosowanie do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, z wyjątkiem inwestycji w instrumenty kapitałowe.

Grupa do szacowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych stosuje następujące podejścia:

- podejście ogólne,
- podejście uproszczone.

Grupa stosuje podejście ogólne do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite oraz do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem należności i aktywów z tytułu umów z klientami.

W podejściu ogólnym Grupa szacuje odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych na bazie 3-stopniowego modelu bazującego na zmianie ryzyka kredytowego aktywów finansowych od momentu ich początkowego ujęcia.

Jeżeli ryzyko kredytowe danych aktywów finansowych nie wzrosło znacznie od momentu początkowego ujęcia (stopień 1), Grupa szacuje odpis z tytułu utraty wartości w horyzoncie 12 miesięcy. W przypadku zidentyfikowania przez Grupę znacznego wzrostu ryzyka kredytowego aktywów finansowych (stopień 2 i 3), odpis z tytułu utraty wartości szacowany jest w horyzoncie życia aktywów finansowych.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa analizuje, czy wystąpiły przesłanki wskazujące na znaczny wzrost ryzyka kredytowego posiadanych aktywów finansowych.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami, Grupa stosuje uproszczone podejście i w związku z tym nie monitoruje zmian ryzyka kredytowego w trakcie życia, a odpis z tytułu utraty wartości wycenia w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w horyzoncie życia należności. Szczegóły dotyczące szacowania wartości odpisu zostały opisane w punkcie 6.8. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Szacunki

Zgodnie z wymogami MSSF 9 Instrumenty finansowe Grupa na każdy dzień bilansowy odpowiednio klasyfikuje i wycenia udzielone pożyczki, jak również dokonuje szacunków wielkości odpisów aktualizujących ich wartość. Na każdy dzień bilansowy dokonuje się wyceny pochodnych instrumentów finansowych do ich wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku, poza należnościami i środkami pieniężnymi opisanymi w innych notach, Grupa posiadała również zaprezentowane w tabeli poniżej pozostałe aktywa finansowe.

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku (przekształcone)	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy, w tym:				
Akcje spółek nienotowanych na aktywnym rynku	18,2	0,2	20,9	-
Akcje spółek notowanych na aktywnym rynku	9,1	0,1	-	3,3
Pozostałe aktywa	12,8	1,2	17,5	1,0
	40,1	1,5	38,4	4,3
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite, w tym:				
Akcje spółek nienotowanych na aktywnym rynku	10,7	-	13,0	3,8
Akcje spółek notowanych na aktywnym rynku	76,6	-	41,4	-
Obligacje korporacyjne	-	0,6	-	-
Pozostałe	1,7	-	3,2	-
	89,0	0,6	57,6	3,8
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:				

Pozostałe instrumenty dłużne	0,1	0,2	-	1,6
Pożyczki i lokaty, w tym:				
udzielone podmiotom powiązanym	6,8	1,3	5,1	1,1
udzielone pracownikom	1,6	1,6	0,9	2,4
udzielone pozostałym podmiotom	-	-	-	1,2
lokaty terminowe	2,0	305,7	1,4	105,6
	10,5	308,8	7,4	111,9
Razem pozostałe aktywa finansowe	139,6	310,9	103,4	120,0

Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy obejmują transakcje typu „forward” na zakup i sprzedaż walut obcych, inwestycje w instrumenty kapitałowe notowane na aktywnym rynku oraz instrumenty pochodne. Wartość godziwa kontraktów „forward” jest na każdy dzień bilansowy określana przy użyciu modelu, dla którego dane wsadowe są obserwowalne bezpośrednio na rynkach aktywnych. Wartość godziwa portfela aktywów jest określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za te aktywa na aktywnych rynkach.

Inwestycje w podmioty notowane na aktywnym rynku są na każdy dzień bilansowy wyceniane do wartości godziwej na podstawie kursu zamknięcia notowań z dnia bilansowego. Zmiana z tytułu wyceny jest odnoszona w rachunek zysków i strat.

W saldzie akcji spółek notowanych na aktywnym rynku ujęty jest nieznaczny pakiet akcji spółki giełdowej zakupionych przez spółkę Formula Systems (1985) Ltd. w 2022 roku. Wzrost salda akcji spółek notowanych na aktywnym rynku wynika głównie z wyceny wspomnianego pakietu akcji.

Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite w bieżącym okresie obejmują głównie akcje spółek notowanych na aktywnym rynku. Grupa nie zamierza sprzedawać akcji w przewidywanej przyszłości, celem Grupy nie jest osiągnięcie krótkoterminowych zysków/strat z tytułu obrotu akcjami.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują udzielone pożyczki, depozyty, weksle oraz pozostałe instrumenty dłużne.

Pożyczki dla podmiotów powiązanych zostały udzielone na warunkach rynkowych.

Na saldo lokat terminowych składają się lokaty terminowe o pierwotnym terminie zapadalności dłuższym niż 3 miesiące.

Wzrost salda lokat terminowych dotyczy głównie spółek z Grupy Sapiens (segment Formula Systems).

Zmiany sposobu ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz zmiany w klasyfikacji instrumentów finansowych

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku w Grupie nie dokonano zmian w sposobie ustalania wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz nie wystąpiły przesunięcia aktywów pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość godziwa aktywów finansowych nie odbiegała istotnie od ich wartości księgowej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku	Wartość bilansowa mln PLN	Poziom 1 ⁱ⁾ mln PLN	Poziom 2 ⁱⁱ⁾ mln PLN	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾ mln PLN
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy				
Akcje spółek nienotowanych na aktywnym rynku	18,4	-	-	18,4
Akcje spółek notowanych na aktywnym rynku	9,2	9,2	-	-
Pozostałe aktywa	14,0	-	14,0	-
Razem	41,6	9,2	14,0	18,4
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite				
Akcje i udziały w spółkach nienotowanych na rynkach regulowanych	10,7	-	-	10,7
Akcje spółek notowanych na aktywnym rynku	76,6	76,6	-	-

Obligacje korporacyjne	0,6	-	0,6	-
Pozostałe aktywa	1,7	-	-	1,7
Razem	89,6	76,6	0,6	12,4

- i. wartość godziwa określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za identyczne aktywa na rynkach aktywnych;
- ii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych;
- iii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe nie są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku	Wartość bilansowa mln PLN	Poziom 1 ⁱ⁾ mln PLN	Poziom 2 ⁱⁱ⁾ mln PLN	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾ mln PLN
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy				
Akcje spółek nienotowanych na aktywnym rynku	20,9	-	-	20,9
Akcje spółek notowanych na aktywnym rynku	3,3	3,3	-	-
Pozostałe aktywa	18,5	3,3	15,2	-
Razem	42,7	6,6	15,2	20,9
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite				
Akcje i udziały w spółkach nienotowanych na rynkach regulowanych	16,8	-	-	16,8
Akcje i udziały w spółkach notowanych na rynkach regulowanych	41,4	41,4	-	-
Pozostałe aktywa	3,2	-	-	3,2
Razem	61,4	41,4	-	20,0

Opisy poziomów wartości godziwej są identyczne jak ujawnione pod tabelą powyżej.

6.11. Zapasy

Wybrane zasady rachunkowości

Grupa dzieli zapasy na dwie kategorie: towary i części serwisowe (części zamienne oraz sprzęt komputerowy, który został nabyty w celu realizacji kontraktów na usługi utrzymania).

Zapasy są wyceniane przez Grupę według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Wartość początkowa części serwisowych jest odnoszona w koszty liniowo na przestrzeni trwania kontraktu na usługi utrzymania, pod które części te zostały nabyte. Rozchód zapasów ujmowany jest za pomocą metody szczegółowej identyfikacji.

Na każdy dzień bilansowy Grupa analizuje czy wartość bilansowa zapasów jest wyższa lub równa cenie sprzedaży możliwej do uzyskania. Odpisy z tytułu aktualizacji wartości zapasów ujmowane są w kosztach operacyjnych.

W poniższej tabeli przedstawiono stan zapasów na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku:

Zapasy	31 grudnia 2023 mln PLN	31 grudnia 2022 mln PLN
Sprzęt komputerowy, licencje obce oraz pozostałe towary do odsprzedaży	323,8	318,0
Sprzęt komputerowy, części zamienne oraz inne materiały utrzymywane w celu realizacji usług serwisowych/utrzymawczych	33,1	34,1
Odpis aktualizujący wartość zapasów	(31,0)	(26,1)
Razem	325,9	326,0

Zmiany wartości odpisu aktualizującego zapasy w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Odpis aktualizujący wartość zapasów	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Odpis na dzień 1 stycznia	(26,1)	(21,6)
Utworzenie w trakcie okresu sprawozdawczego	(14,8)	(13,9)
Wykorzystanie w trakcie okresu sprawozdawczego	2,9	3,9
Rozwiązanie w trakcie okresu sprawozdawczego	4,9	5,9

Utrata kontroli nad jednostkami zależnymi	0,1	0,2
Różnice kursowe	2,0	(0,6)
Odpis na dzień 31 grudnia	(31,0)	(26,1)

6.12. Środki pieniężne

Wybrane zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie, lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy oraz inne instrumenty o wysokim stopniu płynności.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych Grupa przyjęła zasadę pomniejszania salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o wartość kredytów w rachunkach bieżących stanowiących element finansowania bieżącej działalności oraz zastrzeżonych środków pieniężnych. Grupa jako ekwiwalent środków pieniężnych traktuje tylko te kredyty odnawialne i płatne na żądanie, które stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi w spółkach z Grupy. Grupa spójnie stosuje powyżej opisane podejście, w tym w szczególności, klasyfikuje kredyty odnawialne jako ekwiwalent środków pieniężnych dla celów prezentacji w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, gdy saldo bankowe często fluktuuje, a zarząd spółki z Grupy używa instrumentu w postaci kredytu w rachunku bieżącym w celu bieżącego zarządzania płynnością.

W tabeli poniżej zostały przedstawione salda środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku:

	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku (przekształcone)
	mln PLN	mln PLN
Środki pieniężne na rachunkach bankowych bieżących	1 860,0	2 352,9
Środki zgromadzone na rachunkach dotyczących split payment	19,4	15,9
Środki pieniężne w kasie	0,7	0,7
Lokaty krótkoterminowe (do 3 miesięcy)	1 106,2	1 265,1
Pozostałe ekwiwalenty środków pieniężnych	0,8	1,4
Razem saldo środków pieniężnych wykazanych w bilansie	2 987,1	3 636,0
Odsetki naliczone od środków pieniężnych	0,1	-
Kredyty w rachunku bieżącym wykorzystywane do bieżącego zarządzania płynnością	(80,3)	(72,5)
Środki pieniężne sklasyfikowane jako aktywa przeznaczone do sprzedaży	1,1	-
Razem saldo środków pieniężnych wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	2 908,0	3 563,5

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są zakładane na okresy od jednego dnia do trzech miesięcy i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Grupa posiada środki pieniężne w bankach o wysokiej reputacji, stąd wpływ ewentualnych szacunków z tytułu odpisów z tytułu utraty wartości o oczekiwane straty kredytowe jest nieistotny.

6.13. Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym wynosił 83 000 303,00 PLN i był w całości opłacony. Na kapitał zakładowy składa się 83 000 303 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 PLN każda. Jednostka Dominująca nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Kapitał docelowy Jednostki Dominującej jest równy kapitałowi zakładowemu.

Kapitał zapasowy (zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych – KSH) został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad wartością nominalną, po pomniejszeniu o koszty emisji akcji oraz z zysków lat ubiegłych, które decyzją Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy Spółki zostały przeznaczone na kapitał zapasowy. Pozostała część kapitału zapasowego prezentowana jest w pozycji zysków zatrzymanych i dotyczy rozliczenia wyników z lat poprzednich zgodnie z KSH.

Polityka dywidendowa Jednostki Dominującej została opisana w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Asseco Poland S.A. za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku. W nocy 5.13. do jednostkowego sprawozdania zaprezentowano też zdolność dywidendową Jednostki Dominującej.

6.14. Akcje własne

W dniu 21 września 2023 roku rozliczona została transakcja nabycia akcji własnych przez Asseco Poland S.A. Transakcja ta została zawarta poza rynkiem regulowanym, w ramach skupu akcji własnych realizowanych na podstawie zaproszenia do składania ofert sprzedaży akcji spółki z dnia 6 września 2023 roku. W ramach transakcji skupu Jednostka Dominująca nabyła łącznie 14 808 872 sztuki akcji własnych, reprezentujące około 17,84 % udziału w kapitale zakładowym oraz 17,84% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki. Cena za jedną akcję wyniosła 80,00 PLN, łączna cena nabycia wyniosła 1 184,7 mln PLN, a koszty skupu wyniosły 1,5 mln PLN.

Nabycie akcji własnych nastąpiło w wyniku wykonania uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Asseco Poland S.A. z dnia 15 czerwca 2023 roku. Zgodnie z tą uchwałą akcje własne mogą być nabywane w celu ich umorzenia jak również w celu przeznaczenia do dalszej odsprzedaży lub zaoferowania w ramach programu motywacyjnego pracowników.

W okresie porównywalnym Jednostka Dominująca nie posiadała akcji własnych.

6.15. Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

Wybrane zasady rachunkowości

Grupa kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Według zamortyzowanego kosztu Grupa wycenia kredyty bankowe, pożyczki oraz papiery dłużne. Pozostałe zobowiązania finansowe Grupa wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy, poza wyceną zobowiązań z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych w spółkach zależnych (opcje put), które rozliczone są zgodnie z MSSF 3.

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki oraz papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji zobowiązań finansowych.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki oraz papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki lub emisji papierów dłużnych oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Grupa usuwa zobowiązania finansowe z bilansu wtedy, gdy zobowiązanie to przestało istnieć, tzn., gdy obowiązek wynikający z umowy został wypełniony, umorzony lub wygasł. Różnice pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego, które wygasło, a kwotą zapłaty z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi ujmuje się w wyniku finansowym.

Zadłużenie Grupy na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku zostało przedstawione w tabeli poniżej.

	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022 (przekształcone)	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Kredyty bankowe	1 337,5	585,2	673,2	587,4
- w rachunku bieżącym	-	111,7	-	126,5
- nieodnawialne	1 337,5	473,5	673,2	460,9
Dłużne papiery wartościowe	902,4	512,5	1 345,3	550,8
Pożyczki	1,9	2,9	3,3	3,7
Razem	2 241,8	1 100,6	2 021,8	1 141,9

Łączne zadłużenie Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2023 roku z tytułu wszystkich zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz emisji papierów dłużnych wyniosło 3 342,4 mln PLN, natomiast na dzień 31 grudnia 2022 roku była to kwota 3 163,7 mln PLN. Na łączną zmianę salda ogólnego zadłużenia wpłynął przede wszystkim wzrost zadłużenia w segmencie Asseco Poland o kwotę 926,7 mln PLN, wynikający głównie z zaciągnięcia nowego kredytu przez Jednostkę Dominującą, równoważony częściowo przez spadek zadłużenia w segmencie Formula Systems o kwotę 715,8 mln PLN, wynikający ze spłaty kredytów przez grupę Matrix IT oraz ze zmiany kursów walut.

Wspomniany powyżej nowy kredyt zaciągnięty przez Asseco Poland S.A. został udzielony w dniu 6 września 2023 roku przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A., a uzyskane w jego ramach środki w kwocie 946,7 mln PLN zostały przeznaczone na sfinansowanie skupu akcji własnych, który nastąpił 21 września 2023 roku. Oprocentowanie kredytu wynosi WIBOR 1M plus marża. Ostateczna spłata środków powinna nastąpić do dnia 6 września 2028 roku. Kredyt będzie spłacany w ratach miesięcznych, a ostatnia rata wyniesie 50% kwoty wykorzystanego kredytu.

Zobowiązania Spółki wynikające z umowy kredytu są zabezpieczone poprzez oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji przez Spółkę w trybie art. 777 kodeksu postępowania cywilnego, przy czym bank może domagać się dodatkowego zabezpieczenia na warunkach wskazanych w umowie.

Zgodnie z umową kredytową Spółka zobowiązuje się do:

- utrzymania Wskaźnika Dźwigni Finansowej (Całkowite zadłużenie netto/EBITDA) na poziomie nieprzekraczającym 3,5;
- utrzymania Wskaźnika Pokrycia Obsługi Zadłużenia (EBITDA - zapłacony podatek dochodowy/Koszt obsługi zadłużenia) na poziomie nie niższym niż 1,1.

Wymienione wyżej wskaźniki i wartości dotyczą danych z jednostkowego sprawozdania finansowego Asseco Poland S.A. i są wyliczane zgodnie z definicjami zawartymi w umowie kredytu.

Całkowite zadłużenie netto Asseco Poland S.A. definiowane jest jako nadwyżka zadłużenia finansowego ponad kwotę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszoną o zobowiązania finansowe wobec jednostek powiązanych oraz pomniejszoną o zobowiązania z tytułu leasingu. Wskaźnik EBITDA Asseco Poland S.A. należy definiować jako sumę wyniku na działalności operacyjnej przed opodatkowaniem (tj. pozycję Zysk/strata z działalności operacyjnej z opublikowanego sprawozdania finansowego) i amortyzacji pomniejszoną o zyski ze zbycia aktywów trwałych oraz odwrócenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości firmy i powiększoną o straty ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości firmy, pomniejszoną (z wyłączeniem) o amortyzację aktywów z tytułu prawa do użytkowania według MSSF 16 oraz powiększoną o wszystkie przychody z dywidend. Do wyliczenia wskaźników całkowitego zadłużenia oraz EBITDA stosowane są wymienione wyżej wartości za okres ostatnich 12 miesięcy (kończący się w dniu, na który wskaźnik jest obliczany).

Przedstawione powyżej definicje są skrócone, a pełne i dokładne definicje wskaźników są zawarte w umowie kredytu. Na dzień bilansowy Wskaźnik Dźwigni Finansowej wynosił poniżej 2,0, a Wskaźnik Pokrycia Obsługi Zadłużenia wynosił powyżej 10.

Zgodnie z umową bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu lub wypowiedzieć umowę w całości lub części oraz zażądać spłaty kredytu w przypadku:

- zaistnienia zmiany kontroli w odniesieniu do Spółki, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, w wyniku których dowolna osoba lub osoby działające w porozumieniu kontrolują ponad 33% głosów na walnym zgromadzeniu Spółki,
- gdy Wskaźnik Dźwigni Finansowej będzie wyższy lub równy 3,0, a Spółka dokona, bez uprzedniej pisemnej zgody Banku, wypłaty dywidendy, wypłaty zaliczki na poczet dywidendy lub umorzy akcje w zamian za świadczenie pieniężne należne akcjonariuszowi,
- gdy osiągnięcie lub przekroczenie Wskaźnika Dźwigni Finansowej na poziomie 3,0, o którym mowa powyżej wyniknie z wypłaty dywidendy, wypłaty zaliczki na poczet dywidendy lub umorzenia akcji w zamian za świadczenie pieniężne należne akcjonariuszowi, na które Bank nie wyraził zgody.

Kredyty w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku zostały przedstawione w tabelach poniżej.

Waluta kredytu	Efektywna stopa procentowa	Wartość zadłużenia na dzień 31 grudnia 2023 roku mln PLN	Maksymalna wysokość zadłużenia mln PLN	Wartość niewykorzystanych linii kredytowych mln PLN
EUR	Zmienna stopa %	49,4	257,3	207,9
	Stała stopa %	-	9,0	9,0
PLN	Zmienna stopa %	1,8	636,4	634,6**
	Stała stopa %	6,8	6,8	-
NIS	Zmienna stopa %	26,0	n/d*	n/d*
HUF	Zmienna stopa %	4,5	4,5	-

BAM	Stała stopa %	23,1	28,8	5,7
Pozostałe	Stała stopa %	0,1	0,4	0,3
	Zmienna stopa %	-	26,4	26,4
		111,7	969,6	883,9

*Wartość zadłużenia w rachunku bieżącym w wysokości 26,0 mln PLN dotyczy w całości grupy Matrix IT. W grupie Matrix IT limity na produkty kredytowe są w poszczególnych bankach negocjowane zbiorczo (tj. łącznie na kredyty w rachunku bieżącym oraz kredyty nieodnawialne), a łączny limit na wszystkie produkty kredytowe na dzień 31 grudnia 2023 wynosił 1 629,0 mln NIS (1 767,3 mln PLN).

**z czego 24,3 mln PLN wykorzystane jako zabezpieczenie gwarancji.

Waluta kredytu	Efektywna stopa procentowa	Wartość zadłużenia na dzień 31 grudnia 2022 roku (przekształcone) mln PLN	Maksymalna wysokość zadłużenia mln PLN	Wartość niewykorzystanych linii kredytowych mln PLN
EUR	Zmienna stopa %	27,0	261,1	234,1
	Stała stopa %	0,4	0,9	0,5
PLN	Zmienna stopa %	1,7	642,2	640,5**
NIS	Stała stopa %	10,8	10,8	-
	Zmienna stopa %	43,2	n/d*	n/d*
HUF	Zmienna stopa %	10,2	13,2	3,0
BAM	Stała stopa %	33,0	34,8	1,8
Pozostałe	Stała stopa %	0,2	0,4	0,2
		126,5	963,4	880,1

*Wartość zadłużenia w rachunku bieżącym w wysokości 43,2 mln PLN dotyczy w całości grupy Matrix IT. W grupie Matrix IT limity na produkty kredytowe są w poszczególnych bankach negocjowane zbiorczo (tj. łącznie na kredyty w rachunku bieżącym oraz kredyty nieodnawialne), a łączny limit na wszystkie produkty kredytowe na dzień 31 grudnia 2023 wynosił 1 472 mln NIS (1 841,3 mln PLN).

**z czego 26,7 mln PLN wykorzystane jako zabezpieczenie gwarancji.

Kredyty nieodnawialne na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Waluta kredytu	Efektywna stopa procentowa	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022 (przekształcone)	
		Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
EUR	Zmienna stopa %	35,4	10,9	36,3	26,2
	Stała stopa %	101,6	30,1	118,7	42,3
NIS	Zmienna stopa %	33,3	19,3	29,5	8,2
	Stała stopa %	188,8	246,3	357,2	339,9
USD	Zmienna stopa %	135,1	58,4	121,0	38,5
	Stała stopa %	-	0,5	-	-
CZK	Stała stopa %	3,6	3,5	7,8	3,9
PLN	Zmienna stopa %	826,1	100,4	-	-
Pozostałe	Stała stopa %	13,0	3,2	0,9	0,1
	Zmienna stopa %	0,6	0,9	1,8	1,8
		1 337,5	473,5	673,2	460,9

Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji i innych papierów dłużnych w Grupie pochodzi z trzech spółek: Formula Systems, Sapiens International oraz Matrix IT i zostało zaprezentowane w tabeli poniżej:

Spółka	Podział na krótko- i długoterminowe	Seria	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022	Efektywna stopa procentowa	Waluta
			mln PLN	mln PLN		
Formula Systems	część długoterminowa	Seria A	-	43,2	2,38%	NIS
		Seria C	355,8	509,1	2,71%	NIS
	część krótkoterminowa	Seria A	37,7	42,8	2,38%	NIS
		Seria C	88,8	102,4	2,71%	NIS
Razem Formula Systems			482,3	697,5		

Sapiens International	część długoterminowa	Seria B	155,6	260,9	3,52%	NIS/USD
	część krótkoterminowa	Seria B	77,8	93,1	3,52%	NIS/USD
Razem Sapiens International			233,4	354,0		
Matrix IT	część długoterminowa	Seria B	391,0	532,1	4,36%	NIS
	część krótkoterminowa	Seria B	91,2	62,3	4,36%	NIS
	część krótkoterminowa	n/d	217,0	250,2	Bank of Israel Interest + 0,5%	NIS
Razem Matrix IT			699,2	844,6		
Razem obligacje i papiery dłużne			1 414,9	1 896,1		

Aktywa zabezpieczające linie kredytowe:

Kategoria aktywów	Wartość netto aktywów		Kwota wykorzystanego kredytu zabezpieczonego aktywami	
	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Środki pieniężne	21,0	16,2	55,1	36,9
Grunty i budynki	174,9	183,2	131,4	120,7
Środki transportu	0,2	-	0,2	-
Pozostałe środki trwałe	18,4	17,1	-	-
Inwestycje długoterminowe	1 583,4	1 987,1	482,2	697,6
Inne aktywa finansowe	1,5	3,8	6,9	13,6
Zapasy	8,9	16,0	5,0	28,7
Należności bieżące i przyszłe	82,6	73,1	57,6	75,2
Razem	1 890,9	2 296,5	738,4	972,7

Do części kredytów w bankach polskich, słowackich i izraelskich przypisano tzw. kowenanty, czyli obowiązek utrzymywania zdefiniowanych wskaźników finansowych na wymaganym przez bank poziomie. Wskaźniki dotyczą poziomu zadłużenia, np. stosunku zadłużenia do zysku EBITDA lub zadłużenia do kapitałów własnych, bądź uzyskiwania oczekiwanych wyników operacyjnych. W sytuacji, gdy dana spółka posiadająca tak obwarowany kredyt przestanie spełniać wymienione wymogi, bank stosuje sankcję w postaci podwyższenia marży kredytu. Jeśli bank uzna, że nowy poziom wskaźnika jest nie do zaakceptowania, może, w niektórych przypadkach, zaspokoić się z posiadanych zabezpieczeń. Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku w jednej ze spółek Grupy ACE (segment Asseco International) zostały naruszone wymogi zdefiniowane w umowie kredytowej (kowenanty). łączna kwota zadłużenia, którego dotyczą złamane kowenanty wynosi 1,2 mln EUR (5,2 mln PLN) na dzień 31 grudnia 2023 oraz 7,2 mln EUR (33,8 mln PLN) na dzień 31 grudnia 2022 roku. Kwota ta została zaprezentowana jako zobowiązanie krótkoterminowe. Poza przypadkiem opisanym powyżej na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku żadna ze spółek nie naruszyła wymogów zdefiniowanych w umowach kredytowych.

Wartość godziwa zobowiązań finansowych

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym w Grupie nie wystąpiły przesunięcia w pozycjach zadłużenia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość godziwa kredytów i emisji papierów wartościowych nie odbiegała istotnie od ich wartości księgowej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku	Wartość bilansowa mln PLN	Poziom 1 ⁱ⁾ mln PLN	Poziom 2 ⁱⁱ⁾ mln PLN	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾ mln PLN
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe				
Kredyty bankowe	1 922,7	-	-	1 922,7
- w rachunku bieżącym	111,7	-	-	111,7
- nieodnawialne	1 811,0	-	-	1 811,0
Dłużne papiery wartościowe	1 414,9	1 197,9	217,0	-
Pożyczki	4,8	-	-	4,8
Razem	3 342,4	1 197,9	217,0	1 927,5

i. wartość godziwa określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za identyczne aktywa na rynkach aktywnych;

- ii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych;
- iii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe nie są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku (przekształcone)	Wartość bilansowa mln PLN	Poziom 1 ⁱ⁾ mln PLN	Poziom 2 ⁱⁱ⁾ mln PLN	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾ mln PLN
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe				
Kredyty bankowe	1 260,6	-	-	1 260,6
- w rachunku bieżącym	126,5	-	-	126,5
- nieodnawialne	1 134,1	-	-	1 134,1
Dłużne papiery wartościowe	1 896,1	1 645,9	250,2	-
Pożyczki	7,0	-	-	7,0
Razem	3 163,7	1 645,9	250,2	1 267,6

Opisy poziomów wartości godziwej są identyczne jak ujawnione pod tabelą powyżej.

6.16. Zobowiązania z tytułu leasingu

Wybrane zasady rachunkowości

Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Prawo do kontroli przechodzi na leasingobiorcę na mocy zawartej umowy, jeśli przez cały okres użytkowania dysponuje on łącznie:

- prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów, oraz
- prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Zobowiązania z tytułu leasingu – początkowe ujęcie

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżących opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe Grupa dyskontuje z zastosowaniem krańcowej stopy procentowej.

Opłaty leasingowe obejmują stałe płatności (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe, zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, kwoty gwarantowanej wartości końcowej, ceny wykonania opcji kupna (jeżeli można z wystarczającą pewnością stwierdzić, że Grupa z tej opcji skorzysta) oraz kary pieniężne za wypowiedzenie umowy (jeżeli jest wystarczająca pewność, że Grupa skorzysta z tej opcji).

Zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stawki, są ujmowane od razu jako koszt okresu, w którym zaistniało zdarzenie lub warunek powodujący konieczność uiszczenia opłaty.

Zobowiązania z tytułu leasingu – późniejsza wycena

W kolejnych okresach zobowiązanie z tytułu leasingu pomniejszane jest o dokonane spłaty i powiększane o naliczane odsetki. Do naliczania odsetek Grupa stosuje krańcową stopę leasingobiorcy, która jest sumą wartości stopy wolnej od ryzyka (dla jej określenia spółki z Grupy stosują kwotowania odpowiednich instrumentów pochodnych - IRS lub stawek oprocentowania obligacji rządowych dla odpowiednich walut) oraz premii za ryzyko kredytowe spółek z Grupy, które kwantyfikowane jest na bazie dostępnej dla spółek z Grupy oferty marż dla kredytów inwestycyjnych odpowiednio zabezpieczonych na aktywach spółek.

W przypadku, gdy w umowie leasingowej dokonywana jest modyfikacja, zmianie ulega okres lub wysokość zasadniczo stałych opłat leasingowych lub następuje zmiana w zakresie osądu co do realizacji opcji kupna wynajmowanego aktywa, wówczas zobowiązanie z tytułu leasingu jest przeliczane, aby odzwierciedlić opisane zmiany. Aktualizacja wartości zobowiązania powoduje również konieczność odpowiedniej aktualizacji wartości aktywa z tytułu prawa do użytkowania.

Okres leasingu dla umów z opcjami przedłużenia

Grupa ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu, łącznie z okresami objętymi opcją przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja zostanie zrealizowana, oraz okresami objętymi opcją wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja nie zostanie wykonana.

Grupa ma możliwość, w ramach niektórych umów leasingu, wydłużyć okres trwania leasingu aktywów. Grupa stosuje osąd przy ocenie, czy istnieje wystarczająca pewność skorzystania z opcji przedłużenia. Oznacza to, że uwzględnia wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią zachętę ekonomiczną do jej przedłużenia lub karę ekonomiczną za jej nieprzedłużenie. Po dacie rozpoczęcia Grupa ponownie ocenia okres leasingu, jeśli wystąpi znaczące zdarzenie lub zmiana okoliczności pozostających pod jej kontrolą i wpływa na jej zdolność do wykonywania (lub niewykonywania) opcji przedłużenia (np. zmiana strategii biznesowej).

Okres leasingu dla umów na czas nieokreślony

Grupa posiada umowy leasingu zawarte na czas nieokreślony oraz umowy, które przekształciły się w umowy na czas nieokreślony, w których obie strony dysponują opcją wypowiedzenia. Ustalając okres leasingu, Grupa określa okres

egzekwowalności umowy. Leasing przestaje być egzekwowalny, gdy zarówno leasingobiorca, jak i leasingodawca mają prawo wypowiedzenia umowy bez konieczności uzyskania zezwolenia drugiej strony bez ponoszenia kar większych niż nieznaczące. Grupa ocenia istotność szeroko rozumianych kar, tzn. poza kwestiami stricte umownymi bądź finansowymi, uwzględnia wszelkie inne istotne czynniki ekonomiczne zniechęcające do wypowiedzenia umowy (np. istotne inwestycje w przedmiocie leasingu, dostępność rozwiązań alternatywnych, koszty relokacji). Jeśli ani Grupa jako leasingobiorca, ani leasingodawca nie poniesie istotnej kary za wypowiedzenie (rozumianej szeroko), leasing przestaje być egzekwowalny i jego okres stanowi okres wypowiedzenia. Natomiast w sytuacji, gdy którakolwiek ze stron – zgodnie z profesjonalnym osądem – poniesie istotną karę za wypowiedzenie (rozumianą szeroko), Grupa określa okres leasingu jako wystarczająco pewny (czyli okres, co do którego można z wystarczającą pewnością założyć, że umowa będzie trwać).

Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy

Grupa nie jest w stanie z łatwością ustalić stopy procentowej dla umów leasingowych, dlatego przy wycenie zobowiązania z tytułu leasingu stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Jest to stopa procentowa, jaką Grupa musiałaby zapłacić, aby na podobny okres, w tej samej walucie i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym.

Szacunki i osądy

Szacunki i profesjonalny osąd dotyczący leasingu

Stosowanie MSSF 16 wymaga dokonania różnego rodzaju szacunków oraz zaangażowania profesjonalnego osądu. Główny obszar, w którym ma to miejsce, dotyczy oceny okresów leasingu w umowach na czas nieokreślony oraz w umowach, w przypadku których Grupie przysługuje opcja przedłużenia umowy. Przy ustalaniu okresu leasingu Grupa rozważa wszystkie fakty i okoliczności, w tym istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania lub nie z opcji przedłużenia umowy oraz z ewentualnej opcji jej wypowiedzenia. Ustalając okres leasingu Grupa bierze również pod uwagę wartość nakładów poniesionych na przystosowanie leasingowanego aktywa do indywidualnych potrzeb, a w przypadku najmu nieruchomości – wielkość rynku w danej lokalizacji i specyfikę wynajmowanej nieruchomości.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku przedmiotem umów leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą, są:

- nieruchomości,
- samochody,
- sprzęt IT oraz inne aktywa.

Zobowiązania z tytułu leasingu	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Leasing nieruchomości	440,3	162,8	504,3	245,2
Leasing środków transportu	77,5	70,8	29,2	17,3
Leasing pozostałych aktywów	1,5	1,9	2,1	1,9
	519,3	235,5	535,6	264,4

Leasing nieruchomości

Przyszłe przepływy pieniężne oraz zobowiązania wynikające z umowy leasingu nieruchomości przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2023 mln PLN	31 grudnia 2022 mln PLN
Minimalne opłaty leasingowe		
w okresie krótszym niż 1 rok	174,4	270,1
w okresie 1-5 lat	375,4	397,3
w okresie dłuższym niż 5 lat	192,7	230,1
Przyszłe minimalne płatności leasingowe	742,5	897,5
Przyszłe koszty odsetkowe	(139,4)	(148,0)
Wartość bieżąca zobowiązania leasingowego		
w okresie krótszym niż 1 rok	162,8	245,2
w okresie 1-5 lat	321,8	365,8
w okresie dłuższym niż 5 lat	118,5	138,5
Zobowiązanie z tyt. leasingu	603,1	749,5

Krańcowa stopa procentowa z tytułu leasingu nieruchomości na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 3,30%, a krańcowa stopa procentowa z tytułu leasingu nieruchomości na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 3,26%.

Leasing samochodów, sprzętu IT i pozostałych aktywów

Łączne przyszłe przepływy pieniężne oraz zobowiązania wynikające z umów leasingu samochodów, sprzętu IT i innych aktywów przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2023 mln PLN	31 grudnia 2022 mln PLN
Minimalne opłaty leasingowe		
w okresie krótszym niż 1 rok	74,0	21,7
w okresie 1-5 lat	78,2	27,0
w okresie dłuższym niż 5 lat	3,5	7,0
Przyszłe minimalne płatności leasingowe	155,7	55,7
Przyszłe koszty odsetkowe	(4,0)	(5,2)
Wartość bieżąca zobowiązania leasingowego		
w okresie krótszym niż 1 rok	72,7	19,2
w okresie 1-5 lat	76,6	25,5
w okresie dłuższym niż 5 lat	2,4	5,8
Zobowiązanie z tyt. leasingu	151,7	50,5

Krańcowa stopa procentowa z tytułu leasingu samochodów, sprzętu IT i innych aktywów na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 1,78%, natomiast w okresie porównywalnym, tj. na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 2,54%.

W poniższej tabeli zaprezentowano kwoty dotyczące kosztów z leasingu ujęte w rachunku zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym:

Kwoty dotyczące leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	nota	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	6.3	(286,8)	(280,8)
Koszty odsetek z tytułu zobowiązań z tytułu leasingu	5.4	(35,1)	(30,1)
Koszty związane z leasingiem aktywów o niskiej wartości		(2,8)	(2,2)
Koszty związane z leasingiem krótkoterminowym		(37,5)	(25,0)
Zysk/Strata z podnajmu (subleasingu) aktywów z tytułu prawa do użytkowania		0,1	0,4
Razem		(362,1)	(337,7)

6.17. Pozostałe zobowiązania finansowe

Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu opcji put to zobowiązania z tytułu umów zawartych z akcjonariuszami lub udziałowcami niekontrolującymi w spółkach zależnych. Na bazie takich umów powstaje obowiązek nabycia przez Grupę instrumentów kapitałowych ujmowany w wysokości szacunkowej wartości przyszłego zobowiązania nawet wtedy, gdy obowiązek ten jest uwarunkowany wykonaniem przez drugą stronę prawa przedstawienia do wykupienia (np. w sytuacji, w której udziałowcy niekontrolujący mają prawo przedłożyć jednostce dominującej do zakupu akcje jednostki zależnej). Jeśli warunki kontraktu nie przewidują przeniesienia na spółkę dominującą korzyści wynikających z prawa własności instrumentu kapitałowego objętego opcją put, na każdy dzień bilansowy następuje w Grupie reklasyfikacja udziału niekontrolującego, do którego nadal alokowana jest część wyniku finansowego przypadająca na udziały niekontrolujące, na zobowiązanie finansowe, tak jakby nabycie instrumentu kapitałowego objętego opcją put miało miejsce na ten dzień. Zmiana reklasyfikowanej kwoty jest ujmowana bezpośrednio w kapitałach Grupy w pozycji „Transakcje na udziałach niekontrolujących”.

Jeśli warunki kontraktu przewidują przeniesienie na spółkę dominującą korzyści wynikających z prawa własności instrumentu kapitałowego objętego opcją put (z ang. present ownership), na dzień objęcia kontroli oraz na każdy kolejny dzień bilansowy nie jest rozpoznawany udział niekontrolujący wynikający z instrumentów kapitałowych będących

przedmiotem opcji. Tym samym połączenie jest rozliczane tak, jakby na dzień objęcia kontroli jednostka dominująca nabyła udział w kapitale jednostki zależnej powiększony o udział będący przedmiotem opcji put. Zobowiązanie wynikające z opcji put jest na każdy dzień bilansowy wyceniane do wartości godziwej, a zmiany w szacunkach są odnoszone do rachunku zysków i strat (w pozostałej działalności operacyjnej). Udział w wyniku przypadający na udział w kapitale będący przedmiotem opcji jest alokowany do jednostki dominującej, a wszelkie wypłaty dywidendy na rzecz podmiotów niekontrolujących ujmowane są w pozostałych kosztach operacyjnych.

Odroczone płatności za nabycie udziałów

Zobowiązania z tytułu odroczonej płatności za nabycie udziałów ujmowane są w wartości bieżącej ustalonej zapłaty i powiększają wartość ceny nabycia pakietu kontrolnego.

Warunkowe płatności za nabycie udziałów

Zobowiązania z tytułu warunkowej płatności za nabycie udziałów ujmowane są w wartości oczekiwanej przewidywanej zapłaty i powiększają wartość ceny nabycia pakietu kontrolnego. W przeciwieństwie do płatności odroczonej ich wartość zmienia się na każdy dzień bilansowy ze względu na zmiany prawdopodobieństwa realizacji warunków ustalonych w umowie ze stroną sprzedającą. Zmiana wartości zobowiązań z tytułu warunkowych płatności za pakiet kontrolny ujmowana jest odpowiednio w przychodach lub kosztach pozostałej działalności operacyjnej.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego w części dotyczącej działalności finansowej.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

Szacunki

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Grupa ujęła zobowiązania z tytułu przyszłych płatności warunkowych na rzecz strony sprzedającej pakiet kontrolny w spółkach zależnych oraz zobowiązania z tytułu opcji put przyznanych dla udziałowców niekontrolujących. Ustalenie wartości tych zobowiązań wymagało oszacowania wartości przyszłych wyników finansowych spółek.

Zobowiązania finansowe	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku (przekształcone)	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Zobowiązanie do wypłaty dywidendy	-	7,5	-	6,2
Zobowiązania z tytułu odroczonej i/lub warunkowej płatności za pakiet kontrolny	14,8	89,0	76,8	163,5
Zobowiązania z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych w spółkach zależnych (opcje put)	279,1	163,6	144,5	345,1
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	0,2	0,4	1,6
	293,9	260,3	221,7	516,4

Zobowiązania z tytułu dywidend na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku to zobowiązania do wypłaty dywidendy na rzecz udziałowców niekontrolujących spółek zależnych lub pośrednio zależnych od Jednostki Dominującej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku, Grupa posiadała szacunkowe zobowiązanie z tytułu odroczonej i/lub warunkowej płatności za pakiety kontrolne akcji/udziałów. Wartość powyższych zobowiązań została oszacowana z wykorzystaniem formuły liczenia ceny zdefiniowanej w umowach nabycia pakietu kontrolnego, zazwyczaj iloczynu zysku spółki za wskazany w umowie okres i określonego w umowie współczynnika. W poniższej tabeli zaprezentowano zobowiązanie z tytułu odroczonej i/lub warunkowej płatności za pakiet kontrolny na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku:

Zobowiązania z tytułu odroczonej i/lub warunkowej płatności za pakiet kontrolny	31 grudnia 2023 mln PLN	31 grudnia 2022 (przekształcone) mln PLN
Zobowiązania wynikające z akwizycji w ramach segmentu Asseco Poland	1,5	3,3
Zobowiązania wynikające z akwizycji w ramach segmentu Asseco International	53,8	34,1
Zobowiązania wynikające z akwizycji w ramach segmentu Formula Systems	48,5	202,9
	103,8	240,3

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa posiadała zobowiązania z tytułu nabycia udziałów niekontrolujących w spółkach zależnych (opcje put). Wartość niniejszych zobowiązań została oszacowana z wykorzystaniem formuły liczenia ceny zdefiniowanej w umowach opcyjnych, jakie Grupa przyznała udziałowcom niekontrolującym, tj. iloczynu zysku spółki za wskazany w umowie okres i określonego w umowie współczynnika.

W poniższej tabeli zaprezentowano zobowiązanie z tytułu opcji dla udziałowców niekontrolujących spółek na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku:

Zobowiązania z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych w spółkach zależnych (opcje put)	31 grudnia 2023 mln PLN	31 grudnia 2022 mln PLN
Zobowiązania spółek z segmentu Asseco Poland	9,8	8,7
Zobowiązania spółek z segmentu Asseco International	205,0	152,7
Zobowiązania spółek z segmentu Formula Systems	227,9	328,2
	442,7	489,6

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość godziwa zobowiązań finansowych nie odbiegała istotnie od ich wartości księgowej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku	Wartość bilansowa mln PLN	Poziom 1 ⁱ⁾ mln PLN	Poziom 2 ⁱⁱ⁾ mln PLN	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾ mln PLN
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązanie z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych w spółkach zależnych (put options)	442,7	-	-	442,7
Zobowiązanie z tytułu odroczonej i/lub warunkowej płatności za pakiet kontrolny	103,8	-	-	103,8
Zobowiązanie do wypłaty dywidendy	7,5	-	-	7,5
Pozostałe zobowiązania finansowe	0,2	-	0,1	0,1
Razem	554,2	-	0,1	554,1

i. wartość godziwa określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za identyczne aktywa na rynkach aktywnych;

ii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych;

iii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe nie są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku (przekształcone)	Wartość bilansowa mln PLN	Poziom 1 ⁱ⁾ mln PLN	Poziom 2 ⁱⁱ⁾ mln PLN	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾ mln PLN
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązanie z tytułu nabycia udziałów mniejszościowych w spółkach zależnych (put options)	489,6	-	-	489,6
Zobowiązanie z tytułu odroczonej i/lub warunkowej płatności za pakiet kontrolny	240,3	-	-	240,3
Zobowiązanie do wypłaty dywidendy	6,2	-	-	6,2
Pozostałe zobowiązania finansowe	2,0	-	2,0	-
Razem	738,1	-	2,0	736,1

Opisy poziomów wartości godziwej są identyczne jak ujawnione pod tabelą powyżej.

6.18. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania budżetowe oraz pozostałe zobowiązania

Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług dotyczące działalności operacyjnej są ujmowane i wykazywane według kwot wymaganej zapłaty. Zobowiązania te wynikają z dostaw i usług, na które spółki z Grupy otrzymały faktury oraz takich, które nie zostały zafakturowane, ale które w ocenie zarządów spółek są wysoce prawdopodobne i dla których możliwe było precyzyjne określenie ich wysokości.

Zobowiązania budżetowe to zobowiązania z tytułu podatków i danin publicznych oraz ubezpieczeń społecznych i ceł. Zobowiązania te ustala się w kwocie wymaganej zapłaty zgodnie z przepisami obowiązującymi w krajach, w których działalność prowadzi spółki z Grupy.

Zobowiązania z tytułu kar umownych projektowych

Kary umowne projektowe stanowią wynagrodzenie za niespełnienie lub nieprawidłowe spełnienie obowiązku świadczenia i wynikają z umowy z klientem raczej niż z ustawodawstwa danego kraju.

Kary umowne projektowe są zmiennym elementem wynagrodzenia i pomniejszają cenę transakcyjną, a zobowiązanie z tytułu kar umownych projektowych jest rodzajem zobowiązania do zwrotu wynagrodzenia, nie jest natomiast zobowiązaniem z tytułu umowy z klientami.

Pozostałe zobowiązania to zobowiązania wobec pracowników z tytułu niewypłaconych na dzień bilansowych wynagrodzeń, zobowiązania z tytułu zakupów środków trwałych i wartości niematerialnych oraz inne zobowiązania.

Struktura zobowiązań Grupy na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku została przedstawiona w tabeli poniżej:

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku (przekształcone)	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kar umownych, w tym:	1,1	1 645,8	2,7	1 599,7
Zobowiązania zafakturowane	0,2	1 113,8	1,5	1 024,6
od jednostek powiązanych	-	3,4	-	1,2
od jednostek pozostałych	0,2	1 110,4	1,5	1 023,4
Zobowiązania niezafakturowane	0,9	523,4	1,2	568,3
od jednostek powiązanych	-	2,5	-	0,6
od jednostek pozostałych	0,9	520,9	1,2	567,7
Zobowiązania z tytułu kar umownych	-	8,6	-	6,8
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	5,6	148,0	59,0	115,2
Zobowiązania budżetowe	-	344,2	-	322,8
Podatek od wartości dodanej (VAT)	-	194,7	-	181,9
Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	-	69,5	-	61,1
Ubezpieczenia społeczne	-	74,1	-	71,7
Podatek u źródła	-	4,6	-	5,1
Pozostałe	-	1,3	-	3,0
Pozostałe zobowiązania	11,6	613,0	8,0	646,2
Zobowiązania wobec pracowników (w tym z tytułu wynagrodzeń)	-	502,2	-	576,0
Inne zobowiązania	11,6	110,8	8,0	70,2
Razem	18,3	2 751,0	69,7	2 683,9

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane. Transakcje z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 6.22 not objaśniających do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Pozycja „Inne zobowiązania” obejmuje m.in. zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 7,7 mln PLN oraz zobowiązania z tytułu przeprowadzonych badań sprawozdań finansowych w spółkach z Grupy w wysokości 10,8 mln PLN.

6.19. Zobowiązania z tytułu umów z klientami

Wybrane zasady rachunkowości:

Zobowiązania z tytułu umów z klientami to obowiązki jednostki do przekazania na rzecz klienta dóbr i usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

W ramach zobowiązań z tytułu umów z klientami prezentowane są zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT oraz rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu nierozliczonych na dzień bilansowy licencji z prawem do dostępu, a także przyszłe przychody z tytułu usług takich jak opieka informatyczna (utrzymanie), które są rozliczane w czasie oraz zobowiązania do dostawy sprzętu.

Ze względu na dużą różnorodność zobowiązań do wykonania świadczenia trudno jest określić jeden moment, w którym Grupa co do zasady spełnia swoje zobowiązania do wykonania świadczenia. Najczęściej w przypadku kontraktów na wdrożenie kompleksowego systemu IT oraz kontraktów utrzymaniowych Grupa spełnia swoje zobowiązania podczas

świadczenia usług dla klientów. W przypadku świadczenia polegającego na dostarczeniu do klienta licencji na oprogramowanie (z prawem do korzystania) Grupa uznaje zobowiązanie do wykonania świadczenia za spełnione w momencie udzielenia licencji, ale nie wcześniej niż z początkiem okresu, w którym klient może zacząć korzystać z tego oprogramowania (najczęściej w momencie przekazania klucza licencyjnego), co w ocenie Grupy jest jednoznaczne z przekazaniem klientowi kontroli nad licencją.

Szacunki i osądy:

Każdorazowo Grupa dokonuje profesjonalnego osądu i szacunku wartości stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur i alokacji ceny transakcyjnej.

W tabeli poniżej przedstawiono saldo zobowiązań z tytułu umów z klientami, na które składają się zobowiązania z tytułu wycen kontraktów IT wynikające z przewagi kwot zafakturowanych do klientów nad wartością dóbr i usług dostarczonych tym klientom na datę bilansową oraz saldo rozliczeń międzyokresowych przychodów wynikające z otrzymanych lub należnych przedpłat za usługi i sprzęt, które zostaną dostarczone w przyszłości.

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT, w tym:	-	98,6	-	106,8
Od jednostek powiązanych	-	-	-	0,4
Od jednostek pozostałych	-	98,6	-	106,4
Rozliczenia międzyokresowe przychodów dot. projektów IT, w tym:	91,2	1 011,0	84,8	1 020,0
Usługi serwisowe i opłaty licencyjne	77,6	805,6	84,4	860,9
Wdrożenia	0,9	136,4	0,3	112,8
Zobowiązania do dostawy sprzętu	5,9	53,5	-	43,8
Pozostałe przedpłacone usługi	6,8	15,5	0,1	2,5
Razem zobowiązania z tytułu umów z klientami	91,2	1 109,6	84,8	1 126,8

W tabeli poniżej wyjaśniono zmianę wartości zobowiązań z tytułu umów z klientami w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Na dzień 1 stycznia	1 211,6	1 104,5
Przekształcenie - wpływ hiperinflacji	3,9	3,5
Wystawienie faktur ponad zrealizowany obowiązek świadczenia	1 879,0	1 362,6
Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury; zmiana wartości szacunkowej ceny transakcyjnej, inne zmiany założeń	(1 763,8)	(1 273,4)
Objęcie kontroli nad podmiotami zależnymi	(0,4)	1,3
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	(129,5)	13,1
Wartość zobowiązań z tytułu umów z klientami na dzień 31 grudnia	1 200,8	1 211,6

6.20. Rezerwy

Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Umowy rodzące obciążenia

Grupa rozpoznaje rezerwy na umowy rodzące obciążenia, jeżeli nieuniknione całkowite koszty wypełnienia obowiązków przewyższają możliwe do uzyskania korzyści.

Kontraktem uciążliwym jest umowa z klientem, w której łączna kwota przychodów jest niższa niż całkowita łączna wartość kosztów obcych (COGS) oraz kosztów wytworzenia.

W przypadku rozpoznania umowy rodzącej obciążenia (rozpoznanie to może nastąpić w dowolnym momencie trwania kontraktu), cała przewidywana do poniesienia strata na kontakcie powinna być od razu ujęta jako koszt bieżącego okresu (poprzez utworzenie rezerwy na oczekiwaną stratę).

Weryfikacja stanu rezerwy na umowy rodzące obciążenia dokonywana jest na każdy dzień bilansowy (na dany dzień bilansowy wartość rezerwy powinna być równa różnicy pomiędzy całą planowaną stratą na kontrakcie a stratą zrealizowaną do dnia bilansowego), w efekcie czego może nastąpić zwiększenie lub zmniejszenie rezerwy.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

Rezerwa na naprawy gwarancyjne tworzona jest na pokrycie przyszłych przewidywanych kosztów realizacji zobowiązań gwarancyjnych lub serwisowych wynikających z realizowanych kontraktów IT, o ile zobowiązania do świadczenia gwarancji spełniają, w rozumieniu MSSF 15, definicję gwarancji standardowej.

Jeżeli gwarancja spełnia definicję usługi (jest gwarancją ponadstandardową w rozumieniu MSSF 15) tj. gwarancja ma zakres szerszy niż tylko zapewnienie klienta, że dany produkt/usługa jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją, nie są na nią tworzone rezerwy. Wynika to z faktu, że przychód z gwarancji ponadstandardowej jest rozpoznawany w okresie trwania rozszerzonej gwarancji, a w konsekwencji koszty związane z usługami gwarancyjnymi dotyczące rozszerzonej gwarancji są rozpoznawane w rachunku wyników w momencie poniesienia kosztu.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne (dotycząca gwarancji standardowej) jest zawiązywana w następujących przypadkach:

- (i) z klientem nie została podpisana umowa na usługi utrzymaniowe, lub
- (ii) zakres umowy utrzymaniowej nie pokrywa całości oczekiwanych kosztów związanych z realizacją zobowiązań gwarancyjnych, lub
- (iii) zakres gwarancji producenta dla odsprzedawanego sprzętu jest węższy od gwarancji, do jakiej spółka z Grupy zobowiązała się w umowie z klientem.

Wartość rezerwy rozpoznawana na dzień bilansowy jest współmierna ze stanem realizacji kontraktu IT.

Koszty związane ze świadczeniem usług wynikających ze zobowiązania gwarancyjnego pomniejszają w momencie ich ponoszenia wartość zawiązywanej rezerwy. Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje weryfikacji wysokości zawiązywanej rezerwy na naprawy gwarancyjne. Jeśli faktyczna realizacja zobowiązania lub przewidywane przyszłe koszty są niższe/wyższe niż zakładano w momencie początkowego ujęcia rezerwy, rezerwa jest odpowiednio obniżana/zwiększana tak, aby odzwierciedlić bieżące oczekiwania Grupy, co do kosztów realizacji zobowiązania gwarancyjnego w przyszłych okresach.

Świadczenia po okresie zatrudnienia

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od przepisów prawa pracy, które obowiązują w poszczególnych krajach, w których działają spółki z Grupy. Spółki z Grupy tworzą rezerwę na świadczenia po okresie zatrudnienia w oparciu o wyliczenia dokonane przez niezależnych aktuariuszów, wykonane przy zastosowaniu założeń specyficznych dla danej spółki i danego kraju. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Rezerwy na kary umowne

W rezerwach na kary umowne ujmowane są rezerwy na kary umowne nieprojektowe, czyli rezerwy dotyczące kar niezwiązanych bezpośrednio z realizacją obowiązku świadczenia i stanowiących raczej wynagrodzenie za szkodę (odszkodowanie) niż niespełnienie obowiązku świadczenia. Potencjalna wysokość kar umownych nieprojektowych oraz moment ich wystąpienia nie jest Grupie znany. Źródłem kar nieprojektowych są raczej przepisy prawa niż umowa i przewidziane w niej kary umowne. Rezerwy na kary umowne prezentowane są w Pozostałych rezerwach oraz jako pozostałe koszty operacyjne.

Rezerwy na ryzyka spraw sądowych i pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy na toczące się postępowania sądowe i tworzone są na bazie dostępnych informacji, w tym zwłaszcza opinii prawników i niezależnych ekspertów. Grupa tworzy rezerwy w przypadku, gdy na koniec okresu sprawozdawczego na Grupie ciąży obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, który można wiarygodnie oszacować i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Szacunki i osqdy

Należy mieć na uwadze, że wszystkie oszacowane w Spółce rezerwy, w tym zwłaszcza rezerwy na kary umowne oraz na kontrakty rodzące obciążenia, wymagają zaangażowania profesjonalnego osqdu i szacunków dla skwantyfikowana najbardziej prawdopodobnej kwoty przyszłego wpływu korzyści ekonomicznych ze Spółki. Szacunek ten może jednak ulec w przyszłości zmianie i faktyczny wpływ korzyści może okazać się większy lub mniejszy od ujętego w sprawozdaniu.

Zmiany stanu rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Rezerwy	Naprawy gwarancyjne mln PLN	Koszty związane z toczącymi się sprawami sądowym mln PLN	Świadczenia po okresie zatrudnienia mln PLN	Pozostałe rezerwy mln PLN	Ogółem mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2023 roku	2,2	9,9	54,8	31,0	97,9
Objęcia kontroli nad podmiotami zależnymi	-	-	0,9	-	0,9
Utworzone w trakcie okresu sprawozdawczego	1,5	6,3	18,0	32,0	57,8
Wykorzystane w trakcie okresu sprawozdawczego	(0,2)	(0,2)	(2,5)	(7,7)	(10,6)
Rozwiązane w trakcie okresu sprawozdawczego	(1,5)	(0,1)	(0,8)	(23,6)	(26,0)
Utrata kontroli nad jednostkami zależnymi	-	-	-	(0,6)	(0,6)
Zmiana dyskonta	-	-	(5,4)	-	(5,4)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(0,1)	(1,3)	(6,5)	(1,2)	(9,1)
Na dzień 31 grudnia 2023 roku, w tym:	1,9	14,6	58,5	29,9	104,9
Krótkoterminowe 31 grudnia 2023 roku	1,8	8,6	2,0	28,1	40,5
Długoterminowe 31 grudnia 2023 roku	0,1	6,0	56,5	1,8	64,4
Na dzień 1 stycznia 2023 roku, w tym:	2,2	9,9	54,8	31,0	97,9
Krótkoterminowe 1 stycznia 2023 roku	2,1	4,6	2,3	29,4	38,4
Długoterminowe 1 stycznia 2023 roku	0,1	5,3	52,5	1,6	59,5

Rezerwa na koszty napraw gwarancyjnych dotyczy obsługi serwisu gwarancyjnego producentów sprzętu komputerowego oraz gwarancji standardowej na własne oprogramowanie, które zostało dostarczone do klientów Grupy.

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia dotyczy w głównej mierze świadczeń emerytalnych, które zostaną wypłacone pracownikom Grupy w momencie przechodzenia na emeryturę.

W saldzie pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2023 roku ujęta została rezerwa na umowy rodzące obciążenia w kwocie 18,2 mln PLN, analogiczna wartość na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 11,9 mln PLN.

Zmiany stanu rezerw w okresie porównawczym wyglądały następująco:

Rezerwy	Naprawy gwarancyjne mln PLN	Koszty związane z toczącymi się sprawami sądowym mln PLN	Świadczenia po okresie zatrudnienia mln PLN	Pozostałe rezerwy mln PLN	Ogółem mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	4,3	1,8	63,7	11,1	80,9
Objęcia kontroli nad podmiotami zależnymi	-	-	0,8	2,1	2,9
Utworzone w trakcie okresu sprawozdawczego	2,0	8,6	6,0	28,3	44,9
Wykorzystane w trakcie okresu sprawozdawczego	(0,3)	(0,1)	(0,6)	(2,2)	(3,2)
Rozwiązane w trakcie okresu sprawozdawczego	(3,9)	-	(0,3)	(9,3)	(13,5)
Utrata kontroli nad jednostkami zależnymi	-	(0,2)	(0,1)	-	(0,3)
Zmiana dyskonta	-	-	(15,3)	0,1	(15,2)
Zmiana prezentacji	-	-	-	0,3	0,3
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	0,1	(0,2)	0,6	0,6	1,1
Na dzień 31 grudnia 2022 roku, w tym:	2,2	9,9	54,8	31,0	97,9
Krótkoterminowe 31 grudnia 2022 roku	2,1	4,6	2,3	29,4	38,4
Długoterminowe 31 grudnia 2022 roku	0,1	5,3	52,5	1,6	59,5
Na dzień 1 stycznia 2022 roku, w tym:	4,3	1,8	63,7	11,1	80,9
Krótkoterminowe 1 stycznia 2022 roku	4,3	1,8	2,0	9,1	17,2
Długoterminowe 1 stycznia 2022 roku	-	-	61,7	2,0	63,7

6.21. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Grupa tworzy „rezerwę” (ujmowaną jako element rozliczeń międzyokresowych biernych) na niewykorzystane urlopy, które dotyczą okresów poprzedzających datę bilansową, a będą wykorzystane w przyszłości, dla wszystkich pracowników z Grupy z krajów, w których niewykorzystane urlopy stanowią kumulowane płatne nieobecności (nieobecności, do których uprawnienia przechodzą na przyszłe okresy i można je wykorzystać, o ile nie zrobiono tego w bieżącym okresie). Wielkość rezerwy zależy od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz liczby niewykorzystanych, a przysługujących pracownikowi dni urlopu na datę bilansową. Grupa uznaje koszty z tytułu niewykorzystanych urlopów na bazie memoriałowej w oparciu o szacowane wartości i ujmuje je w rachunku zysków i strat w pozycji wynagrodzeń (zgodnie z miejscem ich powstawania).

Rezerwa na premie

Zobowiązanie dotyczące systemów premiowych wynika z pracy pracowników, a nie z transakcji przeprowadzonej z właścicielami Grupy. W związku z tym koszty takich programów (nawet, jeśli zakładają one wypłaty premii z zysku) stanowią zawsze koszty działalności Grupy, nie są zaś nigdy ujmowane jako podział zysku.

Grupa ujmuje przewidywane koszty wypłat z zysku i premii wtedy i tylko wtedy, gdy:

- ciąży na niej obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek dokonania takich wypłat w wyniku zdarzeń przeszłych oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny takiego zobowiązania.

Bieżące zobowiązanie występuje wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa nie ma realnej możliwości wycofania się z dokonania płatności.

Dotacje do budowy aktywów

Dotacje do budowy aktywów to dotacje rządowe, których udzieleniu towarzyszy podstawowy warunek mówiący o tym, że jednostka kwalifikująca się do ich otrzymania powinna zakupić, wytworzyć lub w inny sposób pozyskać aktywa trwałe. Tego typu dotacjom najczęściej towarzyszą dodatkowe warunki wprowadzające ograniczenia co do rodzaju dotowanych aktywów, ich umiejscowienia lub też okresów, w których mają być one nabyte lub utrzymane przez Jednostkę.

W przypadku, gdy otrzymaną przez Spółkę dotacją stanowi dotacja do aktywów, jej wartość prezentowana jest w bilansie jako przychód przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, zostaje odoszona na rachunek zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów, poprzez zmniejszenie kosztów odpisu amortyzacyjnego.

Szacunki

Grupa szacuje wysokość zobowiązań w oparciu o przyjęte założenia i metodologię oceniając prawdopodobieństwo wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne i za zobowiązania uznaje te kwoty, których prawdopodobieństwo i czas wydatkowania na dzień bilansowy jest wysokie.

Rezerwa na premie uzależniona jest w znaczącej części przypadków od szacowań co do zrealizowanego przez Grupę lub spółki z Grupy wyniku na różnych poziomach.

Grupa nie ujmuje dotacji, dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełnia warunki związane z dotacją oraz że dotacja zostanie otrzymana. Ocena spełnienia warunków wymaga profesjonalnego osądu i nierzadko wiąże się z dokonaniem szacunków.

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku (przekształcone)	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym				
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	-	250,8	-	260,6
Rezerwa na premie dla pracowników i zarządu	1,8	271,8	1,8	250,7
	1,8	522,6	1,8	511,3
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym				
Dotacje do budowy aktywów	53,7	6,7	54,6	5,3
Pozostałe	-	1,1	-	2,7
	53,7	7,8	54,6	8,0
Razem rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	55,5	530,4	56,4	519,3

Na saldo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów składają się: rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz rezerwy na wynagrodzenia danego okresu, a przeznaczone do wypłaty w okresach następnych wynikające z zasad systemów premiowych obowiązujących w Grupie.

Saldo rozliczeń międzyokresowych przychodów dotyczy głównie dotacji do budowy aktywów. Dotacje do budowy aktywów to dotacje otrzymane przez Grupę w związku z realizacją projektów rozwojowych lub projektów związanych z tworzeniem centrów kompetencyjnych IT.

6.22. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

	Sprzedaż		Zakupy	
	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	młn PLN	młn PLN	młn PLN	młn PLN
Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsięwzięciami	13,3	14,2	1,3	2,2
Transakcje z podmiotami lub osobami powiązаныmi osobowo przez Kadrę Zarządzającą Grupy	26,8	0,4	9,8	5,4
Transakcje z Członkami Zarządu, Członkami Rady Nadzorczej i Prokurentami Asseco Poland S.A.	-	-	0,5	1,4
Transakcje z Członkami Zarządu, Członkami Rady Nadzorczej i Prokurentami pozostałych spółek Grupy	-	0,1	2,6	19,4
Transakcje z podmiotami powiązаныmi kapitałowo	100,0	105,6	4,5	4,9
Razem transakcje z podmiotami powiązаныmi	140,1	120,3	18,7	33,3

Sprzedaż do podmiotów powiązanych obejmuje przychody ze sprzedaży towarów i usług informatycznych związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi i pozostałą działalnością oraz przychody z najmu powierzchni biurowej.

Zakupy od podmiotów powiązanych obejmują nabycia towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi, sponsoring, zakup usług doradczych oraz wynajem budynków.

W powyższej tabeli oraz w kolejnych tabelach w tej nocie w linii Transakcje z jednostkami powiązаныmi kapitałowo wykazane zostały salda pomiędzy spółkami z Grupy Asseco a jednostkami wchodzącymi w skład Grupy Polsat Plus, która w okresie porównywalnym posiadała 22,95% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Jednostki Dominującej. W dniu 21 września 2023 roku w wyniku nabycia przez Asseco Poland S.A. części akcji będących dotychczas w posiadaniu spółki Cyfrowy Polsat S.A., zaangażowanie tej spółki w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Jednostki Dominującej uległo zmniejszeniu do 10,13%. W związku z tym, od daty niniejszego zdarzenia, jednostki wchodzące w skład Grupy Polsat Plus przestały być uznawane za podmioty powiązane kapitałowo. Od dnia 21 września 2023 roku wspomniane wyżej jednostki są powiązane z Grupą Asseco jedynie osobowo, w związku z zasiadaniem w Radzie Nadzorczej Asseco Poland S.A. osób powiązanych z Grupą Polsat Plus.

W powyższej tabeli, w linii „Transakcje z podmiotami powiązаныmi kapitałowo” w 2023 roku wykazane zostały zakupy oraz sprzedaż od podmiotów z Grupy Polsat Plus za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2023. Transakcje dotyczące wspomnianych jednostek, które miały miejsce w IV kwartale 2023 roku, zostały zaprezentowane w wierszu „Transakcje z podmiotami lub osobami powiązаныmi osobowo przez Kadrę Zarządzającą Grupy”.

	Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe oraz aktywa z tytułu umów z klientami na dzień		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe i zobowiązania z tytułu umów z klientami na dzień	
	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
	młn PLN	młn PLN	młn PLN	młn PLN
Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsięwzięciami	1,6	4,2	0,4	1,8
Transakcje z podmiotami lub osobami powiązаныmi osobowo przez Kadrę Zarządzającą Grupy	72,0	3,6	9,8	11,4
Transakcje z Członkami Zarządu, Członkami Rady Nadzorczej i Prokurentami Asseco Poland S.A.	-	-	-	0,1
Transakcje z Członkami Zarządów, Członkami Rad Nadzorczych i Prokurentami pozostałych spółek Grupy	24,7	37,6	17,3	13,3

Transakcje z jednostkami powiązanimi kapitałowo	-	60,1	-	10,3
Razem transakcje z podmiotami powiązanimi	98,3	105,5	27,5	36,9

Saldo należności od podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2023 roku obejmuje saldo należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami w wysokości 71,5 mln PLN oraz saldo pozostałych należności w kwocie 26,8 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2022 roku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami wyniosły 64,5 PLN natomiast pozostałe należności 41,0 mln PLN).

Saldo zobowiązań od podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2023 roku obejmuje saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu umów z klientami w kwocie 9,6 mln PLN oraz saldo pozostałych zobowiązań w kwocie 17,9 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2022 roku saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu umów z klientami w kwocie 12,5 mln PLN oraz saldo pozostałych zobowiązań w kwocie 24,4 mln PLN).

Na dzień 31 grudnia 2023 roku saldo zobowiązań z tytułu leasingu z podmiotami powiązanimi poprzez Kadrę Zarządzającą jednostki zależnej wynosiło 11,6 mln PLN, natomiast na dzień 31 grudnia 2022 roku saldo zobowiązań z tytułu leasingu z podmiotami powiązanimi poprzez Kadrę Zarządzającą wynosiło 13,2 mln PLN.

Brak należności oraz zobowiązań od podmiotów powiązanych kapitałowo na dzień 31 grudnia 2023 roku wynika z opisanego powyżej zmniejszenia udziałów Grupy Polsat Plus w Akcjonariacie Jednostki Dominującej i zaprezentowania tych kwot w wierszu „Transakcje z podmiotami lub osobami powiązanimi osobowo przez Kadrę Zarządzającą Grupy”.

W 2023 roku koszty odsetek z tytułu leasingu z podmiotami powiązanimi poprzez Kadrę Zarządzającą wyniosły 0,2 mln PLN, natomiast w roku 2022 koszty odsetek z tytułu leasingu z podmiotami powiązanimi poprzez Kadrę Zarządzającą wyniosły 0,2 mln PLN.

Należności z tytułu transakcji z Członkami Zarządów, Rad Nadzorczych i Prokurentami pozostałych spółek Grupy obejmują przede wszystkim odroczone płatności z tytułu sprzedaży akcji spółek zależnych (ACE, ASEE, Formula Systems) do ich menedżerów. Transakcje sprzedaży miały miejsce w głównej mierze w latach ubiegłych, a salda należności są w szczególności opisane w nocie 6.8.

	Pożyczki udzielone		Pożyczki otrzymane	
	31 grudnia 2023 roku mln PLN	31 grudnia 2022 roku mln PLN	31 grudnia 2023 roku mln PLN	31 grudnia 2022 roku mln PLN
Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsięwzięciami	0,5	5,6	-	-
Transakcje z podmiotami lub osobami powiązanimi osobowo przez Kadrę Zarządzającą Grupy	0,5	-	1,1	0,3
Transakcje z Członkami Zarządu, Członkami Rady Nadzorczej i Prokurentami pozostałych spółek Grupy	7,1	0,6	0,2	2,2
Razem transakcje z podmiotami powiązanimi	8,1	6,2	1,3	2,5

W roku 2023 przychody z tytułu odsetek od pożyczek oraz należności od podmiotów powiązanych poprzez Kadrę Zarządzającą wyniosły 0,9 mln PLN, natomiast w okresie porównywalnym wyniosły 0,2 mln PLN.

W Grupie Asseco nie zaistniały w okresie sprawozdawczym transakcje z podmiotami powiązanimi, które zostałyby zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

7 Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych

7.1. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

W poniższej tabeli wyszczególniono pozycje, które zostały uwzględnione w linii „zmiany stanu kapitału pracującego”:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przekształcone)
	mIn PLN	mIn PLN
Zmiana stanu zapasów	(22,0)	(111,9)
Zmiana stanu należności i aktywów niefinansowych	105,6	(556,1)
Zmiana stanu zobowiązań	259,2	240,8
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(26,6)	78,0
Zmiana stanu rezerw	12,2	23,0
Razem	328,4	(326,2)

Różnice między zmianami poszczególnych elementów kapitału pracującego w bilansie a zmianami w sprawozdaniu przepływów pieniężnych w działalności operacyjnej (prezentowanymi w tabeli powyżej) wynikają głównie z korekt dotyczących nabyć oraz zbyć spółek zależnych wykonanych w danym okresie, zmian sald bilansowych dotyczących działalności innej niż operacyjna (np. w przypadku zobowiązań z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, zobowiązań z tytułu dywidendy oraz należności z tytułu sprzedaży akcji), a także zmian wynikających z przeliczenia pozycji bilansu i przepływów pieniężnych innymi kursami, zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.4. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

7.2. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym na saldo przepływów z działalności inwestycyjnej wpływ miały następujące transakcje:

- wydatki na nabycie środków trwałych, wartości niematerialnych oraz prace rozwojowe:

Nabycie aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	mIn PLN	mIn PLN
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(207,3)	(242,4)
Nabycie wartości niematerialnych	(18,3)	(31,9)
Nakłady na prace rozwojowe	(116,5)	(148,6)
Razem	(342,1)	(422,9)

- wydatki z tytułu nabycia jednostek zależnych i stowarzyszonych skorygowane o środki pieniężne w nabytych jednostkach na moment objęcia kontroli:

Wydatki z tytułu nabycia jednostek zależnych i stowarzyszonych skorygowane o środki pieniężne w nabytych jednostkach	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 (przekształcone)
	mIn PLN	mIn PLN
Akwizycje dokonane w ramach segmentu Asseco Poland	(0,2)	(14,5)
Akwizycje dokonane w ramach segmentu Asseco International	(60,2)	(47,5)
Akwizycje dokonane w ramach segmentu Formula Systems	(300,2)	(269,7)
Razem	(360,6)	(331,7)

- przepływy z tytułu pożyczek w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym:

	Pożyczki spłacone		Pożyczki udzielone	
	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Pożyczki dla pracowników, podmiotów powiązanych oraz pozostałych podmiotów	9,7	39,0	(25,6)	(32,1)
Lokaty terminowe o pierwotnym terminie zapadalności pow. 3 miesięcy	194,6	346,1	(408,5)	(323,5)
Razem	204,3	385,1	(434,1)	(355,6)

7.3. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku na saldo przepływów z działalności finansowej największy wpływ miały następujące transakcje:

- Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek:

Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Kredyty i pożyczki zaciągnięte w ramach segmentu Asseco Poland	944,6	-
Kredyty i pożyczki zaciągnięte w ramach segmentu Asseco International	67,2	112,2
Kredyty i pożyczki zaciągnięte w ramach segmentu Formula Systems	250,9	591,0
Razem	1 262,7	703,2

- Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek:

Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Spłaty kredytów w ramach segmentu Asseco Poland	(23,8)	(0,3)
Spłaty kredytów w ramach segmentu Asseco International	(82,5)	(98,3)
Spłaty kredytów w ramach segmentu Formula Systems	(404,9)	(715,2)
Razem	(511,2)	(813,8)

- Wydatki z tytułu nabycia udziałów niekontrolujących:

Wydatki z tytułu nabycia udziałów niekontrolujących	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Wydatki na nabycia udziałów niekontrolujących w ramach segmentu Asseco Poland	(1,5)	(0,3)
Wydatki na nabycia udziałów niekontrolujących w ramach segmentu Asseco International	(33,0)	(7,3)
Wydatki na nabycia udziałów niekontrolujących w ramach segmentu Formula Systems	(76,9)	(79,0)
Razem	(111,4)	(86,6)

- Dodatkowo w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku Grupa Formula wykupiła wyemitowane wcześniej obligacje. Wpływ gotówki z tego tytułu wyniósł 251,3 mln PLN (z tego 130,1 mln PLN pochodzi ze spółki Formula Systems (1985) Ltd., 82,8 mln PLN z Grupy Sapiens, a 38,4 z Grupy Matrix IT).
- Wydatki z tytułu leasingu:

Całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu spłaty zobowiązań leasingowych w 2023 roku wyniósł 370,0 mln PLN, z czego:

- 295,0 mln PLN to spłata zobowiązań rozpoznawanych jako zobowiązania leasingowe,

- 34,7 mln PLN to spłata odsetek od wyżej wymienionych zobowiązań,
- 40,3 mln PLN to spłata zobowiązań leasingowych korzystających z wyjątku praktycznego dot. leasingów krótkoterminowych oraz leasingów o niskiej wartości.

Całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu spłaty zobowiązań leasingowych w 2022 roku wyniósł 349,7 mln PLN, z czego:

- 295,8 mln PLN to spłata zobowiązań rozpoznawanych jako zobowiązania leasingowe,
- 26,7 mln PLN to spłata odsetek od wyżej wymienionych zobowiązań,
- 27,2 mln PLN to spłata zobowiązań leasingowych korzystających z wyjątku praktycznego dot. leasingów krótkoterminowych oraz leasingów o niskiej wartości.

W poniższej tabeli wyjaśniono zmiany stanu zobowiązań finansowych wynikające z działalności finansowej w podziale na zmiany wynikające z przepływów pieniężnych, jak i zmiany bezgotówkowe:

Zmiana stanu zobowiązań finansowych	Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	Zobowiązania z tytułu leasingu	Zobowiązania z tytułu dywidend	Zobowiązanie wynikające z opcji "put" przyznanej udziałowcom niekontrolującym	Dotacje otrzymane lub zwrócone oraz pozostałe zobowiązania
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2023 roku (przekształcone)	3 095,2	800,0	6,2	489,6	-
Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych	381,7	(329,7)	(701,8)	(82,6)	(27,4)
Wpływy	1 262,7	-	-	-	1,4
Spłata kapitału (w tym zapłata dywidendy)	(762,5)	(295,0)	(701,8)	(82,6)	(28,8)
Spłata odsetek	(118,5)	(34,7)	-	-	-
Zmiany bezgotówkowe	150,6	365,0	692,7	73,6	27,4
Naliczone odsetki	124,0	35,1	-	-	-
Bezgotówkowy wzrost zobowiązań (w tym: przyznanie dywidendy, nowe umowy leasingu, modyfikacje leasingu)	-	364,6	690,4	5,0	28,8
Bezgotówkowe zmniejszenie zobowiązań (w tym: modyfikacje leasingu oraz wycena opcji put zgodnie z umową)	(1,0)	(36,4)	-	(35,4)	(1,4)
Dyskonto	1,8	-	-	7,3	-
Wycena do wartości godziwej	-	-	-	55,8	-
Objęcia kontroli nad podmiotami zależnymi	28,3	2,7	2,4	40,9	-
Utrata kontroli	(6,7)	-	-	-	-
Zmiana prezentacji	-	-	(0,1)	-	-
Różnice kursowe ujęte w przychodach / kosztach finansowych	4,2	(1,0)	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(365,1)	(80,5)	10,4	(37,9)	-
Na dzień 31 grudnia 2023 roku	3 262,4	754,8	7,5	442,7	-

Zmiana stanu zobowiązań finansowych (przekształcone)	Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	Zobowiązania z tytułu leasingu	Zobowiązania z tytułu dywidend	Zobowiązanie wynikające z opcji "put" przyznanej udziałowcom niekontrolującym	Dotacje otrzymane lub zwrócone oraz pozostałe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2022	2 544,4	846,1	5,5	416,3	-
Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych	465,9	(322,5)	(869,6)	(4,5)	(78,7)
Wpływy	1 584,8	-	-	-	3,4
Spłata kapitału (w tym zapłata dywidendy)	(1 054,9)	(295,8)	(869,6)	(4,5)	(82,1)

Splata odsetek	(64,0)	(26,7)	-	-	-
Zmiany bezgotówkowe	153,4	261,5	872,2	74,5	78,7
Naliczone odsetki	70,5	30,1	-	-	-
Bezgotówkowy wzrost zobowiązań (w tym: przyznanie dywidendy, nowe umowy leasingu, modyfikacje leasingu)	-	320,2	868,0	11,1	82,1
Bezgotówkowe zmniejszenie zobowiązań	-	(10,9)	-	(38,8)	(3,4)
Dyskonto	-	-	-	0,4	-
Wycena do wartości godziwej	-	-	-	20,3	-
Objęcia kontroli nad podmiotami zależnymi	26,0	15,5	5,2	82,6	-
Utrata kontroli	-	(6,9)	-	-	-
Zmiana prezentacji	65,1	(72,2)	-	(1,1)	-
Różnice kursowe ujęte w przychodach / kosztach finansowych	(8,2)	(14,3)	(1,0)	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(68,5)	14,9	(1,9)	3,3	-
Na dzień 31 grudnia 2022 roku (przekształcone)	3 095,2	800,0	6,2	489,6	-

8 Noty objaśniające do celów i zasad zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa Asseco narażona jest na szereg ryzyk mających źródła zarówno w sytuacji makroekonomicznej w krajach, w których działają spółki Grupy, jak i mikroekonomicznej w poszczególnych przedsiębiorstwach. Głównymi czynnikami rynkowymi mogącymi wywierać negatywny wpływ na wyniki Grupy są: (i) wahania kursów walut obcych względem walut funkcjonalnych spółek z Grupy oraz (ii) zmiany rynkowych stóp procentowych. W ramach prowadzonej działalności Grupa narażona jest również na ryzyko kredytowe oraz ryzyko związane z płynnością.

8.1. Ryzyko zmian kursów walutowych

Wybrane zasady rachunkowości

Walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN). Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych są między innymi: NIS (nowy szekel izraelski), EUR (euro), USD (dolar amerykański), CZK (korona czeska), RON (nowy lej rumuński) czy RSD (dinar serbski)

Transakcje wyrażone w walutach obcych (tj. walutach innych niż waluta funkcjonalna) są przeliczane na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej obowiązującym na dzień bilansowy. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztów historycznych w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia początkowej transakcji. Pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia takiej wartości godziwej.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż złoty polski (dla jednostek, których walutą funkcjonalną jest PLN) są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych oraz w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

Pozycje sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych są przeliczane na walutę sprawozdawczą Grupy w następujący sposób:

- *aktywa i zobowiązania są przeliczane po kursie średnim Narodowego Banku Polski z dnia bilansowego,*
- *przychody i koszty są przeliczane według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca,*
- *wynikające z tego przeliczenia różnice kursowe są ujmowane w pozostałych dochodach całkowitych.*

W przypadku zagranicznych jednostek pośrednio zależnych, sprawozdanie finansowe jest przeliczane z waluty funkcjonalnej tej jednostki na polski złoty etapami, tj. w pierwszej kolejności wartości wyrażone w walucie funkcjonalnej jednostki zależnej są przeliczane na walutę funkcjonalną jej bezpośredniej jednostki dominującej (jednostka dominująca niższego szczebla), a następnie sprawozdanie skonsolidowane jednostki dominującej niższego szczebla jest przeliczane na walutę funkcjonalną jej jednostki dominującej.

Walutą, w której Grupa prezentuje wyniki jest polski złoty, jednak wiele spółek zależnych z Grupy posiada inną walutę funkcjonalną, w której prowadzi swoją działalność operacyjną. Grupa identyfikuje ryzyko walutowe w związku z transakcjami zawieranymi przez spółki z Grupy w walutach innych niż waluta funkcjonalna danej spółki. Z tego powodu Grupa narażona jest na straty wynikające ze zmian kursu waluty transakcji w stosunku do waluty funkcjonalnej danej spółki z Grupy w okresie od daty zawarcia denominowanej transakcji do daty wystawienia faktury, daty płatności lub rozliczenia transakcji na instrumencie finansowym.

W ramach monitorowania ryzyka walutowego w Grupie, wszystkie transakcje denominowane w walutach innych niż waluta funkcjonalna danej spółki podlegają szczególnej ewidencji. Ponadto, obowiązujące procedury prowadzenia projektów informatycznych nakazują systematyczne aktualizowanie harmonogramów projektów oraz przepływów pieniężnych o zmiany wynikające z wahań kursów walutowych.

W tabelach poniżej została przedstawiona struktura walutowa oraz ekspozycja Grupy na ryzyko transakcyjne zmiany kursów walutowych do polskiego złotego, dla walut, w których zawieranych jest najwięcej transakcji. Tabele przedstawiają strukturę walutową dla danych klas instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Grupy / kategorie instrumentów finansowych	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2023	Ekspozycja walutowa na dzień 31.12.2023	USD	EUR	NIS	Pozostałe waluty
	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN
Aktywa finansowe						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 987,1	2 453,7	890,5	632,8	622,2	308,2
Pożyczki i lokaty	319,0	317,4	301,2	8,7	-	7,5
Pozostałe aktywa finansowe	131,5	121,4	97,7	3,1	19,4	1,2
Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów	4 326,5	3 753,2	454,0	628,0	2 232,2	439,0
Zobowiązania finansowe						
Pozostałe zobowiązania finansowe*	546,7	535,4	27,5	258,0	242,5	7,4
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	3 342,4	2 414,9	426,9	231,4	1 702,0	54,6
Zobowiązania z tytułu leasingu	754,8	668,7	20,8	142,1	410,9	94,9
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 646,9	1 508,0	283,1	301,5	801,5	121,9

* z wyłączeniem zobowiązań do wypłaty dywidendy

Grupy / kategorie instrumentów finansowych	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022	Ekspozycja walutowa na dzień 31.12.2022	USD	EUR	NIS	Pozostałe waluty
	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN
Aktywa finansowe (przekształcone)						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 636,0	3 150,3	872,0	639,1	1 251,1	388,1
Pożyczki i lokaty	117,7	114,8	105,6	5,8	1,9	1,5
Pozostałe aktywa finansowe	105,7	95,6	13,4	12,8	68,3	1,1
Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów	4 723,3	4 125,8	772,5	719,1	2 016,6	617,6
Zobowiązania finansowe (przekształcone)						
Pozostałe zobowiązania finansowe*	731,9	719,4	115,7	190,6	403,6	9,5
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	3 163,7	3 161,9	513,6	250,2	2 333,1	65,0
Zobowiązania z tytułu leasingu	800,0	735,4	90,4	169,1	357,4	118,5
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 602,4	1 464,9	327,6	252,3	731,8	153,2

* z wyłączeniem zobowiązań do wypłaty dywidendy

W tabelach poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego na zmiany kursów walutowych na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym:

Grupy / kategorie instrumentów finansowych	Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2023 roku					
	USD		EUR		NIS	
	+5%	-5%	+5%	-5%	+5%	-5%
	Wpływ na wynik finansowy		Wpływ na wynik finansowy		Wpływ na wynik finansowy	
	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN
Aktywa finansowe						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	44,6	(44,6)	31,6	(31,6)	31,3	(31,3)
Pożyczki i lokaty	15,1	(15,1)	0,3	(0,3)	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	4,9	(4,9)	0,2	(0,2)	1,0	(1,0)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów	22,7	(22,7)	31,4	(31,4)	111,6	(111,6)
Zobowiązania finansowe						
Pozostałe zobowiązania finansowe	(1,4)	1,4	(12,8)	12,8	(12,1)	12,1
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(20,8)	20,8	(9,6)	9,6	(83,6)	83,6
Zobowiązania z tytułu leasingu	(1,0)	1,0	(7,2)	7,2	(20,6)	20,6
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(14,1)	14,1	(15,0)	15,0	(40,0)	40,0

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2022 roku							
Grupy / kategorie instrumentów finansowych	USD		EUR		NIS		
	+5% Wpływ na wynik finansowy mln PLN	-5% Wpływ na wynik finansowy mln PLN	+5% Wpływ na wynik finansowy mln PLN	-5% Wpływ na wynik finansowy mln PLN	+5% Wpływ na wynik finansowy mln PLN	-5% Wpływ na wynik finansowy mln PLN	
Aktywa finansowe (przekształcone)							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	43,6	(43,6)	32,0	(32,0)	62,6	(62,6)	
Pożyczki i lokaty	5,3	(5,3)	0,2	(0,2)	0,1	(0,1)	
Pozostałe aktywa finansowe	0,7	(0,7)	0,6	(0,6)	3,4	(3,4)	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów	38,6	(38,6)	36,0	(36,0)	100,8	(100,8)	
Zobowiązania finansowe (przekształcone)							
Pozostałe zobowiązania finansowe	(5,5)	5,5	(9,5)	9,5	(20,5)	20,5	
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(25,9)	25,9	(12,5)	12,5	(116,7)	116,7	
Zobowiązania z tytułu leasingu	(4,5)	4,5	(8,5)	8,5	(17,8)	17,8	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(16,4)	16,4	(12,6)	12,6	(36,5)	36,5	

8.2. Ryzyko zmian stopy procentowej

Grupa na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka stopy procentowej, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację jego wpływu na sytuację finansową. Pozycje oprocentowane według stopy zmiennej narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych z danej pozycji w wyniku zmiany stóp procentowych wpływając na wysokość przychodów lub kosztów odsetkowych ujmowanych w wyniku finansowym. Zmiany rynkowych stóp procentowych mogą niekorzystnie oddziaływać na wynik finansowy Grupy. Grupa jest narażona na ryzyko zmiany tego czynnika rynkowego głównie poprzez: (i) zmiany wartości odsetek naliczonych od kredytów udzielonych przez zewnętrzne instytucje finansowe spółkom Grupy opartych na zmiennej stopie procentowej, (ii) zmiany wyceny dłużnych papierów wartościowych takich jak obligacje skarbowe i korporacyjne oraz zmiany wyceny instrumentów pochodnych oraz (iii) zmiany wartości odsetek naliczonych od depozytów założonych przez spółki z Grupy, opartych na zmiennej stopie procentowej.

Grupa identyfikuje ryzyko zmiany stopy procentowej w momencie zawarcia transakcji lub instrumentu finansowego narażonego na ryzyko. Wszystkie transakcje narażone na zmiany rynkowych stóp procentowych podlegają szczególnej ewidencji oraz kontroli ze strony odpowiedniego działu w każdej spółce z Grupy.

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej jest sumą kwot wynikających ze wszystkich instrumentów finansowych narażonych na ryzyko związane ze zmianą stopy procentowej.

Spółki Grupy ograniczają ryzyko na dwa sposoby: (i) starają się unikać zaciągania kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej, (ii) jeśli pierwsze rozwiązanie nie jest możliwe, jednostki Grupy mają możliwość zawarcia kontraktów terminowych na stopę procentową.

Szczegółowe informacje dotyczące zaciągniętych kredytów i pożyczek, w tym rodzaj oprocentowania, waluta oraz terminy zapadalności zostały zaprezentowane w nocie 6.15 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2023 roku została przedstawiona w tabeli poniżej:

Grupy / kategorie instrumentów finansowych	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2023	Wartość narażona na ryzyko 31.12.2023	WIBOR	EURIBOR i ESTR	LIBOR USD i SOFR	Bank of Israel Interest oraz PRIME	Pozostałe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Aktywa finansowe	7 764,1	1 078,4	348,1	28,1	282,7	410,8	8,7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 987,1	1 077,7	347,4	28,1	282,7	410,8	8,7
Udzielone pożyczki i lokaty	319,0	0,7	0,7	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	131,5	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów	4 326,5	-	-	-	-	-	-

Zobowiązania finansowe	6 298,3	1 520,7	929,9	97,2	221,6	267,5	4,5
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	3 342,4	1 519,1	928,3	97,2	221,6	267,5	4,5
Kredyty w rachunku bieżącym	111,7	81,7	1,8	49,4	-	26,0	4,5
Kredyty bankowe	1 811,0	1 220,4	926,5	47,8	221,6	24,5	-
Dłużne papiery wartościowe	1 414,9	217,0	-	-	-	217,0	-
Pożyczki	4,8	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	754,8	1,6	1,6	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	554,2	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 646,9	-	-	-	-	-	-

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2022 roku została przedstawiona w tabeli poniżej:

Grupy / kategorie instrumentów finansowych	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022	Wartość narażona na ryzyko 31.12.2022	WIBOR	EURIBOR	LIBOR USD	Bank of Israel Interest oraz PRIME	Pozostałe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Aktywa finansowe (przekształcone)	8 582,7	1 016,1	303,2	138,1	73,9	500,9	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 636,0	1 014,4	302,0	138,1	73,9	500,4	-
Udzielone pożyczki i lokaty	117,7	1,7	1,2	-	-	0,5	-
Pozostałe aktywa finansowe	105,7	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów	4 723,3	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe (przekształcone)	6 304,2	600,2	6,0	93,1	159,8	331,1	10,2
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	3 163,7	595,9	1,7	93,1	159,8	331,1	10,2
Kredyty w rachunku bieżącym	126,5	82,1	1,7	27,0	-	43,2	10,2
Kredyty bankowe	1 134,1	263,3	-	66,1	159,5	37,7	-
Dłużne papiery wartościowe	1 896,1	250,2	-	-	-	250,2	-
Pożyczki	7,0	0,3	-	-	0,3	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	800,0	4,3	4,3	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	738,1	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 602,4	-	-	-	-	-	-

W poniższej tabeli została zaprezentowana analiza wrażliwości wyniku finansowego na zmiany stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2023 roku:

Stopa procentowa	Założone odchylenia (w punktach procentowych)		Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy	
	31 grudnia 2023		31 grudnia 2023	31 grudnia 2023	
			mln PLN	mln PLN	mln PLN
WIBOR	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	(581,7)	(5,8)	5,8
EURIBOR i ESTR	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	(68,8)	(0,7)	0,7
LIBOR USD i SOFR	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	61,1	0,6	(0,6)
Bank Of Israel Interest oraz PRIME	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	143,2	1,4	(1,4)
Pozostałe	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	4,2	-	-
Razem			(442,0)	(4,5)	4,5

W poniższej tabeli została zaprezentowana analiza wrażliwości wyniku finansowego na zmiany stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2022 roku:

Stopa procentowa	Założone odchylenia (w punktach procentowych)		Wartość narażona na ryzyko 31 grudnia 2022 mln PLN	Wpływ na wynik finansowy 31 grudnia 2022 mln PLN	
	31 grudnia 2022			31 grudnia 2022	
WIBOR	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	297,2	3,0	(3,0)
EURIBOR	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	45,0	0,5	(0,5)
LIBOR USD i SOFR	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	(85,9)	(0,9)	0,9
Bank Of Israel Interest oraz PRIME	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	169,8	1,7	(1,7)
Pozostałe	+ 1.0 p.p.	- 1.0 p.p.	(10,2)	(0,1)	0,1
Razem			415,9	4,2	(4,2)

Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych przez Grupę Asseco na dzień 31 grudnia 2023 roku i na dzień 31 grudnia 2022 roku. Wpływ zmian stóp procentowych zaprezentowano w skali rocznej. Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko stóp procentowych została ustalona jako iloczyn salda pozycji narażonych na ryzyko oraz adekwatnego odchylenia stóp procentowych przyjętego do kalkulacji.

8.3. Ryzyko kredytowe

Grupa identyfikuje ryzyko kredytowe związane z tym, że druga strona transakcji nie wywiąże się ze swoich zobowiązań względem spółki z Grupy i w ten sposób narazi Grupę na poniesienie strat finansowych. Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie została przedstawiona w nocie 6.8 dotyczącej należności długo- i krótkoterminowych.

Całkowita ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe wynika z faktu posiadania należności (nota 6.8) oraz pozostałych aktywów finansowych (nota 6.10).

8.4. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z różnych źródeł finansowania, w tym przede wszystkim: kredytów w rachunku bieżącym, kredytów i pożyczek inwestycyjnych oraz emisji obligacji (te ostatnie w roku zakończonym 31 grudnia 2023 oraz w okresie porównawczym występowały wyłącznie w Segmencie Formula Systems).

Działania Grupy w zakresie zarządzania płynnością polegają na planowaniu i monitorowaniu przepływów pieniężnych na poziomie każdej spółki z Grupy, poszczególnych segmentów operacyjnych oraz Grupy jako całości. Grupa monitoruje cyklicznie (w odstępach miesięcznych) stany gotówki, poziomy kapitału pracującego oraz zadłużenia oprocentowanego wraz z terminem jego zapadalności we wszystkich spółkach w celu zapewnienia środków na prowadzenie bieżącej działalności.

W Grupie Asseco nie jest stosowany mechanizm alokacji środków pieniężnych pomiędzy spółkami – tzw. cash pooling, ale dochodzi do przesunięcia środków pomiędzy spółkami w Grupie poprzez udzielanie pożyczek wewnątrzgrupowych na zasadach rynkowych.

Zarządzanie płynnością w Grupie polega w szczególności na zabezpieczeniu odpowiedniej płynności natychmiastowej poprzez posiadanie zasobów gotówki na kontach w bankach o odpowiednim ratingu (rachunki bieżące i lokaty terminowe o różnych terminach zapadalności) oraz otwartych liniach kredytowych, z których znacząca część pozostawała niewykorzystana w ciągu okresu sprawozdawczego i na dzień 31 grudnia 2023 roku. Otwarte linie kredytowe zostały ujawnione w nocie 6.15 w tabeli drugiej, w której wymieniono maksymalną wysokość zabezpieczonego, ale niewykorzystanego, zadłużenia oraz stopę procentową ewentualnego kredytu. Całość zadłużenia bankowego wraz z terminami zapadalności została ujawniona w tej samej nocie. W nocie 6.12 zaprezentowano natomiast stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w posiadaniu Grupy na dzień 31 grudnia 2023 roku. Pozostałe zobowiązania finansowe zaprezentowano w nocie 6.17. Wymagalność zobowiązań finansowych na dzień bilansowy w szczegółowym podziale na kategorie zobowiązań zaprezentowano w tabeli poniżej.

Grupa Asseco nie prowadzi, co do zasady, scentralizowanej polityki finansowej ze względu na opisany w Sprawozdaniu z działalności model federacyjny Grupy, a finansowanie bieżącej działalności pozostaje odpowiedzialnością zarządu każdej spółki zależnej. Zarząd Jednostki Dominującej, poprzez działanie w organach nadzorczych, wyznacza jednak limity ewentualnego zadłużenia wobec podmiotów zewnętrznych w stosunku do Grupy, a poprzez wpływ na decyzje podejmowane na walnych zgromadzeniach akcjonariuszy wyznacza strategiczne cele finansowe.

Tabele poniżej przedstawiają wymagalność zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku według daty zapadalności.

Wymagalność zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2023	Zobowiązania wymagalne do 3 miesięcy	Zobowiązania wymagalne od 3 do 12 miesięcy	Zobowiązania wymagalne od 1 roku do 5 lat	Zobowiązania wymagalne powyżej 5 lat	Razem
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 602,1	43,7	1,1	-	1 646,9
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	136,9	963,7	2 241,8	-	3 342,4
Zobowiązania z tytułu leasingu*	69,8	178,6	465,5	184,3	898,2
Zobowiązania z tytułu dywidend dla akcjonariuszy (mniejszościowych) Grupy	4,2	3,3	-	-	7,5
Zobowiązanie z tytułu nabycia udziałów/akcji - płatności odroczone i warunkowe za pakiet kontrolny	6,8	82,2	14,8	-	103,8
Zobowiązania wynikające z opcji put przyznanej udziałowcom niekontrolującym	18,3	145,3	279,1	-	442,7
Kontrakty typu forward/futures oraz pozostałe zobowiązania finansowe	0,1	0,1	-	-	0,2
Razem	1 838,2	1 416,9	3 002,3	184,3	6 441,7

*Wiekowana wartość uwzględni tylko umowne przepływy niezdyktowane, w przeciwieństwie do wartości prezentowanej w bilansie

Wymagalność zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2022 (przekształcone)	Zobowiązania wymagalne do 3 miesięcy	Zobowiązania wymagalne od 3 do 12 miesięcy	Zobowiązania wymagalne od 1 roku do 5 lat	Zobowiązania wymagalne powyżej 5 lat	Razem
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 539,3	60,4	2,7	-	1 602,4
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	129,9	1 012,0	2 021,8	-	3 163,7
Zobowiązania z tytułu leasingu*	41,7	250,1	424,3	237,1	953,2
Zobowiązania z tytułu dywidend dla akcjonariuszy (mniejszościowych) Grupy	4,2	2,0	-	-	6,2
Zobowiązanie z tytułu nabycia udziałów/akcji - płatności odroczone i warunkowe za pakiet kontrolny	1,1	162,4	76,8	-	240,3
Zobowiązania wynikające z opcji put przyznanej udziałowcom niekontrolującym	-	345,1	144,5	-	489,6
Kontrakty typu forward/futures oraz pozostałe zobowiązania finansowe	0,8	0,8	0,4	-	2,0
Razem	1 717,0	1 832,8	2 670,5	237,1	6 457,4

*Wiekowana wartość uwzględni tylko umowne przepływy niezdyktowane, w przeciwieństwie do wartości prezentowanej w bilansie

8.5. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na pozycje bilansowe

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Grupa posiadała następujące pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na odpowiadające im pozycje bilansowe:

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski /(straty) z tytułu realizacji i wyceny	Pozostałe	Razem
za 12 miesięcy do 31 grudnia 2023	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	(9,7)	-	(9,7)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	61,3	-	-	-	61,3
Inwestycje w pozostałe instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	(0,6)	-	-	(0,6)
Pożyczki udzielone	20,2	0,1	-	-	20,3
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	4,7	(35,7)	-	-	(31,0)
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	19,3	-	19,3
Kredyty bankowe i pożyczki	(69,8)	-	-	-	(69,8)
Dłużne papiery wartościowe	(57,1)	-	-	-	(57,1)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(35,1)	-	-	-	(35,1)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(1,7)	-	-	-	(1,7)
Razem	(77,5)	(36,2)	9,6	-	(104,1)

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa posiadała następujące pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na odpowiadające im pozycje bilansowe:

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski /(straty) z tytułu realizacji i wyceny	Pozostałe	Razem
za 12 miesięcy do 31 grudnia 2022	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	5,2	-	5,2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	28,1	-	-	-	28,1
Pożyczki udzielone	1,5	(0,2)	-	-	1,3
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	2,8	(16,1)	-	-	(13,3)
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	19,6	-	19,6
Kredyty bankowe i pożyczki	(34,1)	-	-	-	(34,1)
Dłużne papiery wartościowe	(37,7)	-	-	-	(37,7)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(30,1)	-	-	-	(30,1)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(1,5)	-	-	-	(1,5)
Razem	(71,0)	(16,3)	24,8	-	(62,5)

9 Pozostałe noty objaśniające

9.1. Zobowiązania pozabilansowe

Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania pozabilansowe to przede wszystkim zobowiązania warunkowe, przez które Grupa rozumie: możliwy obowiązek, który powstanie na skutek przeszłych zdarzeń, którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub braku wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy, lub obecny obowiązek, który powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu ponieważ: (i) nie jest prawdopodobnie, aby wypełnienie obowiązku spowodowało konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, bądź (ii) kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe nie są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże ujawnia się informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba, że prawdopodobieństwo wypływu środków usabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

Umowy leasingu podlegające zwolnieniom - uproszczenia dotyczące umów krótkoterminowych i aktywów o niskiej wartości wynikające z zapisów MSSF 16

Grupa stosuje dopuszczony w MSSF 16 wyjątek praktyczny dotyczący umów najmu oraz umów o podobnym charakterze zawartych na okres krótszy niż 12 miesięcy od daty rozpoczęcia leasingu.

Wyjątek dotyczący wynajmu aktywów o niskiej wartości jest natomiast w Grupie stosowany dla wynajmu głównie sprzętu IT i pozostałego wyposażenia o niskiej wartości początkowej. Za przedmioty o niskiej wartości Grupa uznaje przedmioty, których wartość nie przekracza 5 tys. USD.

Płatności leasingowe w przypadku obu wymienionych wyjątków rozpoznawane są w kosztach operacyjnych okresu, którego dotyczą, co do zasady metodą liniową. Ani aktywo z tytułu prawa do użytkowania ani odpowiadające mu zobowiązanie finansowe nie są w tym przypadku rozpoznawane w bilansie. Zobowiązania dotyczące umów leasingu podlegających zwolnieniom stanowią zobowiązania pozabilansowe.

Zobowiązania warunkowe wynikające z tytułu udzielonych Grupie gwarancji dobrego wykonania kontraktu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Zobowiązania warunkowe	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
	mln PLN	mln PLN
Zobowiązania z tytułu gwarancji dobrego wykonania		
Zobowiązania wymagalne do 3 miesięcy	23,6	20,8
Zobowiązania wymagalne od 3 do 12 miesięcy	191,9	243,7
Zobowiązania wymagalne od 1 roku do 5 lat	188,3	191,9
Zobowiązania wymagalne powyżej 5 lat	-	8,2
Razem	403,8	464,6
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych		
Zobowiązania wymagalne do 3 miesięcy	1,1	3,2
Zobowiązania wymagalne od 3 do 12 miesięcy	53,9	38,4
Zobowiązania wymagalne od 1 roku do 5 lat	2,4	6,0
Zobowiązania wymagalne powyżej 5 lat	-	-
Razem	57,4	47,6
Pozostałe zobowiązania warunkowe	2,4	0,8

Udzielone gwarancje dobrego wykonania zostały zakupione w banku i udzielone Grupie, a zobowiązania warunkowe przedstawione w tabeli powyżej mogą powstać w wyniku regresu banku do Grupy, w przypadku niewywiązania się Grupy z obowiązku wykonania kontraktu.

W ocenie Zarządu prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań wynikających z przedstawionych w tabeli powyżej gwarancji dobrego wykonania jest znikome, jednak ze względu na wartość kwoty postanowiono

o sporządzeniu stosownego ujawnienia w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Asseco.

Żadne z opisanych wyżej zobowiązań gwarancyjnych nie spełniają definicji gwarancji finansowej zgodnie z MSSF 9, wskutek czego nie są one ujęte w zobowiązaniach bilansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Znaczące gwarancje udzielone w Grupie Asseco na dzień 31 grudnia 2023 roku i w okresie porównawczym:

- Na dzień 31 grudnia 2023 oraz 31 grudnia 2022 spółka Asseco Central Europe, a.s. (segment Asseco International) udzieliła gwarancji spółce Prosoft Kosice, a.s. (spółka jest wspólnym przedsięwzięciem Grupy ACE) na kwotę 2,98 mln EUR (12,9 mln PLN) tytułem zabezpieczenia zobowiązania spółki Prosoft wobec banku na Słowacji.
- Na dzień 31 grudnia 2023 oraz 31 grudnia 2022 roku spółka Asseco Central Europe, a.s. (segment Asseco International) udzieliła gwarancji spółce Asseco Central Europe, a.s. (Czech Republic) na kwotę 100 mln CZK (17,6 mln PLN) tytułem zabezpieczenia zobowiązania spółki ACE (Czech Republic) wobec banku w Czechach.
- Na dzień 31 grudnia 2023 roku spółka Asseco Central Europe, a.s. (segment Asseco International) udzieliła gwarancji spółce Asseco Central Europe Magyarország Zrt na kwotę 600,0 mln HUF (6,8 mln PLN) tytułem zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umowy kredytowej.
- Na dzień 31 grudnia 2023 oraz 31 grudnia 2022 roku spółka Asseco Central Europe, a.s. (segment Asseco International) udzieliła gwarancji spółce Asseco CEIT a.s. na kwotę 3,5 mln EUR (15,2 mln PLN) tytułem zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umowy kredytowej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku Grupa nie posiadała zobowiązań warunkowych wynikających z poręczeń.

W poniższej tabeli zaprezentowano saldo zobowiązań pozabilansowych z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku. Są to zobowiązania pozabilansowe wynikające z umów leasingu podlegających zwolnieniom zgodnie z MSSF 16 ze względu na niską wartość przedmiotu leasingu lub krótki okres umowy.

	31 grudnia 2023 mln PLN	31 grudnia 2022 mln PLN
Zobowiązania z tytułu najmu powierzchni		
W okresie do 1 roku	2,9	3,8
W okresie od 1 roku do 5 lat	0,5	3,6
Powyżej 5 lat	-	-
	3,4	7,4
Zobowiązania z tytułu innych umów leasingu		
W okresie do 1 roku	4,1	6,4
W okresie od 1 roku do 5 lat	4,9	2,4
Powyżej 5 lat	-	-
	9,0	8,8

Spory sądowe toczące się okresie sprawozdawczym

- Segment Asseco Poland**

Na dzień 31 grudnia 2023 roku w Jednostce Dominującej w toku były dwa sporne postępowania sądowe wszczęte przez tego samego powoda, w których wartość przedmiotu sporu wynosiła łącznie ok. 13,3 mln PLN. Zarząd spółki dokonał oceny zasadności roszczeń będących przedmiotem wskazanych postępowań spornych i uznał je za bezzasadne oceniając, że ryzyko wypływu korzyści ekonomicznych z Jednostki Dominującej jest na tyle znikome, że nie zaistniała potrzeba utworzenia żadnej rezerwy. W opisywanych sporach roszczenia dotyczą nieuzasadnionych żądań przeniesienia autorskich praw majątkowych do oprogramowania spółki na powoda oraz rozszerzenia udzielonych licencji.

W drugim kwartale 2023 roku Sąd II Instancji rozstrzygnął pierwszy ze wspomnianych sporów i zgodnie z przewidywaniem Zarządu oddalił powództwo w stosunku do Jednostki Dominującej w przeważającym zakresie.

Wobec powyższego nie nastąpi wpływ żadnych istotnych korzyści ekonomicznych, co potwierdza, że decyzja Zarządu o braku potrzeby utworzenia rezerwy była słuszna i w pełni uzasadniona. W związku z korzystnym dla Spółki rozstrzygnięciem pierwszego ze sporów, Spółka nie zmienia oceny co do korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia także w drugim ze spornych postępowań, w którym wartość przedmiotu sporu wynosi 7,1 mln PLN.

Na datę bilansową w Jednostce Dominującej otwarty był także inny spór sądowy, w którym powód wniósł roszczenie o zapłatę kwoty 17,1 mln PLN (Jednostka Dominująca została pozwana solidarnie ze spółką Asseco Data Systems S.A.). Zarząd Spółki ocenił roszczenie i uznał, że żądania przedstawione w pozwie są całkowicie nieuzasadnione. Tym samym stwierdził, że nie ma podstaw do tworzenia jakichkolwiek rezerw na dzień 31 grudnia 2023 roku. Dodatkowo w 2021 roku Asseco Poland S.A. wraz z Asseco Data Systems S.A. złożyło w tej sprawie pozew o zapłatę odszkodowania z tytułu szkód poniesionych w wyniku bezpodstawnego złożenia przez powoda oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Po dniu bilansowym tj. 9 stycznia 2024 roku została zatwierdzona przez Sąd Okręgowy w Warszawie zawarta ugoda, na mocy której, w dniu 22 lutego 2024 roku, Sąd Okręgowy w Warszawie postanowił umorzyć postępowanie. Ugoda oraz postanowienie o umorzeniu postępowania potwierdzają, że nie było podstaw do roszczeń. Wobec powyższego nie nastąpi wpływ żadnych istotnych korzyści ekonomicznych, co potwierdza, że decyzja Zarządu o braku potrzeby utworzenia rezerwy była słuszna i w pełni uzasadniona.

W bieżącym okresie sprawozdawczym wobec wspomnianej już wcześniej jednostki Asseco Data Systems S.A. toczyły się sprawy sądowe na łączną kwotę 18,0 mln PLN. Wartość ta dotyczyła przede wszystkim roszczenia o zapłatę 17,1 mln PLN, o którym to wspomniano powyżej.

W okresie sprawozdawczym toczył się, wszczęty w roku 2021, spór sądowy przeciwko spółce DahliaMatic S.A., w którym powód wniósł roszczenie o zapłatę kwoty 12,1 mln PLN tytułem kary umownej. Na dzień 31 grudnia 2023 roku wszystkie salda należności od powoda są odpisane, a Zarząd spółki dokonał oceny zasadności roszczeń będących przedmiotem wskazanych postępowań spornych i uznał je za bezzasadne. Tym samym stwierdził, że nie ma podstaw do tworzenia dodatkowych rezerw na dzień 31 grudnia 2023 roku. Dodatkowo w związku z odstąpieniem od umowy przez powoda, spółka DahliaMatic S.A. wniosła kontrapozew z tytułu niezapłaconego wynagrodzenia.

- **Segment Asseco International**

W okresie sprawozdawczym w grupie ACE (segment Asseco International) toczyło się postępowanie przed urzędem antymonopolowym w Czechach dotyczące udziału w przetargu, w którym jedna ze spółek z grupy ACE była poddostawcą. Urząd nałożył na spółkę karę w wysokości 13,5 mln CZK (2,4 mln PLN), na którą Grupa utworzyła rezerwę w roku ubiegłym. Postępowanie nie zostało jeszcze zakończone, a Spółka złożyła odwołanie od decyzji urzędu. Poza tym w Grupie ACE w okresie sprawozdawczym toczyły się trzy spory, które weszły na etap postępowania sądowego. W pierwszym przypadku kwota pozwu opiewa na 115,7 mln CZK (20,4 mln PLN) i dotyczy roszczenia o zapłatę kar umownych, a zarząd ACE wniósł wobec tego samego powoda kontrapozew opiewający na kwotę 102,9 mln CZK (18,1 mln PLN) tytułem zadośćuczynienia za utracony kontrakt. W okresie sprawozdawczym spór został zakończony poprzez podpisanie ugody, na podstawie której grupa ACE rozpoznała zobowiązanie w wysokości 14,2 mln CZK (2,5 mln PLN). Pozostałe spory dotyczą łącznie kwoty 9,9 mln CZ (1,7 mln PLN) i zostały dla nich utworzone rezerwy w wysokości 2,2 mln PLN.

W roku 2021 spółka Asseco Spain S.A. pozwała jednego ze swoich klientów za bezpodstawne jednostronne zerwanie umowy, która obowiązywać miała do końca 2026 roku. Asseco Spain rości sobie prawa do rekompensaty za zerwanie umowy. Dodatkowo spółka pozwała tego samego klienta oraz jego nowego dostawcę o naruszenie praw własności intelektualnej. Sprawa jest obecnie rozpatrywana przez sąd w Madrycie. Na dzień 31 grudnia 2023 roku wszystkie salda należności i innych aktywów związanych z zerwaną umową zostały odpisane, a w przypadku wygrania sprawy wpływ na wynik Grupy będzie pozytywny.

- **Segment Formula Systems**

W okresie sprawozdawczym w grupie Matrix IT (segment Formula Systems) toczyły się postępowania sądowe na łączną kwotę 10,2 mln NIS (11,1 mln PLN). Dodatkowo w grudniu 2023 roku spółka Matrix IT otrzymała z sądu w Izraelu wnioski o ujawnienie dokumentów w celu zbadania możliwości złożenia pozwu przeciwko spółce przez akcjonariusza mniejszościowego. Pozwanymi mieliby być CEO Matrix IT oraz członkowie Rady Dyrektorów tej spółki, a pozew miałby dotyczyć wynagrodzenia przyznanego CEO spółki mimo braku zgody Zgromadzenia Wspólników. Matrix IT jest w trakcie analizy wniosku i przygotowania odpowiedzi do sądu.

W okresie sprawozdawczym w Grupie Sapiens (segment Formula Systems) nie toczyły się sprawy sądowe mające istotne kwoty sporu.

W bieżącym okresie sprawozdawczym zakończono oba toczące się przeciwko jednej ze spółek z grupy Michpal (segment Formula Systems) postępowania sądowe. Z perspektywy zarówno Grupy jak i spółki koszty zasądzonych roszczeń są nieistotne i zostały one ujęte w wynikach bieżącego okresu.

W okresie sprawozdawczym w grupie Zap (nabytej w 2021 roku przez spółkę Formula Systems) toczyły się sprawy sądowe na łączną kwotę 103,8 mln NIS (117,3 mln PLN). Wszystkie te sprawy toczyły się już przed akwizycją grupy, a ewentualne roszczenia wynikające z pozwów zostały w odpowiedniej wysokości zabezpieczone w umowie akwizycyjnej i tym samym nie powinny obciążać wyników Grupy Asseco w przyszłości. W ciągu drugiego kwartału 2023 roku zakończyły się dwie z wspomnianych spraw na łączną kwotę 11,2 mln NIS (12,7 mln PLN). Dodatkowo, poza sprawami wymienionymi powyżej, w okresie sprawozdawczym rozpoczął się spór na kwotę 2,5 mln NIS (2,8 mln PLN).

W okresie sprawozdawczym w spółce Formula Systems (1985) Ltd toczył się spór rozpoczęty w roku 2020, w którym spółka Formula Systems (1985) Ltd oraz członkowie jej organów zarządzających osobiście zostali pozwani przez akcjonariusza mniejszościowego spółki (posiadającego 28 akcji spółki, tj. 0,0001% akcji). Pozew dotyczy prawidłowości przyznania w 2020 roku planu opcyjnego Panu Guyowi Bernsteinowi (CEO Spółki), którego warunki i wartość opisano w nocie 5.2 w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2020, a który został przyznany CEO na drodze unieważnienia decyzji WZA poprzez uchwałę Rady Dyrektorów Spółki (Board of Directors). Akcjonariusz w pozwie kwestionuje prawidłowość przyjętej procedury, a także podnosi zarzut nieprawidłowości przy procedowaniu planów opcyjnych z 2011 i 2012 roku. Pozew dotyczy również wynagrodzenia CFO spółki. Zarzut akcjonariusza dotyczy działania na szkodę akcjonariuszy mniejszościowych. Spółka, po zasięgnięciu opinii doradców prawnych, uznaje wniesiony pozew za bezzasadny przyjmując, że zarówno Rada Dyrektorów, jak i pozostałe osoby zarządzające spółką (w tym: CEO i CFO) działały zgodnie z prawem. Spółka Formula Systems (1985) Ltd o szczegółach pozwu poinformowała SEC w formularzach 6-K dostępnych do publicznej wiadomości. W okresie sprawozdawczym sąd przychylił się do wniosku spółki o oddalenie powództwa w związku ze zmianą stanu faktycznego, którego dotyczy spór. Po dniu bilansowym powód wniósł apelację od tej decyzji sądu do Sądu Najwyższego w Izraelu.

W ocenie Zarządu rezerwy dotyczące toczących się spraw sądowych ujęte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są utworzone w odpowiedniej wysokości, by pokryć ewentualne ryzyka wynikające z toczących się w Grupie sporów.

Poza opisanymi powyżej, w prezentowanym okresie sprawozdawczym przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej nie toczyły się istotne postępowania dotyczące zobowiązań albo wiarygodności spółek z Grupy Asseco.

9.2. Sezonowość i cykliczność

Rozkład przychodów ze sprzedaży Grupy w poszczególnych kwartałach roku podlega niewielkiej sezonowości. Przychody w czwartym kwartale są zwykle nieznacznie wyższe niż w pozostałych kwartałach, ponieważ duża ich część generowana jest przez sprzedaż usług IT dla dużych przedsiębiorstw i instytucji państwowych. Podmioty te w ostatnich miesiącach roku dokonują często większych zakupów inwestycyjnych sprzętu i licencji.

9.3. Zatrudnienie

Liczba osób zatrudnionych w poszczególnych działach Grupy na dzień	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022 (przeznaczona)
Zarząd Jednostki Dominującej	11	11
Zarządy jednostek z Grupy	208	213
Działy produkcyjne	28 803	28 451
Działy handlowe	1 710	1 754
Działy administracyjne	2 330	2 321
Razem	33 062	32 750

Liczba osób zatrudnionych w segmentach Grupy na dzień	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Segment Asseco Poland	3 778	3 529
Segment Asseco International	8 475	8 441
Segment Formula Systems	20 809	20 780
Razem	33 062	32 750

9.4. Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki: Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. sp.k., wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku i dnia 31 grudnia 2022 roku w podziale na rodzaje usług:

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	mln PLN	mln PLN
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego:		
- Jednostki Dominującej	1,2	0,9
- jednostek wchodzących w skład Grupy	0,4	0,2
Inne usługi atestacyjne, w tym przegląd półroczny:		
- Jednostki Dominującej	0,6	0,6
- jednostek wchodzących w skład Grupy	0,2	0,2
Razem	2,4	1,9

Ponadto inne firmy z sieci EY wykonują również badania rocznych i przeglądy śródrocznych sprawozdań finansowych oraz inne usługi poświadczające na rzecz spółek z Grupy Asseco w Polsce oraz w innych krajach. Firmy z sieci EY świadczyły na rzecz jednostek wchodzących w skład Grupy usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które podlegały procedurze akceptacji przez Komitet Audytu Spółki.

Suma wynagrodzenia dla wszystkich firm sieci EY za rok 2023 za usługi audytowe i nieaudytowe wyniosła 20,5 mln PLN, w tym:

- badanie rocznych sprawozdań finansowych 13,2 mln PLN,
- inne usługi atestacyjne, w tym przegląd sprawozdania finansowego 3,8 mln PLN,
- doradztwo podatkowe 2,2 mln PLN,
- pozostałe usługi 1,3 mln PLN.

Suma wynagrodzenia dla wszystkich firm sieci EY za rok 2022 za usługi audytowe i nieaudytowe wyniosła 16,9 mln PLN, w tym:

- badanie rocznych sprawozdań finansowych 8,4 mln PLN,
- inne usługi atestacyjne, w tym przegląd sprawozdania finansowego 5,1 mln PLN,
- doradztwo podatkowe 2,8 mln PLN,
- inne usługi 0,6 mln PLN.

Dokładny opis usług wykonywanych przez firmy z sieci EY został przedstawiony w Sprawozdaniu ze stosowania ładu korporacyjnego będącego elementem Sprawozdania z Działalności Zarządu Asseco Poland S.A. i Grupy Asseco.

9.5. Wynagrodzenie Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W poniższych tabelach zaprezentowano wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej za sprawowanie funkcji w Jednostce Dominującej oraz w podmiotach powiązanych za rok 2023 i 2022.

Wynagrodzenie za sprawowanie funkcji w Asseco Poland S.A	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Zarząd		
Adam Góral	2,6	2,8
Grzegorz Bartler*	0,7	0,4
Andrzej Dopierała	0,2	0,1
Krzysztof Groyecki	1,8	1,6
Marek Panek	1,0	1,1
Paweł Piwowar	1,0	0,9
Zbigniew Pomianek	2,8	2,8
Karolina Rzońca-Bajorek	1,5	1,6
Sławomir Szmytkowski	2,5	3,2
Artur Wiza	1,5	1,6
Gabriela Żukowicz	1,5	1,6
Razem	17,1	17,7

Rada Nadzorcza		
Izabela Albrycht	0,13	0,12
Jacek Duch	0,25	0,23
Piotr Augustyniak	0,16	0,15
Dariusz Brzeski	0,13	0,12
Artur Gabor	0,16	0,15
Piotr Maciąg	0,13	0,12
Adam Noga	0,17	0,16
Tobias Solorz**	0,14	0,03
Piotr Żak	0,13	0,12
Razem	1,40	1,20

* Grzegorz Bartler jest Członkiem Zarządu od 1 lipca 2022 roku

** Tobias Solorz jest Członkiem Rady Nadzorczej od 25 maja 2022 roku

Wynagrodzenie za sprawowanie funkcji w spółkach z Grupy	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Zarząd		
Adam Góral	0,18	0,17
Andrzej Dopierała	1,72	1,80
Marek Panek	1,86	1,60
Paweł Piwowar	0,08	0,16
Zbigniew Pomianek	0,05	0,05
Karolina Rzońca-Bajorek	0,63	0,05
Artur Wiza	0,45	0,47
Gabriela Żukowicz	0,60	0,51
Razem	5,57	4,81
Rada Nadzorcza		
Jacek Duch	0,14	0,13
Izabela Albrycht	0,03	0,03
Piotr Augustyniak	0,06	0,06
Piotr Maciąg	0,18	-
Razem	0,41	0,22

Wynagrodzenie członków Zarządu z tytułu pełnienia funkcji w radach nadzorczych i zarządach Asseco Poland S.A. i spółek zależnych Grupy w podziale na część stałą i zmienną zostało ujawnione w Sprawozdaniu o wynagrodzeniach Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Asseco Poland S.A. za rok 2023.

9.6. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie wiarygodności kredytowej i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierająby działalność operacyjną Grupy i zwiększałyby wartość dla jej akcjonariuszy. Zarządzanie kapitałem odbywa się na poziomie poszczególnych spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, których zarządy odpowiedzialne są za zapewnienie efektywnej i bezpiecznej struktury finansowania, uwzględniającej ryzyko operacyjne charakteryzujące poszczególne spółki. Na poziomie Grupy Kapitałowej natomiast odbywa się nadzór, wyznaczanie strategicznych celów kapitałowych, a w określonych przypadkach także alokacja kapitału. Działania te mają na celu maksymalizację zwrotu dla właścicieli przy założonym poziomie ryzyka.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w odpowiedzi na zmiany warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić politykę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w roku poprzednim nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe oraz zobowiązania z tytułu leasingu pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej.

Zarządzanie kapitałem	Nota	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)
		mln PLN	mln PLN
Kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	<u>6.15</u>	3 342,4	3 163,7
Zobowiązania z tytułu leasingu	<u>6.16</u>	754,8	800,0
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	<u>6.12</u>	(2 987,1)	(3 636,0)
Zadłużenie netto		1 110,1	327,7
Kapitał własny		5 303,0	6 549,5
Kapitał i zadłużenie netto		6 413,1	6 877,2
Wskaźnik dźwigni		17,3%	4,8%

Wzrost wskaźnika dźwigni wynika głównie ze spadku kapitału własnego spowodowanego skupem akcji własnych przez Jednostkę Dominującą we wrześniu 2023 roku. Wskaźnik dźwigni mieści się celach wyznaczonych przez Zarząd Grupy.

9.7. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

▪ Zawarcie ugody oraz umorzenie postępowania

W dniu 9 stycznia 2024 roku została zatwierdzona przez Sąd Okręgowy w Warszawie zawarta ugoda dotycząca sporu sądowego na kwotę 17,1 mln PLN, opisanego w nocie 9.1. Na mocy wspomnianej ugody w dniu 22 lutego 2024 roku Sąd Okręgowy w Warszawie postanowił umorzyć postępowanie. Zawarta ugoda oraz postanowienie o umorzeniu postępowania potwierdzają, że nie było podstaw do roszczeń. Wobec powyższego nie nastąpił wpływ żadnych istotnych korzyści ekonomicznych, co potwierdza, że decyzja Zarządu o braku potrzeby utworzenia rezerwy była słuszna i w pełni uzasadniona.

▪ Połączenie spółek w Grupie Asseco South Eastern Europe

W dniu 16 stycznia 2024 roku zostało zarejestrowane połączenie spółek IT Sistemi Nove Tehnologije d.o.o. i Evision Informativski Susteavi d.o.o., które działają od tego dnia jako spółka IT Sistemi Nove Tehnologije d.o.o. Transakcja ta nie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

▪ Utrata kontroli nad Asseco Software Nigeria Ltd.

W dniu 22 stycznia 2024 roku Asseco International, a.s. przekazało wszystkie swoje udziały w Asseco Software Nigeria Ltd. (zostały one przyjęte przez spółkę Asseco Nigeria Ltd. jako akcje własne). W niniejszym

skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wszystkie aktywa i zobowiązania tej spółki zostały zaprezentowane w pozycjach odpowiednio aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz zobowiązań przeznaczonych do sprzedaży.

- **Podwyższenie kapitału oraz likwidacja spółki National Defense Systems S.A.**

Dnia 1 marca 2024 roku miało miejsce Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie National Defense Systems S.A., na którym została podjęta uchwała dot. podwyższenia kapitału załadowego Spółki o kwotę 350 tys. PLN poprzez emisję 350 000 akcji imiennych zwykłych serii B, o wartości nominalnej 1,00 PLN. Dodatkowo, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie National Defense Systems S.A. postanowiło rozwiązać National Defense Systems S.A. i postawić ją w stan likwidacji.

- **Sprzedaż nieruchomości zlokalizowanej we Wrocławiu**

W dniu 5 marca 2024 roku podpisano akt notarialny dotyczący sprzedaży nieruchomości zlokalizowanej we Wrocławiu. Nieruchomość ta na dzień bilansowy sklasyfikowana była jako zobowiązania i aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży. Wartość transakcji była powyżej wartości bilansowej nieruchomości.

9.8. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych

Do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku, nie wystąpiły zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które nie zostały, a powinny być ujęte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

**Zatwierdzenie do publikacji
przez Zarząd**

ASSECO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Asseco za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Asseco Poland S.A. w dniu 27 marca 2024 roku.

Zarząd:

Adam Góral
Prezes Zarządu

Grzegorz Bartler
Wiceprezes Zarządu

Andrzej Dopierała
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Groyecki
Wiceprezes Zarządu

Marek Panek
Wiceprezes Zarządu

Paweł Piwowar
Wiceprezes Zarządu

Zbigniew Pomianek
Wiceprezes Zarządu

Karolina Rzońca-Bajorek
Wiceprezes Zarządu

Sławomir Szmytkowski
Wiceprezes Zarządu

Artur Wiza
Wiceprezes Zarządu

Gabriela Żukowicz
Wiceprezes Zarządu

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

Rafał Obodziński
Dyrektor Działu
Sprawozdawczości

Technology for business, solutions for people.

Asseco Poland S.A.

ul. Olchowa 14, 35-322 Rzeszów

Tel.: +48 17 888 55 55

Fax: +48 17 888 55 50

Email: info@asseco.pl

investor.asseco.pl

ASSECO